BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
1 A
14

Venezia, Al Tramezzino, 1540 -
manca il colophon

Digitized by Google

DECISIONES SEV

CONCLV. AVR E COLLECT. PER R. P. ac exl. I. V. doct. D. Gulelmũ caſſadorꝫ Epm algareñ. vtriuſq; ſignature Refereñ. ac Sa. pa. Apo. cau. Aud. ſuper dubiis ſuo tempore occurreñ. ſup cancella. apo. Reg. nec non in materiis penſioñ. mentaliũ reſerua. & decret. in eiſdem reſerua. appo. & ſuper iure accreſcendi vna cum ſumm. & epitho. ac indice alphabetico omnibus iuris ſtudioſis magno vſui future.

Collegii [illegible] Carm: Missionum Pancratii Discalceat.

BIBLIO... ROMA ... EMANUELE

Cautum eſt edicto Summi Pont. & Caroli. v. Imp. ac Regis Francie nec non Illu Sen. Veneti ne quis hunc librum intra decennium imprimere vendere aut venalem tenere audeat.

12-1-A-14

12. L. A. 19
2

REVERENDISSIMO DOMINO HIE
ronymo Verallo per vniuerſum Venetorum
Dominium Legato Pontificio.
Michael tremezzinus.
S. P. D.

EX IIS; QVOS IAM PRI-
dem colere, atq; obſeruare inſtitui, ne-
mo eſt, in quem mea voluntas æque;
atq; in te, ſit propenſa, idq; multis ſane
de cauſis fieri intelligo; primum quod
tu is es, cuius virtus non modo eos; qui
te propius norunt, quorũ in numero ego ſum, ſed eos
etiam qui te nunq̃ viderunt, amiciores tibi, & beneuo-
lentiores reddit, deinde quod humanitate, & comitate
tua id facile aſſequeris, vt te vnum omnes non ament
modo, quod quidem tibi cum multis commune eſſet;
verum etiam admirentur; & veriſsimis laudibus in cœ-
lum ferre nõ deſinant. Quod cum ita ſit, & cum eorum;
qui te obſeruant, in te colendo nemini concedam, ſequi
tur illud vt doleam, meum in te animum, non mea qui-
dem negligentia, ſed quod caſus ita tulit, tibi hactenus
non fuiſſe perſpectum, in quo ſi reprehenderer, ita me
excuſarem, meæ in te pietatis oſtendendæ facultatem
mihi nullam omnino fuiſſe; voluntatem quidem certe
nunq̃ defuiſſe. Nunc autẽ cum ita acciderit, vt hoc opus;
cui Guilielmi caſſadori algarenſis Epiſcopi deciſiones;
ſeu concluſiones & intelligentiæ ad Cancellariæ apo-
ſtolicæ regulas titulus inſcribitur, multorum doctiſsimo
rum hominum authoritate, & conſilio adductus, impri-
mendum curarem, mihiq; ex tam multis, quibus illud di
cari poſſe videbatur, deligendus vnus eſſet cum tu & in
vtriuſq; iuris, de quo maxime hoc in opere agitur, & in
multarum etiam ſcientiarum cognitione eorum omniũ;
qui nũc ſunt, facile princeps & ſis, & habearis, ad quem
potius, q̃ ad te, hoc, quicquid eſt, muneris deferrem, nõ

inueni. Quod quidem ſi eo animo accipies, quo profe-
ctum a me eſt, cum antea tua ſumma humanitas effeciſ-
ſet, vt omnia, quæ poſſem, tibi me debere arbitrarer,
nunc illud aſſequeris, vt etiam, quæ non poſsim, debere
me exiſtimem, & quoniam ab eo fortaſſe animo, de quo
tibi ſupra ſcripſi, multo maiora expectabas, cum ea me
deficiunt, non vereor, quin hac vna in re, quæ tua eſt hu
manitas, omnia te a me accepiſſe, quæ ab homine tui
ſtudioſiſsimo deſyderari poſſunt, arbitrere. de opere
ipſo, quoniam multa hic eſſent dicenda, ne cui interpre-
tis partis ſuſcepiſſe videar, ea hoc loco omittam, illud
tantum dicam deciſiones has olim a Guilielmo caſſado
ro Algarenſi Epiſcopo viro, ſua quidem ætate, peritiſ-
ſimo, non ſine maximo labore tam in Rota, q̃ in ſigna-
tura eſſe collectas, quæ cuiuſmodi ſint, & q̃ multis emo
lumento ſint futuræ tu facile pro tua ſapientia, & doctri
na perſpicies. Ego interim cum te, vt debeo, diligenter
colam, tum nullum tuæ ſummæ virtutis prædicandæ lo
cum, aut tempus prætermittam. Vale.

MOtu proprio &c. Cum ſicut dilectus filius noſter
Michael tramezinus bibliopola Venetus nobis
exponi fecerit ad cōmunem omnium & precipue iuris
ſtudioſorum vtilitate ſua propria impenſa diuerſa ope-
ra in vtroq; iure hactenus non impreſſa imprimi facere
intēdat dubitetq; ne huiuſmodi opera poſtmodum ab
aliis abſq; eius licentia imprimantur quod in maximum
ſuum preiudicium tenderet nos propterea eius indemni-
tati conſulere volentes motu ſimili & ex certa noſtra ſci
entia eidem Michaeli ne queuis opera in vtroq; iure ha
ctenus non impreſſa & per ipſum imprimenda per decē
annos poſt impreſsionem dictorum operum a quoq̄ ſi-
ne ipſius licentia iprimi aut vendi ſeu venalia teneri poſ
ſint concedimus & indulgemus inhibentes omnibus &
ſingulis vtriuſq; ſexus chriſtifidelibus vbiq; tam in Italia
q̄ extra Italiam exiſtentibus preſertim bibliopolis & li-
brorum impreſſoribus ſub excōmunicationis late ſentē
tie in terris vero S. R. E. mediate vel immediate ſub-
iectis etiam ducentoꝝ ducatorum auri & inſuper amiſ-
ſionis librorum pena totiens quotiens contrauentū fue-
rit ipſo facto & abſq; alia declaratione incurrenda ne in
tra decennium ab impreſsione dictorum operum com-
putandum dicta opera tam iuriſ ciuilis q̄ canonici hacte-
nus non impreſſa & per ipſum Michaelem imprimēda
ſine eiuſdem Michaelis expreſſa licentia dicto decēnio
durante imprimere vendere ſeu venalia habere vel pro
ponere audeant mandantes vniuerſis Veñ.fratribus no
ſtris Archiepiſcopis epiſcopis eorumq; vicariis in ſpiri-
tualibus generalibus & in ſtatu temporali S. R. E. eti
am Legatis & vicelegatis ſedis apoſtolice ac ipſius ſta-
tus gubernatoribus vt quotiēs pro ipſius Michaelis par
te fuerint requiſiti vel eorum aliquis fuerit requiſitus ei-
dem Michaeli efficacis defenſionis preſidio aſsiſtentes
premiſſa ad omnem dicti Michaelis requiſitionem con

tra inobedientes & rebelles per cenſuras eccleſiaſticas etiam ſepius aggrauando & alia iuris remedia auctorita te apoſtolica exequantur inuocato etiam adhoc ſi opus fuerit auxilio brachii ſecularis non obſtantibus conſtitu tionibus & ordinationibus apoſtolicis ceteriſq; contra rìis quibuſcũq; & inſuper quia difficile eſſet admodum prefatum motum proprium ad quelibet loca deferri vo lumus & apoſtolica auſtoritate decernimus ipſius tran ſumptis vel exemplis etiam in ipſis operibus impreſsis plenam & eandem prorſus fidem vbiq; tam in iudicio q̃ extra haberi que preſenti originali haberetur & ꝙ pre ſentis motus proprii ſola ſignatura ſufficiat & vbiq; fi dem faciat in iudicio & extra regula noſtra in cõtrarium edita non obſtante Placet. A.

SVpplica humilmente il fideliſsimo ſeruitor di voſtra Serenita Michel tramezino che eſſendo lui per im primere vna opera non piu impreſſa del Reuerẽdo do mino Guielmo caſſadoro epiſcopo algarenſe continen te le Deciſione aurее collecte per lui eſſendo auditor, voſtra Serenita ſe degni conciederli che per ſpatio di Anni. X. niun'altro che lui poſſa imprimere o far impri mere ſi in queſta Citta come in tutte le altre terre & loci del Dominio ſuo la ditta opera ne quella altroue im preſſa vendere ſotto pena a chi contrafaceſſe di perde re tutte le opere, & pagar ducato vno per cadauna, vno terzo della qual ſia del accuſator vno terzo del officio doue ſi fara la accuſa, & vno terzo di eſſo ſupplicante.

Die. xi. Octobris. 1539. In Rogatis.

CHe al prefato fidel noſtro Michel tramezino libra ro ſia conceſſa che altri che lui per Anni. X. proxi mi nõ poſſa ſenza permiſsione ſua ſtampar ne far ſtam par l'opera del Reuerendo domino Guielmo caſſado ro chiamate le Deciſione aurее ſi come ne la ſupplica tione ſua ſi contiene.

4

Tabula vt facilius vnaqueq; deciſio inueniri poſsit.

Super Reg. ꝙ cōmiſ. cau. li
te. nō exp. non valeant.
Deci. 1. fol. 1
Deci. 2. fol. 2
Deci. 3. fol. 3
Deci. 4. fol. 3
Deci. 5. fol. 4
Super Reg. de triennali.
Deci. 6. fol. 6
Deci. 7. fol. 9
Deci. 8. fol. 12
Deci. 9. fol. 13
Deci. 10. fol. 15
Deci. 11. fol. 16
Super Reg. de Annali.
Deci. 12. fol. 18
Deci. 13. fol. 21
Deci. 14 fol. eo.
Deci. 15. fol. 25
Deci. 16. fol. 25
Deci. 17. fol. 27
Super Reg. de exprimen.
val. in impe.
Deci. 18 fol. 28
Deci. 19. fol. 29
Deci. 20. fol. 30
Sup Reg. de Inſinu. & pub.
Deci. 21. fol. 32
Deci. 22. fol. 35
Deci. 23. fol. 37
Deci. 24. fol. 38
Deci. 25. fol. 40
Deci. 26. fol. 41
Deci. 27. fol. eo.
Deci. 28. fol. 42
Super Reg. de veriſimili.
Deci. 29. fol. 43
Deci. 30. fol. 44
Super Reg. de Infirmis.
Deci. 31. fol. 44
Deci. 32 fol. 47
Sup Reg. qđ nullus accep.
val. lit. non expe.
Deci. 33. fol. 50
Super Reg. de non habeñ.
duas expec.
Deci. 34. fol. 53
Sup Reg. qđ nulli diſpēſa-
tio ſuffra. lit. nō ꝯfectis.
Deci. 35. fol. 55
Deci. 36. fol. 56
Sup Reg. de impetrat. be-
ne. per obit. famil. car.
Deci. 37. fol. 59
Sup Reg. qđ Car. nō com
prehen. ſub reg. poſt pri
mam editio. facieñ.
Deci. 38. fol. 60
Sup Reg. de nō tollen. ius
queſitū per q̄cūq; cōmiſ.
Deci. 39. fol. 62
Sup Re. de ſurrogā. collit.
Deci. 40. fol. 64
De Vnionibus.
Deci. 1. fol. 65
Deci. 2 fol. 66
De penſionibus.
Deci. 2. fol. 70

Deci.2.fol.71
Deci.3.fol.73
Deci.4.fol.75
De reſeruationibus.
Deci.1 fol.77
Deci.2.fol.78
Deci.3.fol.81
Deci.4.fol.87
Deci.5.fol.90
Deci.6.fol.91
Deci.7.fol.92
De decre.in reſerua.
Deci.1.fol.94
Deci.2.fol.95
Deci.3.fol.96
De acquir.rerum domi.
Deci.1.fol.98

INCIPIVNT DECISIONES ET INTELLIGENTIE AD

regulas cancellarie per R. P. ac exi. I. V. do. D. Guielmum caſſadoré epiſcopum Algarenſem vtriuſq; Signature Rettereñ. ac Rot. Aud. ſuper dubiis tam in Signatura q̃ Rota tempore ſuo occurren. recollecte.

PRIME DECISIONIS SVPER REGVla cancella. ꝙ cõmiſsiones cauſarum ac proceſſus earum vigore deſuper habiti literis ſuper gratia non expeditis non valeant.

Summarium.

Regula. xxix. in ordine ꝙ cauſarum cõmiſsiones cum proceſsibus nullius ſint momenti ſi tempore cõmiſsionis ſuper conceſsionibus apoſtolicis literæ confecte nõ fuerint non habet locum in cauſa ſpolii.

Epithome.

1 Spoliatus valide cauſam cõmitit literis non confectis qa Reg. xxix. annulans cõmiſsiones & proceſſus ſi litere ſuper gratia confecte non fuerint non habet locum in ſpolio.
2 Commiſsio & proceſſus ita ſit ſuper cauſa ſpolii ſicut in cauſa petitorii.
3 Sententia lata ſuper ſpolio eſt diffinitiua.
4 Titulus ſaltim coloratus exigitur in beneficialibus in interdicto recuperande.
5 Confeſsio tituli facta per ſpoliatorem ſufficit ad colorãdum titulum pro ſpoliato.
6 Supplicatio ſola eſt ſufficiens ad colorandum titulum pro ſpoliato.

Deciſio I.

IN PLVRIBVS cauſis meo tem-
1 pore Rota tenuit ꝙ Regula † de nulli-
tate iuriſdictionis literis non confectis
non habeat locum in ſpolio, quaſi tūc
litere non ſint neceſſarie licet proficiāt
ad colorem tituli qui in cauſa ſpolii re-
quiritur ſecundum Inno. cōmuniter approbatum in.c.in
literis de reſti. ſpol. an ſit verū ſemper dubitaui ex quo
Regula ſimpliciter loquitur ad.l. de precio de publi.&
l.i.§.generaliter. ff.de lega.preſtan.item quia ita eſt com
2 miſsio † & ꝓceſſus ſuper cauſa ſpolii ſicut ſuper petito-
& cōmittuntur cauſæ in poſſeſſorio obtēto vigore pro
uiſionū factarum de beneficiis,& propter ipſa beneficia
vnde quia conueniunt verba & mens.l. iiii.§. totiens.ff.
de dam.infect.& ꝙ vtraq; ſit cauſa patet in rubrica & ꝑ
totum ti.de cau.poſſ. & proprie q̄uis altera ſeparata ab
altera.l.naturaliter.§.nihil cōmune. ff. de acqui.poſſe.&
3 vlterius diffinitiua † eſt ſententia que ſuper poſſeſſorio
promulgatur.d.glo.in.c.cum ad ſedem de reſti.ſpol.&
Bar.in.l. ꝗiuſsit. ff.de re iudi,& Abb.in.c.fi.iiii. col.de
iudi.vbi de hoc & per glo. & eundem in.c. conſultatio-
nibus de offi.deleg. & per eundem Bar. in.l. ſi finita.§.
4 Iul.in.ii.col.ff.de dam.infec.preterea ſi exigitur † titu-
lus coloratus ergo litere pro ti.ad colorandum Ad hoc
tamen dici poſſet ꝙ ad colorem non ſint neceſſarie lite
5 re omni caſu cum ſufficiat confeſsio † tituli facta ꝑ ſpo-
liatorem,prout voluit Rota de reſti.ſpoli.i. no.xix.ſed
ratio regule conſideranda eſt.l. cum pater.§. dulciſsimis
delega.ii.& ſiue fuerit burſalis vt litere expediantur ſeu
potius ne temere quis alium moleſtet ꝙ non eſt veriſi-
mile quando prius cum non modicis expeñ. cogitur li-
teras expedire ar.l.cum de indebito.ff.de probati.&.c.
ſuper hoc de renunti.non video ꝙ ſit differen.inter cau
ſam poſſeſſoriam & proprietatis & ſi equitas quedam

conſiderata cum fauore ſpoliati & contra ſpoliatorem
6 pro deci. faciat & illud quod neceſſarie † non ſunt litere ad obtinēdū in ſpolio in quo ſufficit ſola ſuppli. prout in alia deciſione annotaui incipien. q̄uis ad canonizatio nem tituli quaſi iſta regula expeditionē deſideret in caſibus dumtaxat quibus ſine literis pronuntiari diffiniti ue non poteſt vt in canonizatione tituli ſecundum aliā regulam ꝙ non iudicetur iuxta tenorem ſupplicationū ſed literarum deſuper expeditarum. Sed hoc attento ēt i petito abſolutoria cū ſola ſupplicatione & ſine ea dari poſſet vt in. l. q accuſare. C. de eden. &. c. vnico vt eccle. benefi. ſi. di. confer. quod obſeruat Rota reſpiciens tamē pro parte obtinen. cōmitti cauſam an litere ſint pro ducte ad firmandam iuriſditionem non ꝙ abſolutoria requirat aliquam literarum expeditionē vt in ſeq. deciſ.

Secunde deciſ. Summarium.

Eadem regula non procedit quando fertur abſoluto ria contra impetrantem cōmiſsionem vel ſic regula pre dicta non habet locum in abſolutoria, etiam cum impoſitione perpetui ſilentii.

Epithome.

1 Abſoluere non poteſt qui condemnare non poteſt.
2 Abſolutoria in Rota ſemper fertur cū impoſitione perpetui ſcilentii.
3 Iudex datus per reſcriptum non tribuentem iuriſdictionem an poſsit reum abſoluere & impetrantem in expenſis condemnare.

Deciſ. I I.

Item voluit Rota ꝙ dicta regula non procedat quan do datur abſolutoria contra actorem qui obtinuit cō
1 mitti cauſam in quo etiam dubitaui nam † qui poteſt cō demnare & abſoluere & qui non habet vnum non poteſt alterū vt in. l. iii. ff. de re iud. & ibi Pau. de caſ. ſed cō demnare iudex in propoſito ſine literis non poteſt ergo nec abſoluere vt in proxima eſt dictum regula nō diſtin

2 guit item Rota ſemper abſoluit † cum impoſitione perpetui ſileñ. ꝙ ſine iuriſdictione fieri nequit quare quan-
3 docũq; conſtat qualitatem tribuentem iuriſdictionem † prout hic literarum expeditionem nõ adeſſe conſtat ali quem non eſſe iudicem licet ab inſtantia iudicii debeat abſoluere & actorem in expeñ. condemnare cum reſpe pectu condemnationis expeñ. ſit iudex vt in cle. i. cum glo. de reſcrip. & glo. fi. in. c. fi. eo. ti. ita Abb. in. c. cũ ſit generale col. v. vbi magiſtraliter de fo. comp. item ſuper damnis in hiis. n. & ſequeñ. dicitur iudex habere iuriſdictionem inquit Abb. in. c. dilectus el. iii. de preben. ſ. ꝙ iudex datus per literas nullas poteſt pronunciare ſe non iudicem quare ſaltem in illo articulo eſt iudex & poteſt etiam impetrantem condemnare in expeñ. & idem in quolibet iudice incompeteñ. ſecundum eum vt ſaltim ſit competẽs in cauſa dubii dum diſcutitur an ſit iudex. quo in caſu poteſt cognoſcere & multare contumacem qñ poteſt eſſe iudex q̃uis in veritate non ſit ſecus vbi nõ eſt iudex nec eſſe poteſt & hoc ſecundum eundem Abb. in c. ſi diligenti col. vlt. de fo compe. ſequitur Fely. in. c. ſi duobus col. pe. de appel. & hec in ſimili faciũt pro deciſione ſed in abſolutoria & in perpetui ſilentii impoſitione nõ videntur ſimilia vt ſit iuriſdictio niſi dixerimus ꝙ ſit ratio diuerſitatis inter condemnationem & abſolutionem in caſu regule ex deductis in proxima deciſione itẽ ꝙ regula emanauit in odium impetrantis cõmiſsionem non eius contra quem cauſa cõmittitur quin potius in fauorem, & conſequenter non debet retorqueri contra reũ vt nequeat abſolui ar. l. ꝙ fauore. C. de legi. & iſtud faceret pro deciſione proxima Domini tam in iſta q̃ in proxima poſt latam ſentẽtiam tranſeunt ſubſtineñ. eam ante latam vero dicunt habeatur cõmiſsio ꝙ poſsit pronunciari abſq; dubitatione & vt tollatur oĩs diſputatio.

Tertie deciſ. Summarium.

In terminis eiuſdem regule ſi litere producantur in calculo ferende ſentẽtie preſumuntur expedite ante cau

ſe cõmiſsionem niſi probetur ꝙ poſt ſecus quando in cõmiſsione derogat regule quia tunc impetranti incum bit probatio expeditionis in tempore.

Epithome.

1 Probandi onus quando incumbat reo excipiente ꝙ lite re per actorem producte non ſint expedite ante cau ſe cõmiſsionem & quando actori & nu.4.

2 Probare quid teneatur ille qui agendo vel excipiendo ſe fundat in negatiua.

3 Expeditio literarum ad euitandam nullitatem preſumi tur facta tempore debito dummodo ante ſentẽtiam producantur.

Deciſ. III.

Super eadem regula obſeruatur ꝙ ſi cõmiſsio cauſe
1 nil dicat de regula ipſa aduerſario excipieñ. † ꝙ litere producte non ſint expedite commiſsionis tempore ſed poſt incumbat onus probañ. quia ei qui dicit. l. ii. de pro
2 bati. & in. l. i. ff. de excepti. ſicut in eo † qui ſe fundat in negatiua agat vel excipiat, ꝙ probare teneatur ſecundũ Inn. in. c. ſuper hiis de accu. & Bar. in. l. in illa. ff. de ver bo. obli. & Biſignet in antiquioribus de preben. vi. deci.
3 item quia † expeditio dummodo litere ante ſententiam producantur preſumitur facta in tempore ad euitandã nullitatem vt dixit Bar. in. l. non ſolum §. ſed vt probari de no. ope. nunti. per. l. merito. ff. pro ſot. quoniam nul litas eſt pena vt in. l. ſenatus. ff. de contra. emp. & vendi.
4 ſed quando † in cõmiſsione regule derogatur, dummo do litere expediantur ante terminum ad articulandum, tunc impetrans cõmiſsionem tenetur probare ꝙ expe dierit ante obſeruationem dicti termini quia faſſus eſt ꝙ tempore cõmiſsionis non erant expedite ideo ceſſat preſumptio expeditionem in tempore.

Quarte deciſ. Summarium.

In eadẽ regula qñdo in cõmiſsione derogatur regu

le dũmodo expeditio fiat ante terminum ad articulandum ſatis eſt ꝙ in literis ſit tempus expeditionis per manus reſcribendarii poni ſolitum vt preſumptiue probetur expeditio ante terminum idem ſi concurrat obſeruatio termini & appoſitio manus reſcribendarii eodẽ menſe nec de prioritate clare conſtet.

Epithome.

1 Regule ꝙ non valeant commiſſiones literis ſuper gratia non expeditis derogatur de ſtilo dummodo ante terminum ad articulandum expeditio fiat.

2 Tempus expeditionis literarum probatur per manus reſcribendarii.

3 Bulla non habetur pro expedita niſi fuerit bullata † ideſt plumbata & nu. 5.

4 Priuilegium ſtatim ꝙ eſt bullatum adimit poteſtatem ordinario.

5 Expeditio literarum ſi concurrat cum termino ad articulandum preſumitur facta ante terminum.

6 Horam habens in gratia certiorem probationem habet ꝗ̃ illa que eſt ſine hora.

Deciſ. IIII.

1 INoleuit ſtilus † in cõmiſſionibns cauſarum quando litere nõ ſunt expedite ad hoc vt iudici iuriſdictio tribuatur & lis pendeat ꝙ derogatur regule ſi petatur de qua in is proximis concluſionibus cum hac modificatione ꝙ litere expediãtur ante terminũ ad articulandum & niſi ita fiat interea beneficium non ſit litigioſum nec locus regule exiſtat de ſurrognadis collitigañ. cum talis modificatio ꝯueniat rationi ipſius regule in cuius interpretatione ſepius fuit tentũ prout etiam in vna Gebeñ. beneficiorum quam propoſui de menſe martii. 1520.

2 in tertia inſtantia dixerũt dñi ꝙ bona † erat iuriſdictio ſi de menſe decembris erat ſeruatus terminus ad arti. & in literis productis poſt ipſum terminum erat manus reſcri

bendarii de. ꝙ ſignificat decembris ſicut ian. ianuarii & ſic de aliis menſibus nam licet iſtud non concludat neceſſario expeditionem in eo menſe ex quo eſt initium
3 expeditionis & prius q̃ ſit plumbata bulla †non habetur pro expedita quia non probat hoc eſſe in.l.neq; natales C.de proba.c.in preſen.eo.ti.bene autem ſi habeat plũbum in quo ſolet dici expedita ex quo cũ plũbo dicitur bullata bulla & expedita vt in.c.licet de cri.fal.& priuile
4 gium adimit †poteſtatem ordinario ſtatim ꝙ eſt bullatum ſecundum doct.in.c.i.§.ex parte de conceſ.prebeu.
5 in.vi.nihilominus †ex quo iam habemus initium in tempore benignum eſt etiam preſumeñ. finem in tempore ſicut al's ad fugieñ.delictum dicit Bar.in.l. non ſolum.§.ſed vt probari.ff.de ope.no.nunti. & fuit conſideratum in proxima deciſione & quia regula habet ꝙ deſiderat ſ. expeditionem ſine fraude & vt proceſſus magis in dubio valeat & nõ pereat.l.quoties.ff.de re.dub. cum vulga.& quia non caret primordio veritatis ꝑpter principium debito tempore ergo non omninꝓ falſum.l.cũ filius.§.heres de lega.ii.& vt plurimum poſt appoſitionem manus reſcribendarii expediuntur litere infra breues dies & ad id iura aduertunt.l.nam ad ea ff. de legi. & q̃uis concurrant obſeruatio †term. ad ar. & appoſitio manus reſcribendarii eodem menſe nec de prioritate appareat ex eo ꝙ reſcribendarius non apponit diem ſed menſem tantum &obſeuatio habet vtrunq; voluere domini ꝙ expeditio etiam preſumatur ante obſeruationem cum ſit debilis regula & benigniſsime interpretanda poſtea q̃ ſaltem tempore obſeruationis termini iam cum aliquo diſpendio cepta erat expeditio ad hoc quod Cy.& Bal.dicunt in.l.de rebus.C.de dona. ante nupti. certiorẽ eſſe & anteriorem probationẽ preſumptiue que horam habet quã illam †que diẽ ſine hora & ſic de ea videtur que mẽſem & diem reſpectu eius que ſolum menſem continet.

Quinte deciſ.Summarium.

Commiſsio cum prefixione termini prout de iure in caſu dicte regule ꝙ ſubrogatus in ius actoris teneaſ docere de expeditione literarum actoris pro iuſtificatione litis cōſtito ꝙ reus produxerit ſupplicationem impetrationis actoris & facta diligentia in loco ſolito de nō expeditione docuerit eſt iuſta ita ꝙ prefixo termino cogiſ ſurrogatus de expeditione docere vel ꝙ alium titulum actor q̄ apoſtolicū habet oſtendere ad fugiendam regulam al's ſubcumbet prouiſo abordinario vel ſic probatio poſsibili negatiue coartate loco & tempore eſt ſufficiēs vel ſaltem transfert onus proban. in aduerſarium.

Epithome.

1 Lite pendente ſuper beneficio ordinarius de eodē quo .quomodo prouidere non poteſt.

2 Lis introducta literis ſuper gratia non expeditis eſt nulla propter regulam.

3 Probandi onus cui incumbat literas fuiſſe ante cōmiſſionem cauſe expeditas.

4 Expeditio literarum in dubio preſumitur ꝙ ſit tempore debito facta.

5 Negatiua qualiter probari poſsit.

6 Bulle que non regiſtrantur ſunt ſuſpecte.

7 Probare tenetur allegans pluralitatem factorum & perſonarum eiuſdē nominis ac multiplicationē titulorū.

8 Probatio fame & cōmunis reputationis releuat ab onere ꝓbandi negatiuā illum qui al's illa ꝓbare tenebaſ.

Deciſ. V.

AGebat Franc. pius coram domino B. de petra ſancta. 1519. cōtra Io. ſapieñ. ſuper parrochiali ſancti Simphoriani Lugduneñ. & quia Ioannes obiit poſt introductam litē & ordinarius prouiderat cuidam Hyeronimo habita ſubrogatione per Fran. & mota lite contra Hyeronimū per Antoniū qui habuerat ex ceſsione Fran. in manib⁹ Pape canonizata fuit prouiſio Antonii

1 ex eo ꝙ ſtante † lite ordinarius nequiuerat prouidere. c. ſi hii contra quos vt lite pend. in. vi. & cle. i. eo. tit. In. ii. inſtañ. coram Do. Hier. de ſpina Hier. dedit de iſta regula quaſi non docto per Anto. ꝙ Fran. expediuiſſet li-
2 teras nulla † fuit lis & ordinarius conferre potuit & vt cõcluderent ꝙ Fran. vigore apoſtolici titu. cauſam cõmitti obtinuiſſet produxit ſupplicationẽ impetrationis apoſtolice certo modo facte a Franciſco vel ſumptum ex regeſtro ſupplicationum & impetrauit cõmiſsionem ꝙ pfigeretur terminus arbitrio vel prout de iure Anto. ad probandum de expeditione literarum per Fran. ex quo Hierony. producta ſupplicatione fecerat omnem diligẽtiam in regeſtro literarum vbi de more omnes litere ſub
3 plumbo ſolent & debent regeſtrari & concluſi. † cum dñis quod eſſet locus prefixioni termini eo fundamento quia quando ſũmus in caſu in quo requiritur ſcriptura non procedit regula Inno in. c. ſuper hiis de accu. & Bar. Pau. de caſt. & aliorum in. l. in illa. ff. de verbo. obliga. ſi quod negans teneatur ꝓbare quoniã potius fallit & onus probandi transfertur in aduerſarium ſecundum eundem Inno. in. d. c. viii. col. quem ſequitur Abb. in. c. bone el. i. de elec. & in. c. ſicut pe. col. de re iud. ſed regula regrit lr̃as expeditas eſſe vt patet, ergo nõ ob. ꝙ qdã ex dñis dicebãt Rotã tenuiſſe ꝙ impugnans iuriſdictionẽ pretextu huius regule cum obiiciat tenetur probare nõ expeditionem tempore cõmiſsiõis maxime quia in materia obiectiua debet probare & quidem concludentiſſime. l. non ad hoc. C. vnde cog. & egi. deci. 6 1 2. & Rota. iii. in anti. de probat. que vult ꝙ dicenti aliquem non legitime inſtitutum incumbit onus probandi quia reſpõdi Rotã hoc tenuiſſe quando litere ſunt producte apud
4 acta cum tunc conſtet de expeditione & expeditio † in dubio preſumatur in tempore per eã que Bart. tradit in l. non ſolum. § ſed ut proban. ff. de no. oper. nunc. & latius eſt expreſſum in proximis concluſionibus non autẽ tenuit quando litere nõ reperiantur producte nec expe-

dite quo caſu impoſſibile eſſet probare non dixerim ex peditas nō eſſe ſed ꝙ magis vno tempore q̄ alio ex quo nullibi de expeditione conſtat & iſtud noto pro intelligentia regule. ad deciſionem Rote reſponſum eſt ꝙ hic requiritur ſcriprura & erat caſus ꝙ in lr̄is ſubrogationis Anto. ex ceſſione Franci. dicebatur ꝙ cedebat literis non confectis q̄uis poſſet referri ad literas ſubrogationis Fran. non de neceſsitate ad literas prime impetrationis certo modo & iſta prefixio iuſtificat quoniam ſi Anto. non probauit eſse expeditas quod eſt ei facile in curia & Hiero. impoſſibile niſi per inquiſitionem quam fecit in regeſtro literarū & in cancellaria & camera vſq; ad plumbum & ſic omnia poſsibilia fecit colligitur verū eſse ꝙ non ſint expedite cum de non entibus & non
5 appareñ. idem ſit iudicium & quod †per talem poſsibilem diligentiam videatur probata huiuſmodi negatiua prout in ſimili tradit Bal. in. l. ii. C. de erro. aduoca. & ꝓbatione non ſententie quando non reperiretur in libro in quo ſolent deſcribi omnes ſentenrie & in. l. titie texto res. ff. de lega. i. & Fely. in. c. ſicut de re iudi. de non titu. ſeu probatione defectus tituli quando oſtenderetur collationem literaꝝ in loco in quo ſemper regiſtrātur collationes & conſtaret illam que aſseritur non eſse ibi regeſtratam de aliis modis probandi negatiuam videatur Pau. de caſt. in. d. l. in illa & Ia. in. l. fi. §. licentia. C. de iur. delibe. ad Rotam de reſcrip. in no. xiiii. ꝙ fundans ſe in non promotione teneatur eam probare reſponſum eſt ꝙ hoc caſu requiritur ſcriptura. item ꝙ per diligentiam ſupradictam eſt probata non expeditio vel ſaltē ex tali preſumpta probatione transfertur onus probandi in aduerſarium vt in. c. vnico vt eccle. benefi. cum ibi not. nec
6 refragatur ꝙ cōtingens eſt & poſſibile †ꝙ quedam bulle non regiſtrantur quia tales dici poſſunt ſuſpecte. Item lex iſtud non conſiderat ſed ꝙ communiter & frequentius fit vel fieri debet. l. nam ad ea de legi. l. ſuis quoque §. puto generaliter. ff. de here. inſti. & per productionē

ſupplicationis impetrationis certo modo reſpondetur & tollitur ꝙ Franc. potuiſſet habere titulum ab ordinario alium q̃ apoſtolicũ qui non ſubiicitur regule que diſponit reſpectu prouiſionum apoſtolicarum dum taxat ſic cõmuniter intelligitur ſine extenſione ad §. hec verba
7 l. iii. ff. de nego. geſt. quia † multiplicatio titulorꝫ non pſumitur nec pluralitas factorum inquit Bal. in l. qui iuraſſe. §. ſi pater. ff. de iureiuran. idem de pluralitate perſonarum eiuſdem nominis niſi probetur ſecundum eundem Bal. in conſi. incipien. eum apparet quem refert Fely. in. c. cum Ioan. iiii. col. de fide inſtru. aut prout eſt dictum ſaltim onus probañ. de titu. ordinario propter talem preſumptionem tráſit in aduerſarium ſicut dicit Ro
8 te deciſi. xv. al's vlti. in no. de proba. quod fama † & communis reputatio releuat a probatiõe negatiue eum qui al's probare teneretur & ſic transfundit in alium probandi onus.

Sexte deciſio. Summarium.

REGVLA DE TRIENNALI NON habet locum pro eo vel in eo qui obtinuit cõmitti cauſam licet non proceſſerit niſi ad decretum citationis dũtaxat & tam facti q̃ iuris moleſtia interrumpit eam licet effectus moleſtie facti non duret niſi durante facto iuris autem ſeu iudicialis ſic donec lis ſit finita.

Epithome.

1 Regula de triennali non defendit illum qui cauſam committi & citationem etiam dũtaxat decerni obtinuit.
2 Attentata per actorem poſt cõmiſſionem & decretum citationis licet non execute veniunt reuocanda per viam attentati.
3 Lis dicitur pendere per ſolam cõmiſſionem & decretũ citationis quo ad eũ qui ipetrauit & decerni obtinuit.
4 Litem per conteſtationem incipere ſi dicatur non procedit in actore.

5 Lis ſecundū Rotam non finitur niſi per ſententiam.
6 Regula de triennali an non ꝓcedat niſi cum bona fide.
7 Preſcriptio inducta per regulam de triennali per moleſtiam iuris vel facti interrumpitur.
8 Moleſtia facti ſeu extraiudicialis durat durante facto & eo ceſſante preſcriptio de nouo inicium capit.
9 Sequeſtrum vtrum decerni debeat contra illum qui triēnio poſſederat & cām cōmitti obtinuerat & nu. 13
10 Regula de triennali extracta videtur ex concilio Conſtantienſe & approbata in concilio Baſilienſe.
11 Clauſula adiecta in lege interpretata videtur repetita in lege interpretante.
12 Statuta paſsiuam etiam interpretationem recipiunt.
14 Lis ad hoc vt quo ad reum pendere dicatur neceſſe eſt ꝙ fuerit citatus.
15 Deciſio tertia de cau. poſſeſ. & proprie. in an. non eſt in obſeruantia.

Deciſio VI.

VOLVERVNT domini in vna Parmeñ. Archipresbyteratus coram dño H. de ſpinoſa. 1519. de menſe Martii ꝙ regula † de triennali poſſeſſore non moleſtando non defenderet in
1 poſſeſsione Iacobum cola. ex eo ꝙ impetrauerat cōmiſsionem ſuper dicto archipresbyteratu contra Bonifacium de Aldigeriis, & quoſdam alios expreſsis nominibus & obtinuerat decerni citationem nō procedendo vlterius ad executionem citationis & hoc erat anteq̄ poſsidere cepiſſet pacifice vel poſt icoharam triennalem pacificam, nondum tamen finitam fundamētum fuit in his que voluit Rota deciſi. vi. vt lite penden.
2 † in no. ꝙ in huiuſmodi terminis ſi actor attentetur talia attentata veniunt reuocanda ergo lis erat ſine qua attentata non caderent & ad. c. forus de verbo. ſigni. ꝙ in omni negocio ſeu iudicio inſpiciuntur tres perſone iu-

dex actor & reus fuit reſponſum ꝙ reperiuntur quia Ia
cobus habet pro reis eos contra quos obtinuit cauſam
3 cõmitti & citationem decerni aut † ſaltem quo ad eum
eſt lis & ipſe de ea eſt certus ꝙ ſufficit ad impediendũ
initium & interrumpendum preſcriptionem & ad illud
4 † ꝙ lis incipit per conteſtationem litis non antea vt in
auc. de legi.§.omnem ver.ſi vero col.viii.& no.in.c. re-
latum de offi.deleg.fuit reſponſum ꝙ reſpectu actoris
non procedit vt in dicta deciſione.Item ꝙ ſi hodie veni
ret ad cauſam vnus ex nominatis in cõmiſſione ſine du-
bio quo ad actorem & reum lis vera eſſet vnde cõmiſ-
ſio & alia ſemper durant donec aliquo iuris fine termi-
5 nentur ſicut litis penden. † non finitur niſi per ſẽtẽtiam
ſm Rot.vt lit.pend.x.in no. & per alios modos quos
Mil. ponit in verbo lis finitur in repertorio.tertio dicas
eſto ꝙ lis dici non poſſet mota niſi poſtq̃ fuerit conteſta
ta, nihil ominus dicit cepta & pendens ex quo pars ſcit
cauſam cõmiſſam ad no.per Hoſti.& Ioã.an. in.c.olim
de accuſa.ſuper verbo inceptam ita declarat Mil.in ver
bo lis etiam ante litem conteſtatam & in propoſito ſatis
eſt ꝙ pendeat,& pendentia duret quam Iacobus in fa-
cto proprio ignorare non poteſt.l.ſi.ff.pro ſuo &.c.ab
excõmunicato de reſcrip.& quoniam Iacobus in hac in
cohatione litis cauſat ſibi malam fidem tenendo ꝙ regu
6 la † non procedat niſi cum bona fide in.c.ſi. de pre-
ſcrip.& ibi Abb.in.c.illud.ii.col. eo.tit. & quia requirit
titulum coloratum licet aliqui deſuper dubitauerint ex
eo ꝙ duos tantum caſus excipit igitur firmatur extra il-
los.l.nam quod liquide.§.ſi.ff.de pe.lega.de quo in a-
liis deciſionibus ſequẽtibus Idem Iacobus hoc ſtante ne
quiuiſſet incipere vel adimplere triennalem accedit ꝙ ſi
7 non eſſet iſta moleſtia † iuris ſed facti interrũpiſſet pre-
ſcriptionem quia non diceretur pacifice poſſediſſe iux-
ta deciſio.iii.de prebẽ. In no.in additione licet non im
8 pediret de nouo incohari ex eo ꝙ † moleſtia facti ſeu
extra iudicialis durat durante facto & ceſſat ſtatim eo ceſ

ſante vt denuo preſcriptio initium capiat cuius contra-
riũ eſt in iudiciali que durat donec lis finiatur & ita Ro-
ta diſtinguit & licet ad terminos regule ꝙ no. in practica
vlterius dicebatur ꝙ Iacobus ſibi ipſi litẽ mouerat, & ex
confeſſione ſua principi facta in cõmiſſione cauſe dedu
cta ꝙ moleſtabatur ſuper beneficio que probat. l. cum
precium. C. de libe. cau. quã moleſtiam deduxerat in li-
tem & iudicium & ſibi imputaret. In ſecunda inſtantiá
coram me vtrum deberet concedi ſequeſtrum vt in cle.
vnica de ſequeſtra. poſſ. & fruct. vel negari, ex quo Iaco
bus excipiebat ꝙ triennio poſſederat aduocatus Iacobi
oſtendit mihi regulam de triennali ab origine & ad ſatu

10 ritatem editam in concilio † conſtantieñ. que fuit appro
bata in concilio Baſilieñ. vt habetur in octauo decre-
to illius concilii incipieñ. quicunq; non violentus vbi ca
uetur ꝙ lis pendeat ſi ad executionem citationis proceſ-
ſum fuerit & omnes termini ſeruati ꝙ glo. ibi quoad ter
minos declarat quomodo procedat Cõſtantieñ. autem
concilium aut eius decreta fuere per Martinum. v. ap-
probata vt dicitur conſtare ex geſtis ipſius, vnde occur-
rit tunc mihi ꝙ ſi conſideramus regulam modernam de
triennali habuiſſe ortum a conſtitutione predicta con-
ſtantieñ. vt inquit Fely. in. c. ſicut de re iudi. 17. col. nu.
xxxi. debeat intelligi ſecundum eam tanq̃ fontem & ma
tricem ad quam eſt recurrendum. l. ſempronius proculo
de lega. ii. & . l. ſi librarius. de reg. iur. ff. cum ibi non ſi-
cut ad conditorem cuius eſt interpretari. l. ex facto. ff.
de vulga. & pupil. l. ſi. C. de legi. & . c. cum veniſſent de
iudi. precipue quando conſtitutiones expreſſe non ſunt
contrarie ſed vna magis declaratur & ſuppletur per aliam
& declaratio aut ſuppletio eſt conſona iuri prout in ca
ſu de quo agitur, ſi vero dixerimus ꝙ moderna regula
venerit ad iterpretationem antique omnino intelligi de
bet in caſibus quibus interpretationi locus eſt vt in auc.

11 de filii ante dota. inſtru. na. col. iii. & clauſula adiecta † in
lege interpretata videtur reperta in. l. interpretante. &.

nihil.ff.de coniũgen.cum emanc.libe.& ibi Bar.& in.l. de quibus in ſecũda.q. principali.x.col.ff.de legi.ſi ad correctionem etiam lex noua corrigens recipit extenſio nem a conſequentia antique legis vt in.c. miramur de ſer.non ordi.& ibi not But.quod contractus tranſlatus ad qualitatem certi gradus recepit extenſionem omniũ iurium de gradu loquentium & in.c.a multis de eta. & quali.vbi colligit ꝙ habilitatus ad gradum & aſſumens qualitatem gradus cenſetur habilitatus ad omnia ad gra

12 dus qualitatem conſecutiua & ſtatuta †recipiunt inter pretationem extenſiuam paſſiue.l.i.§.lex falcidia.ff. ad legem falcid.& per Bar.in.l. omnes populi.iiii.qõ.vi. qõnis principalis de iuſti.& iure & ſi ſupponimus regu lam in Conſtantieñ.concilio editam fuiſſe correctam,li ceret ad minus arguere ex.l. correcta vt no. glo. in.l.i. ff.de coniungen cum emanc.libe.& facit.c.nouit iuxta glo.in verbo quicunq; de iudi.& ꝙ genus in.c.frequens de reſti.ſpol.in.vi.& Alex.in.l.i.C. qui admitti ad bo. poſ.ii.col.& late Fely.in.c.i. verſic. fallit.ii.in.v.col. de conſti.nec ſi eſſet damnatum concilium eſſent damnata opera ſacris criminibus conformia & ratione fulcita vt in c.damnamus de ſum.trini.& fi.cath.non ꝙ vt ait ibi Ab ba.in fine habeãt auctoritatem ex auctore damnato ſed poſſunt recipi & defendi ſicut recipiuntur & defendun tur alia bona cum veritas nõ mutetur licet auctor repro batus in aliqua parte fuerit eam ſecutus & auctores gẽ tilium legi poſſunt non quia illi talia dixerint ſed quia bonum eſt inquit Goffre. in ſũm.de tempo.ordi.vi.col. & de libris cronicarum & aliis ac eorum fide per Bar.in l.i.ff.ſi cer.peta.ſed ad omnia hec que breuiter queren do quid ſuper ſequeſtro explicui fuit reſponſum ꝙ Pa pa non admiſerat illam Conſtantieñ.cõſtitutionem niſi quatenus edixerat in moderna regula,& ꝙ reliqua,receſ ſerunt ab aula nec fuerunt admiſſa in curia & ſic decre

13 ui † ſequeſtrum.ſucceſsiue dum ponerem cauſam ſuper confirmationem vel reuocationem pro parte Iacobi ite

ruum allegata fuere primo ꝙ regula eſt fauorabilis edita principaliter fauore poſſeſſoris quod debet attendi.l. quia exceptionem cum glo.ibi in prin.ff.de cond.inde. ideo amplianda ad eius cõmodum & reſtringenda ad eius incõmodum.c.odia de regu. iur.in .vi. vt ex quo a nemine eſt moleſtatus tueaẽ enim regula ſed dictum eſt ꝙ ſeipſum moleſtauit & faſſus eſt ab aliis moleſtari ſecũ do ꝙ in caſu cle.ad compeſcen.triennalis poſſeſſor pa‑cificus non patitur ſequeſtrum & tamen Car. ibi in.xii. qõ.poſt Pau.& Genſe.inquit litẽ dici iuxta formam cle. ii.vt lite pend.igitur requiritur ꝙ ſit proceſſum ad execu tionem citationis aduerte Car.dicit hoc ſcilicet motam litem etiam ſi non ſit conteſtata ar.c. olim de accuſa.& ꝙ ibi no.Hoſt.ꝑ hoc etiamſupra tit.i.cle.cum lite vnde non negat quin reſpectu actoris & in ſui preiudicium
14 etiam lis dicatur,bene ꝙ reſpectu actoris & rei † eſt ne‑ceſſe ꝙ reus fuerit citatus vt in.d.cle. & eius terminis. Tertio ꝙ regula induxit preſcriptionem triennalem abſq; eo ꝙ exprimat caſum iſtum adeo ꝙ tanq̃ omiſ‑ſus debeat intelligi ſecundum antiquam regulam vel ha beri pro omiſſo.l.cõmodiſsime.ff.de libe.& poſth.ad hoc facit quod ſcribit Fely. in.c.illud de preſcrip. ver. & quia ſupra feci mentionem de.l.diffamari.vii. col. ꝙ quando eſſet facta litis cõteſtatio non ꝓpterea diceret interrupta preſcriptio quaſi cõmiſsio iſto caſu ſuper ia‑ctationibus & moleſtationibus ſit in eiſdem terminis.d. l.diffamari.C.de inge.manu.ad hoc reſpondebant do‑mini ꝙ vna lex declarat & ſupplet aliam.l.ſed & poſte‑riores cum duabus.ll.prece.ff.de legi.& regula interpre tatur in omni eius verbo a iure cõmuni vt quis dicatur pacificus poſſeſſor & ſic de aliis & quod dictũ Fely. nõ facit ad caſum & quando aliquo modo faceret nihil fir mat cum potius relinquit cogitando item ꝙ ſufficit mo leſtia facti ad interrumpendum. Quarto adducta fuit de
15 ciſi.iii.de cau.poſ.& propr.in anti.de cuius materia per Inno.in.c.conſtitus de appell.ſed non eſt in obſeruañ.

& in alia deciſioné oſtendo non poſſe ſtare, que incipit Rota in antiquis tertia. Quinto ꝙ nõ reperitur iure cautum per ſolam commiſsionem fore litem inductam ſeu eius pendentia niſi ſolum ad effectum reddendi reſcriptum poſtea impetratum ſubrepticitum tacito de cõmiſſione iuxta not. in. c. cauſamq; de teſti. prout eſt regulare in. c. i. de lit. conteſt. & in. l. amplius non peti. ff. rem rat. habe. non ad interrumpendum preſcriptioné triénalem nec ad effectum faciendi quem definere poſsidere pacifice, fuit reſponſum ꝙ imo ad effectum litis quo ad actorem & attentatorem vt ſupra & conſequenter non pacifice poſſeſsionis quam regula requirit. Sexto ꝙ deciſio. vi. vt lite penden. in no. habebat locum in attentatis tantum & ꝙ contra veram rationem etiam ita voluit de quibus rationibus per Biſignet deciſi. ii. de appella. ſed ex primo adductis dixerunt dñi iuſtificatam illã deciſionem & iſtam, vltimo dicebat Iaco. ꝙ tunc extrema coniunguntur quando reus agit ad effectum reuocandi attentata & non antea nihilominus fuit reſponſum ſatis eſſe ꝙ poſſunt coniungi & ꝙ interea cepta eſt lis quoad actorem, Militant alia pro deciſione ponderanda ex quibus & ex eo etiam ꝙ in gratia ſi neutri per ipſum Iaco. obtenta dicebatur ꝙ lis pendebat voluerunt dñi ꝙ cõfirmarem ſententiam dñi Vgonis & ita confirmaui.

Septime deciſi. Summarium.

Eadem regula locum habet in prouiſo ab ordinario de principali dignitate in collegiata ſeu prima poſt pontificalé in cathedr. nõ obſtañ. concordatis cum natione Germanie in quibus talia beneficia preſeruantur ſedi apoſtolice cum decreto irritañ. Item non obſtañ. regula cancel. tertia etiam reſeruante.

Epithome.

1 Regula de triénali an defendat in dignitate maiori poſt

pontificalem aut principali collegiata poſſeſſorem cum titulo ordinarii & nu. 4

2 Regula defendit illũ qui habet titulum coloratum.

3 Titulus coloratus non dicitur habere ille qui fuit prouiſus a non habente poteſtatem conferendi.

5 Sententia lata contra regulas cãcellarie ſeu extrauagañ. non eſt ipſo iure nulla quia a iudicibus non conſiderantur niſi producantur in actis.

6 Iudicare iudex non poteſt iuxta cõtinentiam regule aut extrauagañ. niſi poſt productionem.

7 Titulus coloratus reſpectu regule ille habere dicit quando poteſtas eſt in conferente naturaliter licet ſit ex accidenti impeditus.

8 Regula de triennali non dat titulum.

9 Obiectus reus & poſſeſſor etiam ſi de eius non iure cõſtet dare poteſt ad effectũ abſolutiõis non autem ad iudicationis obtinende.

10 Regula de triennali contra ſuperiorem locum non habet.

Deciſio. VII.

PReponebatur dubium in vna monaſterieñ. bonorum coram do. Hugo. de ſpina. 1519. de menſe Octobris an is qui triennio pacifice poſſiderat prepoſituram que erat prima dignitas poſt pontificalem in cathedrali & aliam que erat principalis in collegiata defenderetur
1 exceptione †regule de triennali cum titulo ordinarii & dicebatur ꝙ nõ per quatuor ex dñis primo quia obſtat regula cancella. tertia reſeruans diſpoſitioni apoſtolice huiuſmodi beneficia ideo habens ab alio q̃ a Papa dicitur habere ab eo qui non habet poteſtatem conferendi. ſecundo quia in cõcordatis inter ſedem apoſtolicam & natione Germanicam expreſſe inhibetur ordinariis ne de talibus diſponant cum decreto irritanti ergo inficitur titulus & poſſeſſio. c. ſi eo tempore de electi. in. vi. ſicut in terminis. c. ii. de preben. eo. libro eſt penitus di-

2 ſcoloratus titulus cum poſſeſsiōe & tamen regula † ſem per eſt interpretata dūmodo excipiens habeat titulum coloratum nam iuxta primum fundamentum non dicit
3 coloratus † prouiſus a non habente conferen̄. poteſtatē ſecundum regulam quam tradit Abb.in.c. cum noſtris vlti.col.de conceſſ. preben.& Lap.alleg.xvi.ꝙ colorata poſſeſsio dicatur quando fuit poteſtas in conferente & cal.conſi.xiii.de verbo.ſigni.ꝙ habens beneficium reſeruatum Pape ex inſtitutione inferioris intruſus videtur & ſuper titulo & poſſeſsione coloratū vel non videātur etiam Lap.alleg.ciii & But.in.c.literas de conceſ. preben. Domi.in.c.propter.xix.diſt.in fi.& Fely.in.c. noſtra de reſcrip.in.ii.&.xxxvi.corro. Item in ſimili etiam decretum.c.ſi hii contra quos vt lite pend.in.vi.diſcolorat̄ uſq; adeo ꝙ poſſeſſor beneficii litigioſi debet amoueri & perinde tractari ac ſi eſſet reſeruatum & poſſeſsio ei tradita per ordinarium nullo iuris adminiculo iuuatur ita Rota deciſi.iii.de reſti.ſpol.in no.in additione & intruſus contra.d.c.nō poteſt petere reſtitui Biſignet eo. tit.iiii.deci. & in decreto regule Leonis.X. reſeruantis benefi.in ſex menſibus idem ꝙ non ſit locus interdicto recuperande tenuit Rota vt in alia deciſiōe quam ad nobis taui videas fundamenta ad propoſitum incipit prouiſus
4 ab ordinario ſub titulo de reſti.ſpoli.preterea † concordata habent vim legis ergo notoria in Germania tale ꝙ decretum in eis debet habere eādem virtutem quam habet decretum in corpore iuris.ceterū temporalitas tertie regule que moritur cum quolibet pontifice tranſiiſſe dicitur in perpetuitatem propter ipſa concordata & conſequenter iudicandum vt de re perpetua quibus non obſtan̄.alii tenuere contrarium eo † potiſsimo fundamento quia regula tantum concipit duos caſus .ſ.caſum.d. c.ii.de preben.in.vi.& ſimoniacum ingreſsum igit̄ ſtat firma in omnibus aliis non exceptuatis.l.nunquid liquide.§.fi.ff.de pe.lega.etiam in auct.de non alie.aut per mu.§. vt autem coll.pria.Item quia contenta eſt regula

ſi quis habeat ab ordina. collatore pro colore & bona fi de q̃uis ad tempus vel ex accidenti impedito nam ſi nõ eſſet impeditus prouiſus a tali non indigeret regula ad hoc Rota deciſi. xiiii. de cau. poſ. & propri. in antiq. di cens illum intruſum qui abſq; titulo eius qui dare poteſt licet de validitate tenentis tit. dubitetur pro quo etiam glo. ſuper dicta regula, & deciſio incipiẽ. fuit etiam con cluſum, & per hoc eſt reſponſum ad d. regulam tertiam tum quia temporalis tum quia ſine decreto, tum quia eti am ſi haberet decretum non eſset notorium in corpore iuris aut ſaltem non applicabile ad terminos regule pro pter primum fundamentum huius partis idem in decre to concordatorum maxime quia eſt in poteſtate Pape reuocare concordata aut illis derogare quoniam maior & eadem poteſtas remanſit apud eum. c. dudum de pre ben. in. vi. licet ad id poſſit reſponderi ꝙ imo magis te neatur ad obſeruañ. quando in vim contractus & preci pue ob publicam vtili. ad materiam. c. i. de probat. cum no. ibi per Io. an. & Abb. poſt alios pur. in beneficialibꝰ iſtis in qbus Papa eſt plene dñs & poteſt adequare qua drata rotundis vt in cle. i. vt lite pendẽ. & per Doc. in. c. que in eccleſiarum de conſti. & facit lex in. c. propoſuit de conceſ. preben. in concordatis Leodieñ. que ſunt fa uorabilia q̃ concordata germanie & fortiora voluit Ro ta prout in alia deciſione meo tempore ꝙ potuit dero gare alicui cl'e ſeu principali conceſsioni eorumdem q̃ſi aliud ſit in aliis rebus in quibus contrahit cum ſubditis que non ſunt ita libera quoad omnem diſpoſitionem quam in beneficiis ſed expediret legere tenorem cõcor datorum ad fugieñ. d. c. i. cũ materia facit etiam deciſio iii. de reſti. ſpo. in no. vbi in recuperanda poſſeſſione de ciditur obſtare ſolum decretum generale in corpore iu ris. d. c. ii. de preben. in. vi. & ſpeciale ad certum corpus beneficii quale non eſt iſtud, an autem cõſtitutio execra bilis Io. xxii. impediat reſtitutioñ. deciſi. xv. de reſti. ſpo lia. in anti. dicit ꝙ ſic ſed additio vlti. ſuper. d. deciſi. iii.

ſentit in vltima oppoſitione contra, meo tempore nõ memini deciſum & cum conſulerem dños deſuper inueni eos dubitantes ſed redeundo ad materiam ſi regula voluiſset vt ei obſtaret decretum extra ius dixiſset quē admodum dicit de decreto in corpore iuris arg. l. vnice §. ſint autem a deficientis. C. de cadu. tollen. &. c. ad au
5 dientiam de deci. preterea † extrauagañ. regule & cõcordata niſi producantur in actis non conſiderãtur a iudicibus & ſententia contra regulas non eſt ipſo iure nulla dicit Fely. poſt alios in. c. i. viii. col. de re iudi. quoniam nõ ſunt conſtitutiones generales idem de ſententia contra extrauagañ. de quibus in. c. paſtoralis de fide inſtru. ſup quo Abb. in prohe. decretal. Rex pacificus vlt. col. & in d. c. i. & Bart. in. l. cum prolatis. ff. de re iudi. & de ſtilo Rote eſt vt inquit Fely. vbi ſupra vt producatur regula als pronunciatur contra eam nec iuxta eius continentia
6 † iudicari poteſt niſi poſt productionem ſi hoc eſt in extrauagañ. perpetuis idem vel multo magis inconcordatis non habẽtibus ita vim legis generalis nec perpetuis & ſi aliter interpreteremur vix regula tueretur aliquem in Germania vbi ſunt multe ſpecies reſeruationum cum decretis rurſus propter regulam tertiã reſeruantem ſimilia beneficia Papa preſeruauit ea ſedi apoſtolice & cum regula ipſa non excludat ipſam exceſsionem iſtius nec p̃ſeruatio ad imitationem inducta debet excludere vt ſapiat eandem naturam ar. l. eum qui. §. qui iniuriarum. ff. ſi quis cauti &. c. eccleſia ſancte Marie vt lite pen. ſed ad hoc primi dñi reſpondebant videndum eſſe verba concordatorũ an ſimpliciter prohibeatur ordinariis vel habito reſpectu ad dictam regulam tertiã. item eſto ꝙ haberetur reſpectus ad regulam poſſet id operari generalitas aut perpetuitas in concordatis que non ſunt in regula vel decretum quando alia non obſtarent vnde in hoc vltimo non facerent fundamentum licet aliqui ex dñis ipſam multũ ponderauerint ad illud de titulo non col
7 lorato ꝙ regula † procedit vt ſit color quando poteſtas

eſt in conferente naturaliter quantuncunq; ex acciden̄. vel ob regulam ſeu alias fuerit impeditus dūmodo non ſit inducta priuatio ipſo facto a iure vel ab homine pro ut idem Abb.declarat in.d.c.cum noſtris & alii in locis allegatis & dato ꝙ eſſet inducta ſatis eſt ꝙ de ea regula non curauit excipiens ſolum duos caſus iam dictos item decretum expectatiuarum nō impedit reſtitutionem mi nus obſtat regule noſtre quia non eſt de certo vel ſuper certo ſed an aliqua ratio concludatur diſcurro in alle gata deciſiōe prouiſus ab ordinario & ad caſum de quo agitur eſt menti tenenda hec intelligētia ꝙ poſito ſine ꝑ iudicio non eſſet coloratus tit.ſecundum regulas tradi tas per doctores fuit dictum omnem titulum habitū ab ordinario naturali colorare in terminis regule niſi ſit di ſcolor in altero vel vtroque ex caſibꝰ exceptis & in alia materia procederet doctri.doct.& ad illud negaretur reſti tutio in terminis quibus loquuntur doctores conſidera. ꝙ tunc iura merito non aſsiſtunt quia ſumus in actore q ſine canonica inſtitutione aut ſaltem colorata audiri nō debet vt in.c.i.de eo qui mittit in poſſe. cauſa rei.ſeruā. in.vi.& cōmunis opinio Inno.in.c.in literis de reſti.ſpo lia.at hic ſumus in excipiente & reo ſe defendente in ſo

8 la poſſeſsione cum regula † nullum det titulum vt ſemp fuit intellecta dicit Fely.in.c.ſicut de re iudi.xvii.colū.& magis fauent iura reis q̄ actoribus.l.fauorabiles.ff.de re gu.iuris &.c.cum ſint partium eo.ti.in.vi.ad quos opti me facit deciſio.iiii.de re iudi.in no.volēs ꝙ reus & poſ

9 ſeſſor licet de eius nō iure † conſtet poteſt dare obiectus contra perſonam & gratiam ad effectum abſolutiōis nō adiudicationis quia aliud eſt certare de recupando aliud de retinendo & non amittendo vt ibi nimirum ſi ſolum voluit excludere duos caſus ex quo in aliis in ſuperiori poteſtate eſt amouere quemcunq; poſſeſſorem trienna lem ſi non iuſtificet titulum cum non habeat locum regu

10 la † contra ſuperiorem ſed contra partem dumtaxat qa poteſt ſuperior probare intruſionem vt ait Fely. in.d.c.

& col. Item onus & facultas eſt ordinariorum querere de titulis canonicis inferiorum.c.ordinarii de offi. ordi. in.vi.& quod fuit locus exceptioni & tuitioni ſecundum regulam iudicauit d. Hugo.

Octaue deciſio. Summarium.

Eadem regula de triénali locum habet ne dum in habente verum ſed etiam preſumptum titulum vel ſic regula de triennali eſt contenta in titulo preſumpto.

Epithome.

1 Poſſeſſor decennalis iuuatur regula de triennali quia de iure preſumitur habere titulum.
2 Probandi onus defectum tituli in poſſeſſore decennali ordinarius in ſe ſuſcipere poteſt,& quomodo hoc ꝓbari poſſit.
3 Titulus preſumptus admittitur a iure tam in poſſeſſorio q̄ petitorio.
4 Titulum pſumptũ habens an iuuetur regula de triénali.

Deciſio. VIII.

Quamuis regula de triennali tueatur eum in poſſeſſione qui abſq; ſimoniaco ingreſſu ex apoſtolica vel ordinaria collatione aut electione & electionis huiuſmodi confirmatiõe ſeu preſentatione & inſtitutione illorum ad quos pertinet per triennium pacifice poſſederit & ſic illum qui habet titulum, verum nihilominus voluerunt dñi in vna cauſa Bononieñ.de menſe Martii 1519.coram.d.P.de capiſucchis inter Emiliũ de blan
1 chis & queñ.alium ꝙ etiam locum haberet†in eo qui decénio poſſederat & nullũ titulũ producebat ex eo.ꝙ ius preſumit ti.ex ſola poſſeſsione antiquata nam ſiquis vt rector beneficium tanto tempore poſsidet in eo ius

habet & preſumitur titu. dicunt Inno. & Hoſt. in. c. illud
de preſumpt. & in. c. licet Hely. de ſimo. & Domi. conſi.
lxxxvii. apparet. iii. col. ratio quia cum Epi viſitando inq
rant de titulis. c. ordinarii de offi. ordi. in. vi. non eſt pre
ſumendum ꝙ ipſimet ſubditi quoad curata permiſiſſent
tali curſu temporis retineri eccleſiam abſq; canonico ti-
tulo prout abunde Fely. de his in. d. c. illud. iii. col. &. c.
ſicut de re iud. xxvi. col. cum ſe. colligẽs ad propoſitum
auctoritates doctorum vtriuſq; iuris facit etiam ꝙ Lap.
alleg. lxxxix. & Anch. conſi. cxvi. al's. cxvii. Verum eſt ꝙ
prelatus licet ex quo tolerauit diu in poſſeſſione ſubdi-
tum non poſsit eum compellere ad oſtendendum titulũ
2 beneficii tamen poteſt † in ſe ſuſcipere onus probandi
defectum ti. vt. c. dilecto & ibi Abb. de preben. & in. d.
c. licet Hely. & Domi. in. d. conſilio. & in. d. c. ordinarii
hoc autem probaretur ſm Fely. in. d. c. illud &. c. ſicut ſi
conſtaret collationem factam in loco in quo ſemp regi-
ſtrarentur collationes & oſtenderentur illam que aſſerit
non eſſe regeſtratam prout in ſimili tradit Bar. de proba
tione non ſententie in. l. ii. C. de erro. aduoca. & in. l. ti-
tie textores. ff. de leg. i. ꝙ quandoq; negatiua poteſt pro
bari ex inſpectione ſcripture vt ſi nego alii eſſe legatum
apparet ex viſione inſtrumenti vt ibi & in. l. fi. C. de reb.
cre. & facit ꝙ probetur aliquem nõ eſſe allibratum in ci-
uitate ſi non reperitur in libro libre vel non ſoluiſſe cõl
lectam ſi non reperitur in libro ſoluentium ad illud ꝙ di
ſputãdo dicebam regulam ſtricte interpretandam ad. l.
iii. §. hec verba. ff. de nego. geſt. & ꝙ non erat extenden
da ad preſumptum titulum ex quo loquebatur in vero
per verba expreſſa & in quibus caſibus fuit reſponſum
3 ꝙ iura admiſerant tit. preſump. † tam in petito. q̃ in poſ
ſeſſorio & ſi non admiſiſſent niſi reſpectu poſſeſſorii cũ
poſſeſſio decẽnalis defendat poſſeſſorem beneficii ex-
cludendo alium & non det titulum poſsidẽti ut dicit Fe
ly. in. d. c. ſicut. xvii. colũ. omnino idem eſſe debebat in
terminis regule que etiam non dat titu. nec defendit a-

ꝓprietate vt in ſimili inquit Abb.in cap.contingit de do. & contum. propter glo.ſingularem ibi & referendo ſequitur Felyn.in.d.c.ſicut ſecundo quod regula patiebatur interpretationem extenſiuam paſsiue a iure vt in.l. i.§.lex falcidia.ff.ad l.falcidiã.& per Barto. in.l. omnes populi in ſexta queſt.quarte queſt. principalis. xix. col. de iuſti. & iure ſed occurrit quod cum allegatio Lapi. lxxxix.loquatur in ſucceſſore vt non teneatur iuſtificare tit.auctoris vel ꝙ aduerſario ſaltem incumbebat onus probandi ꝙ alium ti. non haberet ſtante ꝙ regula procedat etiam in ti.preſumpto videtur ꝙ non ſit differentia inter eum contra quem agitur vt oſtendat quo ti.ipſe poſsidet & ſucceſſorem contra quem agitur vt oſtendat tit.auctoris ſui quoniã vtroq; caſu tenebitur impugnans docere defectum tituli aut defendet poſſeſſorem titulũ preſumptũ niſi dicas ꝙ preſumptus titulus cauſatur ex diuturna & longa poſſeſsione & etiam in ea eſt quid imputetur tam parti q̃ ordinario ꝙ non eſſet quoad ſuperiorem in poſſeſsione triennii & infra decennium reſpectu ti.cum non procedat regula contra ſuperiorẽ vt eſt dictum in proxima deciſione verum etiam ꝙ in caſu iſto
4 non erat neceſſe diſputare † an regula ſeruiat etiam cum titulo preſũpto ex quo ſine ea titulus preſumptus ſolus defendebat in poſſeſsione ſed deciſ. cum fundamentis ſeruit quãdo eſſemus in ti.preſumpto al's q̃ ex curſu decennalis poſſeſsionis & in ea de triennali quando pinguius in aliquo prouiſum eſſet per regulam q̃ per ſolã poſſeſsionem decennii ne videatur facta diſputatio verbis ꝯtra.l.ii. in fi.C. com.de lega. &.c. cõmiſſa de elect. in.vi.obiiciebatur etiam ꝙ.d. M.de ſpinoſa in vna cauſa monaſterieñ.ſeu alterius dioc.iudicauerat ꝙ nõ ſufficiebat pñtatio ſine inſtitutione nec electio ſine cõfirmatione ex verbis regule in eo ꝙ triẽnio poſſederat ſed reſpondi ꝙ nõ ſunt contraria iuditia ex quo poſſeſſor triẽnalis & non decennalis habet ſolam regulã que requirit ti.verum vel preſumptum qui expremiſsis non apparet

verus neq; pſumptus at in decennali ſi nõ conſtat de vero adeſt preſumptus neq; ob. ſi diceretur ꝙ allegatio lapi. reſtricta eſt ad triennium prout in alia deciſione poſui incipien. lapi allegatio. Quia loquitur in ſucceſſore reſpectu tituli ſui predeceſſoris non reſpectu tituli proprii & reſtrictio nõ facit ꝙ materia. d. c. illud de preſumptis fundatur in poſſeſsione decennii reſpectu proprii tituli reſtringatur ad minus tẽpus & ſit cõtenta triennio.

None deciſ. Summarium.

Eadem regula de triennali non tuetur haben. tit. a Papa quando ſumus in beneficio vacan. apud ſedem apoſtolicam & vt de ſic vacan. non eſt prouiſum.

Epithome.

1 Regula de triennali non habet locum in beneficiis vacãtibus apud ſedem etiam collatis a Papa de tali vacatione mentione non habita nu. 3.

2 Papa quomodocunq; prouidendo an dicatur colorare poſſeſsionem.

Deciſ. I X.

1 QVod nõ poſsit opponi regula de triẽnali † per eũ qui habet a Papa ſi beneficium apud ſedem apoſtolicam vacauit & de taliter vacan. nõ eſt expreſſum fuit tentũ quaſi ab omnibus in vna cano. & preben. Veroneñ. coram domino Corrado manlio quia iſte caſus excluditur a regula non ob. ꝙ Papa dare & in eo caſu & omni alio colorare poteſt vt in c. ii. de prebend. in vi. quia procederet niſi in regula caſus eſſet exceptuatus a Papa nam exceptio debet eſſe de regula & eius materia & firmat regulam in non exceptuatis. l. nam ꝙ liquide. §. fi. de pe. lega. & not. in. l. i. ff. de reg. iur. & in auct.

de non alie. aut permutan. §. vt autem col. i. dicit. n. tex. ſiquis ex apoſtolica vel ordinaria collatione illorum ad quos pertinet poſſederit &c. moleſtari nequeat dūmodo in beneficiis huiuſmodi ſi diſpoſitioni apoſtolice ex generali reſeruatione in corpore iuris clauſa reſeruata fuerint ſe non intruſerit ergo etiam habētes a Papa excluduntur in caſu exceptio quia niſi appareat de contraria mente diſponentis non eſt a verbis recedendum. l. non aliter. ff. de lega. iii. nec verba regule ſunt reſtringēda ad prouiſiones facta ab aliis q̄ a perſona Pape prout a legatis nuntiis & ceteris qui facere dicunt & facerent auctoritate apoſtolica vt in. c. cum aliquibus de reſcrip. &. c. hii qui de preben. in. vi. cum ſimilibus ex quo verba vel ordinaria intelliguntur etiam ſi per ſe ordinarius prouideat item exceptio eſt referenda ad vtrunq; caput regule vt determinetur a tota regula vel excipiat ad totam quia ſi ad alterum voluiſſet Pape excipere dixiſſet & declaraſſet. c. ad audientiam de deci. &. l. vnica §. ſint autem ad deficientis. C. de caduc. tol. item in alia exceptione de ſimoniaco ingreſſu nullus dicet ꝙ habeat locum etiam in prouiſione apoſtoloca igitur idem in iſta vt vtraq; exceptio ab eadem regula vniformem determinationem meruerit. l. nam hoc iure §. ii. ff. de vulga. & pup. &. l. hereditatem. C. de impub. & aliis & per predicta tollitur ꝙ vnus ex aduocatis dicebat ꝙ exceptio ſolū referretur ad ordinarias quia ſit poſsibilis, & conueniēs relatio nō ad apoſtolicas ne videatur diſputari an Papa

a † quomodocunq; prouidendo poſſeſsionem dicatur colorare ſaltem quoniam ſatis eſt ita legiſlatorē voluiſſe vltra predicta ꝙ forte potuit eam ratione ſtatuiſſe quia quando vacat in curia non voluit aliquem defendi ſub pretextu regule niſi ſcienter & prudenter tanquā de tali prouideat que eſt principi peculiaris vt in. d. c. ii. & ne decipiatur ſi id taceret impetrans aut quando motu proprio ipſi Pape non innoteſceret & ſi reddi concludens ratio non poſſet nihilominus diſpoſitio ſeruanda. l. non

omnium.ff.de legi. etiam ſi dura videretur.l.proſpexit
3 ff.qui & a quibus aut ergo Papa † prouidet & non exprimit etiam ſi vacauit apud ſedem & ſtet iſta deciſio cũ exceptione ad regulã pro fundamenta predicta aut prouidet vt de vacantibus in curia etiam regula locum habeat non exceptio ad regulam ex quo Papa ſciens vacationem prouidet quo caſu ridiculum videretur dicere ꝙ colorem non daret etiam in caſu regule & iſta diſtinguẽdo domini inclinabant diſputando quãuis cauſa ex alio capite deciſa fuerit ego vero prout occurrit tentabam ꝙ data veritate huius deciſionis ſed ꝙ non ſit locus regule quando de vacatione apud ſedem in prouiſione non dicitur idem ſit ſi dicatur ex quo regula circa hoc non diſtinguit.l.1.§.generaliter.ff.de lega.preſtañ.&verba huic intelligen.cõueniunt ergo & mens,l.iiii.§.totiens.ff.de damna.infect.item quia in caſu ſimoniaci ingreſſus non defenderet prouiſio Pape ſed regula q̃ de vacantibus apud ſedem igitur nec in iſto vt vna diſpoſitio reſpiciẽs & excludens duos caſus pariformiter terminent vtrunq; vt in.d.l.nam hoc iure & quia ſi voluiſſet cõditor declaraſſet.d.c.ad audiẽtiam vt dicamus ꝙ in neutro caſu ſit vera interpretatio autem in vtroq; tamen iſte paſſus nõ fuit diſputatus ideo conſidera an bona ſit ratio diuerſitatis inter caſum & caſum.

Decime deciſ.Summarium.

Decretum dicte regule eſt perſonale fauore poſſeſſoris tamen ſicut ipſa regula & per clauſulam generalẽ quorum tenores ac ſi de verbo ad verbum insererentur haberi volumus pro expreſſo vel ſimile tolluntur vel ſuſpenduntur ſpecialia & indiuidua.

Epithome.

1 Regula de triennali eſt perſonalis & non realis.

2 Clauſula in gratiis beneficiorum videlicet quorum tenores &c. tollit & ſuſpendit ſpecialia & indiuidua gratiarum precedentium.
3 Decretum irritans requirit ſpecialem mentionem in derogationibus nec pōt per partes decreto renuntiari.
4 Decretum quando eſt acceſſorium ad gratiam ſi derogatur gratie & ipſi decreto derogatum eſſe videtur.

Deciſ. X.

Queſitum fi[illegible] ma Caurieñ. portioñ. quā propoſui. I [illegible] er Gundiſaluū ſalazar & quendam aliū [illegible] do verba decreti regule de triēnali ibi nec non impetrationes quaſlibet de beneficiis ipſis ſic poſſeſsis factas irritas & inanes cenſeri debere decreuit eſſent intelligenda an reſpectu poſſeſſoris ſolū vel generaliter quoad omnes prout eſt interpretata re
1 gula de annali realiter ꝙ quilibet de ea opponere pōt† & dixerunt domini ꝙ dicta regula ſemper fuerat iudicata perſonalis quia verba erant directa ad poſſeſſores cū prouiſione ꝙ poſſet excipere non autem inquietari vt ibi pacifice poſsiderint, & ibi ſuper eiſdem beneficiis taliter poſſeſsis nequeant moleſtari ergo alii de ea opponere non poterant ꝗ̄ poſſeſſores excipiendo ne moleſtentur cum beneficium tanquā perſonale non egrediatur perſonam nec tranſeat ad aliam non poſsidentem. l. quia tale ſol. mat. l. i. §. permittitur. ff de aqua quotidi. & eſti. c. ii. de aucto. & vſu. pal. & regula priuilegium perſonale de reg. iur. in. vi. & ideo decretum dixit etiā eſſe perſonale tanquā acceſſorium ad regulam fauore poſſeſſorum duntaxat cum propter regulam ſit appoſitum vt in. c. inter dilectos circa fi. de fide inſtru. ibi ꝙ ex eo vel ob inter dilectos id dignoſcitur eſſe ſecutum. l. non dubium in fi. C. de legi. regula acceſſorium de reg. iur. in. vi. & facit. c. ſi ſuper gratia de offi. delega. eo. lib. & ꝙ Rota tenet meo tempore ꝙ per clauſulam quorum

2 †tenores ac fide verbo ad verbum insererentur habere volumus pro expreſsis vel ſimile tolluntur vel ſuſpenduntur etiam ſpecialia,& indiuidua gratiarum precedétium & decretum in eis adiectum per conſ. But.ii.ꝙ eſt inobſeruantia licet magis cõmunis opinio videatur contraria ex his que hinc inde colligit Fely.in.c.accedentes de preſcripti.iii. col. vbi refert Fed. de ſe.conſ. ccxxiii. atteſtari ꝙ vario modo diuerſis temporibus fuit ſuper hoc iudicatũ Rome & ſaluat minus cõmunem ad propoſitũ quando ſtilus curie haberet ꝙ ſufficeret predicta métio implicita in terminis de quibus ibi allegando d.conſ.ii.ad hec conferunt que annotaui in illa deciſione incipien. dubitaui in cauſa ſubti. de ſen. & re iudi.& videatur idem Fely.in. c.nonnulli col.ix.ibi fallit ſecundo ver.addatis primo But.de reſcrip.vbi dicit de cõmuni opinione item de ſtilo contrario cõmuni ſententie & colligit ad hoc multorum auctoritates & varias verborum formas ex quibus ea que erant exprimenda nominatim habẽtur pro expreſsis per dictas clauſulas etiam ſi derogetur legi ſeu priuilegio & etiam ſi diſpoſitio ſit ad inſtãtiam alicuius conceſſa ne dum ſi motu proprio que omnia ibi collecta nota in pratica ad hoc Rota vigeſima deciſione in no.& Felyn. in.c.ceterum col.iii in ſecunda limitatione eo.ti.& videatur etiam deciſ.conſ. clxv vbi refert opiniones hinc inde & ponderat ſtilum

3 curie & ad decretum †irritans ꝙ requirit ſpecialem notam & métionem & cui renuntiari non poteſt.c.dilecto de preben.cũ ibi vero de quo per Fely.in.c. cum acceſſiſſent de conſti.iiii.col.& in.c. cum dilecta de reſcriptis in verbo anglia primo.xii.col.cũ ibi.xiiii. &.xv. col. de materia & non videbatur ſublatum al's maxime quãdo in prima gratia cum decreto eſt regula ꝙ iudices ſecundum ipſam debeant iudicare ſublata eis aliter iudicandi facultate prout tenet Villadiego qui fuit auditor Rote in tractatu de poteſtate legati.ix.q.vbi allegat Bar. in.l. neminẽ.C.de cano.fru.vr.ro.lib.xi.reſponderunt Do

mini ꝙ ex quo per regulam quorum tenores derogatur
4 cuicunq; gratie anteriori † ex ſtilo curie cenſeretur etiam derogatum ipſi decreto tanquã acceſſorio quia acceſſorium quandocũq; & decretum ſublata gratia per ſe ſine ea nihil operaretur & dicitur ſublatum vt in.d.c.ſi ſuper gratia cum aliis vnde in hoc Rota non ſequitur opinionem Villadiego facit etiam tex.in cle. vnica de conceſſ. prebend.in princ. vbi decretum appoſitum diſpoſitioni conditionali non habet effectum niſi exiſtat conditio ergo nec iſtud de quo agitur niſi quando eſt locus regule & poſſeſſor vtitur ea pro iſta deciſione fuit adductum ſimile ꝙ ſub vulgari ſubſtitutione non continetur pupillaris tacita fauore matris tantũ vt in.l.precibus. C. de impu. & aliis ſubſti.cũ ibi not.ſed quo ad alios ſic.l. nã hoc iure in principio ff.de vulga.& pupil.

Vndecime deciſ.Summarium.

Poſſeſsio triennii pacifica defendit a pena regule exigentis veram valoris expreſsionem ſecundum communem extimationem al's annullantis prouiſionem vel ſic exceptio dicte regule de triennali competit non exprimenti verum valorem non ob.ꝙ regula de vero valore exprimen.annullet titulum tali caſu.

Epitiome.

1 Regula de triennali deffendit etiam illum qui verum valorem non expreſsit regula de exprimẽdo valore nõ obſtañ.& nu. 9.
2 Titulum coloratum an habere dicatur ille qui verum valorem in gratia non expreſsit.
3 Regule de triennali nunq̃ derogatur in cõmiſsionibus iuſtitie.
4 Preſcriptio requirit titulum & bonam fidem.
5 Decretum Pape irritans inficit titulum & poſſeſsionem

habitam contra decretum.

6 Regula de triennali eſt contenta omni alio colore tituli preter exceptuatos in ea.

7 Regula de triennali deffendit prouiſum ab ordinario de dignitate maiori poſt pontificalẽ & principali in collegiata alia regula non obſtañ.

8 Mala fides quando cauſatur ex errore iuris non nocet quo ad acquiſitionem fructuum.

10 Error iuris dubii excuſat in preſcribendo.

Deciſ. X I.

QVerebatur in vna Barchinoneñ.parrochialis ſancti Vincentii de ſortis de menſe iunii. 1 5 2 2. coram domino Ioan.ant. de triuultiis an ei qui nõ expreſſerat verum valorem ſecundum cõmunem extimationem prout ex regula de vero valore exprimendo ſub pena nullitatis prouiſionis tenetur cõpeteret exce-

1 ptio dicte † regule de triennali poſſeſſore non moleſtando ex quo triennio pacifice poſſederat & cõcluſum ꝙ ſic cum non excludat niſi ſimoniace ingreſſum & de beneficio in curia vacante prouiſum nam exceptio firmat regulam in non exceptuatis.l.nam ꝙ liquide.§.fi.ff. de pe.lega.&.d. B. de petra ſancta affirmauit ſe ſuccubuiſſe in Rota antequã eſſet Aud. ex hoc capite in vna ſua beneficiali cauſa valoris ducentorum ducatorum occurrit tamen contra concluſionem ꝙ regula requirit titulum ad minus coloratum qui non videtur talis quando quis eſt priuatus ſñtia iuris vel hominis ipſo facto ſecundum Lapi. allega.xvi. & Abb.in.c.cum noſtris in fi,de conceſſ.preben.&.regula de valore exprimen. habet decretum annullans taliter ꝙ eiuſmodi prouiſio nunquã dedit titulum vel ſi dicimus tribuiſſe priuauit,eo aut reduxit ad nõ titulum & prouiſus remanet intruſus ac nudus poſſeſſor item preſumitur eſſe in mala fide faciendo contra regulam ideo non debet triennali preſcriptione iuuari

ne iuuari.l.nunq̃.ff. de vſuca.l. quemadmodum.C. de agrico. & cenſi.lib.xi.&.c.qui contra de reg.iur.in.vi. ꝙ ſumus in preſcriptione videtur quia Abb. in ſimili caſu in.c.cõtingit col.iii.de do.& contu appellat preſcriptionem etiam ſi non preſcribatur titulus & regula defendit abſq; eo ꝙ det titulum non contra ſuperiorem qui põt inquirere ſed contra alium qui non auditur neq; in poſ
3 ſeſſorio neq; in petitorio cum nec † per cõmiſsionem iuſtitie vnquã ipſi regule derogetur quoniam ſi fieret eius effectus vacuaretur inquit Fel.in.c.ſicut col.xvii.cũ ſeq. de re iud.& facit etiam glo.fi.in.d.c. contingit loquens de preſcriptione fructuum & requirens ꝙ preſcribens
4 † habeat titulum & bonam fidem & congruit diffinitio preſcriptionis tradita p Abb. ſuper rubri. de preſcript. ꝙ eſt ius ex tẽpore competens auctoritate iuris vim capiens penam negligentibus inferens & finem litibus imponens & q̃uis ſimus ſecundum predicta in preſcriptione regule habet tamen prout ſtatutaria eandẽ naturam quam legalis.l.in contractibus & ibi Bal.C.de non nume.pecu.& alii quos refert Fely.in.c.illud col.ii.de preſcrip. legalis enim preſcriptio exigit bonam fidem.l.i. &.l.ſuper longi.C.de preſcript.lon. tempo. fortius canonica.c.fi.de preſcrip.&.c.poſſeſſor. de reg.iur.in.vi.
5 Preterea dictum decretum † annullans inficit & diſcolo tat titulum & poſſeſsionem.c.ſi eo tempore de elect. in vi.c.i.&.ii.vt lit.penden.& in.c.ii.de preben.eo lib.iũc. deciſionibus Rote Biſignet in antiquioribus ſecũda de dol.& contu.& de reſti.ſpoli.in no.tertia & prima additione & dico latius in illa deciſ.incipien. prouiſus ab ordinario ſed pro concluſione pondera ꝙ eſt dictum re
6 gulam † eſſe contentam omni alio colore tituli conceſſo ab habente poteſtate conferẽdi preter dictos caſus exceptuatos in ea & hoc ſtante ceſſant obiecta & ex eo ẽt
7 ꝙ eſt tentum regulam † ipſam procedere in prouiſio ab ordinario de prima dignitate poſt pontificalẽ in cathedrali aut principali in collegiata non obſtañ. alia regula

reſeruante ſedi apoſtolice talia beneficia & concordatis germanie excludentibus in eis ordinarios cum decreto irritanti prout in illa deciſ. incipien. dubitatum fuit vbi pono quedam motiua facientia ad concluſionem & ad decreti excluſionem ac male fidei que mala fides quando cauſatur ex errore iuris non nocet quoad fructuum acquiſitionem ad doctrinam Bar. in. l. ſed et ſi lege §. ſci re. ff. de peti. here. & Abb. in. c. ſi diligenti col. vi. de for. comp. & quamuis Bart. in. d. §. & Abb. in. c. ad noſtram de reb. eccleſie non alie. ad fi. hoc non admittant, quando ius aperte reſiſtit & dicta regula de exprimen. vero valore videatur reſiſtere annullando prouiſionem ni-
9 hilominos ex quo regula † de triennali excludens predictos duos caſus tantum videtur in aliis preſcriptionem permittere ſeu dare exceptionem vna declarat aliam & ſecundum aliam eſt intelligenda ne ſibi inuicem repugnēt. l. non eſt nouum cum dua. ſe. ff. de legibus. l. vnica C. de inoffi. doti. & c. cum expediat de elect. in. vi. item non ſemper ſequitur lex annullat ergo expreſſe reſiſtit vt in exemplis datis per Bar. in. d. §. ſicut nō ſequitur ſimpliciter lex aliquid fieri prohibet ergo ſi fiat eſt nullum l. non dubium. C. de legi. quia in multis actus valet vt p Deci. exemplificantem in conſil. xvii. & probantem, & quādo ius reſiſtat quando nō vide in illa deci. incipien̄. erat a patrono & videtur magis aſsiſtere propter dictā regulam de triennali vel ſaltem ſi non daretur aſsiſtētia ex ea tollitur reſiſtentia nam aut ſumus in claro ꝙ eſt licita preſcriptio ſeu non ceſſat exceptio ex determinatione deciſionum predictarum duos ſolum caſus excluſos ponderantur vel in dubio ex conflictu dictarum regularum circa earum interpretionem & ex deductis pro & contra in allegatis deciſionibus & alia etiam incipiente fuit etiam concluſum coram. d. Ioan. ant. de triuultiis in
10 quibus videas motiua & tunc error † iuris dubii excuſat in preſcribendo ſecundum glo. & Abb. in. c. de quarta de preſcrip. col. ii. idem ſi ſumus in facto dubio in quo

etiam error preſtat cauſam preſcribendi ſecundum eandem glo. & Abb. ibi & Abb. et in. d. c. ad noſtram exemplificando in eo qui putabat ſolemnitates interueniſſe que non interuenerunt & bona fide fecerit fructus ſuos & ſi talis error non excuſat a pena regule per ſe ſolum bene excuſat concurren. preſcriptione triennali vt hic & in prefatis deciſionibus & hoc modo regule reducuntur ad concordiam, negari autem non poteſt quin in caſu huius concluſionis ſit error in facto dubio circa expreſſionem veri valoris in qua facile erratur cum probabiliter ignoretur vt aperte demonſtro in illis deciſionibus ſuper ipſa regula incipientibus item voluerunt domini & alia fuit etiam in pluribus cauſis.

SVPER REG. DE ANNALI.

Quarte decime deciſ. Summarium.

Regula de annali. xxxii. in ordinatione annullans primam ſententiam licet de ea non ſit datum in prima ſed ſolum in ſecunda inſtañ. vel ſic regula de annali quando ꝓducitur annullat omnia acta iuditii & ſetentias in quacunq; inſtantia producatur, & decretũ irritans ad annullandum ſeu detegendum nullitatem omnium geſtorum contra ipſum & ad impediendum executionem poteſt opponi & ſufficit ꝙ producatur in articulo executionis.

Epithome.

1 Regula de annali ne dum in prima verum etiam in ſecũda & tertia inſtañ. produci poteſt & ſuffragatur etiam quoad nullitatem ſententie & impedit executionem.

2 Extrauagans & conſuetudo non notoria eſt allegãda & probanda in termino.

3 Sententia lata contra regulas cancellarie non eſt ipſo iure nulla niſi fuerint producte. quia iudex niſi produ-

cantur ſecundum earum tenorem iudicari nõ poteſt ꝙ intellige vt nu. 11.

4 Appellatio reſcindit iudicatum & reſtituit appellantem vt poſsit facere omnia que poterat poſt litem conteſtatam.

5 Regula cancellarie habens decretum quandocunq; in iudicio producatur annullat omnia acta etiam ante productionem.

6 Decretum Pape irritans operatur vt ſententia lata contra eum ſit nulla & executionem non mereatur.

7 Decretum an operetur vt annullet ante noticiam poſt eius vſum.

8 Iudex debet habere conſcientiã ex deductis in actis tantum & ſecundum allegata & probata iudicare.

9 Conſcientia publica & non priuata attendi debet.

10 Iudices ſi quid extra iudicium ſibi proponantur aut intelligant nullam fidem adhibere debent donec in iudicio ſint producta & pars citata ad dicendum contra.

11 Sententia lata contra regulas cãcellarie & extrauagantes ſi non ſint apud acta cauſe producte valent quando non habent decretum.

Deciſ. XII.

Obtinuit in vna Viliceñ. ca. & preben. quam popoſui. 1516. in qua dabatur de regula de annali in ſecunda inſtañ. de qua dari poterat in prima ſed nõ erat datum ꝙ prima ſententia erat nulla & tanquã talis an-
1 nullanda idem de ſecunda quando † produceretur regula in tertia & hoc propter decretum irritans in ea appoſitum prout fuit ſepius iudicatum verum huic deci. contradixit ſemper. d. Mercurius de vipera decanus noſter vir profunde memorie p ea que dixit Ale. in auct. iubemus. C. de iudi. nu. 6. quem ſequitur Fely. in. c. i. de re iudi. vii, col. ꝙ quãuis poſt terminum ad probandum poſsint allegari iura vt per Bar. & Bal. in. d. auct. non

2 tamen poteſt allegari extrauagans ſed eſt alleganda † producen. & proban. in termino quemadmodum conſuetudo nõ notoria nec illam habet iudex ſupplere qui eam ꝓbabiliter ignoret. c. paſtoralis de fi. inſtru. & not. Bal. in. l. i. in. fi. C. vt que deſ. aduo. par. iud. ſupple. ergo vel dari non potuit in ſecunda vel ſi potuit nõ fit nulla prima ſed reuocetur ex nouis iuribus propter regulam facit etiã Egi. deciſ. cccc xc. ꝙ vbi quis poteſt defendi ex errore vel alio facto non ſufficit ꝙ conſtet de errore in actis niſi allegaretur per eum cuius intereſt itẽ ſecundum eundem Fely. in. d. c. i. col. viii. poſt alios ſentẽ-
3 tia lata † cõtra regulas cancellarie apoſtolice non eſt ipſo iure nulla quia nõ ſunt conſtitutiones generales allegat Anch. conſ. ccxcii. efficacibus in princ. & ꝙ eſt de ſtilo Rote qđ niſi allegentur & producantur in actis valet ſententia contra eas nec aliter poteſt iudicari ſecundum earum tenorem & ꝙ iſta ſeruantur & in literis habentibus clauſulam decreti ſed pro deciſione poteſt reſponderi ꝙ immo dari poteſt in ſecunda ex quo regula permitit & annullat omnia & pemptorie exceptiones poſſunt poſt litem conteſtatam & ante ſententiam ꝓponi. l. peremptorias. C. ſenten. reſcin. non poſſe appellatio vero reſcindit iudicatum. l. i. in. fi. ff. ad turpil. & reſtituit in eo ſtatu vt poſsint omnia fieri que poterant poſt litẽ conteſtatam & conſequenter peremptorie opponi non ante vt in. l. ita demum. C. de procur. vbi ita decla. Bar. & Abb. in. c. i. de except. ii. col. & in. c. paſtoralis eo. tit. vlt. col. igitur materia regule poteſt deduci in cauſa appellationis etiam non deducta in principali & noua inſtrumenta & allegationes vt in. l. per hãc. C. de tempo. appell. l. ſcio. ff. de appell. c. fraternitate de teſti. c. cum Ioan. de fid. inſtru. c. conſtitutus iux. glo. in verbo quod aliam vellet de appell. & glo. fi. in. c. cum cauſam eo. ti. nec eſt omnino nouum capitulum quando quidem exceptio que actionem propoſitam reſpicit prout iſta perimens omnia dicitur pendere ex veteribus ſecundum

Bar.in.d.l.per hanc item ſi Alex.intelligeret ꝙ non lice ret poſt terminum in cauſa appellationis dicere contra ꝓducta etiã ſi eſſemus in termino hominis quia eſt quedam continuatio non ſe extẽdens ad appellationem & reſtringitur ad inſtan.opponentis ſecundum But.Ioan. mon.& archi.vt refert Abb. in.d.c.paſtoralis vlt.col.licet teneat contra in hoc quaſi ſuccedat loco termini iuris ſi conteſt.lit.ſed ad caſum noſtrum non ſumus in dilatoriis ex quo regula annullat quo ad iudicem & acta iudicii & deſtruitius quo ad partem, & de iure terminus in peremptoriis non eſt ante ſed poteſt litem conteſtatam ſecundo poteſt dici ꝙ Alex. loquatur ꝙ poſt triennium produci nequeat in eadẽ inſtan.quando eſſet hoc verum non in diuerſa ad alium ꝙ non ſit nulla niſi poſt vſum regule,reſponde pro deciſione paria eſſe in lege ꝙ dicatur nullius exiſtere momenti vel ꝙ pro infecto aliquid habeatur ſed in ſecundo lex annullat vt ab initio.ſ. vt ex tunc non vt ex nunc quoad iuris effectum vt vult glo.in cle.vnica de immuni.eccle. quam dicit Abb. notabilem in.c.que in eccleſiarum in prin.de conſti.ergo a prin.omnia nulla ex quo in decreto regule habetur qđ impetratio cum quibuſcunq; inde ſecutis nullius exiſtãt firmitatis,ad ſtilum Rote & ſcripta per Fely.in.d.c.i.dicit procedere ſi regula nunquã producatur aut quouſq; producatur vt teneat ſententiam & regula extra acta in

5 nulla ſit conſideratione ſecus † ſi producitur quia ſtatim decretum operatur nullitatem etiam retro vel detegitur nullitas per productionem nam decretum irritat omnia & ligat ignorantes.c.ſi eo tẽpore cum ibi not. de elect. in.vi.& vbi eſt clauſula decreti conſenſus partium nihil operatur vt in.c.dilecto & ibi Abb.de preben. facit qđ archi.inquit de decreto in.c.cum de beneficio eo. ti.& in.c.i.§.ex parte de conceſſ.preben.in.vi.& alii in dictis locis & But.Inno.& Abb.in c.ceterum de reſcrip. ꝙ regula decreti operatur reuocationem literarum iuriſdi

6 ctionem & proceſſus ipſo iure & ita in vna † Mediolañ.

caſtrorum hoc tenuit Rota poſtq̃ dominus Hyeronim⁹ de cuſano contra quem & eius vxorem fuerat lata ſentẽtia ad iudicatoria caſtrorum in fauorem Cardinalis ſenogalieñ. vt cõmendatarii monaſterii ſancte Chriſtine per dominum Dominicum de Iacobatiis que dicebatur trãſiuiſſe in rem iudicatam oppoſuit in cauſa appellationis de literis Sixti.iiii.in quibus abdicabat Sixtus a monaſterio beate Chriſtine caſtra & applicabat ſedi apoſtolice decernens irritum & inane quicquid in cõtrarium fieret quia voluerũt dñi ꝙ non eſſet locus executioni quin potius per.d.Sibinicen. qui ob mei abſentiam fuerat ſubrogatus in ſecunda inſtan. fuit prcnunciatum. 1 5 1 6. ſententiam domini Iacobatii fore nullam & non meruiſſe nec mereri executionem neq; curarunt domini pro maiori parte de eo ꝙ Felyn. collationis gratia non animo decidendi ingenioſe tentat in.d.c.ceterum in verbo pri

7 ma reſtrictio ꝙ regula decreti † non operetur reuocationem literarum ante notitiam nec proceſſus aut iuriſdictionis anteq̃ pars excipiat de ſecũdis quaſi intelligatur conditio ſi pars voluerit & ꝙ ſolus vſus operetur nullitatem poſtea geſtorum & decretum incipiat operari poſt illum vſum & non prius quia cõmunis opinio eſt in cõtrarium ex curioſe collectis per eundem ibi a qua in iudicando non eſt recedendum.c.prudentiam in prin. de offi.dele.& per Abb.poſt alios in.c.i.de conſtitu. & ex predictis videtur eſſe nulla ſententia contra decrerum ẽt non producto decreto ſed ſi velimus ſaluare ſtilum Rote & quod ſcribit Fely.in.d.c.i.de re iud.dicamus re vera nullam eſſe quia contra decretum ligans ignorantes

8 & annullans a data ipſius ſed ꝙ iudices † habent conſciẽtiam ex deductis in actis tantum & ſecundum allegata & probata coguntur iudicare vt in.l.illicitas.§.veritas.ff. de offi.preſi.& ibi Bar.& tex.cum glo.in auct.de manda.prin.col.iii.c.Deus omnipotens.ii.q.i.verſ.quando autem &.iii.q.vii.iudicet.c.in preſentia de renuntia.c.i. cum glo.de offi. ordi.& glo.in verbo contra conſcien

tiam in.c.cum eterni de re iudi.in vi.& in.c.paſtoralis.§
9 quia vero de offi.delega.vbi Abb.poſt glo. † refert hãc cõmunem opinionem non eſſe iudicandum ſecundum conſcientiam priuatam ſed publicam ex actis quicquid ſentiat cum Cald. idem Abb. dixtinguẽdo puta cauſam veram nam ſi poſſet iudicari ſecundum conſcientiã extra acta poſſet pro libito iniuſte condemnare aut abſoluere iudex & iuſtificare ꝙ talis eſt conſcientia ſua cuius ſolus deus eſſet cognitor & iudex iux.not.in.c.ſtatutum in.§.acceſſorem de reſcrip.in.vi.& in cle.i.in verbo oneramus de iur.patro. nec poſſet quis conqueri de iudice aut ab eo tali caſu appellare etiam ſi ſuperior ex officio poſſet reducere ad bonam equitatem vt dicit glo. in dicto verbo oneramus & Abb. in.c. ſuper hiis.v. col. de accuſati. & propterea apud eoſdem iudices valida reputatur ſententia & mandabunt dari executioni niſi exceptio decreti vel alia detegens nullitatem vel impediens executionem opponatur.l.iiii.§.condemnatum.ff. de re iudi.&.c.fi. eo.ti. cum ſolum credant actis & extra acta ad nihilum obligantur nam ſiquid extra proponantur aut intelligant nullam fidem facit donec ſit productum, & pars citata ad dicendum contra oblata copia vt tenet Bar.in extrauagañ. ad reprimendũ in glo. in verbo de plano & Lud.ro.conſ.ccccclxix.& facit Egi.deciſ.xxvii. quoniam tunc datur vel non fides prout iura volunt.l.
11 fi.C.de fi.inſtru.vel ſecundo ꝙ ſit hoc in regulis † extrauagantibus & aliis conſtitutionibus non incluſis in corpore iuris vt valuerit ſententia prima & valeat cõtra eas ſi non fuerint apud acta producta quando non habent decretum ex quo poſsint de iure ignorari a iudicibus vt in.d.c.paſtoralis de fi.inſtru.vt tunc productio in ſecunda non annullet primam detegendo a tempore late nullitatem.Sed operetur ꝙ ex nouis annulletur vel irritetur ſecus in habentibus decretũ ex virtute decreti vt ſupra & idem ꝙ in cauſa Mediolaneñ. caſtrorum voluit palacium in vna alia Auinioneñ. coram.d. Nicolao de

ſpinoſa in qua erat pronunciatum in Rota contra quendam ſcolarem Auinioneñ. vniuerſitatis & ſententia tranſierat in rem iudicatam & ſcolaris ad impediendum executionem & docendum de nullitate ſententie produxit priuilegium cum decreto irritanti ꝙ ſcolares Auinioni & non alibi conuenirentur.

Decimetertie deciſio. Summarium.

Eadem regula locum habet in vnione ſeu beneficio vnito contra impugnantem vnionem.

Epithome.

1 Beneficium vnitum perdit nomen beneficii
2 Regula de annali defendit illum qui beneficium vt vnitum poſſidebat.

Deciſio XIII.

VTrum obtinens beneficium vnitum ſi conueniatur ſuper eo ad inſtantiam eius qui impetrauit illud in titulum & tanq̃ de per ſe poſſit excipere de regula de an
1 nali contra impetrantem & videbatur ꝙ non ex quo † beneficium poſtq̃ eſt vnitum perdit nomen beneficii vt Rot. deci. x. de reb. eccl. non alie. in anti. & perpetuitas tranſit in temporalitatem deciſi. ii. de exce. prela. in no.
2 regula vero loquitur de beneficio. ſed contrarium † tenuerunt domini in vna cauſa Bononieñ. de ſala coram domino Iacobo ſimoneta ſcilicet ꝙ fratres ſancti Saluatoris qui beneficium vt vnitum poſsidebant excluſerint impetrantem beneficio regule nam ex perſona actoris impetrantis ius metimur. l. i. §, i. ff. ſi pars. here. peta. & impetrans aſſerebat eſſe per ſe beneficium non autem membrum alterius vel alteri annexum ergo obſtat & regula pro quo etiam in ſimili Car. in cle. vnica. viii. q̃ſtione de ſequeſt. poſſ. & fruct.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Deciſio. decimequarte. Summarium.

Vtrum locum habeat eadem regula contra eum qui impetrauit beneficium propter crimen hereſis in forma iuris vel ſic an hereticus poteſt excipere de regula de annali contra impetrantem beneficium quod detinet vel tercius ius pretendens mortuo Heretico.

Epithome.

1 Hereticus cum ſit priuatus omni titulo & poſſeſſiōe an poſsit ſe tueri regula de annali.
2 Regula de annali emanauit in odium impetrantis & cōtenta eſt detentatiōe etiā abſq; titulo qa realis exiſtit.
3 Executio in bonis hereticorum nec illorum occupatio fieri poteſt ante ſententiam ideo detinendo beneficiū poteſt dare de regula.
4 Regula de annali tuetur execrabilem.
5 Pena iuris non excluditur per penā regule nec ecōtra.
6 Pena duplex & interdum triplex aliquando imponitur delicto quando eſt graue.
7 Nullitas actus eſt pena.
8 Reſtitutio etiam ad detentationem & momentum competit heretico.
9 Poſſeſſor ſeu detentator beneficii reſeruati an poſsit tueri ſe de regula.
10 Regula aſinina appellari poteſt cum de detentatione dicitur fuiſſe contentam.
11 Regula de annali requirit pacificum poſſeſſorem que tamen inficitur p quamlibet moleſtiam iuris vel facti.
12 Sequeſtrum neceſſarium an auocet poſſeſsionem.

Deciſio. XIIII.

PRopoſita fuit ꝙ vtrum regula de annali locum habeat contra impetrantem beneficium ob crimen he-

reſis ſecundum formam iuris coram do. Paulo de capi-
ſucchis in cauſa Illerdeñ.ca.& prebeñ.ac propoſiture in
ter Dñicum pancano & do. Capredo & ſepius articulus
diſputatus. 1519.&. 1520. vna pars Dñoꝝ tenuit ꝙ
1 non primo quia † hereticus eſt priuatus omni titu.&poſ
ſeſsione & regula loquitur de impetrante beneficiũ ab
alio poſſeſſum ꝙ ſit priuatus eſt tex.in.c. quo iure cum
glo.& Domi.& Alex.ibi nu.viij.dicit & Mil.in repto.
in verbo heretici ad omnia beneficia. Item inhabilis ad
quoſcunq; honores & omni infamia infectus.c.ii.de he
reti.in.vi.& per Abb.c. inter dilectos de excep. prela.
vlti.col. facit regula infamibus de re. iur. in.vi.& quod
Domi.& Alex.in.d.c.quo iure & eius bona ſunt ipſo iu
re confiſcata.c.cum ſecundum de heret.in.vi.ergo quo
cunq; iuris beneficio nudatus & conſequenter nõ debet
tueri a regula cum vbiq; iura contra hereticos inſurgãt.
Secũdo prohemium regule a quo finalis ratio ſtatuitur
l.fi.de here.inſti.& per Bar.&.l.ambitioſa.i.q.viii. col.
ff.de decre.ab ordi.faci.venit ad reprimendum impro-
bos motus exquirentium lites ſed iſte eſt impetrans hoc
caſu in forma iuris prout ex ſtilo ſignature regula appo
nitur & de prouiſione & collatione prout de iure & in-
forma iuris que ſi non apponeretur cancellaria aliter nõ
expedit literas & alias tenet de iure ſe inſcribere.l. qui
crimen qui accuſa.nõ poſ.l.ſi veris.C.de fi.inſtru.c.tue
de procura.&.c.qualiter & quando el.ii.de accuſa.ergo
in eo propter periculũ pene ceſſat improbitas & debet
ceſſare diſpoſitio.l.adigere.§.ꝗuis.ff.de iurepatro.&.c.
cum ceſſante de appella. Tertio non debet quis duplici
pena puniri.l. ſenatus.ff.de accuſa.c. at ſi clerici.§. de
adulteriis in fi.de iudi.facit.l.diuus Marcus.ff.de offi.
pſi.&.l.antepe.C.de pe.& ſi locus eſſet regule ſuccede
ret duplex pena igitur ſufficiat vna alia pars tenuit affir
2 matiuam.primo quia regula emanauit † in merum odiũ
impetrantis vt in prefatione & nullo modo in fauorem
poſſeſſorum.ſecundo quia non requirit poſseſsionem

ſed eſt contenta detentatione etiam abſq; aliquo titu Item realis competens cuicunq; ſicut ſemper eſt intelle-cta,& non eſt recedendum a tali interpretatione.l. mini me.ff.de legi.cuius contrarium eſt in regula de trienna li que exigit titulum & eſt mere perſonalis ergo hereticus quemadmodum quilibet alius debet poſse dare de ea
3 & ex quo detinet cum non poſsit † in bonis ipſius execu tio aut occupatio fieri niſi feratur ſententia iuxta termi-nos.d.c.cum ſecundum.tertio contra impetrantem per
4 extrauagantem execrabilis Io.xxii.locum † habet regu-la vt tenuit Rota ſm glo.regule.habeat ergo locum iſto caſu ex quo vterq; eſt priuatus & inhabilis ipſo iure & p predicta eſt euacuatum primũ fundamentum partis ne-gatiue nec refragatur ꝙ ſit omni beneficio iuris excluſus ex eo ꝙ regula non attendit ad perſonã poſsidentis ſed dumtaxat impetrantis ãd ſecundum poteſt dici ꝙ non probato ſtilo adducto contra affirmatiuam ꝙ cancella-ria ita interpretetur in tali impetratiõe improbus etiam videtur impetrans beneficium heretici & cuiuſcunq; al-
5 terius ſi vincatur Item † pena iuris non excluditur per pe nam regule nec econtra.ad tertium dicas ꝙ illud de nõ
6 imponenda duplici pena fallit quando delictũ † eſt gra-ue & multiplici pena plectendum nam multiplex impo nitur in.c.cũ eterni tribunalis de re iudi.in.vi. & duplex in cle.ad compeſcẽdas de ſequeſt.poſ.& fruc.& triplex in.c.ii.de pe.& re.& ſic in infinitis iuribus vt in.l.quiſqs C.ad.l.iul.maie.&c.Ita etiam ſentit glo.in.d.c.at ſi cle-rici ſufficere alteram quando vtraq; per ſe eſt ſufficiens al's bene infertur duplex allegat ad hoc multa iura in ca-ſu autem regule iam ponitur duplex aut triplex vt pecu niaria cancellarie apoſtolice damnorum & itereſse poſ
7 ſeſsori ac nullitatis omnium geſtorum cum nullitas † a-ctus ſit pena.l.ſenatus.ff.de contra.empti.& vendi.c.di ſpendia de reſcrip.in.vi.& glo.in.c.decet.§.ordinarii in verb.proceſsus de imu.eccle.eo.lib.& de mate.& an ſit naturalis & proprie pena irritatio proceſsus vide Filip.

franc.in.c. fi.de elec.eo.lib.ii.col.& Fely. in.c. ceterum de reſcrip.in verbo prima reſtrictio & magiſtraliter Domi.in.d.c.fi.col.iiii.igitur ceſſat articulus cum conditor non fuerit contentus vna pena. Item per penam regule ſatisfacit tantum conditori qui ſolum voluit punire impetrantem non priuilegiare detentorem aut in peccato defendere ꝙ ſine titulo canonico detineat.c.vnico de eo qui mi.in poſ.cauſa reſ. ſer.&.c.i.de reg.iur.in.vi.nõ obſtañ.ꝙ mandet ei ſatisfieri de damno & intereſſe qa in hoc proſpicit ne damnum patiatur,non vt lucrum capiat & diuerſa eſt ratio.l.fi.C.de codicill.per penam autẽ inſcriptionis eſt etiam prouiſum parti.contra quam opponitur de crimine ergo de vna ad aliam non inferẽ ex quo ad diuerſa reſpiciũt.l.papinian⁹ exuliſt.de mino.& l.fi.ff.de calumniato. Quarto pro affirmatiua ꝙ ſi inſpecta perſona heretici non eſſet locum regule erimus in tertio.ſ.R.cabredo cui erat ꝓuiſum in partibus per priuationem dalmatii toloſe condemnati de hereſi & Cabredo non erat incapax nec inhabilis vt admittamus ꝙ tertius poſſit dare de regula vel ex pſona ſua habili qa deuenit beneficium ad eum in quo regula loquitur & a principio locum habuiſſet.l.huic ſcripturẽ.§.fi. cum.l.ſe.a contrario ſenſu.ff.ad.l.aquil.vel ex perſona heretici impediri a ſimili eius quod dicitur in.l.poſt mortem §.fi.ff.de bo.poſ.contratab.& no.in.l.qui ſe patris. C. vnde libe. Sed pro affirmatiua huic motiuo reſpondeꝙ ab initio inſpicitur an locus exiſtat regule quando fit impetratio contemplata natura & forma impetrationis & perſona poſſeſſoris tunc non alia vt qualitas temporis verbi.&c.l. in delictis.§. ſi extraneus de noxa.&.l.titius ff.de mili.teſta.& vt ſtatim dicamus habere vel non locum regulam que omnia a principio annullat & ſi dicimus locum non eſſe ab initio conſiderata perſona poſſeſſoris in crimine hereſis neq; erit ex poſt facto ad regulam non firmatur de reg.iur.in.vi.effectus namq; regule ꝙ ſit vel non ſit iam eſt conſumatus eo momento

vnde non debet ceſſare ceſſante vel mutata qualitate p/ſone ex interuallo ſm Bar.in.l.titia.§.imperator de leg. ii.& in.l.pluribus.§.fi.ff.de verbo.obli.& illud ꝙ in execrabili habeat locum regula non eſt ſimile cum execrabilis non ſit ita priuatus & exoſus ſicut hereticus quia remanet poſſeſſor & quidem coloratus & ad effectum recuperande poſſeſsionis ſm Rotam in vlti.tamen additione & opinione ad deci.iii.de reſti.ſpol.in no. & non poteſt a poſſeſsione amoueri ſine citatione.c.licet epus de preben.in.vi.ſuper quo tamen videndum que opinio approbetur in practica allegabatur etiam pro negatiua ꝙ omnino tam poſſeſsio ꝙ detentatio in heretico ſunt improbata a iure vt inquit Alex.in.d.c.quo iure vit.col. & propterea negatur reſtitutio etiam ad detentationem
8 † & momentum ad quod Rota reſtituit ar.l.cum ſponſus ſponſe.§.fi de publici.ff.put Alex.refert & quicunq; detentator pro ſua detentatione habet remedia iuris ad eam recuperandam.ſ.canonem reintegranda.iii.q.i.ſecundũ But.in.c.ſepe de reſti.ſpo.& Alex.in.l.i.in prin. xix.col.ff.de acqui.poſſ.pro qua conſideratione occurrit ꝙ detentatio heretici nullum habeat iuris fomentum nec poſſet aliquem effectum producere nec conſequenter dici ꝙ detineat ſicut dicit Rota in.d.deci.iii.in.i. additione de poſſeſsione beneficii litigioſi propter decretum.c.ſi hii contra quos vt lit.pen.in.vi.in iure notoriũ cum ſit ſimiliter contra hereticum in.d.c.ii.§. hereti. de hereti.eo.lib.ad hoc pertinenter facit quod Fely.ad intellectum huius regule tradit in.c.in noſtra corro.xxxvi.
9 vbi tandem tenet ꝙ poſſeſſor † ſeu detentor beneficii generaliter reſeruati nõ poteſt dare de regula propter decretum notorium in corpore iuris quod excludit ignorantiam quia ſatis eſt decernere ꝓuiſiones irritas ad hoc poſſeſsio & detentatio que ſequitur etiam ſint infecte, vt dicit tex.expreſſe in.c.ſi eo tempore de elect.eo.lib. videlicet ꝙ omnia que ſequuntur poſt ipſum decretum ſint infecta nec.d.c. ſi hi contra quos dicit ꝙ poſſeſsio

afficiat,& tamen eſt infecta & reprobata ſed ꝓ affirma-
tiua reſponderi poſſet ꝙ cum regula contentetur qua-
cunq; detentatione etiam de facto &abſq; aliquo titulo
ſolum factum reſpiciente in poſſidente non ius aut ꝙ
producat iuris effectum maxime ſi ſit contra impetrantē
dumtaxat edita & non ignorabat conditor poſſeſſorē
aut detentorem ſine titulo nullum ius habere in benefi-
cio nec debere in eo tueri & nihilominus ita voluit. Ve
rum pro negatiua proponebatur ꝙ ſi quelibet detenta-
tio locum haberet regula procederet in layco iudeo &
muliere detinentibus quod abſurdum videtur & quod
pro abſurdo & claro ꝙ in talibus regula non haberet lo
cum tenebant dñi de Parco in cancellaria pro qua opi-
nione facit quia lex intelligitur de idoneis.l.vt gradatim
poſt prin.ff.de mune.& hono.& titulus beneficii nō ca
dit in tales licet cadat in homicidas illegitimos & alios
non reprobatos de quibus per Abb.poſt Inn. in.c.cum
ueſtris col.fi.de conce.preben.& Ancha. conſi.cxvii.&
Abb.in.c.querelam de iureiur.& Fely.in.c.ii.de reſcri.
quod ſi verum eſt minus debet locum habere in hereti-
co qui magis ꝙ̃ femina & laycus peccat. Et ſi gloſator hu
ius regule tenuit affirmatiuam ꝙ ex his omnibus con-
ſtat non dixiſſe verum quãuis etiam ad iſtud vltimum di
10 ceretur regulam † aſinina detentatione fuiſse contentam
& nullomodo reſpexiſse ad perſonas paſtorum nec di-
xiſse dũmodo al's ſint habiles.ex quibus omnibus arti-
culus fuit dubius aliquibus ex dñis nunc in vnam nũc in
aliam partem inclinantibus quare pro negatiua conſide
ratum etiam fuit ꝙ inquiſitores heretice prauitatis ſeque
ſtrauerant beneficia ſeu fructus beneficiorum dalmatii
incarcerati taliter ꝙ fuit abdicata aut turbata poſseſſio&
11 detentatio ſi qua erat,& † regula que requirit pacificum
poſseſsorem excluditur per quamlibet moleſtiam iuris
vel facti vt Rota.iii.de preben.in no.in additione.Item
quia inquiſitores fructus percipiebant ergo dalmatius
non pacificus.c. ſi tibi conceſso.de preben. in.vi. Iuxta

dicta deciſio quod vt vacent priora beneficia requiritur ꝙ adminiſtrationem bonorũ eccleſiaſticoꝝ vel maioris partis qs habeat vt dicatur pacifice poſſidere, ſed ex ad uerſo reſpondebatur ꝙ tale ſequeſtrum, quia neceſsariũ non voluntarium non abdicabat poſseſſionem.l.inter⸗ eſse.ff.de acqui.poſ.& ꝙ materia.c.ſi tibi conceſso pro cedebat quando tertius percipiebat fructus ad ſuam vti litatem quia erant ei debiti vel aſſignati prout in.c.ſi ꝓ⸗ pter de reſcrip.in.vi.cum ſi.ſed inquiſitores perceperát nomine Dalmatii vel ſaltem ad eius cõmodum quia ſub ueniebant ex illis Dalmatio in victu & aliis neceſsariis vſq; ad ſatisfaciendum creditoribus & tandem nõ diſcuſ
12 ſo hoc articulo an ſequeſtrum neceſsarium auocet † poſ ſeſſionem nec ne ſuper quo videantur Bar.in.d.l.inter⸗ eſse Bal.& Saly.in.l.vnica.C.de prohi.ſequeſtra.pecu. Pau.& alii in cle.vnica de ſequeſt.poſ.& fruc.& Io.an. in.c. examinata de iudi. vbi refert opiniones vnus ex dñis qui defenſauerat affirmatiuam declinauit ad nega⸗ tiuam ſeu ex premiſſis ſeu ex hoc magis ꝙ inficiari non poſset quin per huiuſmodi ſequeſtrum fuerit detẽtatio abdicata aut turbata etiam ſi panderet ad cõmodum fie ri Dalmatii quia forſan inquiſitores prout eis placebat non al's prouidebant neceſsitatibus Dalmatii. Et domi⸗ nus Paulus cum ſex votis quatuor contrariũ tenentibus pronunciauit pro parte negatiua.

Decimequinte deciſio. Summarium.

Eadem regula de annali procedit in impetratione eti am ex conceſſione alterius aut qualibet alia vacatione expreſsa de verbo generali.

Epithome.

1 Regula de annali ne dum in impetrationibus certo mo⸗ do verum etiam in ceſsionibus.

2 Impetrans

2 Impetrans ad obtinendum tenetur dare & probare aliquem modum vacuandi certum.

Deciſio. XV.

LOcum habet prefata regula de annali non dum quando quis impetrat beneficium tanq̃ certo modo va-
1 cans verum etiam ſi impetret ſibi prouideri aut † prouideri mandare ex reſignatione alicuius ſicut in ſupplicatione dici ſolet ꝙ T. cedere proponit prout cedit & ſupplicat ſibi prouideri & ita de menſe Iunii. 1 5 2 1 . corã domino ſibiniceñ in vna Ceſaraugustana dixerunt dñi abſq; alia diſcuſsiõe quaſi modus eiuſmodi impetrationis ac vacationis certus ſit videlicet ex reſignatione ſi ex ea vacat & ita in quolibet alio modo expreſſo in indiuiduo aut ſub generali verbo vel clauſula quouis modo de natura & virtute cuius Rota prima de reſcript. in nodico in alia deciſione incipiente voluerũt dñi cum opor
2 teat ad obtinendum † dare & probare aliquem modum vacandi & quidem certum & verba regule ſic verificantur, & quod ita fuerat obſeruatum dixerunt dñi. l. minime. ff. de legi. non obſtañ. ꝙ dicebam ponderandũ eſſe rationem regule an ex cauſa ceſsionis impetratio eſſet modus improbus exquirentis litem tanq̃ data vacatione ex ceſsione ſatis videretur extra culpam & dolum qui veritatem expreſsit licet poſſeſſorem tacuerit cuius reſpectu alia expreſsio neceſſaria non fuiſſet etiam ſi de eo impetrans dixiſſet.

Decimaſexta deciſio. Summarium.

Regula de annali licet ſit realis non procedit ſi infra annum ſententie diffinitiue poſſeſſor conuentus ceſſerit vel deceſſerit idem ſi ante lapſum ſex meſium datorum ad faciendum vocari poſſeſſorem ad iudicium tam in terminis huius concluſionis q̃ proxime.

Epithome.

1 Poſſeſſor annalis ſi conuentus ante fluxum anni cedat vel decedat an impetrans teneatur ad expeditionem cauſe iuxta formam regule vſq; ad diffinitiuã.

2 Diſpoſitum in morte naturali ex idemptitate rationis locum habet in ciuili.

3 Regula de annali cum ſit realis an qlibet de ea dare poſſit etiam ſucceſſor poſſeſſoris.

4 Sententia contra mortuum naturaliter haberi nõ poteſt & ſi habeatur non valet.

5 Equiparatio mortis ciuilis cum naturali quando ꝓcedat.

6 Lex ad limites rationis & ex mente coniecturata reſtringitur & ampliatur.

7 Regula de annali an ad poſſeſſorem tantum & eo durante intelligenda & reſtringenda exiſtat.

8 Impetrans an arctetur diſpoſitioni regule ſi poſſeſſor ante lapſum ſex menſium naturaliter vel ciuiliter moriatur.

Deciſio. XVI.

IDEM QVOD in proxima cõclu
ſione tenuit palatium in vna Iſclaua co
ram Do.Iac.ſy.vt regula ipſa non ar
1 ctet impetrantem † quando ante fluxũ
aut ad illius proſecutionem vſq; ad ſen
tentiam incluſiue poſſeſſor conuentus
reſignat aut moritur quia ſicut contra mortuum non co
geretur ad expeditionem diffinitiue nec cõtra eum qui
etiam obtinuiſſet in eius locum ſubrogari etiam ſi poſ
ſeſsionem habuiſſet cum de tali non loquatur.l.ſi ſeruũ
§.non dixit pretor.ff.de acqui.here.ita nec quando ceſ
2 ſit ex quo ciuiliter moritur & diſpoſitum † in morte natu
rali ex idemptitate rationis locum habet & in ciuili cle.
i.iuxta glo.in ver.mori vt lit.pend.& cle.ſi.de procura.
iunc.deciſi.Rot.xxviii.in no.eo.tit. obſtare tamen vide

3 tur quia regula † eſt realis & quilibet de ea dare poteſt prout ſemper eſt intellecta ergo & ſucceſſor poſſeſſoris debet poſſe excipere etiam ſi non poſſideret vt abſolue retur. l. qui accuſare. C. de eden. Item ſi eſt edita in odiũ certo modo impetrantium tantum vel principaliter de quo vide ſuper illo dubio vtrum procedat contra impe trantem beneficium ab heretico tantum incipit dubitatũ fuit, hoc ſolum debet attendi non an conuentus poſſeſſor viuat vel ſit mortuus. l. qui exceptionem cum glo. in prin. ff. de condi. inde. tertio ratio que ex prohemio col ligitur ad. l. fi. ff. de here. inſti. fundata in improbitate ex quirentium lites videtur militare ſiue viuat poſſeſſor ſi ue moriatur igitur & diſpoſitio. l. a titio. ff. de verb. obl. nec proficit ꝙ viuente poſſeſſore poſt annum ſemp im probitatem excludit & eximit impetrantem qm̃ debet eam excludere omni tempore & ſic etiam eo mortuo in fra annum vt generaliter prouiderit ac in omni caſu & tempore prout eſt legis natura. c. erit autem. iiii. diſt. &
4 ſi contra mortuum † naturaliter nequit habere ſententiã que nec valeret. l. de qua re. §. cum autem. ff. de iudi. l. pe ff. que ſen. ſi. app. reſcin. poterit contra ſucceſſorem in beneficio dũmodo compareat aut ei de certo contra dictore innoteſcat al's citatis intereſſe putantibus decre to proceſſu per audientiam cõtradictarum ex obſeruan tia palatii. c. fi. cum materia de elec. in. vi. in auct. ſi om nes. C. vt ab here. ſe abſti. & ibi Bal. & Egid. deciſi. ciui quaſi regula voluit vt omnino habeat vnam ſententiam per quam ſi in fauorem cum perſeuerantia excludiť ma litia ſi contra ſe vt caſtigetur improbitas tam in expenſis
5 q̃ in pena. ceterum equiparatio † mortis ciuilis cum natu rali procedit quando diſpoſitio reſpicit effectum & pro ducitur idem ſtante eadem ratione in vtraq;. l. gallus. §. & quid ſi tantũ. ff. de libe. & poſthu. & ibi Bal. & alii. l. mulier. ff. ad trebel. non al's niſi in caſibus expreſſis in iu re vt no. in. c. ſuſceptum de reſcrip. in. vi. in caſu autem iſto videtur diuerſa ratio cum effectu ex quo mortui na

turaliter non intereſt habeant vel non ſententiam impe
trans vel etiam beneficium aut alius cum eius reſpectu
mors omnia ſoluat in auct.de nup.§. deinceps . col.iiii.
& quia moriens nihil cedit nec in alicuius fauorem mi-
nus de ſucceſſore excogitauit neq; poteſt impedire cum
non ſit talis ex eo ꝙ eſt in poteſtate ſuperioris.c edentis
vero bene intereſt qui in manibus Pape cedit in alterius
fauorem ſibi dilecti ex prouiſione Pape vt dico in alia
deciſione incipi.concluſum eſt in vna & cui forſan tene-
batur retribuere vel quia implet votum ſuum in quo ſa-
tis lucrari dicitur.l.pe.cum glo.de condit.ca. dat.&.l.ſi
pignore ibi ſpecies enim lucri eſt.ff.de fur. aut quia re-
manebit ei naturaliter obligatus.l.ſed & ſi lege.§.conſu
luit.ff.de pet.her.in auc.de here.& fal.§.ſi vero expreſ
ſum & Abb.in.c.intelleximus de iud.& in.c.cum inter
col.v.de excep.ſicuti econtra nocere videretur ſi contra
ipſius fieret voluntatem quando ab eius penderet arbi-
trio prout in caſu ceſsionis & in.§.preterea ſi quis gene
raliter inſti.de acti.l.ſi.cum glo.de vſu.& habi.& Bar.in
l.ii.in prin.col.iiii.ff.ſolu.matri.ſeu quia eſt cedenti re-
ſeruata penſio aut regreſſus vel ſolus titulus & locus cũ
nudo nomine prout ſit & dato quod honorem dũtaxat
tribueretur eſt conſiderabilis & cõmodo preferendus.l.
iulianus.ff.ſi quis om.ca.teſta.vlterius de poſſeſsore ex
empli gratia expreſſum videtur quia caſus de eo eſt fre
quentiſſimus & ſufficit initium regule eſſe generale re-
ſpectu improbitatis iam dicte.l.dãni infecti la.ii.de dam.
infe.l.nam ad ea de legi.l.ſi.§.ſi.ff.de iur.& fac.igno. ra
tio enim & mens potius attenduntur q̃ verba quibꝰ ſunt
preferenda.l.ſcire oportet.§.aliud de excu.tut.l. nomi-
nis.§.verbum ex lege.ff.de ver.ſig.c.propterea &.c.in-
6 telligentia eo.titu. reſtringitur † namq; ac ampliatur lex
ad limites rõnis & ex mẽte cõiecturata.l.cũ pater.§.dul
ciſſimis.ff.de lega.ii.Abb.in.c.propoſuit de ꝓba.in.c.
Scdo requiris in prin.de appel.& in.c.ſi.col.v.de iure
iuran.Ad hec omnia conſiderabam ſi pro deciſi.lis ſit

7 fienda in poſſeſsore & regula † ad ipſum ac eo durante intelligenda & reſtringenda quemadmodum dicitur de qualitate verbi requiſita tempore verbi. l. in delictis. §. ſi extraneus de noxal. & l. titius. ff. de mil. teſt. & ꝙ ad hoc regula reſpexerit ex quo ſepius de poſſeſſore repetit ꝙ repetitio mentem arguit. l. baliſta. ff. ad treb. & ibi not. quinimo ſemper de eo dicit & non de alio ſi poſſeſſor deficeret de quo facile erat dicere ſi voluiſſet. c. ad audientiam de deci. maxime quia verba de emenda fienda poſſeſſori non habita ſententia & plura alia non conueniunt nec poſſunt verificari eo ſublato ante annum ergo nec mens. l. hos accuſare. §. in omnibus de accu. l. iiii. §. totiens. ff. de dam. infec. & cum ſimus in regula ſuccedat. l. iii. §. hec verba el. ii. ff. de neg. geſt. & vt ſit contenta ſuis terminis. c. i. de ſepul. & ꝙ dicitur de improbitate impetrantis coartetur reſpectu ſolius poſſeſſoris ex quo non ſine miniſterio totiens & ſemper poſſeſſor repetit abſq; eo ꝙ vltra progrediatur prout habetur in ſimi. l. vnica. ff. de offi. prefec. preto. vbi ſi ratio ꝙ non aliter eſſet iudicaturus ꝙ princeps de qua ibi generaliter aſſumeretur non clauderetur ad prefectos pretorio tantum diſpoſitio in corpore iuris ꝙ ab eorum ſententiis appellari non poſſunt quin potius idem eſſet in inferioribus a quorum nihilominus ſententiis appellatur & his ſtantibus nil obſtaret occurrit etiam pro deciſi. ratio correlatiuorum. Item cõtrariorum & oppoſitorum quecunq; cadat melius. l. fi. C. de indic. vid. tol. l. ſi contra de vulg. & pupil. l. fi. in fi. ff. de leg. iii. ꝙ ſicut in proxima deciſione non obligatur ſucceſſor impetrãtis. Ita nec hic impetrãs contra ſucceſſorẽ conuenti nec contra conuentũ poſtꝙ ciuiliter vel naturaliter mortuus eſt & ſicut moriente impetrante per ceſſum vel deceſſum aut al's ceſſat regula quo ad omnes ita moriente conuento poſſeſſore. Item ſi improbitas in omnem caſum & euentum eſſet conſiderata non ſtaret proxima deciſio ex eo ꝙ impetrans ab initio vel ex poſt facto ante incurſum cogitare poſset &

effectui mandare de fugiēda regula vel de vexando poſ
ſeſsore & ſubſtinenda lite atq; euitanda pena per ceſ
ſionem ac iuris & litis in alium tranſlationem precipue
amicum ſuum & corruerēt fundamenta.d. deciſionis &
alterius ad quam ſe remittit que plura ſunt & ſi in omni
caſu contingenti volebat excludere debebat dicere ſtan
tibus his duabus deciſionibus. Item dicas in vtraq; ſi an
2 te lapſum † ſex menſium infra quos impetrans tenet poſ
ſeſſorem ad iudicium euocari facere ſub eiſdem penis
impetrās ipſe vel poſseſsor naturaliter aut ciuiliter quo
modocunq; moriatur quia eadem cauſa vrget ad hoc re
ſpectu ſue impetrationis quia reſpectu noue currunt no
ua tempora.

Decimeſeptime deciſio. Summarium.

Eadem regula de annali locum non habet ſi ante la
pſum anni ad obtinēdum diffinitiuam impetrans cedat
vel decedat.

Epithome.

1 Impetrans qui obſeruauit omnes partes regule ſi ante fi
nem anni cedit vel decedit locus regule non exiſtit.
2 Ius illius peremptum non eſt cui per ceſsum vel deceſ
ſum impetrantis prouiſum fuit ex eo ꝙ ſententia in
fra annum iuxta formam regule lata non exiſtit.

Deciſio. XVII.

Quoad dictam regulam de annali voluere domini
ꝙ non procedat quando impetrans qui obſerua
uit omnes partes regule preter vltimam de ſentētia dif
1 finitiua † infra annum cedit vel decedit ante finem anni
cum amplius non dicatur improbus & ceſset ratio regu
le, & quia totum tempus indulgetur ipſi vnde ante flu
xum ipſius non eſt quid ei imputetur nec poſt ceſsante

ratione caſus eſt in ſimili in.c.cōmiſſa de electi. in.vi.& opti.conſi.Oldr.cciii.factum tale eſt collata fuit eccleſia vbi fundamenta ad propoſitum & ideo non eſt perem-
2 ptum ius† eius cui per ceſſum vel deceſſum impetrantis eſt prouiſum de beneficio quin illud proſequi poſſet ac ſi ſententia fuiſſet lata in tempore vel regula non eſſet & ꝙ idem in ciuili morte q̄ in naturali & non obſtent q̄ in contrarium adduci poſſent vide in deciſione ꝙ regula de publicanda acceptatione & prouiſione vigore expectatiue non habet locum ſi acceptans ante finem termini cedit vel decedit incipit tenuit palacium ꝙ ſi acceptans & ibi ſcripta ſeruiunt ad hanc cōcluſionem & materiam proximam.

SVPER REGVLA DE EXPRIMEN. valore in impetrationibus.

Octauedecime deciſ. Summarium.

Regula de valore exprimendo in impetratione beneficii ſecundum cōmunem extimationem. lxi. in ordine ſub pena nullitatis gratie non habet locum in regreſſu 1
quando valor eſt in prima gratia expreſſus.

Epithome.

1 Valor annuus beneficii in regreſſibus exprimi neceſſarius non exiſtit quando in prouiſione ſeu prima gratia fuerat expreſſus.

Deciſ. XVIII.

Q Veſitum eſt in vna cauſa Burgeñ. beneficii an re-
1 greſſus† in quo nō erat expreſſus aliquis valor ſubſiſteret & videbatur ꝙ non quia licet de iure cōmuni expreſſio valoris non ſit neceſſaria vt dicit glo.

in cle.i.de preben.tamen regula cancella. diſponit non valere prouiſiones apoſtolicas de beneficiis niſi i eis exprimatur verus valor ſecundum cōmunem extimationē & fuit reſponſum ꝙ ſi in prima gratia expreſſus erat valor & ad illum habetur recurſus ꝙ hoc ſufficit, & ꝙ ita ſemper fuerat iudicatum. Quod procedit ſi vere in prima fuit expreſſus valor ſicut regula requirit al's ex ſe ipſa non ſubſiſteret gratia regreſſus nec per relationem aut recurſum ad aliam que eſſet inualida.

Decime none deciſ. Summarium.

Eadem regula non obſtat ſi in impetratione exprimatur valor ſecundum taxam cancellarie apoſtolice quāuis re ipſa ſit maioris valoris beneficium impetratum vel ſic valor qui exprimitur in prouiſione ſecundū taxam cancellarie excuſat a pena regule volen. ꝙ exprimatur ſecundum cōmunem extimationem.

Epithome.

1 Valor beneficiorum ſi exprimatur in gratia ſecundum ꝙ in libris camere taxati reperiuntur regule de exprimendo valore ſatisfactum eſſe videtur.

2 Matrimonium cōtrahendū impeditur ad dictum vnius grauis perſone.

3 Teſtes deponentes ſuper valore debent reddere cauſam ſui dicti etiam irrequiſiti quia difficile eſt ſcire verum valorem.

4 Cauſa beſtialis excuſat a dolo.

5 Beneficium licet ſit minoris valoris ꝙ̄ ſit in taxa tamen neceſſe eſt ſoluere ſecundum taxam.

6 Annata ſoluitur de beneficio taxato ſecundum ꝙ in libris camere reperitur.

7 Taxa ſecundum taxationem decimarum quando attendi debeat.

Deciſ. XIX.

ITem voluerūt domini ꝙ ſi in prouiſione beneficii valor iuxta taxam que in libris camere reperitur exprimitur ſit ſatisfactum regule volenti ꝙ fiat expreſsio ſe
1 cundum cōmunem † extimationem q̄uis pro veritate de maiori valore conſtet & ita in vna cauſa coram domino Bartola. de petra ſancta fuit obtentum. 1 5 20. de mēſe ianuarii ſed dominus Mercurius de vipera dicebat hoc procedere ante tempus regule ſed ex quo regula requirit ꝙ fiat ſecundum cōmunem non ſecundum taxam non videbatur ſatisfieri allegabat Fely. in. c. ad aures de reſcrip. in. xi. cōcluſione pro qua oppoſitione facit quia a verbis regule non eſt recedendum. l. non aliter. ff. de lega. iii. in taxa non probat neceſſario verum valorem inſpecta cōmuni extimatione & conſequenter de vno non infertur ad alium. l. non hoc. C. vnde legiti. c. in preſentia eo. ti. & l. Pap. exuli. ff. de mino. & tamen impetrans neceſsitatur a regula ad cōmunem extimationem nihilominus vt dicebam ſine culpa eſt & obediens qui ſequitur deſcriptionem cancellarie & ſic puniri non debet. c. cognoſcentes de conſti. & ſicut excuſatur a dolo qui credidit vni bono viro cui erat credendum. l. Titio. iux. glo. ff. de condi. & demo. & ad vnius grauis perſo
2 ne dictum impeditur † matrimonium contrahendum. c. cum in tua de ſpon. & matri. & accuſator qui habet vnū teſtem de veritate excuſatur a calumnia vt dicit Bal. in. l. iii. de calumniato. C. & plura ad id cumulat Fely. in. c. ſuper hiis de accuſa. pen. & vlt. col. ita excuſandus eſt qui
3 deſcriptioni Papa acquieuit precipue quia valde † difficile eſt valorē verū beneficiorū ſeu fructuū ſcire cū nec teſtes deſuper deponentes probēt niſi etiam non interrogati reddunt cauſam ſcientie ex quo iſtud ſcire percipitur ſenſu corporeo vt traditur per Inno in. c. cum cauſam de teſt. & Bal. in l. ſolam. C. eo. & Pau. de caſt. in. l. proprietatis. C. de proba. ſatis itaq; iuſtam habuit cau

ſam que preſtet immunitatem a pena quando etiam be
ſtialis † excuſat a dolo.l.igitur.§.poteſt.ff.de libe.cau.&
Ang.in.l.plagii.C.ad.l.fla.de plagi. vbi dixtinguit quo
modo hoc procedat. Item conſuetudo etiam non bo-
na excuſat vt not.in.c.cum venerabilis de conſue. prete
5 rea qui ſoluit ſecundum taxam camere non releuatur ēt
ſi probet de minori valore niſi fiat ei gratia vel relaxa-
6 tio ſicut non cogitur plus ſoluere pro annata † q̄ ſit in ta
xa quia de pluri camara non inquirit ſi in hiis taxatio
inſpicitur videtur regula interpretata eo modo quando
ſit expreſsio.ſ.vt fiat vel fieri poſſet iuxta taxam ex quo
ſi in minori expreſſiſſet omnino cogeret̃ ſatisfacere pro
ut in taxa vt regula quo ad taxata non ſuſtulerit taxam
quia quod nō mutatur'&c.l.ſancimus de teſta. &.l.pre-
cipimus in fi.C.de appella.& ne inducatur correctio.l.
vnica.C.de inofi.doti.&.c.cum expediat de elec.in.vi.
& quia taxa camere eſt in viridi obſeruantia, ad dictum
Fely.in.d.c.ad aures dicas ꝙ nō negat quin fieri poſſet
ad euitandum penam iuxta taxam in taxatis & ſi nega-
ret obſtarent predicta. Item idem Fely. ſuper concluſio
ne.xvi.in qua dicit ꝙ debet attendi cōmunis extimatio
preſentis valoris non antiq. quam ponit in.d.c.ad aures
vlt.col. ſubicit limitationem ad propoſitum niſi benefi-
cium olim fuiſſet taxatum quia taxa ſemper durat q̄uis
ſecundum eum forte non operaretur quando eſſet taxa
tio per viam decime & bene tēperate loquitur per ver-
bum forte vt not.glo. in.l.ſi duo de arbit. & Bar.in.l.ſi
ſocietatē.§.arbitrorum.v.col. pro ſoc. ff. ibi & ideo ſub
dubio forte dico cum etiam tentari poſsit ꝙ ſufficiat ex-
7 preſsio ſecundum taxam decime ſi † extat & ſi nō eſſet
facta ꝙ fiat ſecundum ꝙ cōmuniter pro decima dari cō
ſueuit ſi in cu. Pape vel in partibus vbi eſt ſitum benefi-
cium ſoleat tunc tantum dari cōmuniter pro decima, &
hoc per fundamenta predicta & attenta forma literarū
iuſtitie que pauperibus conceduntur dum in eis dicitur
ſi cum cura.xl.ſi ſine cura.xxi.lib. Turoneñ., paruorū ſe-

cundum taxationem decime ſi taxatum fuerit vel ſi taxatum non fuerit ſecundum ꝙ de illo pro decima huiuſmodi cōmuniter perſolui conſueuerit valorē annuum non excedant &c.dicit tamen Mil.in verbo gratia ſi impetretur in repertorio ꝙ ſi eſt expreſſa taxa decime &in eo loco non reperitur taxa decime ꝙ vel gratia non valet vel intelligitur ſecundum veram extimationem vt dicit Old.conſ.ccxxxii.ſed ſubiicit ꝙ Ioan.an. plures opiniones referens aliter concludit in additione ſpec.ſuper rub.de conceſ.prebend.vbi videndum erit.dicitur a Rota deciſ.xli.de reſcrip.in anti.ꝙ ſi in prouiſione fiat mētio cōmunis valoris non inſpicitur taxa decime & ſi fiat expreſsio ſecundum extimationem ſeu taxationem decime tunc attenditur taxa beneficii non cōmunis valor & nota ꝙ quantum ad valorem beneficii inſpicitur tempus date & impetrationis nō anterius vel poſteriꝰ Old. conſ.lviii.quidā impetrauit & late Fely.i.c. eam te col. pen.ver.fallit.v.de reſcrip.ita ēt in contractibus tp̄s cōtractus.l.ſi voluntate.C.de reſcin.vend.c.cum cauſa de teſti.&.c.cum dilecti & ibi glo.de empt.& vendi.

Vigeſime deciſ.Summarium.

Expreſsio valoris prout in arrendamento fructuum beneficii facto per eum per cuius ceſſum vel deceſſum vacat beneficium etiam excuſat a pena dicte regule.

Epithome.

1 Valor beneficii neceſſario non probatur per arrendamentum.
2 Poſſeſsio non probatur per locationem.
3 Ignorantia in gratioſis non excuſat a ſurreptione.
4 Valor eſt pars gratie ideo vere probandus.
5 Princeps debet eſſe alienus ab omni amaritudine & auaritia.

6 Valor expreſſus ſecundum arrendamentum predeceſſo
ris excuſat a pena regule de exprimendo valore.

Deciſ. X X.

PLures etiam occurrerunt cauſe in quibus fuit tẽtum
ꝙ ſi exprimatur valor ſecundum extimationem ar-
rendamẽti facti per proximum predeceſſorem ſeu eum
qui ceſsit iſta credulitas excuſat a pena regule de vero
valore exprimendo &. d. Iac. ſimoneta in cauſa quã ha-
buit contra domicilium de glutiano dum eſſet aduoca-
tus conſiſtorialis dixit ſuccubuiſſe ex eo ſolo fundamen
to ꝙ aduerſarius probauit arrendatos fructus per prede
ceſſorem ad expreſſum valcrem pro hac concluſione
faciunt fundamenta proxime deciſionis & iſta confert
etiam ad illam. Itẽ quia probabiliter potuit credere im-
petrans ꝙ vltimus rector non arrendaſſet pro minori
precio vere extimationis cum nemo preſumatur iacta-
re. l. cum de indebito in prin. ff. de prob. &. c. ſuper hoc
de renunti. q̃uis arrendamentum non probat neceſſario
2 valorem ſicut nec locatio dominium † aut poſſeſsionẽ
l. ad probationem. C. loca. &. c. inter dilectos in fi. cum
ibi not. de fi. inſtru. & ita dominus Ioan. an. de triuultiis
ex votis omnium dominorum vno excepto iudicauit &
in ſecunda cauſa pendet corã reuerendiſsimo domino
3 Cardinali anchonitano coram quo allegatur † ignoran-
tia in gratioſis non excuſat a ſurreptione. c. conſtitutus
de reſcrip. & ꝙ ſola ſimplicitas ſine dolo in iſtis nocet vt
4 dicit Fely. in. c. ad aures eo. tit. ili. col. Item ꝙ valor † eſt
pars gratie que debet vere probari & non poteſt preten
di iuſta ignorantia quia debuit ſe informare prout hec la
te proſequit̃ Fely. in. d. c. in verbo de expreſsione valo
ris & ꝙ arrendamentũ vere non probat quibus pro ſen
tentia videtur reſponſum ex deductis in iſta & proxima
deciſione & oſtenſum ꝙ fuit iuſta credulitas non fatua
que debet ſufficere. Itẽ non ſumus in terminis pene nul-

litatis gratie inducte a iure cõmuni quo non eſt neceſſario expreſsio ſecũdum glo.in cle.i.de preben. que hoc tenet tam in valore beneficii obtenti ꝙ obtinendi vt colligit Car.ibi in prin.ex verſ.ſicut nec habetur in quo caſu in requiſitis de iure admittatur ſine preiudicio veritatis quod rigoroſe diſponũt iura de ſimplicitate & ignorantia loquentia ſed ad fugiendam penam regule ꝗ ſtrictam deſiderat interpretationem.l.iii.§. hec verba.ff.de nego.geſt. & benignam intelligentiam.l. cum quidam ff.de libe.& poſth.&.c.odia de reg.iur.in.vi.&.l.interpretatione.ff. de pe. probabilis credulitas ſit ſufficiens remota ab omni dolo al's difficile nimium eſſet & quaſi impoſsibile in breui tempore veram habere valoris informationem & beneficia diutius carerent adminiſtratore cum diſpendio eccleſiarum & periculo animarum in habentibus curam quod eſſe non debet.c.ii.de conceſſ. preben.& hinc eſt ꝙ diſpenſatur cum electis extra italiam vt ante confirmationem impune adminiſtrent,c.nihil de elect.& vacare dicitur licet prouiſum ſit quando prouiſus adminiſtrare non poteſt quia non dum habet literas vt dicit glo.in cle.i.de hereti. ſaltem de facto qñ negligentia prouiſi imputari non poteſt vt tenet Hoſt. in ſum.ne ſede vacan.§.quot modis dicatur ſedes vacare aut eſſet regula captioſa que laqueum pararet & metu pene conſtringeret ad expreſsionem maioris valoris vt ſolutionem maioris annate ſiquis ſine mora vellet expedire literas ſeu ſtante etiam periculo alterius regule ꝙ ſi litere ſint expedite ad vnum valorem non poſsint alie ad minorem expediri vigore eiuſdẽ ſupplicationis habentis clauſulam ꝙ valor poſsit augeri eſſet enim cauſa ꝙ gratia periret ſi eſſet expeditio facta ad minorem contra.c.erit autẽ.iiii.di.& regulam.c.cognoſcen.de conſti.
5 & omnis amaritudo † & auaritia debet a principe eſſe aliena vt in.l.vnica.§.fi.C.de cadu. tollen.& in auct.de nupt.§. prime ſiquidem ibi ne aliquo videamur talia corripientes fiſci prouidere vtilitati col.iiii.& obligare qua

ſi ad impoſsibile ꝯtra.l.impoſsibiliū de reg.iur.&.l.fi.ff.
que ſen.ſine appell.reſcin.& propter difficultatem faci
lis eſſet error & quodammodo vagaretur impetrās ſub
incerto & quaſi ſorti ſupponeret an plus vel minus ex
plicaret ꝙ regulariter eſt prohibitum.c.fi.de ſortileg.&
ideo quecunq; probabilis credulitas aut taxationis in ca
mera vel arrēdamētorū ſeu forſan ꝙ talis eſſet fama pu
blica vel antiqua aut moderna taxa etiam in partibus ꝑ
decima facta dummodo ſecundum cōmunem extima
tionem ſufficere debet ad euitandum penam regule nā
fama &.alia q̄ ponit Bar.in.l.celſus de vſuri.ff.inducūt
iuſtum errorem & iuſtiſsimum reſpectiue etiam ad vſu
capiendum & ſic ad acquirēdum quod eſt plus & fama
a dolo & calumnia excuſat etiam in caſu de quo Oldr.
conſ.ccciiii.vbi videas.Item bona fides que cauſatur ex
arrendamento predeceſſorum prout in ſimili not. glo.
in.c.de quarta & ibi Abb.col.ii.de preſcrip.que optime
& in fortioribus terminis faciunt pro deciſione & Rota
que multum innititur equitati exemplo legiſlatoris in.l.
ꝙ ſi epheſi.ff.de eo ꝙ cer.lo.in conſeruandis gratiis in
quibus fiunt multe expenſe & obtinentur cum ſudore
& ad vitandas penas in dubio & vbicunq; poteſt ſequi
tur iura dicentia rem interpretari potius vt valeat q̄ pe
reat.l.quoties.ff.de re.dubi.&.c.abbate de verbo ſigni
cum ſimi. nimirū ſi etiam in hoc caſu equitatē amplexa
ſit quando ea opus fuerit,non obſtat ꝙ q̄uis de iure ex
preſsio nō ſit neceſſaria tamen ſi exprimitur & falſo nō
valet impetratio vt firmat Fely.in.d.c. ad aures ſecunda
concluſione & iſtud eſt de iure cōmuni, quia ſi nō eſſet
regula tunc imputandum eſſet ei qui ſe aſtrinxiſſet ad
exprimendum.l.fideiuſſor.§.i.qui ſatiſda.cogan.&.l.ii.
§ quod diximus.ff.ſiquis cauti.&.c.cum in veteri circa
fi.de electi. quod tamen dependet a Brocardo illo an
quando ſolennitas non eſt neceſſaria & attentatur ine
pte viciet vel non vt Fely.ait in.d.ſecunda concluſione
ſed poſtq̄ edita eſt regula & obſeruatur talis culpa non

eſt veriſimiliter aſcribenda quin potius dicendum ꝙ co‑gente regula expreſſus eſt valor qui ſine ea fuiſſet omiſ‑ſus ſuper quo videatur deciſ. Rote. xix. in no. de preb. & Abb. poſt Card. in. c. ſi. ii. & iii. col. de preſumpt. & Anch. conſ. ccxcv. incipien. pro clariori euidẽtia vbi fir‑mat fortius ꝙ ſi omiſſio valoris non viciat nec ſuperflua expreſsio licet falſa per iura que ibi adducit col. pen. & vlt. & ibidem ac in conſ. cxxxviii. de natura & efficacia &c. loquitur quando gratia eſt facta motu proprio & ideo non curat de exceſſu in modica quantitate, & in vna Mediolañ. parrochialis de verdelo coram me de

7 menſe martii. 1522 pro Lud. de brixianis † & contra archiepiſcopum ſpalateñ. domini idem firmarunt ꝙ ſuf‑ficerent attendamẽta que in facto duo erant producta.

SVPER REGVLA DE INSINVATIO‑ne & publicatione.

Vigeſimeprie deciſio. Summarium.

Si debilior & fortior in decreto concurrant ſine publi‑catiõe vincit debilior cum noua prouiſiõe fortiorem eti‑am poſseſsorem eam non habentem non obſtañ. regu‑la de publicanda acceptatione & hoc per regulam iuris accreſcendi vel ſic regula de publicanda acceptatione in‑fra tres menſes non procedit quando acceptans habet nouam prouiſionem infra tempus regule etiam ſi cõcur‑rat cum habente fortius decretum qui nec publicauerit nec nouam prouiſionem habuerit & vide quomodo in‑telligitur illud ꝙ lex eſt certa de eo ꝙ eſt & ꝙ eſt certum nature & legi.

Epithome.

1 Noua prouiſio ſupplet diligẽtiis requiſitis per regulam in acceptantibus vigore gratiarum expectatiuarum.

2 Expectanti an recte dicatur ius eſse queſitum ante la‑pſum trimeſtris.

3 Mentio de actu elidibili vel nullo neceſsaria nō exiſtit.
4 Dominium in prophanis ex pluribus cauſis inſimul concurrentibus haberi poteſt.
5 Tituli in beneficialibus multiplicari poſsunt non ad effectum conſequendi ius ex variis cauſis ſed vt ex illis poſsit ſe defendere.
6 Dominium ex pluribus cauſis acquiri non poteſt.
7 Beneficium ſuum facit expectans ex noua prouiſione quando publicare ommiſſit.
8 Lex dicitur eſse certa de eo ꝙ poteſt eſse certus homo non de eo ꝙ ſoli Deo.
9 Ius in re in iſtis ſpiritualibus ex ſolo titulo etiam abſque traditione acquiritur ſtante conſenſu.
10 Impetrans an mentionem facere teneatur de futuris habentibus mere contingenter ſe ad eſse & non eſse.
11 Noua prouiſio equipollet diligentiis.

Deciſio XXI.

QVIDAM habens inferius decretum in vna cauſa Coroſopiteñ. coram Do. B. de petraſancta deduxerat acceptationem & prouiſionē in parrochiali vigore gratie expectatiue & obiiciebat fortiori in decreto ꝙ nō publicauerat dando de regula de inſinuatione & publicatione de qua fortior retorquebat contra debiliorem debilior dabat nouam prouiſionem cum qua adducebat aliam regulā de pluribus expectantibus ad eandem eccleſiam que ſolet allegari de iure accreſcendo vel non decreſcendo inter acceptantes, quorum ſuperior deficit in publicatiōe fortior dicebat nō ſufficere nouam prouiſionem que uenit poſt ſuam acceptationem & prouiſionem & ſic poſt ius in re queſitum.c.fin.in ſi.de conceſ.prebend.in.vi. q̄uis amiſsibile ſi in tempore nō publicaret.c.cōmiſsa.c. q̄ ſit de elec.&.c.ſi tibi abſenti de preben.eo.tit. vnde obſtabat

bat

bat plenitudo & ꝙ alteri valide conferri non poterat.c. q̃uis de reſcrip. eo.lib.&.d.c.ſi tibi abſenti in fi. & faciũt not.per Ioan.an.& Phil.franch.in.c.ſi quoſtq̃ de preb. eo.lib.& clauſula in quibuſcunq; prouiſionibus poni ſolita dummodo tempore date preſentium non ſit alicui alteri ius queſitum.Item quia decretũ expectatiue ipſius ligabat etiam Papam.c.pen.eo.lib.& ibi Lap. & domi. ideo petebat abſolui quia poſsidebat.l.loci corp⁹.§. pe. ff.ſi ſerui.vendi.&.l.fi.C.de rei vendi. & huic opinioni
1 adherebat vna pars dominornm ſed maior voluit † nouam prouiſionẽ valere pro quo fuit allegatũ conſ.Lud. ro.ccccxxxiii.vlt.col.in.fi.ſecunde queſtionis,item ꝙ p regulas predictas de publicando & de iure accreſcendo inducebatur ſecundum quoſdam fictio per quam declarabatur cui & prius fuiſſet ius queſitum ex dictis duobus vel ſi neutri eſſet queſitũ cum apud rerum naturã iſtud certum eſſet.l.cum ad preſens ſi cer.pe.&.l.cum quidã. §.quod dicitur.ff.de acqui.here.q̃uis nobis incognitum
2 qui † aũ lapſum trimeſtris,dicere non poſsimus recte ꝙ alicui eſſet ius queſitum & propterea non ſecuta declaratione ob defectum publicationis nulli fuerat ius queſitũ & conſequenter noua prouiſio valuerat quia beneficiũ non erat plenũ & hoc certum legi ſicut nature erat ideo noua prouiſio impedimentum non habebat nec mẽtionem iuris alicuius quod non extabat requirebat vel derogationem,& ꝙ per iſtam rationem tollebantur cõtraria & quidam ex dominis in hoc magis ponderabant regulam de publicanda acceptatione quaſi ipſa reſolueret annullando omnia ab initio ita ꝙ poſt finem trium menſium declararetur & conſtaret nullum ius fuiſſe queſitũ fortiori de quo debuerit in noua prouiſione fieri mẽtio & ꝙ ſtante hac fictione reſpiciente retro non fuerat in pendulo prouiſio fortioris quin potius ab initio nulla & eo modo non ob.c.ii.de elect.& regula actus legiti-
3 mi de reg.iur.in.vi.&.ff.itẽ † ꝙ de actu elidibili vel nullo nõ eſt neceſſaria mentio glo.in.c.nõnulli de reſcript.

& in.c.i.de lit.conteſt. in.vi. & plura cumulat Fely.in.c.
ex tenore de reſcript. in verbo de reſcripto ſed conſi.
Lud.non facit pro deciſione cum tantum dicat ꝙ bene-
ficium meum reuocabiliter vel futurum meum ſub con-
ditione ſi publicauero in termino & tūc irreuocabiliter
poſſum pendente publicationis conditione facere meū
ex noua prouiſione a ſimili eiusꝙ dī in.l.cui res de acti.
empti & in.l.fundo.ff. ad.l. falcid. iuncta declaratione
Bar.ibi poſt glo.& dicta ēt in.l.iii.§. ex pluribus de acq.
4 poſſ.ff.† ꝙ dominiū in prophanis poteſt haberi ex plu-
ribus cauſis ſimul concurrentibus & ꝙ valet legatum fa
ctum pure eius quod eſt debitum ſub conditione ſed p
hoc non probatur ꝙ ſatisfiat regule que requirit pro for
ma publicationem vnde ſaltem fortiori poſſeſſori abſo-
5 lutoria non debet negari nam id clarius procedit † in
bñficialibus i quib⁹poteſt multiplicari titulus.c.poſt ele
ctic nem in verbo proceſſu vero temporis de conceſſ.
preben.cui concor.c.ii.de arbi.vbi cappellaniam habuit
vnus a duobus ad minus ex confirmatione, & ibi not.
Abb.ꝙ ad cautelā poteſt quis ſibi procurare plures col-
lationes ſeu inſtitutiones beneficii nec per ſecundam vi-
detur renunciare prime & hoc eſt tutum cnm dubitatur
de validitate prime & in.c.veniens.iiii.col.de preſcript.
6 dicit ꝙ q̄uis dominium † ex pluribus cauſis nequeat ac-
quiri poteſt tamen pro cautela quis varios cumulare ti-
tulos non ad effectum conſequendi ius ex variis cauſis
ſed vt ex illis poſsit ſe defendere licet enim vti pluribus
defenſionibus regula nullus pluribus de re.iur.in.vi.no.
Abb.in.d c.poſt electioné & Gof.in ſum.de preſcrip.i.
7 col.ex noua † igitur prouiſione bene fiet ſuum benefi-
cium etiam ſi omittat publicare dummodo non cōcur-
rat cum fortiori in decreto qui ipſum vincat publicando
vel q ſine publicatione poſsideat vt in caſu iſto ad illud
ꝙ non ſecuta declaratione defectu publicationis nulli
fuit ius queſitum & intrauit noua prouiſio ſine impedi-
mento reſponde non eſſe verum aliquo reſpectu quia

8 aut conſideramus certitudinem legis† & nature de preſenti que eſt certa de eo ꝙ eſt vt.d.l.quidam.§. ſuum nõ autem eſt certa de eo ꝙ futurum eſt quia prout ibi inqt Bar.certa eſt de omni eo de quo poteſt eſſe certus homo non:de eo ꝙ ſoli deo eſt certum hinc eſt ꝙ non eſt certa quando aliquid pendet ex futuro euentu cum illud ſciat ſolus deus.c.nouit de iudi.& tali caſu.l.nõ eſſet certa an fortior publicaret vel nõ ſed bene ꝙ tempore noue prouiſionis fortior habebat ius plenum ad rem & in re & ſic per alium non impetrabile aut reſpicimus legẽ de preſenti eſſe certam de eo quo euenire poteſt vt qꝛ eſt certum nature ſit certum legi vt.l.ſed & ſi reſtituatur §.ſi.de iud.&.l.ſi pater.ff.de ſolut.cum ibi not.prout de attentatis dicit Abb.in.c.ſuper queſtionum.§.ſi.de offi. deleg. ꝙ apud nos pendent ex futuro euentu qui ignoramꝰ an appellatio fuerit legitima nec ne ſed apud ipm ius ſtatim ſunt nulla vel valida & idem ait de excomunicatione poſt appellationem an teneat vel non in.c. paſtoralis in prin.iii.col.de appella.& ſic ſciret & inſpiceret tempore noue prouiſionis deſtructionem iuris habentis fortius decretum & põt primo dici id procedere quando inſpicitur futurus euentus anteq̃ veniat reſpectu probationis faciende ſuper re iam facta vt in caſibus de quibus per Abb.& ſimilibus ex quo lex & natura certa ſunt iam eſt in eſſe ꝓducta & :in rerũ natura ſed apud homines detegitur,quãdo probatur quomodo erat nõ autem reſpectu rei producende in eſſe ſecundum intelligentiam.ad.d.§.ſuum & etiam tali reſpectu lex nõ eſſet certa ex eo ꝙ tempore noue prouiſionis non erat aliqd poſitiue aut negatiue de publicatione & ſoli deo notum an publicaret vel non ſecundo eſto propter aliquem iuris effectum ꝙ quãdoq; lex reſpiceret de preſenti ad id quod non dum exiſtit in rerum natura & producẽdum eſt id eſſe de nouo nõ reſpectu ſolius probationis omnino in caſu de quo agitur certitudo non produceret hũc effectum,quia contrarium voluit canon in.d.c.ſi tibi ab

ſenti vbi poſt collationem factam abſenti alteri non poteſt conferri beneficium etiam antequam abſens cōſentiat exiſtens in termino ꝙ eſt fortius ex quo ad huc dicitur beneficium vacare q̄uis non ſit libera diſpoſitio eius ſecundum Ioan.an.ibi & Old.conſ.lvii.& Abb.in.c.accedēs eo.ti.in antep.col. in caſu quo confertur abſenti nulla pſona mediante vt nihil acquirat̄ abſenti per talē collationē nec poſſumus dicere beneficiū eſſe ſuum antequā acceptet licet cōferens nequeat retrocedere a collatione donec abſens declarauerit animum ſuum quia functus eſt officio ſuo in eligendo abſentem poſt acceptationem autem & conſenſum alteri nullo modo po-
9 teſt ꝓuideri vt in fi.d.c.quia ſtante † cōſenſu in iſtis ſpiritualibus ex ſolo ti.acquiritur ius in re etiam abſq; traditione vt dicit idem Abb.in.c.inter cetera de preb.& ius plenum in beneficio ex collatione ſeu ſola inſtitutione d.c.fi.in fi.de conceſ.preb.& Abb.in.c.ꝙ autē &.c.vobis.ii.col.de iur.pat.& ſi dicatur ꝙ ideo eſt in caſu.d.c. ſi tibi quia eſt functus officio ſuo & ꝙ non eſt ius queſitum & vacat beneficium vt ſupra, & ꝙ poſt conſenſum abſentis & acceptationem ideo non poteſt alteri conferri quia non eſt amiſſibile, vlterius & irreuocabiliter eſt queſitum reſponde ꝙ a fortiori facit ad propoſitum & quando non faceret eſt caſus rotundus in ſimili in.d.c. cōmiſſa in princ.de elect.eo.lib.cui non cadit reſpōſum aut volumus dicere ꝙ apud nos ſit incertum de publicatione futura vel non publicatione & ex hoc non ſequitur quin ius ſit queſitum in re & plenum per prouiſionē cum id operetur diſpoſitio iuris & nihil faciat vel ſcientia vel ignorantia debilioris in decreto qui ſi ſciat prouiſionem fortioris eam ignorare non poteſt & ſi neſciat ignorantia a ſurreptione noue prouiſionis non excuſat c.conſtitutus de reſcrip.quoniam in iſtis nocet ſimplicitas quia debet quis querere an alteri ſit prouiſum ſecundum Fely.in.c.ad aures.iii.col.eo.tit. preſentia enim & preterita debuerunt conſiderari ab impetrante non futu

ra que diuinare non poteſt nec cogitur.l.ſi putator in ff. ff.ad.l. aquiliam &.c. vnico vt eccle.benefi.ſi.di.confe.
10 nam † de futuris habentibus ſe ad eſſe & non eſſe mere contingenter non eſt opus in impetratione mentionem facere vt inquit Fely.cor.vii.in.c.in veſtra de reſcrip. & ꝙ eſt cõſideratum de fictione regule de publicandis nõ eſt verum cum non fingat nec reſoluat annullando acceptationem & prouiſionẽ vt a principio ſed ſtatim poſt tempus publicandi & non ante fuit ergo plenitudo iuris vſq; ad defectum publicationis abſq; pendulitate al's diceremus contra ſequentem deciſionẽ in qua fuit obtentum non valere impetrationẽ tertii poſt acceptationem & prouiſionẽ acceptantis ante lapſum terminum ad publicandũ & ſi expectans in publicatione deficiat & ibi lucebunt hec clarius, non ob.etiam ꝙ de iure elidibili non fuit neceſſaria mentio quia ex predictis eſt reſponſum & illud intelligitur quando poteſt elidi tempore gratie at hic tempore noue prouiſionis ſtabat firma prouiſio licet reſolubile vt eſt dictum ex quibus omnibus ſubſiſtũt fundamenta contra concluſionem. que nihilominus po
11 teſt ſaluari hoc ſolo fundamento vt dicamus ꝙ noua † prouiſio equipolleat publicationi & tunc non dicemus ꝙ valeat vt prouiſio ex quo inuenit ius plenum in habẽte ſuperius decretum quia obſtarẽt predicta ſed tanquã publicatio vel habens vim publicationis & cum regula de iure accreſcendo debilior vincet fortiorem & ceſſabunt alia motiua ſuper quo & an ſit verũ quia varie fuere interpretationes vt audio antiquorum dominorum quomodo equipolleat vel veniat videatur alia deciſio incipiens pluries fuit diſputatum ꝙ noua prouiſio ſupplet diligentias vel defectum diligentiarum cum ibi quẽadmodum hic plura dici poſsint.

Vigeſime ſecunde deciſ. Summarium.

Noua prouiſio ſupplet diligentias aut diligentiarum

defectum vel ſic noua prouiſio equipollet publicationi vel per eam ſatisfit regule de publicanda acceptatione.

Epithome.

1 Expectantes vel publicare vel nouam prouiſioné q̄ defectum diligentiarum ſupplet facere tenentur.

2 Publicatio acceptationis qua ratione fieri mandatur.

3 Acceptans ſi habet nouam prouiſionem capit beneficiū abſq; publicatione & tunc noua prouiſio & nō expectatiua canonizanda venit.

4 Expectans habens nouam prouiſioné cum fortiori decreto ſi concurrat cum alio expectante qui publicauit quis ſit preferrendus.

5 Teſtamentum coram principe factum & publicatum omnem ſolennitatem habere cenſetur.

6 Noua prouiſio equipollet publicationi.

7 Acceptans licet habeat nouam prouiſionem ad maiorem tamen cautelam acceptationem & prouiſionem publicare non deſinat.

Deciſ. XXII.

PLuries fuit diſputatum in cauſa vulterrana beneficii coram domino Nicolao de ſpinoſa an noua prouiſio habeat vim publicationis & vna pars dominorum tenebat ꝙ non quia pro forma certis loco & tépore requiritur publicatio que eſt ſeruanda.c.cum dilecta de reſcript.& nō equipollet noua prouiſio publicationi cum hoc regula non dicat nec nos debemus dicere.c. ad audientiam de deci.&.l.illam.C.de colla.neq; id arg. iurium conſimilium argui poteſt ꝙ videatur ſufficere publicare per equipollens vel quando non poteſt fieri formaliter vt ſit ſatis ꝙ fiat prout fieri poteſt vt inquit Lud.ro,conſ.ccccxxxiii.in.i.q.allegando ad hoc.c.ſtatuimus de offi.delega.c. vbi periculum §. porro de elect.in.vi.

& cle.cauſam ver.verum de elect. &.l. de for. comp.ac vnica de conceſ.preb. iunct. glo. ſuper verbo loco &.l. in cauſis de reg.iur.&.l.i.§.ſed & ariſto.ff. ꝙ vi aut clam quoniam ibi ideo eſt quia ſatisfit mēti conſtitutionis & tantum eſt quantum ſi verbis ſatisfieret & poteſt veriſimiliter deuenire ad noticiā illius cui lex voluit & al's.excuſat impedimentum vt declarat Lud.in ſingulis caſibus at in caſu iſto nullum eſt impedimentum ad publicandū nec per nouam prouiſionem in qua ſolum fit ſupplicatio peruenit veriſimiliter ad notitiam ordinarii & aliorū & conſequenter non ſatisfacit expectans menti regule cum noua prouiſione ex quo duplici ratione mandatur
a fieri publicatio † acceptationis ſecundum Lud.in.d.cōſ. i.vt acceptatio ordinario collatori ſit nota ne contingat al's ordinarium impedimentum proprio iure conferre, & detur eo modo materia litigandi expectatiuo & prouiſo ab ordinario, ſecundo vt per publicationem innoteſcat omnibus ius competere vel non publicanti ne in vanum deſuper laborent quod eſt idem cum prima ratione & ſub vna totum poteſt contineri noua nāq; prouiſio in curia obtinetur non in partibus vnde exiſtētibus in loco beneficii eſt penitus incognita & licet per curiales poſſit fieri in curia publicatio iſtud tamen precipitur fieri in audientia contradictarum legendo alta voce hora qua curialium multitudo adeſt taliter ꝙ tranſit in notitiam veriſimiliter ꝙ non ſequitur ex noua prouiſione paucis cognita & que ſecreto poteſt procurari & doloſe poſt aliquot menſes regiſtrari ne habeatur notitia ſi impetrans eam non redimat in regiſtro neq; regiſtrari procuret.non ob.ꝙ Lud.in.d. conſ.firmat in.ii.q. quia iſtud non dicit vt videatur ſatisfactum publicationi ſed ꝙ durante termino ad publicandum poteſt obtineri beneficium vigore noue prouiſionis & non inconuenit ꝙ petatur purificatio ex duplici cauſa quin immo permiſſa eſt cumulatio titulorū in bn̄ficialibus vt in.c.poſt elec. de conceſ.preb.&.c.ii.de arbi.& vbiq; Abb. & eſt vtile

ſicut legatum purum rei que erat debita ſub conditione vt in.l. cui res de act. empti & vendi. & .l. fundo ad.l. falc. & Bar.in.l.iii.§. ex pluribus.ff. de acqui. poſſ. poſt glo. & dixi. prout latius in ſuperiori deciſione incipiēte quidam deduxi vbi videas &.d. Dominicus de Iacobatiis qui hanc partem cum tribus aliis defendebat aſſere-
3 bat fuiſſe bene tentum ꝙ acceptans ſine † publicatione capiebat beneficiū cum noua prouiſione & ꝙ noua prouiſio debebat canonizari non expectatiua cum acceptatione & prouiſione ꝙ puto verum ex predictis ex qui-
4 bus infertur ꝙ ſi concurreret † expectans habēs nouam prouiſionem cum alio expectante habente inferius decretum & publicante nihil haberet & vinceretur ab illo propter regulam de iure accreſcendo cui regule Papa non derogat in noua prouiſione & hoc ſuppoſito deſtrueretur in totum predicta deciſio ſupra proxime allegata & non eſſet vera etiam ſecundum vltimum fundamentū ibi nec huic intelligentie refragatur.l. omniū
5 C.de teſta.vbi factio † & publicatio teſtamēti corā principe habet oēm formam & ſolennitatē vt idem ſit in noua ſupplicatione porrecta principi & prouiſione que fit a principe in qua dicit ꝙ dubitat expectās acceptationē & prouiſionē viribus nō ſubſiſtere & petit de nouo prouideri quia preſentia principis excludit omnem ſuſpitionem & ſupplet quācunq; ſolemnitatem vt in textu .d.l. ſed non in propoſito efficit ꝙ ordinario & aliis qui poſſent fraudari innoteſcat ꝙ requirit regula que non fuit contenta vt ipſi principi innoteſceret,& attenta ratione regule que gubernat legem.l. cum patri.§. dulciſſimis. ff.de lega.ii.etiam coniecturata dicit Abb.in.c.fi.v.col. de iureiuran.& in.c.ii.requiris in prin.de appella. facile eſt reſpondere aliis articulis que in contrarium fierent,
6 ſed maior pars hoc eſt domini quinq; contra vt † equipolleat publicationi per.d.conſi. Lud. Item quia maiores vt dicebatur ita obſeruauerant,& a tali interpretatione non erat recedendū.l.minime.ff.de legi.maxime qa

ſubſecuritate & fiducia eiuſmodi interpretationis teneñ-
do nunc contra eam reperirentur multi decepti ꝙ non
erat equum. Quid tenuerint antiqui & an variauerint di
cant antiqores necne hoc vnũ eſt ꝙ hodie qnq; ex dñis
firmiter tenent ꝙ non equipolleat inter quos ego ex ꝓ-
miſſis licet alii contra & ex mutatione auditorum cõtin-
7 gens eſt ꝙ negatina magis placere poſſet ideo vnus†
quiſq; cautus non deſinat publicare nec firmiter in noua
prouiſione confidat.

Vigeſimetertie deciſio. Summarium.

Noua prouiſio preſuppoſito ꝙ ſuppleat diligentias
aut negligentiam in publicando ſeu ꝙ equipolleat publi
cationi ſupplet etiam & ſatisfacit regule predicte de inſi
nuatione & publicatione quoad tertiam partem de inti-
mandis acceptatione prouiſione & publicatione poſſeſ
ſori vel de euocando eo ad iudicium infra annum.

Epithome.

1 Noua prouiſio equipollet ne dum publicationi & inſi-
nuationi verum etiam quo ad tertiam partem de vo-
cando poſſeſſorem infra annum.

2 Noua prouiſio ſupplet omnes diligẽtias quo ad omnes
partes regule poſt acceptationem & prouiſionem.

Deciſio. XXIII.

SI detur ꝙ ſit verum ſeu ita ſeruetur ꝙ noua prouiſio
equipolleat publicationi dubitabam in vna Hyſpa-
leñ. ca. & preben. que corã me pendebat de menſe Maii
1 5 2 3. an noua ꝓuiſio etiam equipolleret tertie par-
1 ti dicte regule de inſinuatione & publicatione † videlicet
de intimatione fienda poſſeſſori vel de citando eo iudi-
cialiter infra annum, & dixerũt domini ꝙ ſic & ꝙ ita fue

rat obſeruatum omni tempore quo fuit tentū nouā poſſionem valere pro publicatione acceptationis & prouiſionis mihi videbatur durum vtrunq;, ſed dato preſuppoſito pro vero non debebat extendi interpretatio vltra caſum publicationis ar.l.in agris.ff.de acqui.re.do.&.c.i.de ſepult.maxime quia nec ratio regule id patitur nec verba vt etiam oſtenſum in proximis deciſionibus. Ta-
2 men poteſt dici interpretatam fuiſſe †nouam prouiſionem vt ſuppleat diligentias vel pro diligentiis dicte regule quoad omnes diligentias & partes poſt acceptationem & prouiſionem non quoad vnam tantum vel data veritate ſuppoſiti ꝙ impoſsibile eſſet intimare publicationem que non eſt formalis.l. impoſsibilium de regu. iur.ff.licet ex aduerſo dixerim ꝙ debuiſſet publicari & intimari ipſa noua prouiſio eadem facilitate & ꝙ al's poſſeſſori non ſatisfit nec regule contemplata eius ratione vt ſic ſaltim ſatisfieret ꝙ melius eſſet & poſſet ſubſtineri deciſio in vtroq; capite.

Vigeſimequarte deciſio. Summarium.

Non valet impetratio tertii infra tempus publicatiōis expectanti licet expectans non publicet, vel ſic prouiſio tertii in termino publicationis non valet q̄uis expectans deficiat in publicando, vel ſic regula de publicandis nō fingit nec annullat ab initio retro ſed poſt incurſum dū taxat.

Epithome.

1 Prouiſio facta tertio de beneficio acceptato per expectantem infra tempus datum ad publicādum non valet q̄uis expectans in publicatione poſtea deficiat.
2 Clauſula in qualibet prouiſione apponi ſolita dūmodo nō ſit alteri ius queſitū de quo iure intelligat & nu. 5.
3 Ius in re plenum licet reſolubile non poteſt alteri conferri ante reſolutionem.

4 Delegatus ſub conditione ante euentum conditionis ef fectualem iuriſdictionem non habet.

6 Expectans poſt acceptationem & prouiſionem ius purũ & pfectum habet licet amiſsibile ſi nõ fiat publicatio.

7 Regula de publicandis an annullet acceptationem & puiſionem factam per expectantem ab initio ac ſi facta non eſſet ſi non publicauerit vel ſolum poſt finitum tempus.

Deciſio. XXIIII.

DVbium occurrit in vna Palentina beneficii coram do. Pa. capiſucchis. 1 5 1 9. an valeret prouiſio fa
1 cta † tertio de beneficio quod expectans acceptauerat & prouideri obtinuerat ſi poſtea in publicatione deficiat. Et quidam ex dominis tenebant valere dicentes ꝙ ius quod eſt in pendenti quale videtur eſſe expectanti propter regulam de publicandis non impedit collationem fieri tertio, Caſus eſt vt inquit Lud. ro. conſi. cclvi. in. c. ſi pro te de reſcrip. in. vi. & in cle. i. de conceſ. preben. ſe
2 cundum † quem non ob. clauſula dũmodo alteri non ſit ius queſitum, quia intelligit Papa de iure perpetuo dura turo non autem de non duraturo ar. l. qui concubinam §. cum ita el. ii. de lega. iii. & l. pro parte §. verſum. ff. de in rem ver. Item de iure conditionali & exiſtenti in pendenti. l. ſi ita ſcripſiſſet de lega. ii. & l. Paulo calimaco §. pomponius. ff. de leg. iii. alii cõtra cum quibus ego hoc
3 ſolido fundamento ꝙ ius † in re plenum & ſi poſſet reſol ui non eſt alteri conferibile ante reſolutionem vt in. c. cõ miſſa in prin. de elec. & c. ſi tibi abſenti de preben. in. vi. Et hinc eſt ꝙ in qualibet prouiſione ponitur clauſula pſeruatiua iuris queſiti, non ob. conſi. Lud. quia loquitur de iure pendenti conditionali non de pleno, & iam perfecto patet ex. d. c. ſi pro te & d. cle. i. in prin. vt intelliga tur iuxta quotas quas allegat. l. impetrator de in diẽ adiecti. & Bar. in. l. non ſolum §. ſi liberationis. ff. de libera.

lega. ibi enim prouiſio fiebat ſub conditione, & condi-
tio nihil ponit in eſſe vt in dictis iuribus, & .§. ex condi-
tionali inſti. de verb. obli. & .c.i. in fi. de ſponſa. & matri.
in. vi. cum ſi. vnde ante exiſtentiam conditionis nullum
4 ius etiam ad rem eſt queſitū ſicut nec delegatus † ſub cō
ditione habet iuriſditionem effectualem ante euentum
conditionis dicit Car. in. d. cle. i. x. q. & conſequenter ſe
quens prouiſio ſubintrauit quia non inuenit impedimē
tum, ſecus in prouiſione iuris in re plena q̄uis reuocabi-
5 li. Nec eſt verum ꝙ clauſula † preſeruatiua itelligatur de
iure perpetuo duraturo quia ob. d. c. cōmiſſa cum ſi. vel
procedat in tali iure quando eſt in poteſtate prouiſi per
petuare vt hic publicando etiam in. d. c. cōmiſſa ſuſcipiē
do in termino ſacros ordines requiſitos & ita de ceteris
ſecus ſi penderet a poteſtate tertii vel a caſu prout in cō
ditiōali ſentit Domi. in. d. c. ſi pro te al's cum multis mo
dis priuatio beneficiorum ipſo iure inducatur & annul-
latio iuris vt in extrauagan̄. execrabilis & in. c. de multa.
de preben. & .c. cum in cunctis. §. cum vero de elec. cum
infinitis aliis niſi aliquid fiat ſequeretur ꝙ ante priuatio
nem ſeu reſolutionem iuris queſiti eſſent impetrabilia
& conferibilia & eodem tempore idem ius & beneficiū
reperiretur apud duos contra. l. iii. §. ex pluribus. ff. de
6 acqui. poſ. Item poſt acceptationem † & prouiſionē ius
purum eſt q̄uis amiſſibile ſi non fiat publicatio & huiuſ
modi incertitudo publicationis non facit ꝙ interea ſit
cōditionalis prouiſio cum vt eſt dictum natura propria
conditionis ſit ꝙ nihil exiſtere ſupponat & ſe habeat
ad eſſe & non eſſe de futuro non de preterito aut de p̄-
ſenti. l. cum ad preſens cū ſeq. ſi cer. pe. & dicit Bart. in
l. i. ff. de cond. & demon. nec eſſe dicitur in pendenti qn
ſit valida plena & perfecta. c. ſi. in ſi. de conce. preben. in
vi. & eſt deductum in proxima deciſione nec debet eſſe
collatio pēdula ad. c. ii. de elec. eo. lib. & regulam actus
legitimi de regu. iur. ff. & in. vi. quantūcūq; ex variis cau
ſis iura inducant priuationem ante amiſſionem benefi-

ciorum etiam quoad ius in re acquiſitum in eis ſi quid fiat vt in heretico.c. quo iure cum glo. viii. di.&.c.ii. de heretī.in.vi. vel ſi quid non fiat vt in caſu noſtro & ſimi lib⁹ & tamen ante talem euentum non eſt ius pendés & per hec eſt reſponſum ad iura adducta per Lud. que eti am procedunt in materia diuerſiſsima a noſtra & in di ſpoſitione conditionali & non offendunt in aliquo con cluſionem neq; Lud.contradicit & pro concluſione cõ ferunt deducta in ſuperiori deciſione quam duobus du bitantibus alii tenuerunt inſpecta diſpoſitione iuris cõ
7 munis.verum fuit etiam dubitatum † nunquid ſaltem re gula de publicandis que annullat omnia reſolueret vt ab initio nullam fingendo perinde non valuiſſe ac ſi facta non eſſent quo caſu prouiſio tertii non reperiſſet obſta culum & propter fictionem etiam non fuiſſet in pendu lo prouiſio acceptanti vel ſolū annullet poſt in curſum Ita ꝙ nulla inducatur fictio,& interim ius fuerit plenum de quo debuerit fieri mentio,& plenitudo impediuerit impetrationem futuram,& aliqui ex dñis dicebant ꝙ re ſpiciebat retro quia paria ſunt dicere nullius ſint momẽ ti vel habeantur pro infectis.ſed in ſecūdo lex annullat vt ex tunc non vt ex nūc vt dicit glo.notabilis in cle. vni ca de immu.eccle.ergo a principio omnia fingūtur nul la & nunq̄ fuiſſe nec impedimentum preſtitiſſe ſed ma ior pars contra cum qua concurri ponderando verba re gule que habet tria decreta,primum ꝙ acceptatio fiat in fra menſem idem & prouiſio alioquin lapſo dicto men ſe ſint caſſa & irrita, ergo poſt lapſum termini annullat non retro nec ante & medio tempore ſunt valida & per fecta.Secundum ꝙ publicatio fiat infra tres menſes al's gratie ſint nulle cum inde ſecutis. Tertiū ꝙ intimeť poſ ſeſſoribus ſi qui ſint tunc alioquin a die quo intruſi fue rint intra annum vel iudicialiter experiri teneantur, alio quin ſi poſtmodum expectantibus in beneficiis ius com petiiſſe conſtiterit gratie nec non acceptationes& proui ſiones nullius ſint roboris vel momenti. Subiungitur in

ſine ꝙ ſi acceptantes in premiſſis defecerint locorum or dinarii perinde poſt prefatos menſes de beneficiis prouideri poſſunt ac ſi gratie predicte etiam cum decreto nullatenus emanaſſent, hoc declarat ꝙ poſt tempus in quolibet decreto annullentur precedentia ex nunc non prius & q̃uis non dicat de ſe ipſo Papa tamen oſtendit nolle annullare a principio fingẽdo quia valide ſi ita eſſent prouidiſſent antea ordinarii & ideo ex primo decreto reſultant per quod ſequentia declarantur.l. ſi ſeruus plurium in ſi.ff.de leg.i.& quia non eſt ratio ꝙ in primo poſt lapſum tempus & in aliis antea ſit inducta nullitas ergo &c.l.a titio.ff.de verb.oblig. quinimo maior ꝙ in primo retro ab initio ex quo iuuatur tex.d.cle.i.§. ſecus de conceſ.preben.& ex quo in eo voluit nimis dicendũ quam in aliis voluerit,quia dixiſſet ſi aliter quam in primo voluiſſet.l.i.§.ſin autem ad deficientis.C.de cad.toll len.&.c. ad audientiam, de deci.& ſi interrogaretur an idem in ſequentibus veriſimiliter ex predictis reſponderet ꝙ ſic ergo habeatur pro expreſſo.l.tale pactum.§. fi.& ibi no.ff.de pact.& per premiſſa eſt reſponſum ad glo.d.cle.i.de immu.eccle.ex quo regula reſoluit & annullat poſt terminum non antea neq; deciſioni ob.regula de iure accreſcendo quia procedit tantum in concurſu expectantium & ſucceſsiue in ſimilibus deciſio fuit obſeruata.

Vigeſimaquinta deciſio. Summarium.

Eadem regula locum habet in reſeruatione habente menſem ad acceptandum idem in vnione etiam ſi in eis Papa prouideat ex nunc prout ex tunc & ſic de ſimilibus.

Epithome.

1 Reſeruatiuus & quilibet alius habens gratiam ad vacatura cum tempore ad acceptandum tenetur ſicut expectans publicare.

2 Regula de publicãda habet locũ in reſeruatiõe & vnione etiam ſi reſeruatio & vnio habeat clauſulam prouiſionis ex nunc prout ex tunc.

3 Tempus ad publicandum quomodo cõputari debeat.

Deciſio. XXV.

Firmum eſt hoc ꝙ dicta regula de inſinuatione & publicatione procedit in reſeruatiõe & vnione † ac aliis gratiis quibus apponitur tempus ad acceptandum quia quis non ſint proprie expectatiue de quibus regula dicit ſeu in aliqua differat tam in nomine ꝙ forma. l. ſi idẽ C. de codi. & glo. in cle. i. de conceſ. preben. dicitur tamen pinguis expectatiua quelibet talis gratia & eſt eadem ratio que in mera expectatiua propter tempus ad acceptãdum a quo ſumitur ratio regule ergo eadem diſpoſitio. l. illud. ff. ad. l. aquil. ita in vna Brixieñ. coram do. Io. antõ. de Triuultiis poſt multas alias fuit concluſum de menſe Aprilis. 1521. in qua etiam deciſum ꝙ non obſtaret ſi reſeruatio † aut vnio haberet clauſulam prouiſionis ex nunc prout ex tunc quaſi non poſſet verificari ꝙ prouiſio fieret infra menſem a die acceptatioñ. & publicatio acceptationis infra tres menſes a die prouiſionis cum ſepe Date gratiarum precedant vacationẽ per annum ita ꝙ inſpecta prouiſione tempore date verba non poſsint adaptari ergo nec mens. l. iiii. §. totiens ff. de dam. infec. cum ſi. quia fuit dictum ꝙ regula nõ requirit publicari prouiſionem ſed acceptationem tantum ſed id non ſufficeret quoad prouiſionem que debet fieri infra menſem poſt acceptationem. Item ſuppoſita ꝓuiſione tempore date non caderet poſsibilitas publicationis acceptationis in tempore a die prouiſionis ideo conſidera ꝙ de prouiſione habetur in regula ex eo ꝙ in expectatiuis dantur executores ad prouidendum vnde potuit apponi exempli cauſa abſq; reſtrictione. l. damni la. ii. ff. de dam. infec. & ſatis eſt rationem eſſe generalẽ

l.fi.§.fi.ff.de iur.& fact.igno.fieri igitur debet publica-
3 tio † ſi prouiſio fiat poſt acceptationem a die prouiſiōis computato termino ſi ſimul ad idem ſi antea tunc a die acceptationis quaſi tali caſu prouiſio coniungatur acceptationi & ad eam trahatur,& quia tempus nō cadebat publicatio nec poterat habenti gratiam imputari al's puniretur ſine culpa & ad impoſsibile obligaretur contra l.fi.ff. que ſen.fi.appel.reſcin.&.c.cognoſcentes de conſti.& omnino ſtante tempore ad acceptandum conſtitutio in ſua mente etiam non expreſſa vt ſupra in aliis deciſionibus vult fieri publicationem vel tertio dicas ꝙ nō dicitur facta prouiſio a tempore date ſed a die acceptationis & papa ex tunc hoc eſt a tempore acceptationis ſeu ſtatim & eodem momēto acceptationis aut poſt acceptationem dicatur prouidere exquo ponit tempus ad acceptandum & non eſt pura prouiſio ſed correſpectiuata ad tempus acceptationis & acceptationem ipſam ꝓut in ſimili inquit Imo.in.d. cle.i.col.ii.ꝙ in dubio verba ex nunc prout ex tunc in actu conditionali non intelliguntur vt effectualiter reſpiciantur tempus actus celebrati,ſed tempus conditionis extantis & ita videtur Papam voluiſſe.

Vigeſimaſexta deciſio. Summarium.

Apprehenſio poſſeſsionis beneficii cum continuatione per menſem infra terminum publicationis equipollet publicationi vel ſic regule de publicanda acceptatione dicitur ſatisfactum per apprehēſionem poſſeſsionis continuate per menſem ante curſum trimeſtris ad publicandum.

Epithome.

1 Poſſeſsionis apprehenſio & continuatio per mēſem facta per expectantem equipollet diligentiis de quibus in regula de publicandis.

2 Forma

2 Forma an ſit relaxabilis per ſuum equipollens.

Deciſio XXVI.

Istud etiam firmiter tentum eſt meo tempore ꝙ ſi ac-
1 ceptans vigore expectatiue † adipiſcatur poſſeſsioně beneficii & in ea per menſem perſeueret ſatisfecerit pre dicte regule nec teneatur aliter ad publicandam acceptationě cum hoc equipolleat publicationi & ſatisfiat menti regule quoniam innoteſcit prout per publicationě vel multo magis his quibus debet innoteſcere ad hoc facit ꝙ Lud. ro. conſ. cccc xxxiii. & iura que ibi allegat ad propoſitum prima queſtione de quibus ſupra in alia deciſione ꝙ noua puiſio equipollet publicationi & ꝙ Fely.
2 in. c. dilecta de reſcrip. † xv. col. dum dicit ꝙ notitia equipollet ſolenni intimationi cum forma ſit relaxabilis per ſuum equipollens, l. permittente que inſpecta ratione etiam tacita & vnica permittit ad glo. in. l. quāuis. C. de fideicom. iunc. l. libertum. §. de ſenatuſconſulti. ff. de ri. nupti. & doctrina Alexan. poſt alios in. l. ſi conſtante in prin. ſolu. matri. de ratione expreſſa in lege aut vnica nō expreſſa & hoc dūmodo infra trimeſtre datum ad publicandum totum id fiat alis non eſſet ſatisfactum. l. bonorum. ff. rem ra. habe.

Vigeſimeſeptime deciſio. Summarium.

Regula predicta de publicanda acceptatione non habet locum quando acceptans ante lapſum termini regule ceſsit vel deceſsit, vel ſic, ex reſignatione acceptantis qui poſt acceptationem & prouiſionem ante decurſum tempus ad publicandum cedit dicitur vacare beneficium idem per obitum licet nulla fiat publicatio.

Epithome.

1 Regula de publicandis non habet locum quando acceptans infra tempus cedit vel decedit & nu. 1.

2 Reſignare valide poteſt obtinens parrochialem vltimā die anni a iure ad promoueri ſe faciendum conceſsi.

3 Fraus non p̄ſumitur quando aliqnid fit lege p̄mittente.

4 Succurrendum non eſt ei qui ſe in neceſsitate poſuit aut arctauit.

Deciſio. XXVII.

TEnuit palatium ꝙ ſi acceptans & obtinens ſibi pro
uideri vigore expectatiue ceſſerit iuri in beneficio
acceptato competenti ante curſum trium menſium dato
rum ad publicandum ꝙ non pereat ius ſuum q̄uis nunq̄
1 publicet quinimo cui ex ceſsione fuit † prouiſum poteſt
illud proſequi perinde ac ſi cedens publicaſſet in tempo
re & idem ſi obiiſſet quo ad eum cui per obitum fuiſſet
prouiſum cum eadem ſit ratio tā in naturali morte q̄ in
ciuili iſpecto effectu.l.mulier.ff.ad tre.l. gallus.§.& qd
ſi tantum.ff.de lib.& poſth.& ibi Bar.& not.in.c.ſuſce
ptum de reſcrip.in.vi.facit cle.ſi.de procu.& facit deci.
Rote in.no.xxviii.eo.tit.ratio quia totum tempus vſq;
ad vltimam diem eſt conceſſum acceptanti & potuit ex-
pectare vſq; ad finem cum regula prius non annullet vt
in pe.deci.ſuper regula indultum de reg.iur.in.vi. & eſt
caſus in.c.cōmiſſa de elec.eo.lib.nihil tamē eſt ꝙ ei poſ-
ſit imputari ante fluxum terminum ergo interea potuit
ceddere, vel ceddendo vel moriendo ceſſat regula quo
ad eum idem quo ad impetrantem per obitum vel ceſ-
ſionem quia regula non aſtringit illum per hoc Oldra.
conſi.cclii.factum tale eſt collata fuit eccleſia loquendo
in terminis.d.c.cōmiſſa &.c.licet canon eo.ti.& lib. vbi
fortius ſeu in fortiori caſu dicit ſaltem in foro contentio-
2 ſo ꝙ cum † detur totus annus ad omnes ſacros ordines
priusq̄ parrochialis vacet potuit obtinens eam impune
reſignare etiam permutando in fine anni & ſe reſtringe-
re ad tam modicum tempus ꝙ ſit certum eum non poſ-
ſe intra annum promoueri allegat in ar.l.in illa &.l.inſu

lam.ff.de verb.oblig.& dicit eſſe caſum in.d.c. cõmiſſa
ꝙ nedum hoc procedit in prima permutatione verum
etiam in ſecũda tertia & vlteriori quãtumcunq; in quali-
bet reſpectu noue parrochialis expectet vltimam diem
nec ob. ꝙ potuit in fraudem res differri vſq; ad vltimũ
3 momentum quia fraus excluditur† ex quo fit iure pmit-
tente.l.graccus.C.ad.l.iul.de adul.&.l.nemo damnum
4 ff.de regu.iur.Nec refragatur non eſſe† ſuccurrendum
ei qui ſe in neceſsitatem poſuit & minus arctauit vt.l.ii.
§.ꝙ dicimus.ff.ſi quis caut.&.c.cum in veteri circa ſi.de
elec.quoniam vltra predicta reſpondet Oldra.varias eſ-
ſe hominum voluntates.l.quia poterat.ff. ad trebel. Itẽ
5 in caſu deciſionis quo ad morientem †non eſt quid ei
imputetur cum non ſit in eius poteſtate euadere nec ſci-
re quando ex quo mors inopinate venit.l.i.ff.de cond.
& demonſ. & in auct.de trien.& ſemiſſ.§.illud quoq; &
ibi glo.col.iii. reſignans vero poterat expectare vltimã
diem & in ea publicare & impoſsibile quaſi eſſet proba
re ꝙ per ſe vel alium de eius mandato non potuiſſet in
fine temporis fieri publicatio ideo ſufficiat.l. duo ſunt
titii.ff.de teſta.tut. nimirum ſi ſine publicatione potuit
cedere cum effectu abſq; pena regule & ſatis eſt vt ſupra
ꝙ erat in termino duodecim enim ſunt hore diei & vſq;
ad duodecimam potuit habere animum publicandi &
in ipſa duodecima cedendi & cedere & procederet deci-
ſio.& in ſimilibus prout in eo qui iuxta regulam de an-
nali infra annum ad expediendum cauſam diffinitiue ce
dit vel decedit de quo in alia deciſione ſuper ipſa regu-
la incip.quo ad dictam regulam de annali.

Vigeſime octaue deciſio.Summarium.

Sede vacante publicatio acceptationis in curia poteſt
fieri per affixionem in acie campiflore & in valuis came
re ſeu cancellarie aut alio loco ſolito tempore vacantia-
rum vel ſic regule predicte ſatisfit vacante ſede per affi-

tionem cedule publicationis in locis publicis.

Epithome.

1 Publicatio acceptationis in curia ſede vacante vel tempore vacantiarum qualiter fieri debeat vt dicatur ſatisfactum regule.

2 Publicatio acceptationis in alio ꝙ beneficii loco facta quando ad eum tutus non patet acceſſus ſuſtinetur.

Deciſio. XXVIII.

PLacuit dominis in vna Olomuceñ.ca.& preben.coramme de menſe Iunii. 1 5 2 2. publicationem acceptationis vigore expectatiue ſede per obitum Leonis
1 X. vacante facta per affixionem † & publicationem vt cantat cedula percurſorem ſubſcripta in acie campiflore & valuis cancellarie ſeu aliis locis publicis quibus tempore feriarum affixiones fieri ſolent valere, ex quo ceſſat tunc audientia contradictarum & cancellarie apoſtolice cum dicta loca ſuccedant loco audientie & cancellarie predictarum in quibus fit ac ſufficit lectio & publicatio horis deſtinatis abſq; affixione etiam facta dumtaxat in vno loco prout obſeruatur a curialibus de quorũ priuilegio acceptandi in genere & ipſius interpretatiõe dico in illa deciſione incipien. ſolent preſentes in curia & al's a pari procedunt facta in omnibus locis predictis cle. i. de iudi. ad hoc optime facit Ludo.rom.in conſil. cccc xxxiii. & ibi adducta per que patet ſufficere publica
2 tionem † fieri in alia eccleſia & loco ꝙ beneficii cuius acceptatio publicatur quando ad locum beneficii vbi fieri debebat tutus non patebat acceſſus data ergo impotentia in locis audientie & cancellarie ſuccedunt alia loca vt ſupra alias preſentes in curia quorum preſentialitas in multis meruit fauorem vt eſt dictum & patet fruſtrarentur hoc priuilegio & perderent acceptata beneficia

tion factis procuratoribus in partibus confiſi de publica tione in curia poſsibili & facili vel ignorantibus aut negligentibus taliter ꝙ damnificarentur ſine culpa contra regulam.c.cognoſcentes de conſti. Accedit ꝙ ratio dicte regule ſiue ſit duplex ſecundum Ludo.ro.in.d.conſilio ſiue vna vt ſentio in alia deciſio.ſuper ipſa regu.incipien. Pluries fuit diſputatum fundatur ſuper notitia ordinariorum & aliorum quorum intereſt que pariter vel multo magis militat in affixione huiuſmodi ex eo ꝙ lectio que voci preconie equipollet innoteſcit paucis auc.qui ſemel. C.quomodo & quando iud.pluribus autem & omnibus tranſeuntibus ac permanētibus affixio in locis publicis ad inſtar edictorum pretorum vt in dicta clemen.prima.

SVPER REGVLA DE VERISIMILI.

Vigemſienone deciſio. Summarium.

Regula de veriſimili aut non veriſimili notitia obitus xxviii.in ordine procedit etiam quādo vigore clauſule generalis venit vacatio per obitum ſecus ſi per reſignationem.

Epithome.

1 Regula de veriſimili notitia loquens de beneficio vacanti per obitum extendi non debet ſi vacat per reſignationem.

2 Clauſula generalis ſeu alio quouiſmodo continet omnem modum etiam per obitum vacandi ex eadem perſona.

3 Reg.de veriſ.noti. dummodo beneficium per obitum vacet ſiue vacatio huiuſmodi exprimatur vel in generali clauſula contineatur locum habet.

Deciſio. XXIX.

REGVLA ꝙ prouiſiones per obi-
tum non valeant niſi poſt obitum, &
ante datam prouiſionis tãtum tempus
fluxerit ꝙ interim vacationes ipſe po-
tuerint veriſimiliter perueniſſe ad no-
1 titiam † Pape de locis in quibus perſo-
ne deceſſerint, non habent locum ſi quis impetret per
obitum & vere vacent per reſignationem prout in caſu
contingit quod obierat T. & ceſſerat per quam ceſſio-
nem beneficium vacauerat quia non loquitur niſi quan-
do per obitum & extendi non debet.l.iii.§. hec verba
ff.de nego.geſt.Secus ſi hodie vnus obtinet ſibi proui-
deri per reſignationem Titii.&obierat pridie;titius in lo
co ita diſtanti a romana curia ꝙ inſpecta poſsibilitate
non potuerat haberi veriſimilis notitia quia q̃uis clauſu
2 la generalis † alio quouis modo contineat etiam per
obitum & q̃uis alium vacandi modum ex eadem per ſo
na iuxta deciſionem Rote primam de reſcrip. in no.nõ
ex alia vt ibi tamen ex quo non datur alia vacatio q̃ per
3 obitum † obſtat regula non attento ꝙ impetratio in mo
do expreſſo ſit per reſignationem ex quo re vera vacat
per obitum, & in tali vacatione tãtum verificatur proui-
ſio in qua regula loquitur ſeu modo expreſſo ſeu per
generalia verba contineatur & ita audio maiores tenuiſ
ſe olim & in vna gebenneñ.parrochiali corã me de mẽ-
ſe Maii. 1517.conſenſerunt domini & iudicaui.

Trigeſime deciſio. Summarium.

An eadem regula locum habeat in prouiſione ꝑ ceſ-
ſationem commende.

Epithome.

1 Beneficium ſi vacat per ceſſationem cõmende an ſit lo-
cus regule de veriſimili noti.

• Cõmendata beneficia an vacent eo modo quo prius.

Deciſio. XXX.

PEr obitum Regini ceſſauerat cõmenda cuiuſdam beneficii & dabatur de iſta regula dubitatum eſt an ꝓcederet
1 in tali vaca. † & videbatur ꝙ non ex quo nõ vacat per obitum ſed ceſſante cõmenda eo modo quo prius ſecundum Feder. de ſen. in tracta. de permu. benefi. que. xv. & Ludo. rom. conſi. cccl. & Rota de conce. preben. prima in anti. & iſta opinio eſt in obſeruantia apud dominos de parco. in cancella. & regula loquatur de vacan. per obitum & exorbitat ergo &c. regula odia de regu. iur. in. vi. Sed maior pars inclinabat ꝙ locum habeat quaſi mens regule complectatur etiam hunc caſum licet non verba pro qua ſententia facit quia vbi eſt omnimoda ratio ſuccedit eadem diſpoſitio glo. in. c. ſi poſtquam de elec. ratio autem eſt euitande fraudis & tollende ambitionis eorum qui infirmantibus aliquibus mittunt curſores ad Papam vel al's de infirmitate certificant vt dicit glo. ſuper regula que ita verificatur in ceſſatione cõmende ſicut in vacatione per obitum maxime ſecũdum
2 illam opinio. ꝙ per obitum † commendatarii detur vacatio non modo quo prius & ſi eſſet vnica haberetur ꝑ expreſſa ad glo. ſingu. in. l. quãuis. C. de fideicom. & in expreſſa eſt tex. iunct. glo. in cle. i. de elect. ſed ex iſto capite cauſa non fuit deciſa & articulus eſt dubius & hincinde rationes & fundamenta que vt potui collegi in illa deciſione verum regula de infirmis reſignantibus etiam infra. xx. dies ex eadem infirmitate decedentibus locum habeat in eo qui cedit cõmende & ibi uideas incipit Paſcaſius de Rota.

SVPER REGVLA DE INFIRMIS reſignantibus.

Trigeſimeprime deciſio. Summarium.

Regula. xviii. de infirmis reſignantibus & infra. xx. dies ex eadem infirmitate decedentibus habet locum etiam in partibus & ligat ordinarios.

Epithome.

1 Regula de infirmis reſignantibus an liget ordinarios & locum habeat extra curiam & nu. 9.
2 Regule cancellarie an ligent extra curiam.
3 Conſenſus in reſignationibus que fiunt in curia poteſt precedere & ſequi datam ſupplicationis.
4 Ratio etiam coniecturata limitat & reſtringit legem ad ipſius limites.
5 Regula de exprimendo valore non habet locũ in prouiſione ordinarii quia ordinarii eccleſie Papa vero pſone prouidere intelliguntur.
6 Expectatiuas nullus concedere poteſt niſi ſolus Papa qa nemo ius ad vacatura dare poteſt niſi ipſe.
7 Legatus de latere poteſt reſeruare collationi ſue beneficia vacatura etiam pro certa perſona licet confirmare donationem factam ad prima vacatura non poſsit.
8 Regula ꝙ diſpenſationes non ſuffragentur literis non expeditis extra curiam non procedit.

Deciſ. XXXI.

EPIUS fuit diſputatum vtrum reg. de infirmo reſignante & infra. xx. dies ex eadem infirmitate decedente ligaret
1 † ordinarios & locum haberet extra curiam & vna pars dominorum dicebat ꝙ non quia non ſunt conſtitutiones generales vt Ancha. in conſi. ccxcvii. efficacibus nec li-
2 gant ſaltem exiſtentes extra curiam † ex quo non ſunt in

timare per loca publica ſecundum formam traditam in auct. vt fac. no. conſti. in princi. col. v. & in. c. i. circa me- dium de poſtu. prela. in. c. nouerit de ſen. excom. cū ibi not. & ſuper data in. vi. & per Bart. in. l. omnes populi in. v. q. prin. ff. de iuſt. & iur. & Abb. in. c. cognoſcentes de conſt. iii. & iiii. col. ita Car. conſ. xcix. redempturis in fi. & Fely. in. c. f. de re iudi. viii. col. Alia pars contra ex quo per publicationem que fit in cancellaria apoſtolica dicit̃ facta inſinuatio & publicatio quarū cunq; conſtitu- tionum & hoc eſt in obſeruantia item quales ſint con- ſtitutiones inſpecta poteſtate conditoris vniuerſalis & ſine vlla reſtrictione locorum. c. cuncta per mundum & c. per principalem. xiiii. q. iii. & c. erit autem diſt. iiii. fa- cit. l. arriani. C. de hereti niſi aliqua ratione in ſe conclu deret tantum in curia cum id ſolum fit in cōſideratione an ratio ſit generalis vel localis & ꝙ ligent ordinarios & vbiq; vim habeant, ſentit ſaltim dubitando idem Felyn. in. c. ii. pen. col. de reſcrip. ex eo ꝙ quotidie etiā in cau- ſis extra curiam pendentibus allegant̃ & fit de eis fides ꝑ literas vicecancellarii Pape & in concernentibus poteſta tes legatorum & vires expectatiuarum ac reſeruationū adducuntur vbiq; tanq̄ leges generales & de eis iudica- tur vt de aliis canonibus etiam quoad penas contra exi ſtentes in partibus quādo ſunt pene nullitatis prouiſio- num licet ſub dubio forte Fely. loquatur quando nō ha beretur notitia ſed reg. iſta eſt ſatis in partibus nota & in hoc ꝙ regulariter ligent vbiq; quaſi omnes domini tan- dem conſenſerunt etiam ſi dominus Mercurius de vipe rā decanus noſter dubitauerit ex primis fundamētis. ſed ſpecialius ad dubium circa hanc regulam fuit inter do- minos diuiſio quia vna pars conſiderabat ꝙ in moder- na regula erat additum ꝙ. xx. dies computarentur a die preſtandi conſenſus in cancellaria & ꝙ hoc in partibus non cadebat & cui non conueniunt verba nec mens. l. hos accuſare. §. in omnibus de accuſ. & l. iiii. §. totiens. ff. de dam. infe. nam in partibus totum fit vnico contextu

& actu non ſic in curia i qua ſit hodie gratia craſtina vel vlteriori die aut citeriori, & ante ſignatam ſupplicatio-
3 nem ex quo conſenſus † poteſt precedere & ſequi.c.cura de iur.patro.& Rot.de rer.permut.quinta in no.preſtatur conſenſus in cancellaria vel in camera. Alia pars ponderabat rationem reg.que occurrit maliciis hominũ reſignãtium in curia precipue in fauorem alicuius ſub timore mortis & eo modo quodammodo teſtamentum facien.fraudantium ordinarios ſeu expectantes vt dicit glo.ſuper reg.& ꝙ ita militat in partibus ſicut in curia & non minus q̃ verba mens eſt admittenda.l.ſcire oportet.§.aliud de excu.tut.l.nominis §.verbũ ex lege.ff.de
4 verb.ſig.&.l.cõt. † legẽ.de legi.etiam ſi ſit coniecturata limitat & reſtringit ratio ipſam legẽ ad limites rationis vt Abb.in.c.propoſuiſti de proba.c.ſi.v.col.de iur.iur.& in.c.ii.requiris in prin.de appella.& licet vnico actu expediatur verum eſt dicere quod reſignans conſentit quoniam ſine conſenſu non ſupponeretur ceſsio neq; actus aliquis.l.i.ff.de pact.& audio ꝙ antiquo tempore quo reg.non iniungebat dies.xx.computandos a die preſtandi conſenſus in cancellaria ſemper fuerat intellecta quod procederet etiam in partibus & dubitatio reſultauit ex additione dictorum verborum que dicuntur addita a Iul.ii. ad obuiandum fraudibus eorum qui expectabant euentum infirmitatis antequã conſentirent & diu antea habebant ſupplicationẽ ſignatam, & ſi ita eſt non debet propterea regula que alteri fraudi obuiat cõcludi in cur.rom.dumtaxat ex quo quantum ad curiam prouidet etiam huic fraudi non reſtringendo virtutem generalẽ regule quin procedat etiam in locis in quibus alteri fraudi locus eſſe poteſt quia ſatis eſt ꝙ additio in ſuo caſu & loco operatur ſicut dicitur de cauſa limitata in.l.in agris.ff.de acqui.rer.dom.quia quando aliquid prohibetur ex pluribus rationibus ſufficit ꝙ vna vigeat licet alie ceſſent vt prohibitio ſubſiſtat §.affinitatis inſt.de nupt.l.liberorum §.i.ff.de his qui not.infa.& glo.in

auct.de nup§.ſi vero altera harum col.iiii.propter duas ergo fraudes & cauſas & earum quamlibet apud ro.cu. ceſsio erit nulla propter vnam extra curiam & bonum fuit ꝙ plene prouiderit excludendo omnem fraudē ſed non bene ſonaret ꝙ propterea localiter prouidiſſet maxima data ante additionē interpretatione de qua ſupra cum lex debeat eſſe generalis & proſpicere omnem caſum.d.c.erit autem.iiii.diſt.ſed ꝙ in partibus locus non
5 ſit adducebat† vnus aduocatus ꝙ regula.lxi. de exprimendo valore non procedit in prouiſione ordinaria ea ratione quia ordinarii originales intelliguntur prouidere eccleſie Papa vero & legati perſonis vt dicit Lud.in cle.ii.de offi.ord.& refert ibi Car.col.vlt.& Fely.in.c. ad aures in.xiiii.concl.de reſcri.& hoc facit pro illa opi. ꝙ regule non ſint conſtitutiones generales nec ligēt extra curiam,tamen reſpondeat ꝙ ratio diuerſitatis tollit obiectum nam ratio regule de infirmo eſt generalis nō regule de valore que emanauit ꝙ ſolutione annatarum in cu.ro.ſolum fienda vt videmus & ex his verbis etiam
6 iſtud oſtendit dum ponit exprimendum valorem† in expectatiuis quas ordinarii cōcedere non poſſunt cum ad beneficium vacaturum obtinendem nemo poſsit dare ius niſi ſolus Papa vt no.Abb.in.c.inter cetera de preb.
7 licet poſsit legatus de latere † reſeruare collationi ſue etiam pro certa perſona vacaturam & ſuper ea conferēda dare executorem ſecundum eundem Abb.in.c. dilectus filius.i.col.eo.ti.& glo.in.c.ſi cū,& tex.in.c.ſi apoſtolice eo.ti.in.vi.non autem confirmare donationem factam de prima vacatura conferenda vt in.c. conſtitutus de conceſ.preb.& ibi etiam Abb. quoniam ſicut nō poteſt directe contra concilium diſponere ita nec indirecte concedēdo vel confirmando huiuſmodi gratiam & idē dixi ſuperius iſtud conſiderandum an regula ſeu
8 ratio regule ſit localis vel vniuerſalis nam etiam † extra curiā nō procedit reg.iiii. ꝙ diſpenſationes nō ſuffragētur niſi literis expeditis vt in ea & ſic de ſimilibus & ex

his patet ꝙ ligantur ordinarii & ita tandem cum domi-
ni eſſent diuiſi in pluribus diſputationibus ſex ex decē
9 cum quibus ego tenuere procedere † in partibus qua-
tuor contradicentibus & in vna Barchinoñ. capellanie
d. Marcus coram domino Iac. ſimoneta in alia ſalaman
tina coram domino Hugo. de ſpina & in duabus aliis
coram domino Martino de aretio & domino Paulo de
capizuchis fuit firmatum ꝙ daretur remiſſoria ad pro-
bandū ꝙ ex eadē infirmitate deceſsiſſent &c.& ad illud
ꝙ coram ordinario qui habet notas perſonas cum ceſſa
re fraus, reſponde ꝙ non ceſſat omnino ratio reg. ſaltē
attento ꝙ ordinarii paſsim admittunt ceſsiones & pro-
uidēt vel ex eo ꝙ vt plurimū ita fieri ſolet ex quo pro
ſigillo prouiſionis ſoluitur certum quid, vel quia ordi-
narii poſſent quando ex cauſa permutationis fraudare
expectantes & eos excludere admittendo & prouiden
do vt in.c.vnico de rer.permut.in.vi.

Trigeſime ſecunde deciſ. Summarium.

Vtrum dicta reg. de infirmis reſignantibus locum ha-
beat in eo qui cedit cōmende,& vide de natura cōmen-
de etiam in quo cōmende noſtri temporis conueniant
& diſcrepent a titulis.

Epithome.

1 Regula de infirmis reſsignantibus an habeat locum quā
do infirmus beneficiū in cōmēdā obtinebat & ceſsit.
2 Beneficium cōmendatum per obitum cōmendatarii ſi-
ue per eius ceſsionem vacare non cenſetur.
3 Reg. de infir. exorbitat vel corrigit ius commune.
4 Verba in penalibus proprie intelligi & in exorbitātibus
reſtringi debent in correctoriis autem ex idemptita-
te aut maioritate rationis extendi non debent.
5 Cōmenda afficit beneficium & vtrum affectio & refer-

uatio expiret per cōmendam vide remiſsiue.
6 Cōmendatarii noſtri temporis an habeantur loco titulatorum & faciant fructus ſuos.
7 Cōmenda non facit incompatibilitatem ſicut titulus.
8 Religionem profiteri non cogitur obtinēs beneficium regulare in cōmendam.
9 Legis virtus non in proprietate & cortice verborum ſed in ſenſu & mēte que verbis eſt proferenda conſiſtit.
10 Ratio in lege quādo niſi vnica aſsignari poteſt habetur pro expreſſa.
11 Penalis non dicitur conſtitutio que non priuat iure que ſito licet irritet actum in iure querendo.
12 Cauſe commendatariis non committuntur niſi ex certa ſcientia Pape.
13 Regula de viginti de ſtilo derogatur quando reſsignās eſt abſens.

Deciſ. XXXII.

PAſcaſius de Rota habens prioratum de funes in cōmendam conſtitutus in infirmitate ex qua infra.xx.
1 †dies obiit ceſsit in manibus Pape & fuit prouiſum Micaeli de murillo abſq; derogatione reg. de infirmo reſignante &c. Io. de arigna obtinuit ſibi puideri ex ceſsione Antonii de rationibus qui impetrauerat per obitum fuit dubitatum coram. d. Barto. de petra ſancta. 1519. an prouiſioni Michaelis ob. d. reg. & quinq; ex dominis tenebant negatiuam, primo quia non conueniebant verba ergo nec mens. l. hos accuſare. §. omnibus de accuſ. l. iiii. §. totiens. ff. de dam. infe. cum dicat reg. de reſignante beneficium non de cedente cōmende, ibi ſiquis reſignauerit aliquod beneficiū & ſequitur ꝙ ſi infra viginti dies ex eadem infirmitate deceſſerit collatio nulla ſit ipſumq; beneficium per obitum vacare cenſeatur ſed † nō
2 datur vacatio per obitum ceſſante cōmenda ſeu per ceſſionem commende vt in. ii. deciſ. ſuper reg. de veriſimili

eſt dictum tenendo tamen opin. Fed. de ſen.in tract.de permut.beneſi.q.xv.ergo ne dum non conueniunt verba ſed repugnare videntur ibi beneficium ipſum conſideratur per reſignationem ſic factam quia non confertur ꝙ vacet per reſignationem ſed eo modo quo prius
3 ſecundo regula † vel corrigit ius cõmune vel exorbitat cum quilibet ſanus aut infirmus libere reſignare valeat aut ex his que frequẽtius videmus fiunt ceſsiones vbiq; & admittuntur per ſuperiores qui prouident ex huiuſmodi ceſsionibus vnde per regulam videt quodammodo cohartari cedẽdi libertas& annullatur ꝓuiſio in quo dicitur corrigere & inducere penam.l.ſenatus.ff.de contra.emp.& vend.c.diſpendia in fi.de reſcr.in.vi.& glo.
4 in.c.decet.§.ordinarii de immu. eccle.eo lib. † in penalibus autem verba proprie capiuntur & in exorbitantibus reſtringuntur.l.interpretationem de pe.l. cum quidam de libe.& poſth.l.in peius.ff.de reg.iur.c.odia eo.ti.in.vi.& l.iii.§.hec verba.ff.de neg.geſ. in correctoriis vero etiam ex idemptitate aut maioritate rationis nõ fit extenſio.l.ſi vero.§.de viro.ff.ſol. matri.& contra auct. quas actiones.C.de ſac.ſan eccle.cum ibi not.tertio de hoc eſt opt.conſ.Old.clxxix.queritur vbi vult ꝙ extrauagans inuenta a Bonifacio.viii.in.ti.de elect. non habeat locum quando Papa eccleſiam cathedralem committit gubernandam tanquã cõmendatam quarto reg. eſt extracta ex uiſceribus.c.ii.de renunt.in.vi.ad obuiandum fraudibus vt de ratione eius in proxima deciſ.ſed in caſu iſto expectan .non fraudantur nec ordinarii cum per regulas cancel.ſint prohibiti acceptare & conferre
5 beneficia reſeruata,cõmenda autem afficit † beneficium & Papa dando cõmendatarium videt ad ſe prouiſionẽ reuocare vt Lud ro. conſ.cccl. igitur a ratione ceſſante & cauſa debet ceſſare.l.adigere.§. quãuis.ff. de iur.pat. &.l.titiam ſcio.§. vſuras.ff.de lega.ii.c. cum ceſſante de appell.&.c.ſuggeſtum de deci.ſed vtrum affectio & reſeruatio expirent per cõmendam videatur Rota.vii.de

elect.in antiq. & Biſignet prima de preb.in antiquioribus & ꝙ dico in illa deciſione cōmendauerat Papa beneficium ſub ti.de priuil.ꝙ per cōmendam ad vitam nō expirent de quo ibi late. Alii quinq; pro affirmatiua di
6 cebant † ꝙ cōmende noſtri temporis habentur loco titulorum & ꝙ cōmendatarii poſſunt de fructibus diſponere vt titulares ſecundum Alex. xliiii.diſt. cum autem & lviii.ſi quis ſed reſpondetur pro negatiua ꝙ ideo eſt qa Papa concedit vt faciant fructus ſuos & adminiſtrent, item ꝙ cōmendatarii cum fructuum adminiſtratione ēt hodie non habentur tanquā titulares in omnibus cū ta
7 lis † cōmenda non faciat incompatibilitatem ſicut titulus vt in.c.dudum el.ii.de electi.qui tex. multum facit pro negatiua, nec eſt alterata natura cōmendarū niſi quatenus in hodiernis prouiſionibus cōceditur patet in alio vt ſupra quia per obitum cōmendatarii non vacat beneficium ꝙ vtiq; vacaret ſi per omnia haberetur pro titula
8 ri, neq; habens † in cōmendam beneficium regulare cogi poteſt vt profiteatur religionem ad ꝙ titularis compelleretur itaq; ceſſat equiperatio in his & multis aliis caſibus quos explicare magis laborioſum eſſet quam ſub
9 tile, ſecundo pro affirmatiua ꝙ virtus † legis nō conſiſtit in proprietate verborum & cortice ſed in ſenſu & mente que verbis eſt proferenda.l.ſcire oportet §. aliud ff. de excuſati.tuto.l.contra legem de legi.l. cum pater §. dulciſsimis delega.ii.l.nominis & rel §.verbū ex.l.ff.de verb.ſigni.c.intelligenti &.c.propterea eo.ti.& non tantum cauſa verborum & ſignificatio ſed etiam mens agētium eſt inſpicienda.l.ſi in venditione in fi.cum ibi not. ff.com.pred.vbi Bal. colligit ꝙ in exceptionibus & reſeruationibus conſideratur poti⁹ mens ꝗ ſcripta verborum natura quia cauſa verborum ꝑlatorum a contrahētibus ampliat vel reſtringit & ibi etiam videatur Pau.de caſt.ſed ratio huius regule eſt fundata ad obuiandū fraudibus vt ſupra & ita fieri poſſent per cōmendatarios cedentes ſicut per titulares reſignantes ergo &c.& ſi inſpe

cta mente Papa interrogaretur veriſimiliter idē reſponderet in ceſsione cōmendatarii igitur habeatur pro expreſſo.l.tale pactum.§.fi.cum ibi not.ff.de pact.que lex procedit ſiue per modum ſtatuti ſeu reſcripti aut conuētionis vel alterius diſpoſitionis aliquid cautum exiſtat ſecundum Bal. & Pau.de caſt.ibi vt etiā Curt.firmat conſ. 51.col.ii.ſed pro negatiua reſpondebat ꝙ ſi Papa voluiſſet dixiſſet.l.vnica.§.ſin autē ad deficiētis.C.de cad. tollen.&.c.ad audientiam de deci.tertio pro affirmatiua ꝙ ratio regule fundata in fraude reſpiciat ne' ſucceſſio dari aut excogitari valeat in beneficiis quia licet a voluntate ſuperioris pendeat admittere vel nō reſignationes & prouidere vel illi magis ꝙ̄ huic prouidere tamen vt plurimum admittuntur & prouidetur ad vota reſignātium & vt iſta que erant in frequenti vſu cum quadā quaſi factione teſtamenti & fraude tollerentur prouiſum eſt per regulam,& hec ita militat in cedente cōmende ſicut in reſignante ti.ꝙ ſatis reſidet in idem cum ſecundo fun

10 damento & ſi hec eſt † vnica ratio habetur pro expreſſa glo.in.l.quāuis.C.de fideic.& extenderet diſpoſitionē ad caſum omiſſum etiam in correctoriis inquit Alex.in. l.ſi ꝯſtante in prin.ff.ſol.mat.col.iii.& ſi non eſſemus in correctoriis ſed exorbitātibus cum ſit fundata reg.in ratione iuris.d.c.ii.de renunt.in.vi.&.c.i.&.ii.de conceſſ. preb.extenſio locū haberet ſecundum Alex. poſt Bar. & alios in.d.l.ſi conſtante,ſi vero volumus vt due ſint rationes fraudis videlicet & ſucceſsionis ſi ceſſaret prima nunquā ſecunda que etiā in cōmendatario locum vendicaret & ſufficit altera quando vtraq; eſt finalis.§.affinitatis inſtit. de nupt. cum ſim.item qn̄ mens & oimoda ratio concurrit fit extenſio ſecundū glo.in.c.ſi poſtꝙ̄ de elect.in.vi.vel magis venit caſus omiſſus in verbis in vi cōprehenſiua mentis & rōnis.l.libertū.§.ſenatuſconſulti de ritu.nup.ff.& ꝓſequitur late Deci.conſi.xv.iii.col.& fac.c.le.i.iunc.glo.de elec.& ꝙ dicit Abb.de ratione cōiecturata ꝙ limitet & reſtringat.l.ad limites rationis in.c. propoſuiſti

propoſuiſti de probatio. in.c.fi.de iureiuran.v.col.& in c.ii.requiris in prin.de appel.& Bal.in.l.omnes populi in fi.ff.de iuſt.& iur.ꝙ quis non debeamus dicere ꝙ ſtatim non dicit eſt verum niſi ratione materie de qua loquitur,detur interpretandi materia & occaſio vt in cle.exiui de paradiſo de verb.ſigni. ſubiiciens ꝙ ſi ſtatutū aſſumit verba gloſata impoſſibile eſt ꝙ inde nō gloſetur qa illa eſt glo.naturalis ſtatuti & ꝙ vbicūq; neceſſaria eſt diſputatio fori non eſt culpa legis ſi non loquimur ita clare ꝙ non indigeat glo.ll.§.ex his.ff. de origi.iur. que omnia not.pro interpretatione ſtatutorum & regularum quarto ꝙ in multis regulis cancellarie erat adiudicatum in cōmendatariis idem ꝙ in titularis ergo &c.c.in cauſis de re iud.& quia ſtilus curie in his non facit differentiam c.quam graui de cri.fal.ita dicebatur de regu.xxx.de impetrante beneficium vacans per obitum familiaris Cardinalis item de reg.xxviii.de veriſimili notitia obitus itē de reg.xix.de ydiomate.quinto ꝙ qn̄q; commendataris cauſe cōmittebantur ſicut titularibus & ex his videbatur reſpōſum etiam ad arg.partis negatiue, & ſpecialius ad illud ꝙ ceſſabat fraus in ordinariis & expectantibus, dicas non eſſe verum in omnibus cum quidem ex ordinariis habeant ex indulto & gratia ꝙ poſsint de reſeruatis prouidere & per ceſſationem cōmende & aliqui ex expectantibus talia acceptare & ꝙ reg.negabat, indulgentia reſtituebat ſeu concedebat,& ad aliud de pena ꝙ dici pōt non eſſe penalem conſtitutionem que non priuat iure queſito ſed irritat actum in iure querendo prout refert Phil.franch.in.c.fi.ii.col.de elect.in.vi. ꝓ quo facit quia alia eſt ratio damni alia lucri.l.fi.C.de condi. aľs ſequeretur ꝙ omnia iura que caſſant teſtam.vel contractus deficiētibus certis ſolemnitatibus eſſent penalia ꝙ non videtur ex quo non diminuūt patrimonium vel ius priſtinū vel ſecundum Inno.in.c.fi vere de ſen.exco. non eſt naturalis pena contrahentium ꝙ irritet contractus ſed bene quādo eſt pecuniaria vel corporalis ideo

Ioan.an.in reg.odia de reg.iur.in mercur. circa fi. dicit ꝙ proprie pena eſt circa diminutionem patrimonii ſicut & damnum vt in.l.iii.ff.de dam.infect. & ꝙ conſtitutio priuans iure ad rem non in re non dicitur proprie penalis & idem Fely.in.c.ceterum de reſcrip.in verbo prima reſtrictio ſed de hoc in.d.locis pro negatiua fuit dictũ ꝙ ſecundum & tertium fundamentum affirmatiue erant ſubalata per.d.conſ. Old. & eius rationes vltra alia adducta pro,item ad ſequentia poterat dici ꝙ non ſumus in ratione expreſſa in conſtitutione de qua.d.l.libertum &.d.cle.i.loquebantur, & ad quartum ꝙ non recordabantur ſi fuerat in aliis reg.ita iudicatum & quãdo fuiſſet põt eſſe diuerſa ratio inter caſum & caſum & nõ eſt exemplis iudicãdum ſed legibus.l.nemo.C.de ſenten. & ad regu.xxx.potuit eſſe propter verba in ea appoſita quinto de bñficiis que obtinuerunt & in qbus ius ęis cõpetierit cum ſit ꝙ cõmendatarius obtinet vt Lud.ro. in d.conſ.cccl.& canonice cum cõmenda ſit canonicus tit. dicit milis in repertorio in verbo commende an titulus beneficii & ius ei competit propter fructus & adminiſtratione quia & titulares procuratores ſunt vt in.c.ii.de donatio & reſeruat. beneficiorũ que quis obtinet ſortitur effectum ẽt ſi de facto teneret Rota de elect.in antiſ. viii.vel quia ratio reg.eſt ꝓpter onera que Card.ſubſtinent in eorum familia ſecundum deciſ.Rot.xvi. de preben.in antiq.que ratio pariformiter viget in cõmendatariis ſicut in titularibus vt dico in illa deciſ. voluerunt domini edita ſuper reg.xxx. predicta vbi etiam in alia remiſſa ibi ad.xxviii.de veriſimili notitia obitus ꝙ eſſe potuit propter illa verba qđ omnes & ſingule gratie cum cõmenda ſit gratia ad reg.xix.ꝙ ideo eſſe potuiſſet quia ratio in ea eſſe non poteſt alia q̃ quia tenetur ad curam animarum & ꝙ militat in prouiſione cõmende, ſed pro veritate non memini meo tempore fuiſſe iudicatum niſi quo ad reg.de impetrante beneficium vacans per obitũ familiaris Cardinalis & quo ad reg. de veriſimili ſupra

per viam dubii collegi incipit per obitum regini & quo
ad omnes preter.xxx. & etiã quo ad iſtam articulus eſt
ſatis dubius ex quo in omnibus regulis dicitur de vaca-
tione per obitum & verba ponderata non videtur exclu
dere quin verificari debeant in vacatione per obitum &
melius erat reſpondere prout reſpõdet Oldra. in conſ-
12 ſuo vel vt in aliis fundamentis partis negatiue.ad † illud
ꝙ commendatariis cauſe q̃ñq; committantur dicas non
procedere de ſtilo curie nec de iure prout in tract.Hye-
Pau.ſuper pratica cancellarie fo.cxiiii. in rub. de iudici-
bus & eorum ordinatione & in.c.ſtatutum cum ibi not-
per ſcrib.de reſcrip.in.vi.niſi Papa ex certa ſcientia cõ-
mendatario cõmitteret & ex hinc inde deductis queſtio
fuit dubia & domini diuiſi. Verum quia Ant.de rationi-
bus qui fuerat procurator paſchaſii adcedendum nõ pe
13 tiit derogari huic regule attento ꝙ cedens erat † abſens
a curia quo caſu ſolet de ſtilo dari derogatio & poſtea
impetrauit pro ſe per obitum paſcaſii predicti & concor
dauerat cedendo cum.d.Ioan.de arigno, Omnes domi
ni inclinauerunt ob preſumptam fraudem ꝙ in hoc caſu
iudicaretur pro negatiua ne Ant. de ſua malitia aut ne-
gligentia cõmodum reportaret & Michael murillo re-
maneret fraudatus precipue quia in procuratorio adce-
dendum dicebatur ꝙ Paſcaſius erat infirmus & ita iudi-
cauit.d.domin. Barto.de petra ſancta.

SVPER REGV. QVOD NVLLVS acceptare valeat literis non expeditis.

Trigeſime tertie deciſ. Summarium.

Regula ꝙ nullus poſsit vigore expectatiue acceptare beneficium literis deſuper non confectis locum habet quãdo gratia perinde valere ſanans defectum de ydiomate fuit impetrata poſt expectatiuam & expedita poſt vacationem ſecus ſi fuiſſet nata cum expectatiua.

Epithome.

1 Res noua fieri videtur quando eſt aliquid ei additum.
2 Solemnitas eadem requiritur in reformando que in conſtituendo.
3 Executores literarum apoſtolicarum non poſſunt ad illarum executionem procedi antequã ſint expedite.
4 Perinde valere an ſit diſpenſatio vel remotio obſtaculi.
5 Vnio ad vitam eſt quedam palliata diſpenſatio.
6 Gratia perinde valere diuerſos effectus parit ſecundum ſubiectam materiam.

Deciſ. XXXIII.

LATA fuit ſententia per.d.Camillum de ballionibus in fauoré vngale de vincardon & Petrũ martinum colland ex eo ꝙ.M.in expectatiua ſua ad Coriſopiteñ.collationem vbi eſt in vſu ſermo britonum britoniſantiũ qđ ydioma nõ intelligunt britones galli qualis eſt. M. de hoc non fecerat mentionem vnde fietit contra eum regula que ſolet dici de idiomate ꝙ nulli expectatiua extra ſuam nationem concedatur niſi idioma quam cõmuniter homines ibi loquuntur intelligat & intellibiliter loqui ſciat alioquin gratia ſit nulla.fuit. 1519.de menſe iulii in cauſa Coroſopiteñ.ca.& preben.in ſecunda inſtantia coram me fuit expedita gratia perinde valere per.Mart.ſanans eiuſmodi defectum que eſt poſterior ipſa expectatiua in data ſed ante vacationẽ can.& preben.V.dedit cõtra M.de alia reg.ꝙ nullus vigore expectatiue ſeu ſpecialis reſeruationis vel reualidationis ſeu extenſionis eius literis deſuper nõ confectis aliqđ beneficium acceptare vel aſſequi valeat al's acceptatio ac aſſecutio huiuſmodi nullius ſint roboris vel momenti & cum.M.poſt vacationem acceptationem & prouiſionem expediuerit ꝙ

tarde venit, poſui cauſam ſuper hoc dubio pluries & tā
dem domini exceptis tribus tenuerunt contra. Mar. per
conſ. Gemi. cxxviii. vbi adducit quinq; fundamenta quo
rum aliqua quidam ex dominis ita inducebant quando
aliquid additur alicui rei noua † res fieri videtur. l. ius ci-
uile. ff. de iuſt. & iur. & ibi Bal. tunc ſuccedit ꝙ ſi per ali-
quam gratiam acquiritur augetur. vel conſeruatur ius de
bent omnia exprimi que in prima gratia fuere expreſſa
& ad eſſe ſolemnia in prima requiſita & vult glo. in. c. ſi
apoſtolice de preben. in. vi. Rot. de reſcrip. in no. xxiiii.
& Lud. rom. conſ. ccclxxxiii. in propoſito caſu. i. col. &
2 idem Gemi. in. d. c. ſi apoſtolice item eadem † ſolemni-
tas requiritur in reformando que in conſtituendo dicit
Bar. in. l. iuris gentium §. adeo autem. ff. de pact. ſed gra
tia perinde valere eſt talis patet quia expectatiua ex ſe
in totum erat nulla ergo ſicut expectatiua requirebat ꝙ
litere eſſent expedite ita perinde valere. Item ex confir-
mande iudicandum eſt quia ſuſcitat ſpiritum ad primā
gratiam vt inquit Gemi. qui videatur perinde valere nō
naſcitur cum prima gratia cum ſint ſub datis diuerſa er-
go executores vigore proceſſus fulminati ſuper expe-
ctatiua a quo recipiant poteſtatem non potuerunt vali-
de conferre quia ſi non valuit expectatiua nec facultas
ex ea procedens. c. ſi ſuper gratia de offi dele. in. vi. Vl
terius non potuit vigore expeditionis perinde valere
poſmodum ſuperuenientis valere prouiſio facta per exe
3 cutorem cum ante † expeditionē literarum executores
non poſſent exequi ſecundum Rot. de conceſ. preben.
in no. xvii. licet Biſigner contra deciſ. iiii. eod. ti. que eſt
antiquior, hoc tamen fundamentum non placuit. d. Io.
ant. de triuultiis & quibuſdam aliis propter formam lite
rarum perinde valere ꝙ perinde valeat expectatiua &
proceſſus habitus per eandem ac ſi de idiomate eſſet
expreſſum mihi vero non diſplicuit ſtante vera dicta de
ciſ. xvii. Item ſi litere perinde valere non erant expedi-
te forma earum nihil validabat, ceterum fuit dictum q̄

perinde valere erat quedam diſpenſatio & ſubintrabat alia reg. ſed ꝙ nulla diſpenſatio cuiquam ſuffragetur antequã ſuper ea litere apoſtolice ſint confecte ſed in hoc non ſe fundarunt domini cum non ſit proprie diſpenſa-
4 tio ſed potius † remotio obſtaculi inducti per regu. licet poſsit forſitan defendi ꝙ ſit diſpẽſatio ex quo reg. inhabilitat que eſt ius ſicut in ſuis caſibus extrauagãs execrabilis & alie & gratia perinde valere habilitat & ſic diſpẽ-
5 ſat prout in ſimili in vnione ad vitam † de beneficio inqt idem Gemin. conſ. xxxviii. ꝙ dicitur diſpenſatio ſaltem palliata quia ſi non eſſet vnio erant incompatibilia. c. du dum el. ii. de elec. c. de multa de preben. &. d. extrauag. execr. Ioan. xxii. & hoc eſſet vidẽdum an. d. reg. in caſu iſtius diſpẽſationis loquatur & proprie poſsit dici diſpẽſatio nam in alia deciſ. incip. agebatur coram me, fuit obtentum ꝙ quando agitur vt beneficium vniatur alteri beneficio ad vitam potuit teneri tela prout in beneficialibus ex quo dicit quedam palliata diſpenſatio. non obſt. ꝙ ex aduerſo dicebatur regulam eſſe ſtricti iuris. l. iii. §. hec verba. ff. de neg. geſt. & penalem propter nullitatẽ actus. l. ſenatus. ff. de contra. empt. ideo reſtringendam reg. in penis. ff. de reg. iur. &. c. odia. eod. ti. in. vi. & gra-
6 tiam † perinde valere non eſſe reualidationẽ neq; extenſionem quia poteſt dici ꝙ ſi nõ eſt reualidatio eo reſpectu ꝙ conſumpta gratia per acceptationem vnius beneficii ſolet quandoq; reualidari perinde ac ſi non eſſet acceptatum ſic alio quia viuificat ꝙ nullum erat & in ſufflat ſpiritum & animam vbi non erat vt Gemi. in. d. cõſ. xxxviii. & quodammodo reualidat ꝙ non erat validum vel ſi non reualidat quia nunquam valuerat ad regulam non firmatur de reg. iur. in. vi. tunc eſt noua gratia & directe in ea regula loquitur aut adiuimus in virtute comprehẽſiua vel extenſiua vt eſt deductũ in proxima deci. & ſi iſta non ſoluerent contrarium ſtant alia fundamẽta pro deciſ. & ſoluti. & ad illud de pena etiam confert ꝙ eſt dictum in. d. deci. neq; refragatur ſimile de reg. xxix.

ꝙ cauſarum cõmiſsiones nullius ſunt momenti niſi tem pore earum ſuper conceſsionibus apoſtolicis litere ſint confecte in qua ſufficit ꝙ valide vel ſurreptitie reperian tur expedite etiam cum mille defectibus quoniam ſi po ſtea ſanetur cum gratia ſi neutri perinde valere ſurroga tionis aut alia poterit iudex eam canonizare & dicitur iuriſdictionem habuiſſe. quia dico ꝙ diuerſe ſunt ratio- nes,nam ratio.d.reg.ſiue fuit burſalis vel magis ne te- mere quis alium moleſtet ꝙ de facili non contingit quã do ante ingreſſum ad cauſam erit coactus habere literas expeditas cum non modica impenſa & labore arg.l. cũ de indebito in prin.ff.de proba.regula habet ꝙ deſide- rat quomodocunq; bene vel male valide aut non valide ſint expedite in tempore.at in iſta reg.non ſufficeret ꝙ litere eſſent expedite & non poſſent capere beneficium ad effectum ꝙ acceptatio valeret quid.n. ſi loqueretur tantum de can.& preb.vel quid ſi in vna dioceſi tantum & non dicerent de aliquibus priuilegiis aut qualitatibus de quibus erat neceſſaria mentio vt in beneficio accepta to valerent certe non videbatur quo ad tale beneficium expedite niſi concurrente alia gratia extendente ad alia beneficia & dioc.& volente ꝙ perinde valeant ac ſi de tali qualitate fuiſſet dictum vt verba reg. cum effectu in telligantur.l.pen.§.docere.ff.ne quis eum qui in ius voc. eſt vi exim.&.c.relatum de cleri. non reſid. ex quo ex- peditio requiritur vt acceptatio valeat que al's annulla- tur ergo bona & talis que poſſet capere bñficium nõ fic in regula de qua obiicitur vt bona ſit iuriſdictio quia bo na eſt quecunq; litere ſint confecte cum non reſpiciat va liditatem gratie ſed expeditionẽ tantum vnde ex diuer- ſis nõ eſt bona illatio.l.fi.ff.de calum.aut ſi vtraq; regu. reſpexiſſet ſolum literarum expeditionẽ quãcunq; iux. tamen diuerſitatem materie in vna ſubſiſteret iuriſdi- ctio in alia ſicut eſt iſta non valeret prouiſio ex motiuis adductis & de reg.non eſt arguendum cum regule non ſint iura cõmunia ſed ſpecialia.l. ꝙ vero cum ſeq.ff. de

leg.& quelibet habet ſuam rationē ſingularē ſeparatā ab alia ſicut & extrauag. que poſſunt probabiliter igno- rari vt in c.paſtoralis de fid.inſtru.& ibi Abb.& alij pro ut inquit Bar.de iure feudorum tanquam conſuetudina rio in.l.vt iuris iurandi.§.ſi liberi.ff.de oper.lib.neq; ob- ꝙ Rot tenuit dictam regulam non procedere quando diſpenſatio eſt cum prouiſione vt in illa deciſ. incipien. vtrum prouiſio quia ideo voluit quoniam diſpēſatio eſt mixta cum gratia item acceſſoria ad gratiam prouiſionis de bñficio & per alia fundamenta de quibus in.d. deci. ſed iſte caſus nihil habet tale ergo &c.l.naturaliter.§.ni- hil cōmune.ff.de acq.poſſ.nec proficit dicere ꝙ.d.côſ. Gemi.cxxviii. loquatur quando alteri erat ante datam perinde valere ius queſitum hic autem data eſt ante va- cationē quia alia motiua aſtringunt etiam quando alteri non eſſet queſitum vt in.d.conſ. & licet reg. retrotracti- ua tunc operetur ſecūdum Rot.de conceſ. preb.in no. xii.& Cald.in conſ.xli.de reſcrip. tamē vt dicit Cald.in preiudiciū tertii non operaretur, nec in propoſito ope- rari poteſt clauſula in perinde valere ſcilicet vt litere ſu p gratia expectatiua perinde valeant ac ſi &c. ſtāte reg. que annullat,conſ.autē Gemi.cvi. loquitur ꝙ diſpenſa- tus eſt habilis tempore adminiſtrationis quāuis literas nō expedierit ſed ibi de reg. verbum nullum fuit ſucceſ- ſiue inuenta vna ſententia lata in.ii.inſtan.per bo.me. dominum Io. vanulium auditorem Rote in cauſa Ge- nueñ.ca.& preb.vbi erat datum de iſta reg. quia expe- ctans erat natione Valentinus non caſtellanus item exta bant priuilegia ꝙ oriundi & doctores ad ca.& preb. do ctorales admitterentur & non alii & quoad expediue- rat gratia perinde valere poſt acceptationem & prouiſ- ſionem & lite pendente & fuit iudicatum pro expectan- te non ob.reg ergo contra deciſ. hanc, ſed quia omnia ibi erant cōceſſa ſub eadem data dixerunt domini aliud eſſe quam quando ſub diuerſa in caſu diſputato & ꝙ vl tra Gemi.in.d.conſ. eſt ad id deciſ. Egi.cccccccxlvi. ſed

duo ex dominis contradicebant huic diſtinctioni nihilo minus ex votis aliorum pronunciaui locum eſſe regu. 1 5 2 0. de menſe Ianua. confirmando ſententiam Do. Camilli & ponderetur Egi. in longo diſcurſu deciſionis & quid ſentit ibi nec facio differentiam & ibi ſed ſi refert ſe ad tempus ſequens col. iii.

SVPER REGVLA DE NON HABENdo duas expectatiuas.

Trigeſimequarte deciſio. Summarium.

Regula ꝙ quis vti nequeat duabus expectatiuis aut reſeruationibus aut expectatiua & ſpeciali reſeruatione ſimul non continet gratiam conceſſam in forma. c. mandatum cum duabus ſeq. de reſcrip.

Epithome.

1 Gratiam expectatiuam habens vna cũ alia gratia in forma. c. mandatum an ſubiiciatur regule de nõ vtendo duabus gratiis expectatiuis &c.

2 Ordinarius grauari dicitur quando Papa confert beneficia ad eius collationẽ ſpectantia.

3 Grauare eccleſiam in admiſsione duorum dici ſolet Papam non intelligere niſi id exprimat hoc de ſtilo nõ autem de iure probatur.

4 Litere apoſtolice alie gratioſe alie iuris & iuſtitie appellantur & que ſint huiuſmodi generis.

5 Gratia in forma. c. mãdatum an dici poſsit expectatiua.

6 Mandatum in forma. c. mandatum differt ab expectatiua non ſolum nomine ſed etiam in forma.

7 Regula que reuocat vniones an intelligatur de perpetuis vel de temporalibus.

Deciſio. XXXIIII.

DVBITABAM in vna Tulleñ. ca⸗
& preben. que coram me pendebat an
gratia conceſſa ſecundum formam. c.
mandatum cum duabus ſeq. de reſcri.
ſubiiceretur regula qua cauetur ꝙ non
poſsit quis vti duabus gratiis expecta⸗
tiuis ſeu ſpecialibus reſeruationibus aut expectatiua &
ſpeciali reſeruatione ſimul ſub pena ꝙ in ſecundis literis
expediendo dicat de primis, aut eligat qua gratiarũ vti
voluerit alias effectu caret vtriuſq; & hoc quia vnus ex
litigantibus contra quem dabatur de regu. habebat gra⸗
1 tiam expectatiuam & aliam in forma. d. c. † & dixerunt
dñi non ſubiici. primo quia proprie & ſtricte non dicitur
gratia expectatiua ergo. l. iii. ff. de neg. geſt. in. § hec ver
ba. ſecundo quia forma d. c. magis innititur iuſtitie q̃ gra
tie & ita alias fuiſſe iudicatũ affirmarunt. Aduerte ſi ideo
conſideretur ꝙ innitatur iuſtitie ꝙ iuſtum ſit ne ordina⸗
rii grauentur in admiſsione duorum ſeu ea de eccleſia
quaſi ſatis ſit eundem collatorem ſeu vnam eccleſiam fu
iſſe grauatã in admiſſione vnius ne duplici onere graue⸗
tur ſicut dicitur de duplici pena in. l. ſenatus de accuſ. &
c. at ſi clerici in ſi. de iudi. & ſimi. etiam in. l. diuus mar⸗
cus. ff. de off. preſ. ne afflicto in vno grauamine addatur
afflictio in alio vt in. d. l. & in. c. ex parte de cler. egro. &
c. licet de cenſi. cuius eſt miſerendum magis vt in. d. iuri⸗
bus & no. in. c. audientiam de cler. non reſid. cum nega⸗
2 ri non poſsit † quin ordinarius dicatur grauari quando
Papa confert beneficia ad eius collationem ſpectantia
vt no. Abb. in. d. c. mandatũ col. i. alias nullo iure expreſ
3 ſe cauetur ꝙ Papa † non poſsit aut non intendat graua⸗
re eccleſiam ſuper receptione duorum vt dicit Abba. in
d. c. vlt. vlti. col. cum intentio Pape ꝙ in dubio non vi⸗
deatur id velle inſurrexerit ex ſtilo curie romane prout
declarat ibi, vnde videtur hoc eſſe quedam moderatio
& vrbanitas Pape procedens ex conſideratione ꝙ non
vult vt grauetur ex quo non prohibetur habens plenitu

dinem dominii vt in cle.i.in fi.vt lit.pen. & per doct. in c.que in eccleſiarum de conſti.licet dici poſsit ꝙ proceſ ſerit ex ratione iuris vt ſupra & quia ius eſt ars boni & equi vt in.l.i.ff.de iuſt. & iur.& quodãmodo videretur iniquum in tãtum onerare eandem eccleſiam que dupli catum onus pati non debet arg.l.nauis onuſte.§. cum au tem ad.l.rod.de iac.&.l.titia la.i.§.qui inuita filia de le/
4 ga.ii.&.l. pen.ff.de do.preleg.nam in iure littere †alie gratioſe quando habenti ſufficiens beneficium confer/ tur ſecũdum vel ſit alia gratia alie iuris & iuſtitie que eti am dicitur forma pauperum vt Car.cle.i.de conceſ. pre ben.iuſtitie vt quando ſcribitur ut prouideatur pauperi clerico nullum beneficium habenti talis enim forma lite rarum eſt iuſtitie vel quaſi vt dicit glo.in.c.quãuis &.c.ſi pauper clericus de preben.in.vi.& Domi. ibi poſt Ioã. mo.habet enim gratia in forma pauperum plus de iuſti/ tia q̃ de gratia dicit Bonifa.de vitalli.in.d.cle.i.in princ. col.iiii.de conceſ.preben.ſubiungens ꝙ ſuper ea ſcribi/ tur ordinario dioceſano qui melius habet notam vitam clericorum & quia eſt executor eorum que ſunt iuris cõ munis inter que eſt ꝙ pauper beneficietur iuxta merita ideo cum non ſit ambitioſa dicta gratia eſt magis laxan/ da & iſta forma iuſtitie appellatur forma cõmunis.c.po/ ſtulaſti de reſcrip.c.accepimus de eta.& qua.& ibi Abb. &.c.cum ſecundũ Apoſtolum vbi But.Item debitum & iuſtum dicitur quando recepto in canonicum mandatur prouideri de preben.c.relatum &.c.dilectus el.i.eo.tit. &.c.cum ſuper de conceſ. preben. quia canonicus non poteſt aut non debet eſſe ſine prebenda inquit Gofr. in ſum.eo.tit.& acceſſorie venit ad canoniam.c.ſi clericus &.c.ſi poſtq̃ de preben. in.vi. Item contra deciſionem
5 videt ꝙ forma†.d.c.mandatum ſiue ſit iuſtitie vel gra/ tioſa aut gratie poſſet dici expectatiua cum expectet va cationem & prouiſionem.preterea regula voluit occur/ rere fraudibus & ambitioni ne vnus plura beneficia au/ cupetur & occupet loca aliorum cum pluralitas ſit inimi

ca canoni.c.quia nõnulli de cler.non reſi.niſi quãdo ex cauſa Papa diſpenſat.c.de multa de prebẽ.& hoc ita eſt contingens cum literis in forma.d.c.mandatum ſicut cũ expectatiua ſed pro deciſione fac.quia aliud eſt manda
6 tum † in forma.d.c.aliud expectatiua & differunt nomine & forma ergo &c.l.papinianus exuli.ff. de mino. de nomine patet,de forma qa expectatiua habet mẽſem ad acceptandum.Item verbum reſeruamus & decretum irritans non ſic mãdatum iuxta tenorem.d.c. ergo diuerſa etiam in ſubſtantia.l.ſi idem cum ibi not.etiam p doc. C.de codi.& facit glo.ſuper verbo infra mẽſem in cle. i.de conceſ.preben.inſuper facit cõſuetudo Pape.l. vel vniuerſorum.ff.de pign.acti.qui quando reuocat per regulas exprimit expectatiuas reſeruationes vniones mãdata de prouidendo & vt in pluribus apponit preterq̃ in forma.c.mãdatũ ergo habet ea pro diuerſis & iſtud multum ponderant dñi hoc tempore in interpretatione regul.& gratiarum que fiunt poſt regulas in craſtinum aſſumptionis fieri conſuetas ſtilum attendentes etiam in
7 verbo vniones † ꝙ importat perpetuam vnionem quia niſi dicatur ꝙ reuocat vniones perpetuas non videtur p verbum vniones inducta reuocatio perpetuarum ſed tẽporalium dumtaxat attento ꝙ vt plurimum Pape ſolent exprimere de perpetuis quãdo volũt reuocare etiam ppetuas & ita in vna cauſa inter Car.ſancte crucis & quendam alium fuit concluſum.verum eſt ꝙ verbum de reuocatione vnionum erat in literis reſeruationis non in regu.& in illis quia non facit legem omnibus & quia perpetue ſolent dari raro & cum cauſe cognitione & quandoq; componuntur optima eſt interpretatio ꝙ per literas niſi expreſſe dicatur de perpetuis non cenſeantur reuocate aut ſuſpenſe & ita audiui in ſignatura a ſanctiſſimo dño noſtro Leone.1520.de menſe Auguſti ꝙ nõ intelligebat per literas ſub ſimplici verbo vnionis quod viderentur reuocate perpetue & in regula cancellarie q̃ in craſtinum aſſumptionis reuocat omnes vniones non

dum ſortitas effectũ ex quo fit lex omnibus & vt reuocetur omnia & cum matura deliberatione forſan aliud eſſet cum maiori enim maturitate emanat conſtitutio q̃ reſcriptum dicit Abb.in.c.nõnulli de reſcrip.iii.col.faciendo differentiam inter caſum & caſum in materia de qua ibi. Item pro iſta deciſione etiam facit quia ſi aliter diceremus ſequeretur ꝙ coadiutorie acceſſus & omnes gratie de vacaturis ſub expectatiõe ſubiicerent̃ regule ꝙ non eſt admittendum ita large & diffuſe quia ſi Papa voluiſſet dixiſſet.c.ad audientiam de deci.

SVPER REGVLA QVOD NVLLI diſpenſatio ſuffra.lite.non confectis.

Trigeſimequinte deciſio. Summarium.

Regule.liiii.ꝙ conceſsiones ſuper gratiis diſpenſationum nemini ſuffragentur anteq̃ ſuper eis litere ſint confecte non habet locum quando diſpẽſatio eſt ſimul cum prouiſione beneficii.

Epithome.

1 Diſpenſatio in prouiſione obtenta ſuffragatur etiam literis non confectis regula non obſtante.
2 Gratia principis neceſſario ſcripturam non requirit & eſt perfecta ſine ea.
3 Caſus ſimplex in odioſis non continet mixtum.
4 Literarum expeditio ſuper diſpenſatione ad incompatibilia ſi fiat tempore ſententie nõ autem litis mote an ſufficiat ad euitandã penam extrauagañ. execrabilis.

Deciſio. XXXV.

VTRVM prouiſio de beneficio curato in cuius prouiſione diſpenſabatur ꝙ poſſet illud cum alio ſimili ꝙ antea obtinebat retinere & poſſidere obſtet regula ꝙ nulla diſpenſatio ſuffraget̃ niſi deſuper litere ſint confecte coram do.

d.l.ij.in prin. Tertio gratia diſpenſationis venit acceſſorie ad gratiam prouiſionis vnde regulatur ab ea que expeditioni literarum non eſt ſubiecta & eius naturam ſequitur. l. non dubium. C. de legi c. inter dilectos circa fi. de fide inſtru. & regu. acceſſorium de reg. iur. in. vi. nam acceſſoria erat pro retentione vtriuſq; beneficii diſpenſatio & non poſtulatur principaliter ad duo incompatibilia. Quarto ſi ratio reg. fuiſſet burſalis prout tentat gloſator ſuper ea dicebant aliqui attendentes effectum ꝙ ſatis erat ſi reperiebatur expedita † tempore ſentẽtie licet non tempore more litis maxime ad euitandam penam extrauagantis execrabilis vt in iſto caſu regul. in penis ff. de reg. iur. & ita fuiſſe al's ſententiatum in Rota dicit gloſator intellexiſſe in diſpenſato ad tria incompatibilia que detinuerat bullis non expeditis. ſ. ꝙ nõ inciderat in pena execrabilis per verba ibi poſita ſi vero fuit propter formas datas in cancellaria circa expeditionem diſpenſationum que quandoq; limitantur per regu. vt dicitur in ipſa reg. tũc non oſtendebatur ꝙ in hoc caſu potuiſſet impediri expeditio aut limitari vel ſaltem quin expedite prout poſſunt expediri defendiſſent poſſeſſorẽ ab incompatibilitatẽ & ſic ceſſabat ratio, & notãdum ꝙ ait glo. ſuper regula ꝙ locum habeat in his diſpenſationibꝰ que reſtringuntur per regu. cancellarie tamen nõ in aliis que reſtringũtur ſolum de iure cõmuni ꝙ intellige in caſibus in quibus loquitur & ei poteſt eſſe locus ſecũdum fundamenta adducta non al's. Non. ob. ꝙ poteſt per hãc mixturã fieri fraus reg. quia fraus non cadit extra caſum regule. Item ſatis debet eſſe contenta regu. ꝙ expeditio ſit ante ſententiam & ꝙ per eam apparet ꝙ nihil erat impedimenti nec fuit limitata diſpenſatio quo minus proſit & ab omni priuatione iuris & pena liberet poſt ſentẽtiam in Rota latam fuit allegatũ conſi. Soci. in cõſi. nouiter impreſsis. nu. xli. iii. vol. ibi conſuluit etiam non eſſe locum reg. & facit ꝙ Domi. conſi. cvi.

Trigeſimeſexte, deciſio. Summarium.

Non procedit etiam.d.reg. quo ad penam extrauag. Execrabilis ſtante ſupplicatione diſpenſationis nec ſolū habet in omnibus diſpenſationibus ſed in his tantū que per expeditionem literarum limitantur.

Epithome.

1 Supplicatio diſpenſationis abſq; literis an excuſet ab execrabilitatē & inhabilitate.

2 Diſpenſationis ſimplicis vigore cum ſola ſupplicatione plura icompatibilia valide obtinere & aſſequi poteſt dūmodo ante ſententiam literarum expeditio fiat.

3 Diſpenſatus vt poſsit plura beneficia incompatibilia obtinere ſi ſibi canonice conferantur ſi minus canonice recipiat an incurrat penam extrauagan.execrabilis.

4 Ratio iuſta & iniuſta excuſat non ſolum a dolo verum etiam a pena doli.

5 Cauſa limitata limitatum producit effectum.

6 Supplicatio quando excuſet non ſolum ad obtenta verū etiam ad futura.

7 Diſpoſitio principis quando ad conſeruationem & derogationem iuris cōmunis interpretari poteſt quomodo ſit interpretanda.

Deciſio XXXVI.

DIſpenſatus erat Io.beltrandi diſpenſatione ſimplici ad obtinendum plura in compatibilia obtinuit & poſsedit ea vigore diſpenſationis cum ſola ſupplicatione abſq; eo ꝙ literas expediuiſſet poſtea fuit ei ꝓuiſum de Archidiaconatu cuius prouiſio impugnabatur tanꝗ eſſet inhabilis ex retentione incompatibilium ſine diſpenſatione vt in extrauag execrabilis.§.quia vero de ꝑ ben.dato de regula ꝙ diſpenſationes non ſuffragentur niſi literis expeditis dubitatur coram do.Ioā. ſtaphileo. Epiſcopo ſibinicen.de menſe Ianua. 1 5 2 6 in cauſa Il lerden.

1 lerdeñ. Archidiaconatus an ſupplicatio † diſpenſationis
excuſaſſet ab execrabilitate & inhabilitate & licet inſpe
cto iure eam excuſaret ſola ſupplicatio per ea que vult
& adducit Gemi. conſi. cvi. tamẽ propter regu. dñs Iac.
ſy. multũ dubitat tanq̃ aliquid debeat inducere vltra ius
cõmune ſicut ſtatutũ ad tradita per Bar. in. l. iiii. §. pretor
ait. ff. de dam. infec. & per Abb. in. c. paſtoralis in princ.
de appel. ſed dñs M. ſpinoſa voluit ꝙ licet non expedi
tio potuiſſet forſan nocere ſi ſuper obtentis incompati-
bilibus ageretur non tamen ꝙ propterea inhabilitatem
incurriſſet quo minus valide potuerit poſtea aſſequi ar-
chidiaconatum quia pene debent reſtringi non ex regu-
lis niſi expreſſe dicant ampliari. l. interpretatione de pe.
l. cum quidam de libe. & poſth. pro quo dñs Sibiniceñ.
ponens dixit benefacere deciſ. iii. de except. in anti. vbi
pena in vno beneficio non extenditur ad alia nec inha-
bilitatem inducit nam hanc penam ſecundum dñm ſpi-
noſam non conſiderauit regu. nec induxit. Verum obſta
re videtur quia ſi nocet quo ad incompatibilia vtiq; ex
retentione incompatibilium cauſatur & ſequitur inhabi-
litas ad obtinẽda vt in. d. §. qui vero & in. c. dudum el. ii.
de elect. & . d. deci. iii. loquitur in tranſgreſſore. c. licet
canon de elect. in. vi. in quo non eſt cautum ꝙ vltra pu-
niatur ꝙ in priuatione beneficii nec ꝙ efficiatur in eligi-
bilis ſicut retinens incompatibilia. Maior tamen pars vo
2 luit vt non expeditio non noceret in caſu deciſionis qn
imo ꝙ nec quo ad obtẽta incompatibilia attento ꝙ nũc
tempore litis ante ſententiam reperiebantur litere expe
dite ſine aliquo defectu quaſi regu. ſit burſalis vel fuiſ-
ſet & cum illa ꝙ non iudicetur iuxta tenorem ſupplica-
tionum ſed literarum deſuper expeditarum pro qua ſen
tentia fuit adductus Soc. in conſi. xli. uol. iii. vbi etiam ſu
per intellectu huius regule videndum ſed vltimum non
procedit ex quo illa regu. reſpicit iudicium & iudicẽ ad
quem verba dirigit nimirum ſi expeditio ſufficit tempo
re ſententie iſta vero concernit inutilitatem diſpenſatio

num etiam ante litem & iudicium verum ꝙ ſola ſupplica tio excuſet etiam quo ad obtenta conſiderabatur ꝙ In no.Hoſt.& Io.an.not in.d c.dudum & Spec.in.§. dicē dum reſtat ver.quid ſi habens plura beneficia in titulum de diſpenſa.videlicet ꝙ diſpenſatio ad habendum plura beneficia conceſſa ei qui non exprimit que minus cano nice tenebat,ſi non prodeſt quo ad obtenta prodeſt ta men quo ad futura que canonice obtinuerit.Sed hoc nō eſt ad propoſitum & potius videtur eſſe cōtra reſpectu obtentorum vnde melius accōmodari videtur doctr.eo rūdem doct.in.d.c.dudum & Spec.in allegato.titu.ver.
3 quid ſi diſpenſetur ꝙ ſi cum aliquo diſpenſetur † vt poſ ſit plures perſonatus recipere ſi ei canonice conferantur & poſtea eos minus canonice recipiat licet peccet vt poſ ſit contra eum procedi quia male & non canonice tenet, non tamen peccat ex eo ꝙ plures teneat quo in caſu. Mil.in reperto.in ver. diſpenſatus vt poſsit plures &c. dicit ꝙ talis non incurrit penam inhabilitatis.d.extraua gan.execrabilis de preben.Si tamen hec ſimilitudo non ſufficeret confirmatur cōcluſio maioris partis dn̄orum vt ſola diſpēſatio excuſet quia etiam decretum inualidū ex errore partis cauſato a iure poſitiuo quia non in ſcri ptis vel,peccans in alia ſolemnitate excuſat ad tradita p. Bar.in.l.ſed & ſi.l.§.ſcire de pet.her.& in.l.ꝙ nerua de poſi.quem ad hoc adducit Soci.in.l. iuſte.ff.de acquir. poſ.Item quelibet & beſtialis cauſa & iniuſta excuſat a dolo.l.igitur.§.poteſt.ff.de lib.cauſa & Iaſ.in.d.l.iuſte col.vlti.& dicit Ang.in.l.plagii.C.ad.l.fauiam de plag.
4 ꝙ vbi † quis eſt puniendus ex crimine propter dolum iu ſta ratio excuſat a dolo & conſequenter a pena doli & ibi vide diſtinctionem in materia reproba etiam conſue tudo excuſationem preſtat.c.cum venerabilis iunc.glo de cōſue.Pro ꝯcluſione que mihi etiā placuit dixi face re adducta in ꝓxima deciſione & ratione que in proem. reg.ponitur a qua mens ſtatuentis colligitur vt in.l.fi.ff. de here.inſti.que non habet locum niſi in diſpenſationi

bus que prouide limitantur cum ratio reſtringat & ampliet diſpoſitionem ad ſuos limites .l. cum pater. §. dulcis. ff. de leg. ii. c. ii. requiris & ibi Abb. de appel. iſta autem vt per expeditionem cõſtitit non eſt de illis ex quo nihil ꝙ in ſupplicatione continetur fuit per literas limitatum ad hoc pondera etiam illa verba ne quis id diſpẽſatiue tenere preſumat ad ꝙ conceſsiones huiuſmodi ſe non extedunt nam verbum huiuſmodi intelligitur de his que in expeditione literarum prouide limitantur de quibus tantum dixerat & proxime ſuper quo dñi Abreuiatores habent ſuum ſtilum & regulas etiam ꝙ in quibuſdam reſtringant conceſſa in ſupplicationibus diſpenſationum quando literas deſuper expediunt ad idẽ ſucedunt verba in parte diſpoſitiua ibi nullitatis diſpenſatio igitur ſola illa que erit limitata excluditur & quecũq;
5 alia que nõ erit talis ſuffragatur quoniam † limitata cauſa & diſpoſitio limitatum producit effectum .l. in agris ff. de acqui. rer. domi. & c. i. de ſepul. Ex quibus conſtat ꝙ regul. in omni ſui parte de his ſolum diſponit que per expediẽtes literas prouide limitantur prouide idest attento ſtilo in parco vel camerali expeditione vel regulis aliis ſuper hoc editis ergo non de omnibus de quib' ſi voluiſſet dixiſſet abſq; verbis taxatiuis .l. vnica §. finautem. C. de cad. tollen. & c. ad audientiam de deci. neque cadit conſiderare an ratio prohemii fuerit finalis vel impulſiua ad tradita per doct. in .l. i. §. .ff. de poſt. in. §. affinitatis inſti. de nup. & in. c. cum ceſſante de appel. ex quo tota reg. tam in prin. medio q̃ in fine fundatſe & loquitur de certis diſpenſationibus non ſimpliciter de omnibus & repetit ac proſequitur ꝙ in prohem. promiſerat reſtringendo ſe ac declarando, vnde aliter ſentire eſſet dicere nedum contra mentem verum etiam contra verba a quibus niſi de mente appareat contraria non eſt diſcedendum .l. non aliter & .l. ille aut ille. §. cum in verbis. ff. de leg. iii. Item interpretatio non eſſet admittenda vt melior ſenſu exiſteret qui ex verbis & mente in

hunc ſenſum collectus.l.pe. C.de libe.prete. Neq; iſta intelligẽtia debet videri aliena poſtq̃ conuenit verbis & menti maxime quia ſumus in materia penali & iuris ſtricti in qua ſatis eſt vt operetur prout verba ſonant & nõ vltra.l.iii.§.hec verba.ff.de neg.geſt.l.ſi ſeruum.§. non dixit pretor de acquir.her.&.l.quicquid aſtringende de verb.obliga.etiam ſi per eam firmetur hec deciſio abſq;
6 illa diſceptatione an ſola † ſupplicatio excuſet & ſi excu ſatur quo ad futura vel obtenta tantũ ſeu quo ad vtrãq; & reſtringat ad eas ſolas que limitantur per expeditionem vel limitarentur quando produceretur ſupplicatio & iudicatur per preſidentes expeditionis an debeat limitari quia etiã in materia ſtatutaria inſpectis verbis Alex. in.l.fi.§.in computatione col.pe. C.de iur,delib.diſtinguit ſecundum Bar.& alios ibi ꝙ tunc ſtatutum interpretatur vt aliquid addat iuri cõmuni quando parti non infertur graue preiudicium ſecus ſi ex interpretatione ꝑut verba ſonant ſurgeret graue preiudicium tunc enim interpretabitur ſecundum ius cõmune etiam ſi ita interpretando nihil operaretur. Ad hoc not.dictum Inno.in.c.
7 dudum in fi.de decl.ꝙ diſpoſitio † principis que poteſt interpretari in derogatione iuris communis & etiam ad conſeruationem potius interpretabitur.Secundo modo cuius dictum de facili non inuenitur alibi prout inquit But.ibi & meminit Bal.in.l.bonorum col.ii.C.qui admitti & refert ac accõmodat Fely.in tract. quando lite. apo.noce.parro.in.iii.ampliatione in caſu de quo ibidẽ longe ergo magis hic ſuſtinetur hec intelligentia ex qua verba non improprientur nec mens leditur que ex verbis colligitur.l.cum delanionis.§.aſinam.ff.de fund. inſtru.l.labeo.ff.de ſupel.leg.&.c.fi.iunc.glo.iiii.de ſucceſ.ab inteſt.& nihilominus operatur in ſuis caſibus cõtra ius cum de iure cõmuni gratia per ſolam ſupplicationem fit perfecta ſecundum glo.& doct. in prohem.vi. Bal.in.l.humanum.c.de leg.Cal.& Abb.in.c.in noſtra de reſcrip.& late pono in deciſione incipi.q̃uis ad cano

nizationem ti. ſupra de reſti. ſpoli. Aduerte tamen quia ſi in expeditione limitaretur ſupplicatio in aliquo paſſu qui non noceret diſpenſato non procederet regula. ſed tunc demum quãdo limitatio noceret & vellet ſe defendere ꝙ illud in ſupplicatione habebat qa nõ ſufficeret.

SVPER REGVLA DE IMPETRAT. beneficiorum per obitum familiarium Cardinalium vacañ.

Tirgeſimeſeptime deciſio. Summarium.

Regula. xxx. ꝙ impetrans beneficium vacans per obitum familiaritatis Cardinalis teneatur exprimere nomẽ & titulum ipſius eiuſq; habere conſenſum locum habet etiam ſi familiaritatis decedens haberet beneficium ad vitam cõmendatum & ſic in vacatione modo quo prius ceſſante commenda per obitum.

Epithome.

1 Prouiſio de beneficio vacante per obitum familiaris alicuius Cardinalis etiam ſi eidem familiari commendatum extiterat non valet niſi de nomine & titulo Cardina. mentio habeatur & ad id eiuſdem Cardin. accedat aſſenſus.

2 Ratio regule quare conſenſus Cardinalis requiritur in vacañ. per obitum familiaris ſui eſt propter expenſas quas Cardinales ſuſtinent in eorum familia.

3 Conſenſus Cardinalis exigitur in beneficiis etiam ſi per ceſſationem commende aut diſſolutionem vnionis aut al's quomodocunq; per obitum familiaris ſui vacare aſſerantur.

I FAMILIARIS alicuius Cardina.decedens haberet aliqua benefi-
1 cia † cõmendata ad vitam voluere domini ꝙ talia etiam contineãtur & ſubiiciantur reg.xxx.vt non teneat eorundem prouiſio niſi de nomine & titulo Cardinalis mentionem faciat ipſiuſq; conſenſum habeat prout in ipſa regu.etiam ſi teneamus ꝙ non cenſeatur vacare per obitum ſed eo modo quo prius cõmenda ceſſante ſecundum Fede.de ſen.in tracta.de benefi.permu.q.xv.Rot.de conceſ.preben. prima in antiq. ac Ludo.rom.conſi.cccl. & noto in pluribus deciſionibus maxime in illa ſuper regu.de veriſimili notitia obitus incipien.per obitum Regini & in alia ſuper regu.de infirmis reſignantibus & infra.xx.dies decedentibus incipiẽ. Paſcaſius de Rota vbi pro & contra in omni materia regularum de vacatione per obitum exprimentium quo ſuppoſito non conueniunt verba ergo nec mens debet conuenire.l.hos accuſare.§.in omnibus de accu.&.l.iiii.§.totiens.ff.de dam.infect.quia fuit dictum eandem eſſe rationem ſiue teneremus ꝙ daretur vacatio per ceſſationem ſiue ꝙ ceſſet tantum commenda & vacet modo quo ante cõmendam nam † ratio reg.eſt propter expen- 2
ſas & onera que Cardinales ſubſtinent in eorum familia ſecundum Rot.de preben.in anti.xvi. que militat ita in obtinente in cõmendã ſicut in habente in titulum data vacatione ſeu aperta per obitum quomodocunq; vacare dicantur beneficia & tũc vel prius & ſi eſt vnica habet vim expreſſe inquit glo.in.l.q̃uis. C.de fideicõ.& ſi plures eſſent ſufficeret ꝙ eſſet vna finalis.§.affinitatis inſti.de nup.hoc dico quia inuenio Egi. deciſione.632.nõ ponentem iſtam & conſiderantem duas alias ſuper eadem regu.attenta autẽ hac conſideratione procedit con-
3 cluſio † & in diſſolutione vnionis per obitum per quam etiam non datur vacatio, ſed modo quo prius vt plene dico in illa deciſione incipi.facta erat vnio ad vitam vbi

etiam dicitur de cōmenda ad vitam fraternizante cum vnione tamen in omni materia generalia vide argumenta hincinde in allegatis deciſionibus per obitum & Paſcaſius & in indiuiduo ſuper iſta regu ,Egi.d. deciſione ccccccxxxii. & quod ſuper ea conſidero in alia que incipit cōmendauerat.

SVPER REGVLA QVOD CARDI. non comprehendantur ſub Regulis poſt primam editionem faciendis.

Trigeſimeoctaue deciſio. Summarium.

Regula Leonis.X. ꝙ in quibuſcunq; regulis edendis poſt primam editionem non comprehendantur Cardinales niſi eorūdem Cardinalium fauorem concernant vel de ipſorum aut maioris partis eorum conſilio edite fuerint non procedit quando in regu. que poſtea editur dicitur expreſſe de Cardinalibus licet non dicatur de p̄ſeruatiua niſi p clauſulas generales & vide quādo ſecunda diſpoſitio debeat facere mentionem de prima & que mentio requiratur ac que ſufficiat.

Epithome.

1 Regula reuocans reſeruationes ſeu gratias etiam Cardinalibus conceſſas preiudicat eiſdem nō obſtante alia regula prius edita ꝙ Cardinales non comprehendantur ſub regulis poſt primam editionem faciēdis niſi eorum fauorem concernant & nu. 11.

2 Regula noua an tollat primam contrariam quis id non exprimat,& nu.4. 11.

3 Clauſula quorum tenores appoſita in regula ſeu gratia ſequenti tollit ſpecialia & indiuidua precedentium.

5 Cardinales in verbis generalibus regularum comprehēderentur niſi eſſet aliter diſpoſitum per dictā regulam.

6 Statutum vel reſcriptum habens clauſulam derogatoriam ad ſecundum quãdo per ſecundũ reuocari poſſit.
7 Conſtitutio generalis principis ſecunda tollit primã cõtrariam cum generali mentione & nu. 9.
8 Diſpoſitio precedens habens clauſulam derogatoriam quando tollatur per ſequentem.
9 Reſcriptum contra ius quando emanauit ob publicam vtilitatem an valeat non facta mentione de iure.
10 Priuilegium vel reſcriptum emanatum contra legem valet cum clauſula generali non obſtañ. aliqua lege in contrarium niſi forma legis induceret non valere niſi faciat mentionem de illa.

Deciſio. XXXVIII.

PASSVS fuit dubius in cauſa Mantuana Capellanie que coram me in.ii. inſtãtia. pendebat. 1519. de menſe Februarii an regu. †Leonis reuocans omnes reſeruationes conceſſas etiam Cardinalibus preiudicabat ei qui veniebat ex reſeruatione Cardinalis ſancti ſeuerini ſtante anterio ri regu. ꝙ Cardinales non comprehendantur ſub regulis edendis niſi conſenſerint vel eorum fauorem concernant & videbatur ꝙ non ex quo per regu. reuocatoriam que non erat edita de conſilio Cardinalium tollebatur reſeruatio conceſſa dicto Cardinali & conſequẽter erat damnoſa non fauorabilis ergo &c. Nec obſt. ꝙ de Cardinalibus eſſet facta mentio in ſecunda quia in ea non
2 derogabatur †prime regule nec aliquid de prima dicebatur vnde p primã cum ſuis regulis & forma preſeruabatur reſeruatio ad mareriam. l. ſi quis in prin. de leg. iii. & c. nonnulli de reſcript. ſed me non parum dubitante dixerunt domini ꝙ eadem & maior poteſtas tollẽdi regulam & derogandi remanſerat apud conditorem non obſt. reg. c. dudum de preb. in. vi. & ꝙ voluit preiudica

re Cardinalibus ex eoq́ expreſſe de eis in ſecunda dixit & ad regulam derogatoriam prime reg. fuit reſponſum ꝙ p clauſulas pregnantiſsimas poſitas in ſecunda videbaẽ ſublata prima & de ea cogitatũ & dictũ ita Bar. i. d. l. ſiquis in princ. teſt. inquit de cl'a derogatoria derogatoriarum ꝙ per eam videtur in ſpecie dictum & p clauſulam quorum tenores ac ſi de verbo † ad verbum inſererentur haberi volumus pro expreſſis tolluntur ſpecialia & indiuidua vt Rot. tenet per conſ. li. Ant. de bur. de quo & ſtilo curie in varietatem opinionum meminit Fely. in. c. accedentes de preſcrip. dixi in illa deciſione qđ decretum regule de triennali eſt perſonale incip. quẽſitũ fuit non obſt. conſ. Gemi. xii. in quo de generali ſpeciali & indiuidua gratia qua non negat ꝙ non eſſet derogatum prime quando clauſule de quibus eſt dictũ proxime vel ſimiles apponerentur in ſecunda gratia & ſi diceret obſeruantia eſſet contra eius opinionẽ nam cum iſtis pinguiſsimis clauſulis conaẽ Papa declarare ꝙ precedẽtia cuiuſcunq; tenoris non obſtent & exhalat animũ tollendo omnia que expreſſe & magis ſpecifice tolleret ſi memor eſſet vnde inoleuit ꝙ vltime † reuocant aut ſuſpẽdunt priora vel eis derogant ponuntur clauſule fortiſsime ad priores diſpoſitiones ſicut diciẽ de pactis nouiſsimis in. l. pacta nouiſsima. C. de pac. itẽ dicebatur ſatis eſſe in ſecunda factam fuiſſe mentionem de Cardinalibus abſq; mentione de prima, & ad id ꝙ obiiciebam ꝙ prima reg. ſecundum predicta non operabatur, reſpondebat domini quod operaretur quãdo in ſecunda reuocatoria reuocarẽtur reſeruationes quibuſcunq; conceſſe quia quãuis † in verbis generalibus comprehendantur Car. ſecundum cõmuniorem ſentẽtiam de qua p Fely. in. c. ad aures. viii. col. de reſcript. tamẽ propter primam reg. non continerentur & in hoc operatur primo ꝙ in ſequenti non ſufficiat verbum generali ſed requiratur qđ expreſſa mentio de Cardinalibus fiat adhuc conclu. redditur dubia ex his que tenet Bar. l. omnes populi. ff. de

iuſt. & iur. in .iiii. q. iii. q. princ. ix. & .x. col. poſt Cyn. q̄d
6 quando precedens ſtatutum eſt † derogatorium. ſecūdū
vt quia prohibet aliud fieri aut ꝙ nō poſsit in contrariū
ſtatui vel contra ipſum veniri niſi certa forma ꝙ ſecun-
dum non valeat niſi fiat expreſſa reuocatio primi quia
ꝓteſtatio & clauſula derogatoria in primo declarat ani-
mum deeſſe in futuro & ſequitur Abb. in .c. cum acceſ-
ſiſſent. ii. col. de conſtit. item idem Abb. in .d.c. nonnulli
iii. col. dicit quod quando ius habet clauſulā derogato-
riam ſeruanda eſt forma iuris & ſi requirit ſpecialem mē
tionem non ſufficit generalis ſed dicit̃ eſſe ſpecialis ſal-
tem per verba equipollentia vt in .l. non aliter de leg. iii.
ꝙ ſecundum Bal. & Cyn. in .l. humanum. C. de leg. pro
7 cedit in reſcripto ſecus in conſtitutione † que valet con-
tra conſtitutionē cum generali mentione. ſ. non obſtan.
quacūq; conſtitutione in contrarium vt in cle. dudum in
fi. de ſepul. quia conſtitutio emanat cum maiori maturi-
tate q̄ reſcriptum & Bal. poſt Cyn. in .d.l. humanum in
ii. q. loquens de ſtatuto & reformatione dicit ꝙ quando
8 precedens diſpoſitio derogat forme. ſ. quod non valeat
reformatio niſi ſub tali forma ꝙ nō valet nō ſeruata illa
forma quia preſumitur deeſſe cōſenſus ſi vero deroget
volunrati vltimus actus non valet quia non adeſt volun
tas. d.l. ſiquis in princ. teſtamenti & hoc quando poſte-
rior diſpoſitio emanat ſimpliciter ſed quando emanat
cum clauſnla derogatoria non obſt. aliquo ſtatuto quod
in contrarium diſponeret ſecundum Cyn. & ſtiluw ro-
9 cu. ſufficit in legibus condendis † derogatio generalis le
gum contrariarum vt inquit Bal. ea ratione quia legibus
que fuerunt ob publicam vtilitatem ſufficit generalitas
& in reſcripto quod emanat propter publicam vtilitatē
cōtra ius quod valeat non facta mētione de iure voluit
Bar. in extrauag. ad repri. vt refert Abb. in .d.c. nonnulli
ratio quia tunc princeps videtur diſpenſare contra ius. l.
quidam conſulebant in fi. ff. de re iud. ſecus ſi emanaret
in fauorem priuate perſone quoniam tunc iura habēt re

gulam derogatoriam cõtra tale reſcriptum & Bar. in.l.
10 fi.C.ſi contra ius vel vti.pub. loquẽdo in priuilegio † q̃ do princeps reſcribit contra.l.vult non ſufficere ſi dicatur aliquo non obſtan.vel aliqua lege non obſtan. cum id ſit generaliter loqui nec requiritur ꝙ dicatur non obſtante tali lege nominando eam quia eſſet loqui ſingulariter ſeu indiuidue ſed eſt ſatis dicere non obſtan. aliqua.l.que in contrarium loqueretur cum iſtud ſit ſpecialiter loqui ꝙ limitat But.in.c.que eccleſiarum.de cõſti. prout in additione magna ad Bar.in.l.fi.habetur quod non requiratur vt ſingulariter niſi forma legis illud induceret quia dicat non valere reſcriptum niſi faciat mentionem de illa vt in.c. nonnulli quoniam tunc requiritur ſingularis in ꝓpoſito ergo pro veritate deciſionis ſal
11 tem in ſecunda regula † debuit eſſe mẽtio generalis prime cum clauſula non obſtan.alia regula capiendo quancunq; opinionem & non eſt verum ſufficere in ſecunda regula factam fuiſſe mentionem de Cardinalibus abſq; eo ꝙ de prima regu.facta fuerit,& cum ſimus in regulis extra corpus iuris forſan aliud eſſet q̃ in conſtitutionib⁹ intra corpus iuris ex quo in primis datur ꝓbabilis ignorantia in ſecundis non vt in.c.primo de conſt.in. vi.iũc. l.leges ſacratiſsime.C.de leg. & prime non tolluntur ſine ſpeciali mentione ſecunde vero ſic per ſequentẽ conſtitutionem contrariam etiam ſi nihil ſit dictum de eis vt in.d.c.i.vt dicamus quod requiratur vt dicatur ſpecialiter non obſtan. alia regula que in cõtrarium diſponeret vel ſimilia ſed quod nihil dicatur de prima reg.non crederem poſſe ſubſtineri etiam per clauſulas pregnantiſsimas que diceret de gratiis & non de regulis aut conſtitutionibus aliquid in qualitate regularum de quibus ſupra ideo verba ſecunde reg.iux.doct.adductas videnda ſunt quia prima regula formam habet & clauſulam etiã derogatoriam voluntatis nec prodeſt dicere quod ſecũcunda regula reſpicit fortaſſe publicum fauorem quia ratio prime videtur etiam in tali fauore fundata vt in.c.bo

Deciſ. XXXIX.

QVOD reg. de non tollendo ius queſi
tum per quācunq; ſignaturam ſeu con/
ceſsionem † intelligatur quoad impe/
trata aut conceſſa lite pendente aut ce/
pta & nō ante fuit dictū in vna Bayoñ.
decimatum corā d. Io. ant. de triuultiis
& aliā placentiñ. nullitatis locatioñ. inter Car. Comeñ.
& eius aduerſarium corā domino Paulo de capizuchis
1520. eo fundamento quia in proemio regule a quo
mens deprehendit. l. fi. ff. de here. inſt. & Bal. in. l. cōſt.
C. in §. quibus dicitur ne per varias que pro cōmiſsioni/
bus ſeu mandatis & declarationibus habendis in cauſis
plerumq; fiunt ſuggiſtiones iuſtitia poſtponatur quaſi
conditor reſpexerit ad ea que tantum conceduntur cau
2 ſa cepta. cauſa autem ſecūdum † varias expoſitiones eſt
poſt litem inceptam non conteſtatam vel poſt litis con/
teſtationem. l. cauſam & lites iunct. glo. C. de tranſac. &
alś dicitur lis cepta & pendens ex quo pars ſcit cauſam
cōmiſſam proſequi Mil. in verb. lis eſt cepta ante motā
litem & de lite & cauſa etiam in. c. forus de verbo. ſigni.
3 ſed aduertendum ꝙ inſpecta ratione † pōt dici & equius
vt intelligatur etiam quo ad conceſſa etiam ante incoha
tam cauſam & litem cum verum ſit ita poſtponi iuſtitiā
& tolli ius per ea que conceduntur ante ſicut per ea que
poſt litem ꝙ patet quando deuenitur ad litem & ratio
eſt generalis ergo dicit venire omnis caſus ſub ratione
comprehenſus. l. fi. §. fi. ibi ea nam initium conſtitutionis
4 generale eſt de iur. & fac. igno. nam ratio † limitat & re/
ſtringit diſpoſitionem ad eius limites. l. cum pater. §. dul
ciſsimis. ff. de leg. ii. & conſiderata mente in ratione ex/
preſſa apprehendit caſum ſub ſententia veniētem vt eſt
tex. melior q̄ alius in corpore iuris in. l. libertum §. ſena/
tuſconſulti. ff. de rit. nup. ꝙ locum habet etiam in ratio/
ne conie cturata dicit Abb. in. c. fi. v. col. de iur. iur. & ad

verbum in cauſis ꝙ poſsit intelligi preſentibus vel futuris quoniam cauti viri timẽtes lites que redduntur in inuitos.l.inter ſtipulantẽ§.i.ff.de verb.obli.aut proponẽtes experiri iudicialiter contra aliquem procurunt facilius ante litis ingreſſum omnem gratiam iux. vires quæ mediante poſsint vincere vel ſe tueri & ſic eludere regulam contra.l.ſi pretor de iud.&.l.fi.ff. ꝙ vi aut clam, &
5 quandoq; † princeps per importunitatem concedit non concedenda aut preoccupatus vel circumuentus.l.I.C. de petit.bon.lib.x.&.c.ii. de conceſſ. prebend.in.vi.& Fely.in.c.olim de re iud.ideo edita eſt regu.iuri conformis vt in.l.ii§.merito.ff.ne quid in lo.pub.&.l. cũ auus C.de emanc.&.c.ſuper eo de offi.delega. cum ſimi.& propterea latius meretur interptetari vel exempli gratia expreſſum ſit de conceſsionibus in cauſis & non reſtringat vt in.d.l.ſi in ſi.&.l damni in.ii.ff.de damn.infec.& princeps qui eſt lex animata in terris in auct. de conſul§.fi.col.iiii.&.ix.q.iii.ipſi ſunt & ſumma iuſtitia non videtur in dubio nec eſt preſumendum quod aliquo caſu voluerit alicui ſine remedio iniuriam inferre per ea que concedit vel in regula non proſpicere in omnem caſum quia non eſſet generalis reſpectu caſuũ contra.c.erit aũt iiii.diſt.pro hac interpretatione facit quia Leo addidit in hac regu.gratias ſeu literas apoſtolicas quarum plurime ante omnem litem emanãt & tollunt ius queſitum, quo
6 enim † ad tollendum ius queſitum tertio, non refert lite pendente vel ante tollatur ex quo vtroq; caſu tollitur & in vtroq; ſuccurrendum ne iniuria fiat vnde ſi Papa interrogaretur ſine dubio prouideret & ſtatueret etiã de preiudicio cauſato ante litem ergo habeamus ꝓ cauto.l.tale pactum§.fi.cum glo.ff.de pact. pro deciſione tamen facit quia ratio generalis que in proe.ponitur ne iuſtitia poſtponatur in eodem prohemio ad conceſſa in cauſis concludi videtur vt extra caſum prefationis prouidiſſe
7 non cenſeatur item verbum † in cauſis ſimpliciter prolatum de preſentibus non de futuris debet intelligi arg.l.

ſi&ta.ff.de aur.& arg.leg. & contingens eſt q non ſem per cōſtitutio prouidet in omni caſu, nimirum ſi Leo ēt addidit & quibus caſibus non erit prouiſum poteſt ſup plicari Pape prout ſolet fieri in ſignatura qđ quatenus tollatur ius queſitum cogita quia ex predictis expediret omnino prouidere. per regulam & per verba clara etiā quo ad conceſſa lite nondum cepta.

SVPER REG. DE SVRROGAN. collitigantibus.

Quadrageſime deciſ. Summarium.

Ratificatio litis contra poſſeſſorem beneficii meo nomine agitate per non habentem mandatum facta poſt obitum poſſeſſoris non prodeſt mihi ad bñficium reg. xxvii. de ſurrogandis collitigantibus nec nocet talis lis ordinatio in prouiſione vel ſic lis introducta a non habente mandatum ratificata poſt mortē collitigantis non proficit ratificanti nec obeſt ordinatio & defenditur hic ac coadiuuatur deciſ.i.de procur.in antiq.

Epithome.

1 Surrogatio in iure deffuncti quando lis eſt introducta p aſſertum procuratorem licet ratificata poſt mortem poſſeſſoris collitigantis poſtquam tertio fuit de beneficio prouiſum non prodeſt nec locus regule de ſurrogandis eo caſu exiſtit.

2 Geſta per aſſertum procuratorem poſt ſententiam.D. ratificare poteſt in ſui & non tertii preiudicium.

3 Geſta per aſſertum procuratorem an poſt cōcluſionem in cauſa ratificari poſſunt.

4 Procuratores aſſerti indifferenter in curia obtinent decretum citationis ad partes & promittunt de ratihabitione ſub pena.cc.ducat.

5 Coniuncta perſona ſine mandato etiam cum cautionẽ da rato in bñficialibus non admittitur pro cõiuncto.
6 Cõmiſsionis forma que obtinetur contra aſſertos procuratores qui decretum citationis obtinuerunt.
7 Lis interducta per aſſertum procuratorẽ ratificata poſt mortem non impedit ordinarium.

Deciſ. XXXX.

INTRODVCTA erat lis in palatio nomine abſentis per aſſertum procuratorem contra Boniſacium poſſeſſorẽ ſuper beneficio ante ratificationẽ poſſeſſor obiit, abſens ratam habuit litẽ poſt obitũ obtinens ſe ſubrogari poſtq̃ tertio fuerat prouiſum de beneficio & volebat excludere prouiſum beneficio regule de ſurrogandis collitigantibus ex quo ſurrogatio erat infra menſem a die prouiſiones tertii fuit concluſum de menſe iunii. 1521. in
1 vna coram † dño Nicolao de aretio Hyporegieñ. parrochialis ꝙ nõ poterat q̃a lis talis debebat ratificari añ obitum cum non liceat poſtea ad inducendum litem retro in preiudicium tertii ad effectum. d. reg. pro concluſ. fa-
2 cit opt. deciſ. i. Rot. de procur. in antiq. volens ꝙ † geſta per non procuratorẽ poteſt dominus ratificare poſt ſententiam in ſui preiudicium non tertii & quod ita intelligit. l. licet. ff. de iudi. cum ibi not. ex eo ꝙ ante ſententiã eſt incertum vtrum proceſſus ſit in fauorem ratificantis vel in damnum, dubius eſt enim litis euentus. l. ꝙ debitur. ff. de pecul. & eſſet in poteſtate domini doloſe ratificare aut omittere ratificationem & vagari cum diſpendio partis & contra equalitatem q̃ in iudiciis ſeruari debet. l. fi. C. de fru. & litis expen. c. ii. de mut. peti. c. cũ inter de excep. & eſt in viridi obſeruantia dicta deciſio nõ ob. ꝙ Fely. in. c. cauſam el. i. de iud. pen. & vlt. col. poſt adductas opiniones varias cõmuniorem opinionem dicat eſſe

cat eſſe

tat eſſe contra Rot. a qua nullo modo recedendum in conſulendo & iudicando ſed facit pro ea alia deciſio.x.
3 eo.ti.in anti.in fortiori ꝙ poſt concluſionem in cauſa nō poſſunt ratificari niſi in preiudicium ratificātis geſta per non procuratorem item vltra ibidē deducta pro ea per Fely.referentem facit quia in curia admittuntur ſaltem
4 famoſi & quandoq; non famoſi procuratores † ad obti nendum decretum citationis pro aliquo ſine mādato & quamuis ſub pena ducentorum ducatorum promittant de ratihabitione infra duos menſes raro tamen exigi tur pena & dato ꝙ poſsit exigi non dicit eſſe in faculta tem domini poſſe differre ratihabitionem & expectare ſententiam vel mortem aduerſarii & tunc deliberare an magis expediat ratum habere cum ſolutione pene ſi eſ ſet qui exigeret vel nō,ſtilus ergo curie relaxans in hoc
5 iuris habenas cum † in beneficialibus non admittatur ét coniuncta perſona ſine mandato cum cautione de rato Rot.vi.in no.de procur.& Abb.in.c. coram de offi.de leg.&.c.accedēs de preb. coadiuuat deciſionem vt hec pars ꝙ poſt ſententiam in preiudicium tertii nequeat lis huiuſmodi rata haberi amplecti debuerit & ſi alia pars eſſet verior tunc quia in vno releuatur quia ſine manda to in hoc patiatur.l.eum qui.ff.de iur.iur.in prin.& ma xime debuit amplecti quia ſecundum Cald.ita fuit obtē
6 tum in curia etiam ſi ſoleat haberi cōmiſsio † quod niſi in termino prefigendo de ratihabitione aut mādato do ceatur pronuncietur nullā iuriſdictionem iudici datam nec litem introductam cum condemnatione expenſa ram contra aſſertum procurat. etiā quo ad penam quā doq; quoniam huiuſmodi remedium nō fit a multis nec quando procurator eſt in tempore ſemper cum contin gens ſit more citati ante ſententiam vigore cōmiſsionis ferendam item ſententia ante talem cōmiſsionem & ex his tollaē ratio tenentium contra Rot. quia non fuit in poteſtate citati impedire curſum litis niſi vt ſupra immo ſi caſus iſte occurreret res dubia eſſet propter tot diſcre

pantias vt Fely. refert in.d.c. cauſam que vnde Rot. ex
premiſsis non ſine ratione partem deciſionis ſequi po-
tuit a qua etiam in iudicando non diſcedimus.l.minime
7 ff.de legi. idem vt eiuſmodi lis † poſt obitum ratificata
non impediat ordinarium prouidere qui ſtante bona li-
te haberet manus ligatas.c.i.&.ii. vt lit.pend.in.vi.cle.
i.eo.ti.nam ſic poſſet preiudicari ordinariis & non vide
tur eſſe actor in tali lite ante ratihabitionem ergo nec
lis conſiderabilis nec preiudicialis tertio.c.forus de ver-
borum ſignificatione.

DE VNIONIBVS.

Prime deciſ. Summarium.

Vnio apoſtolica ex falſa cauſa eſt ipſo iure nulla, ſed ordinaria annullanda probata falſitate.

Epithome.

1 Vnio apoſtolica ex falſa cauſa an ſit ipſo iure nulla.
2 Vnio facta ab ordinario eſt annullanda.

Deciſ. I.

VNIO ex falſa cauſa an ſit ipſo iure nul
la deciſiones varie ſunt nam Rot.vii.
&.x.de re.ec.non alie.in antiq.& Biſi-
gnet ſecunda in antiquioribus & deci-
ma de exce. prelat.in no. voluit valere
ſed debere annullari probata falſitate
cauſe Egid. vero deciſ.dcxviii.in fi. videtur ſentire idem
in ordinaria ſecus in ea que fit per reſcriptũ & ſic in apo
ſtolica in qua ſubintelligitur clauſula ſi ita eſt ad validita
tem.c.ii.de reſcrip.& Car.idem ꝙ Egi.in apoſto.conſi.
2 xcvi.meo tempore palatium † tenuiꝫ apoſtolicã ipſo iu-

re nullam factam autem ab ordinario annullandam,mi/lis in reperto.in verbo vnio facta ex falſa cauſa refert nouos tunc auditores tenuiſſe ꝙ facta ex falſa cauſa eſſet ipſo iure nulla ſed ꝙ antiqui auditores tenuerunt cōtrarium & conſiderat plures caſus diuerſos pro concordia vide ibi & Fely.etiam referentē varias opiniones & caſus in materia in.c. poſtulaſti. vii.col. verſ. poteſt etiam inferri.de reſcrip.& pondera omnia quia nō audiui Rotam diſputantem cum diſtinctione caſuum & ſubdiſtinctione an motu proprio vel ad ſupplicationē partis fuiſſet,facta vnio vel an in ea eſſet vel non ſeruata forma iuris vel ſi erat expreſſa falſitas ex neceſsitate eccleſie que nō ſubeſſet & ſic de aliis diuerſitatibus de quibus ibi ſed ſimpliciter reſpōdiſſe ꝙ ſi eramus in apoſtolica expreſſio falſitatis vitiabat ipſo iure non ſic in ordinaria.

Secunde deciſ. Summarium.

Per diſſolutionem vnionis facte de beneficio ad vitā T.ſeu quādiu beneficium obtinuerat non vacat beneficium ſed modo quo prius vel ſic vnio ad tempus nō eſt prouiſio de beneficio & titulo que tollit reſeruationem & affectionem nec extinguit titulum bene autem extinguit perpetua & tollit omnia vincula & vide de natura & effectu vnionis temporalis item cōmende & in qbus fraternizant & a perpetua diſtant.

Epithome.

1 Vnione diſſoluta per obitum an beneficium ſic vacante reſeruatum aut affectum remaneat.

2 Vnio perpetua extinguit,temporalis autem facit ceſſarē titulum ea durante.

3 Delegatus ſimpliciter ſubdelegās perdit iuriſdictionem ſi ſubdelegatus vtatur iuriſdictione ſecus ſi donec duxerit reuocandam quia tunc tantum ſuſpendit.

4 Reſeruatio per commendam non expirat quia vacat eo modo quo prius.
5 Electio de beneficio vacanti per ceſſationem commende non tenet.
6 Vnio temporalis non facit prelatum in vnito.
7 Cancellaria eſt organum Pape.
8 Cōmende & vniones ad vitam palliate diſpenſationes dicuntur & in eis apponitur clauſula ꝙ poſsit de fructibus interim diſponere &c.
9 Reſeruatio & affectio non inducitur niſi in caſibus expreſsis quia odioſe.
10 Vniri poteſt beneficium nundum vacans.
11 Affectio quando inducatur & quando reſeruatio afficiat ſine decreto vnde remiſsiue.
12 Cōmendatum beneficium alicui ad vitam licet obtinens moriatur extra curiam tamen prouidetur vt de vacanti in curia.
13 Cōmenda eſt canonicus titulus beneficii ad impediendam impetrationem & deuolutionem non tamē ad euacuandam affectionem vel reſeruationem.
14 Clauſula in literis vnionum apponi ſolita ꝙ per diſſolutionem vacare cenſeantur ad q̄ſ vacationem referatur.
15 Poſſeſsio vera an transferatur per actum fictum.
16 Fictio habetur quo ad iuris effectum pro veritate & tantum operatur in ſuo caſu quantum veritas.
17 Literis Pape ſtandum eſt ſi mandat conferri beneficium ob certum crimen licet vacatio non inducatur ipſo iure ob huiuſmodi crimen.

Deciſ. II.

Facta erat vnio ad vitam a Papa de beneficio in eius manibus reſignato in qua dicebatur qđ cedente vel decedente. T. in cuius fauorem fiebat ad priſtinum ſtatum reuerteretur cum clauſula ꝙ per diſſolutionē vnionis beneficium vnitum vacare cenſeretur fuit dubitatum

torãm.d.H.de ſpina in vna Gebeñ.parrochialis de ot-
chia inter Petrum lamberti abbreuiatorem de maiori &
I Ioã.de coſta. 1 5 2 1 .an † diſſoluta vnione per obitum
remaneret reſeruatio.c.ii.de preben. in.vi. ſeu al's affe-
ctio ita ꝙ ſolus Papa poſſet prouidere vel ſublata eſſet
omnis reſeruatio & affectio & vacaret per diſſolutionẽ
taliter ꝙ ordinarius potuiſſet diſponere & poſt plures
diſputationes Rota per maiori parte ſicut al's in duabus
cauſis ſunt anni circiter. xv.ſ. in vna Rodoñ.parrochia-
lis ſancti Clerii & alia ita in iſta tenuit ſolum Papã pro-
uidere potuiſſe & durare vinculum antea cauſatum, pri
mo quia vnio perpetua eſt extintiua tituli tollẽs omnia
vincula ſicut mors omnia ſoluens in auct.de nup.§.dein
ceps col.iiii.non temporalis que ſolum facit interea ceſ
ſare ti.ſecundum Ioan.de lig.& cõmuniter doct.in cle.
ſi.de reſcrip. vbi Imo.quo ti. durante remanet reſerua-
tio que ſicut affectio ſemper durant donec prouideatur
per Papam Rot. de preben. xiiii.&.xxiiii.in antiq.&.xi.
in no. Cald.conſi.x.eo.ti.ad hoc quia doct.in.d.cle.di-
cunt in temporali quando diſſoluitur non dari nouũ be-
neficium ſed idem qđ prius erat,in perpetua vero nouũ
omnino titulũ ergo nõ fuit extinctus ſed dormiuit quo-
dammodo & ſublato impedimento vnionis ſuſcitatur
idem quaſi durauerit eadem forma & ſpecies.l. propo-
nebatur.ff.de iud.non.n. extinguitur ti.qui pro tempo-
re durantis vnionis occultatur ſuſpendiq; videbitur pro
quo Bal.in.c.non acceſsiſſent de conſti.v.col. ꝙ quan-
do priſtina facies non immutatur nec natura coniungun
tur tẽpora eſſentie & interim dicitur potius dormiſſe ꝗ
expiraſſe & ſeq.col.ibi porro nõ dicitur omnino extin-
cta quãdo ſupereſt aliqua ſpecies,iudicium habitus vel
memoria in codicibus eccleſie non cancellatis nec quod
pendet & eſt ad tempus occultatum ſicut ſomnus inter
ficit hominẽ dum quieſcit allegat.l.ſicut.C.de preſcrip-
lon.temp.&.l.peculium.§.ſi opem.ff. de pecul. & quia
in temporali apponitur clauſula quandiu vixerit &c.ad

tempus & ſine extinctione a ſimili de delegato ſubdelegante vices ſuas qui ſi ſimpliciter extinguit & perdit iuriſdictionem ſi ſubdelegatus iuriſdictione vſus fuerit, ſi donec duxerit reuocandam ſuſpendit.c. quãuis.c. ſi delegatus de offi.deleg.in.vi.ſi idem ergo cum eiſdẽ qualitatibus quia in nouo cum nouis. Non ob.Biſignet prima in antiquioribus de preben.&.vii.de elect.in anti.ꝙ in caſu deciſionis dicatur perpetua tollens & extinguẽs quia in alia deciſione que incipit cõmendauerat oſtẽdo contrarium vbi vide quia confert ad iſtam accedit clauſula illa ꝙ in priſtinum ſtatum reuertatur cum reſtitutio ſit repoſitio in primeuũ ſtatum.l. ꝙ ſi minor.§. reſtitutio ff.de mino.& de omnibus iuribus intelligitur.l.i.&.l.fi. C.de ſen.paſ.ita & rediens ab hoſtibus omnia iura recuperat.l.in omnibus.l.poſtliminiũ.ff.de cap.& poſtli. reuer. Non ob.ꝙ Pet.de peruſ. inquit in tractatu vnionis.vii.q. cum ſeq.ꝙ referantur dicta in priſtinum &c.vt ſit electiuum preſentatiuum aut collatiuũ prout erat añ quaſi relatio fiat ad qualitates beneficii non ad modum vacationis quia non negat quin etiam ad reſeruationis vinculũ al's nõ eſſet plena reſtitutio ſicut eẽ debe tneqꝫ indefinita clauſule ꝑdicte equipolleret vniuerſali cõtra l.ſi pluribus deleg.ii.&.l.iulianus.ff.deleg.iii.&.c.ſolite de maio.& ob.circa fi.& ex his tollit ꝙ dicebat reſtitutionem non reſpicere qualitatem extrinſecam & accidentalem modi vacandi ſed naturalem ſtatum eccleſie ſed nõ eſt opus ꝙ reſtitutio id operetur ſi per vnionem non eſt ſublata reſeruatio Facit etiam ad predicta optime Biſignet in fim.dicta deciſione prima de preben.ꝙ
4 reſeruatio non † expirat per cõmendam quam facit Papa ergo nec per vnionem coadiuuatur deciſio quia quã do Papa dat adminiſtratorem ſeu viſitatorem eccleſie cathedrali videtur ad ſe prouiſionem reuocare adeo ꝙ
5 ſi poſtea canonici † ignoranter eligant non tenet electio glo.eſt in.c.is cui de elect.in.vi.referens compo.dicentem ita fuiſſe pronunciatum in curia licet non bene dicat

6 iure probari, per vnionem † autem temporalē non facit Papa prelatum in vnito non prouidet de eo in ti. nec vi detur extinguere ſi verba vnionis inſpiciantur dicamus igitur ꝙ dederit in adminiſtrationem cum poteſtate per cipiendi & vtendi fructibus & hoc fundamēto gloſe in nititur Lud.ro.in conſ.cccl.in cōmenda in qua etiā da tur vacatio modo quo prius non per ceſſationē com mēde ſecundum Fede.de ſen.in tract.de rer.permut.q.
7 xv.prout † etiam cancellaria que eſt organum Pape ex primit in literis quicquid referendo opiniones dicant Pauin.in.iii.q.in.ii.parte princ.de poteſta.cap.ſed.va can.& Mil.in ver.beneficia commendata & licet argu.a ſim.ſileat data diſsimilitudine & ſimile nō ſit idem glo. l.ꝙ nerua.ff.depoſi.tamē ſatis eſt ꝙ ſit ſimilitudo in eo ad ꝙ ſit cōparatio.c.cum dilecta de confir.vtil.vel inu til.nec ſufficit ad deſtruendum adducere diſsimilitudi nem in genere dicit Abb.in.c.tranſlato de conſtit.nam
8 ſecundum Bal.in.l.curatoris.C.de neg.geſt. † ſimile di citur ꝙ vt plurimum habet conueniētiam licet in aliquo habeat differentiam & ſatis eſt quod in his in quibus cō ueniunt dicantur ſimilia vt colligiť ex his etiam q̄ Fely. refert in.c.capitulum de reſcri.col.ii.motiua vero Lud. in propoſito multum ſeruiunt & vltra ea que ibi videas
9 fraternizant cōmenda & vnio † ad tempus quia dicūtur palliate diſpēſationes.c.dudum.ii.de elect.iunct.conſ. Gemi.ꝙ ſolet allegari.xxxix.& Rot.i.in antiq.de con ceſ.preben.pertinenter purificat ꝙ non detur vacatio ꝑ ceſſationē cōmende nec per diſſolutionem vnionis itē in vtraq; gratia apponitur clauſula ꝙ faciat fructus ſuos que non cadit in perpetua vnione nec in prouiſione be neficii in ti.cum fructus ſequantur titularem.c.ſi.de off. ordi.in.vi.cum ibi not.& deciſ.ſi.de exce.prela.in no. cum ſim.quod vnitum efficiatur membrum & tranſeat in temporalitatem loquitur in perpetua non in tempo rali & ſic facit magis pro concluſ. Ad illud ꝙ reſeruatio & affectio vt odioſa nunquā inducuntur niſi in expreſ

ſis quia preiudicāt ordinarie poteſtati pro qua indubio
ad glo.in.c.preſenti de offi.leg.in.vi.dicendum ex pre-
miſsis probari inductam & dato dubio articulo qđ hec
pars eſt magis iuridica & ſecura nec contradicit ꝙ ad eſ-
ſe vnionis non ſit neceſſe ꝙ detur vacatio beneficii cum
10 †non vacans poſsit vniri.c.conſultationibus de dona.
& not.per doct.in.c.ſicut vnire de exce.prela. quia ſu-
mus in caſu vacationis per ceſsionem item ſufficit ſine
eo fundamentũ.d.glo.in.d.c.is cui pro qua etiam facit
quia appoſitio manus Pape afficit ad.c. vt noſtrum de
appell.c.inter dilectos de exce.prela.& ibi doct. non tñ
quelibet alia ab iſta in qua nõ cadit prouiſio vt ſupra ne
admittamus ꝙ omne beneficium de quo Papa prouide
11 ret eſſet affectum de quo quādo †afficiat per Inn.Car.
& Abb.in.d.c.inter dilectos Anchar. conſ. lviii. Egid.
xxxiiii.col.iii.& quando reſeruatio ſine decreto qa poſt
notificationem afficit non ante per Io.an. Anch. domi.
& Phil.c.ſi eo tēpore de elect. in. vi.accedit ꝙ Collect.
in cõmenda refert in.c.ſi conſtiterit de accuſ.in vlt.q.cu
riam amplecti hanc ſententiam ꝙ beneficium cõmenda
12 tum †alicui ad vitam vacat in curia licet moriatur extra
curiam & curia prouidebit non ordinarius quāuis ſubii-
ciat equius eſſe vt per cõmendam expiraret cum habeat
vim prouiſionis ꝙ non eſt verum vt in deductis p Lud.
d.conſi.cum aliis & per eũdem Collect.pro obſeruātia
curie dum dixit ꝙ cõmenda nõ eſt perfecta prouiſio &
ordinatur vt plenior fiat ſicut vnio alia eſt motiua ibi cõ
ferunt ad deciſ.non ergo recedendum a tam antiqua &
continuata interpretatione curie vſq; ad tēpora noſtra.l.
13 minime.ff.de legi.† cõmenda aũt dicit titulus canoni-
cus arch.poſt glo.in.c.nemo de elect.in.vi.Fe.de ſe.d.
q.xv.Mil.in ver.commenda an ſit titulus & vnio. Idem
& plenificantur beneficia non ꝙ de eis ſit plene proui-
ſum nec in ti.beneficii vt euacuetur reſeruationẽ & affe-
ctionem ſed ad impediendum impetrationem & deuo-
lutionem vt in.d.glo.d.c.nemo.&.d.deci.i.de conceſ.

14 preben.cum ſi.Non ob.ꝙ vacare cenſeatur per diſſolu-
tionem quia itelligitur propter diſſolutionem ad quod
Bal.in rubrica de exerci.acti facit.l.per retentionem.C.
de vſur.& 50.di.vt conſtitueretur iunc.glo.cum ſi.data
enim diſſolutione verum eſt aperiri viam vacationi que
fuit cauſata per reſignationem & al's quomodocunq; fu-
iſſet non erat aperta facultas ad impetrandum antea vel
referatur ad vacationem improprie ſumptam & facti cũ
de iure vacet vt prius prout in ſim. in.c.auditis cum glo.
in ver.caſſatam de elec.c.accedens.i.iunc.glo.pe.vt lit.
non conteſt.c.ex parte a de teſti. vbi verba caſſamus &
caſſata referuntur ad impropriam caſſationem & ad actũ
nullitatis ita & in.c.ſiquis presbyterorum. c. ad audien-
tiam de reb.eccl.non alie. Abb.poſt glo.colligit nullita-
tem contractus referri ad factum &hec via defenditur ꝙ
iſta ſunt impropriare literam ac diuinare cum ſit neceſſa
ria talis iterpretratio pro cõcordia.l. vnica.C.de inoff.
dot.c.cum expediat de elec.in.vi.& ne videatur ſibi cõ-
tradicere Papa ꝙ in priſtinum ſtatũ reuertatur & p diſſo
lutionẽ vacet.l.non ad ea.ff.de cõdi.&demõ.Quod for
tius vrget cõtra deciſi.eſt veꝝ cenſeatur vacare ꝙ cum ſit
impropriatiuũ vr̃ inducere vacationẽ iuris non facti ſicut
15 per actum fictum transfertur vera † poſſeſsio iuris.l.ꝙ
meo cum ibi nota.& in.l.i.§.ſi vir vxori per doct.ff. de
acqui.poſ.& colligitur ex diffinitione fictionis per Bar.
in.l.ſi is qui pro emptore.ff.de vſuc.in prin. cum mate-
ria & ex regula de publicanda reſignatione & alia de in
firmo reſignante & infra.xx.dies ex eadem infirmitate
decedente ꝙ per obitum non per reſignationem vaca-
re cenſeantur quibus inducitur vacatio de iure per obitũ
16 licet vere vacaret per ceſsionem cum fictio † habeatur
pro veritate quo ad iuris effectum & tantum operetur
in ſuo caſu q̃tum veritas Bar.in.l.i.§.hoc autem ſenatus
ad filia.l.ſi ex pluribus.ff.de acceptila.Item obſt.ꝙ eſto
ſine veri preiudicio ꝙ aliter q̃ per diſſolutionem vacaret
17 & vacatio duraret vſq; ad diſſolutionem ſi Papa dicit †

vacare beneficiũ ob certum crimen & mandat illud con
ferri q̃uis huiuſmodi crimen non inducat vacationem
ipſo iure ſtandum eſt literis Pape ad hoc Ancha. conſi.
ccxciii.& Fely.in.c.ii.col.iii.de reſcrip.quia ſcienter ſcri
bens contra ius videtur remouere obſtacula & diſpone
re.l.idem vlpianus de excu.tut.l.quidam cõſulebant.ff.
de re iud.ꝙ idem Fely.in.c.a nobis de teſti.intelligit ꝓ-
cedere in dubio iuris facit quod Pau.de ca.in.l. heredes
palam.§.ſi quid al's ſed & ſi notam.ff.de teſta.ſtemus er-
go verbis Pape volentis ꝙ per diſſolutionem vacet de
iure cum cancellaria non vtatur ſuperfluis & loquatur
aperte ſed neutrum ob.intelligendo per.l.propter. Se-
cundo ꝙ omnis iterpretratio vel relatio ad factũ etiam
in verbo ficto conueniat potius q̃ ſine ſolido fundamen
to contra tot motiua aliquid firmare vt in iuribus in ſim.
adductis maxime quia ſi durat vacatio per reſignationẽ
quis dicet Papam velle ꝙ ſileat illa vacatio inducta al's
pro parte contraria oporteret concludere per vnionem
temporalem extingui omnino titulum ad tempus ſicut
in perpetua arg.l.que de tota.ff.de rei vend.& fieri pro
uiſionem perfectam & plenam de beneficio ꝙ de iure
non probatur.l.illam.C.de colla.Tertio occurrit ꝙ hoc
admiſſo adhuc ſtaret deciſio quia ſi Papa non obſtañ.
prima vacatiõe per ceſsionem que durabat voluiſſet ꝙ
vacaret per diſſolutionem non propterea eſſet extincta
reſeruatio nec affectio cauſata vt ſupra que per prouiſio
nem tantum tolluntur vt eſt oſtenſum non per vacatio-
nes duas aut plures ſi darentur vt in adductis per Cald.
d.conſi.x.Et tenẽdo hunc ſenſum ceſſarent obiecta mul
ta,& reducerentur ad concordiam opiniones que in;R o
ta & parco & quondam & hodie fuerũt varie licet vbiq;
maior pars obtinuerit in magna varietate tamẽ pro iſta
deciſione de triplici vnione pro terminis maxime videa
tur glo.in.c.i.ne ſed.vacan.ubi Abb.per hoc conſiderat
quinq; modos & Rot. ponit tres de reb.eccl. non alie.
xiii.in anti.& vnum declarat Oldra.conſi.ccxcvi.

DE PENSIONIBVS.

PRIME DECISIONIS. Summarium.

Habenti regreſſum ſeu acceſſum àd beneficium non nocet reſer[illegible]atio penſionis abſq; conſenſu eius facta.

Epithome.

1 Penſionis reſeruatio ſuper fructibus beneficii facta non tenet in preiudicium illius qui habebat indultum regrediendi ſeu accedendi.

2 Penſionis impoſitio ex certa ſcientia Pape habita mentione de regreſſu valet.

DECISIO PRIMA.

QVOD reſeruatio penſionis ſup fructibus beneficii ad ꝙ T. habebat regreſſum ſeu acceſſum ſine
1 eius † cōſenſu facta non teneat in eius preiudicium. Fuit concluſum pro concluſione conferunt fundaméta deducta late in alia deciſione ꝙ non valet reſeruatio ſecūde penſionis tacito de pria & ibi videas incipit concluſum eſt in vna Cremoñ. ad idem tex. in. l. ſi ex duobus. §. ſed & Marcellus. ff. de indi. adiec. per quem in ſimili etiam infertur ꝙ a principio nō ſit nulla neq; ex poſt facto ſed tunc demum quando acceſſui locus exiſtat & ſic quàdo
2 preiudicaretur habenti regreſſum vel acceſſum & nō aliter aut ꝙ ab habente regreſſum nō ſit exigibilis ꝙ an ſit verum pendet ab his que in allegata deciſione conſidero nunquid ab initio hic ſicut ibi detur nullitas vel ſint caſus diuerſi vt prima facie videtur quaſi limitata cauſa impedimēti ceſſet & limitatū producat effectum. l. in agris

ff. de acquir. rer. domi. de quo tamen ibi & conſideran-
3 dum, concluſio autem procedit niſi Papa † ex certa ſcien
tia habita mentione de regreſſu reſeruaret que nlam po
teſt & eſt plene dominus vt not doct. in. c. ad audiētiam
el. ii de reſcript. & in. c. que in eccleſiarum de conſtit. &
eſt optimus tex. in cle. i. in fi. vt lit. pen.

Secunda deciſio. Summarium.

Conſentiens per ſe reſeruationi penſionis ſub ſolitis
cenſuris & penis &c. Incurrit penas excõmunicationis
& priuationis ſi in tempore non ſolueret abſq; aliqua in
timatione literarum ſecus ſi per alium.

Epithome.

1 Intimatio literarum non eſt neceſſaria ei qui preſens re-
ſeruationi penſionis conſenſit ſecus ſi per alium, &
nu. 13
2 Penſionem non ſoluens incurrit penam priuationis ip-
ſo ſeptimo menſe a die termini ſolutionis cõputandū.
3 Executor in expectatiua a literis & fulminatione proceſ
ſus poteſtatem recipit.
4 Extõmunicationis pena indubitatam noticiam ac perſo
nalem intimationem exigit & ꝙ ſententia feratur in
ſcriptis.
5 Penſio an poſſit exigi & obtinens beneficium cogi ad
ſoluendum abſq; eo ꝙ litere ſint deſuper expedite,
& nu. 12.
6 Priuationis & excõmunicationis pena abſq; expeditio
ne & intimatione literarum an incurrat nõ ſoluens in
tempore ſi preſens conſenſit.
7 Extrauagans nota non eſt neceſſe vt producatur.
8 Citatio in notoriis non eſt neceſſaria & ea etiam noto-
ria dicuntur que ſunt in frequenti vſu.
9 Citatio & monicio quando eſt tempus etiam a lege ſta-

tutum non eſt neceſſaria quia dies interpellat & pena in facto negatiuo ſufficit pro monitione.

10 Supplicatio ſola probat & perficit gratiam.

11 Excõmunicationis ſentẽtia eſt nulla ſi fertur ſine ſcriptis ſine monitione & cauſe cognitione, de conſuetudine tamen induci poteſt vt ſine ſcriptis feratur.

14 Intimatio literarum an ſit neceſſaria quando agitur ad ſolutionem penſionis.

Secunda deciſio.

QVeſiui in ana Valdiſladieñ. cano. & prebẽ. quam propoſui dñis de mẽſe Aprilis. 1521. an acceſſus ob non ſolutionem penſionis poſſet canonizari attento ꝙ litere reſeruationis penſionis. xvi. ducato. non erant expedite & ſic nec intimate ante incurſum preten ſum q̃uis Io. perſonaliter cõſenſiſſet ſolutioni fiende in tali feſto & tali tempore & licet pluries fuiſſet obſerua-
1 tum ꝙ non ſit neceſſaria intimatio † literarum ei qui per ſe conſenſerat cum ſit certus & amplius certificari non debeat. c. eum qui certus de reg. iur. in. vi. tamen pro du bitatione deducebam ꝙ in ſupplicationibus vtplurimũ terminus & locus ſolutionis referũtur ad expeditionem literarum vt in clauſula in locis & terminis in literis vel in cancellaria exprimendis. Item excõmunicatio que in-curritur ſi non fiat ſolutio infra menſem a die termini cõ putandum debet precedere priuationem beneficii cum
2 pena priuationis † non incurratur niſi ceſſet ſolutio per ſex menſes poſt lapſum dicti menſis vnde ſine literis nõ videnẽ tales pene ineſſe ꝓducte & ſunt informes in ſup plicatione cum a literis & earum fulminatione formam
3 recipiant ac producantur ad eſſe ſicut executor † vigore expectatiue a literis & fulminatione recipit poteſtatem vt de his Rot. xvii. in no. de conceſ. preben. & quia pe-
4 na excõmunicationis exigit indubitatam notitiam ac p-ſonalem intimationem ſecundum Inno. qui ad hoc alle

gatur in.c.ſi.de eo qui mit.in poſ. cauſa rei ſer. & Lud. ro.conſi.cccclxxxii.& facit glo.in.c. qui ad agendum de procura. in.vi.& ex eo ꝙ ligat animam vt patet & dicit Abb.in.c.P.&.G.de offi.deleg.Ideo in rem inanimatã non intelligitur.c.romana.§. vniuerſitatem de ſenté. ex com.in.vi.requiritur intimatio que conſtituat in contumacia ſine qua excõmunicatio non intelligitur ab homine.xi.q.iii.Epi cum ibi not.Abb.in.c.i.de iud. col.iii.& in ea citatio cauſe cognitio & ſententia in ſcriptis requiruntur.c.ſacro in anti.&.c.i.de ſen.excom.in.vi.& glo. in.c.i.de cen.eo.lib.& cum iſta in ſupplicatione nõ ſint expreſſa precipue quando in ea locus & terminus non explicantur ſed veniunt explicanda in expeditione literarum videntur neceſſarie litere ad quas habetur relatio l.aſſe toto ff.de her.inſti.& earum intimatio facit quia Papa apponendo penas in clauſula ſub cẽſuris & penis in Cancellaria exprimen.&c.reſpicit ad ſtilum qui eſt vt expediantur deſuper litere que dant formam & fulminant cenſuras ac penas ſi infra menſem & ſucceſsiue ſi infra ſex menſes ſolutio non fiat al's ex nota notarii recipientis conſenſum & clauſula ſupplicationis ſub quadam incertitudine reſultaret ſententia excõmunicatiõis & pena priuationis & dato ꝙ ſit certus in eo ꝙ per ſe cõ
5 ſenſit dicebãt duo dñi procedere & operari vt poſsit † cogi ad ſoluendum abſq; eo ꝙ litere ſint expedite facit quia in penis etiam leuis cauſa excuſat & a dolo etiã beſtialis.l.igitur.§.poteſt.ff.de lib.cauſa.c. cum venerabilis iunc.glo.de conſue.Sed his non obſtañ. maior pars
6 tenuit † locum eſſe priuationi inſpecto conſenſu perſonali & certitudine & quia ita fuerat iudicatum & talem interpretationem recepẽrat perſonalis conſenſus.l. minime.ff.de legi.& quia notorium eſt in curia ꝙ ſub predicta clauſula non facta alia expreſsiõe pene in literis ponunt vt eſt dictum ergo non licet ignorare nec eſt opus aliter auribus conſentientis per ſe inculcare.c.i.de poſt. prela.facit.c.bone el.i.de elec.c.ad noſtram tertio de iu

retīuran. &.l. ea quidem. C. de accu. vbi de notorio ꝙ re leuat ab onere probādi glo. in cle. appellanti de appel. & Abb. in. c. ut debitus eo. ti. ſicut dicitur de extrauagan
7 ti quando eſt nota † ꝙ nō eſt neceſſaria productio Fely. in. c. i. de re iud. vbi plura ad hoc col. vii. & ſatis eſt ꝙ ꝓponatur prout proponitur quia pars citatur ad videndū declarari ſe incurriſſe penas & canonizari acceſſum ad ea que late Fely. cumulat in. c. rodulphus in ver. ſed declarata & ibi Citatur etiam pars: de reſcrip. & Abb. in. c. reprehenſibilis de appel. ꝙ non requiritur alia monitio
8 in † notoriis & quia eſt in frequenti vſu & notorium habetur pro expreſſo. l. ꝙ ſi nolit. §. qa aſſidua. ff. de edil. edic. l. fi. C. de fideiuſ. & Bar. in. l. de quibus in repet. il.
9 q. prin. col. vii. Item quia dies † & lex viua interpellant l. magna. C. de contrahen. & cōmit. ſtipul. quia etiam in pena appoſita facto negatiuo ſufficit pro monitiōe tempus etiam a lege ſtatutum prout hic eſt a principe & ex conſenſu partis vt Abb. in. c. extirpande. §. qui vero de ꝓben. in repet. v. & vi. col. & in lec. col. vlt. ff. de leg. Item ſi requireretur intimatio non magis operaretur conſentire per ſe q̄ per procuratorem & quia niſi adiuuarentur penſiones in hoc caſu & aliis vt in clauſula que ponitur in cōmiſſionibus cauſarum ſine retardatione ſolutionis penſionis plures lites ſuccederet & ſolutiones differentur. Preterea Papa in ſupplicatione imponit penas & fulminat de conſenſu partium nec ſine ſcriptis facit ſola †
10 enim ſupplicatio probat & perficit gratiam glo. in prohem. vi. & ibi doct. & Abb. poſt Cal. in. c. in noſtra de reſcrip. Neq; eſt † nulla excōmunicatio que fertur ſine ſcriptura vt dicit glo. Domi. & Phil. franc. in. d. c. i. licet locum habeant pene de quibus ibi & in. d. c. ſacro & de cōſuetudine induci poteſt vt feratur ſine ſcriptis ſecūdum Egi. decl. ccxliii. cccxxxix. nam etiam tenet lata ſine monitione & cauſe cognitione ac non ſeruata forma inquit Abb. c. queſtioni in princ. c. qua fronte. iiii. col. c. reprehenſibilis pen. col. poſt glo. ii. & c. ad audientiam in fi.

12 de appel. Item non eſt verum ꝙ conſentiens † per ſe ſine literis cogi poſsit ad ſolutionem quoniam iudex ſine literis non declaret incurriſſe maxime data regula ꝙ non iudicetur iuxta tenorem ſupplicationum ſed literarū deſuper expeditarum & quo ad hoc poſſet dici non habere formam nec productionem non quo ad incurſum & veritatem. Ideo dñi noluerũt ꝙ canonizarem acceſſum niſi productis literis penſionis in quibus de pena & forma ac aliis, non curantes ꝙ poſt motam litē & incurſum & non antea eſſent expedite & ita tandem pronunciaui etiam in vna alia caurieñ. & alia nouarieñ. coram me pendeñ. de menſe Iunii poſtea in ſimilibus iudicaui quā
13 do vero † conſentit quis per alium requiritur intimatio ex quo cadit probabilis ignorantia de forma ſupplicationis & contentarum in ea. l. ſi. ff. pro ſuo & .c. ab excōmunicato de reſcrip. Et ita obſeruat palatium niſi aliunde ꝓbaretur ſcientia principalis & ita in pluribus cauſis fuit dictũ & nouiſsime in vna rachanateñ. prioratus & hoc qa requirit indubitata notitia & ſciētia not. in ſi. in. c. cō certationi de appel. in. vi. & noto in deciſio. incipi. Non valet collatio. Intimatio vero literarum non requiritur quando agitur ſolum ad ſolutionem penſionis prout annotaui ſuper concluſione facta in ſignatura iuſtitie ꝙ in cōmiſsione aut monitorio ſuper ſolutione pēſionis nō eſt ponenda clauſula conſtito de literarum intimatione & incipit propoſui etiam & hanc concluſionem intellige ſane vt incurratur pena creditore volente & declarante ſecundum terminos alterius deciſionis incip. Apertiſſimi iuris eſt & duarum ſequentium poſt eam &c.

Tertia deciſio. Summarium.

Reſeruatio penſionis ſup fructibus beneficii alia penſione onerati non valet etiam motu proprio facta ſi de prima mentio facta non ſit.

Epithome.

1 Penſio impoſita ſuper fructibus beneficii alia penſione grauati etiam motu proprio non valet niſi de prima penſione mentio habeatur.
2 Papam in dubio non preſumitur onerare velle beneficium duplici onere.
3 Priuilegium principis ſuper nouo pedagio non valet ſi de pedagiis in eodem loco impoſitis mentio nō fiat.
4 Motus proprius quid operetur in gratia.
5 Penſio impoſita ſuper fructibus beneficii alia penſione grauati an ſit nulla vel annullanda.
6 Collatio beneficiorum computatur inter fructus.
7 Beneficium obtinens ſi ſoluat vtramq; penſionem an ſibi & eccleſie preiudicat.

Deciſio. III.

1 PEnſio que reſeruatur ſuper fructibus beneficii † alia penſione grauati non valet ſi de ea mentionem non faciat ita in vna Cremoneñ. coram do. P. de capiſuchis fuit firmatum, pro concluſione facit quia ſicut Papa in dubio non videtur grauare eundem collatorem ſeu eandem eccleſiam ſuper admiſsione duorum. c. mandatum
2 de reſcrip. Ita nec onerare beneficium † ſeu ei' redditus duplici onere niſi appareret ꝙ voluiſſet. c. duobus in fi.
3 eo. tit. in. vi. Item priuilegium † principis ſuper nouo pedagio non valet quando ſit tacitum ꝙ in eo loco erant alia pedagia cum ſit quaſi certa preſumptio ꝙ princeps de tali grauamine certificatus id non cōceſsiſſet & iſtud viciat priuilegia & reſcripta. c. ſuper literis §. ſi vero. c. poſtulaſti eo. tit. Ita dicit Io. an. in addi. ad Spec. in titu. de cauſa poſ. & ꝓpri. §. quia vero in ver. ſuper quibuſdam & Oldr. conſi. xxii. nam ſi princeps ſciuiſſet nouum grauamen non induxiſſet ideo ſubretitia eſt gratia nec vale
4 ret etiam ſi motu proprio † facta eſſet. c. ſi motu ꝓprio de preben. in. vi. cle. ſi romanus eo. tit. quia ſi defendere tur a ſubreptione q̄ ſolam excludit proprius motus in

in quo latiſsime interpretatur & in terminis etiam.c. ſi pluribus eo.t't.in.vi.de quo Imo.in cle.i.de re. permu. col.xxvii.ver.circa tertium princ.& Rot.in anti.iiii de elect.in fi.& Lud.ro.conſi.cccl.xxvi. queſtio eſt col.iii. Non tamen firmatur gratia contra preſumptam conce dentis voluntatē nec preter eius intentionem ſecundum glo.in.d.cle. Abb.in.c.cum olim de re iud. & in.c. cum noſtris de conceſ.preben in.iiii.colum. & Fely.in.c. ad aures de reſcri.in propoſito vero ſatis conſtat ex predi ctis voluntatem principis eſſe alienam a tali onere im ponēdo & hoc eſt ꝙ cōmuniter dicitur gratiam pati de fectum intentionis ꝙ patet quia al's eſſet nimium preiu dicialis afferens magnam iacturam contra mentē Pape l.ii.§.merito.ff.ne quid in lo.pub.l.nec auus.C.de emā ci.c.cum olim de conſue.c.ſuper eo de off.deleg.c. au dita de reſti.ſpol.&.c.cum teneamur de p̄ben. Pro con cluſiōe & ad iſta eſt tex.in.l.nauis onuſte.§.cum autem ad.l.rod.de iac.ibi indubitate vtrunq; onus pati non de bet & in.l.titia la.i.§.qui inuita filia de leg.ii.&.l. pe.ff. de do.prele.ibi non enim eſt veriſimile patrem duplici preſtationem dotis heredem onerare voluiſſe & in pen ſione loquitur Imo.in.d.c. mandatum.i.col. dum dicit ꝙ idem eſſet ſi primus recepiſſet pē ſionem ad excluſio nem ſecunde procedit ꝓxima concluſio vt ſit nulla pen ſionis reſeruatio ipſo iure & ab initio eo ipſo non ope

5 exceptionis. Vtrum autem ſit nulla † penſio ipſo iure vel annullanda vi exceptionis dubitari poteſt nam in termi nis.d.c.manda um ſecunde litere non annul antur niſi vigore exceptionis grauaminis competētis eccleſie gra uate vt firmat indiſtincte ibi Abba.licet Io.an.& But di ſtinguant & Io.de imo.dicit ꝙ ſecunda gratia intelligit conditionaliter ſi primus non proſequatur quo proſe quente non valebit quia deficiet conditio & ſecundum eum eſt noua conſideratio in materia.& Fely.in.c.capi tulum.iii.col.in ver.litere de reſcrip.ſequitur Abb.vt ca pitulum excludat alium recepto vno non per viam nul

ſtatis ſed exceptionis grauaminis ſed quicquid ſit in ter minis.d.c.mandatum teneo ꝙ ſit nulla a prin. quoniam vt eſt deductum hic eſt defectus intentiõis & gratia ſubreptitia ergo nullitas ab initio vt Abba.ſentit in.d.c. ꝙ quando gratia eſt ſubreptitia dicitur ipſo iure nulla & in d.c.capitulũ.ii.col.inquit ꝙ ſubreptitio in beneficialibꝰ vitiat ipſo facto & in.c.ad audientiam.ii.eo.titu.c.ii.de fil.presb.in.vi.& ibi etiam glo.ac Io.an;& alii ita in penſione per iura ſuperius allegata ſtant enim alia fundamenta vltra motiuum.d.c. mandatum pro nullitate eo ipſo Item poteſt aſsignari diuerſitatis ratio quia ꝙ grauetur eccleſia ſeu collator in admiſsione duorum nõ eſt onerare beneficium in onere aliquo ſed ordinarium col latorem dumtaxat qui non confert ſecundum & ſic non
6 vtitur fructu conferẽdo cum † collatio beneficiorũ com puteturinter fructus inquit glo.in.c.cum olim de malo. & obe.quia conferre eſt quidam fructus iuris conferendi ſicut electio iuris eligendi dicit Abba. in.c. cum olim de cauſa poſ.& proprie.i.&.ii.colũ. & q̃uis neceſſitetur conferre nec vtatur liberalitate in conferendo.l.cum de indebito.ff.de proba.vtitur tamen in cui conferẽdo ex quo non cogitur magis huic q̃ illi no. glo.in.c. relatum de preben.& facit.c.duobus iunc.glo.in ver. teneantur de reſcrip.in.vi.& talis collatio poteſt dici donatio & liberalitas quando motu proprio & is cui fit naturaliter aſtringitur conferenti.c.poſt electionem de conceſ. pre ben.&ibi Abb.in prin.l.ſed & ſi.l.§.cõſuluit.ff. de pet. her.& in hoc ſolo grauatur ordinarius ꝙ eſt parui preiudicii & quando poſsit excipere & non excipit ſibi impu tet quodcunq; eſſet preiudicium reſpectu perſone ſue at in caſu concluſionis res ipſa ſeu fructus nimium onerarẽtur quia multiplicaretur onus & ſeruitus ſuper eadem re vnde caſus ſunt diuerſi.l. naturaliter§. nihil cõmune
7 ff.de acqui.poſ.Nec ob.ſi habẽs † beneficium nollet ex cipere ſed vtranq; penſionem ſoluere quia licet poſſet ſibi preiudicare ſoluendo de parte que deductis deducen

dis de iure ei cõtingeret etiam ſi nil tale debeat.c. veniens cum materia de tranſ. non tamen eccleſie nec beneficio vt remaneat onus & beneficium dicatur eſſe ſeruum cum tantum ſit procur. non dominus.c.ii.de dona. Item nec his quibus proportione redditus beneficiorũ ſunt aſsignati & debiti prout ſunt pauperes & fabrica eccleſie quibus debentur due partes & vna epiſcopo de oblationibus & prouentibus eccleſiarum.c. de redditibus.c.quatuor autem.xii.q.ii.iiii.autem clericus pro ſingulorum meritis diuiditur ſicut bona olim ſerui facti preſbyteri ab in teſtato decedentis in quatuor partes diuiduntur.c.ſancto concilio de ſuc.ab inteſ.vnde nullo modo dicendũ ꝙ poſsit velle ſoluere ſecũdam penſionem in iſtorum preiudicium quia etiam de portione ſua ſi ſuperior vellet poſſet compellere ad expendendum vtiliter non ad iactandum & perdendum fructus beneficiorum ex quo eorum eſſe debet bonus adminiſtrator ac diſpenſator non iactator maxime in alterius preiudiciũ donare autem eſt perdere vt in.d.c.ii.& in.l. contra iuris de pac.l.filiusfami.ff. de dona.cum ſi.

Quarta deciſio. Summarium.

Concluſio proxima procedit etiam ſi ſecunda pẽſio transferatur tempore quo iam ceſſauerat prima etiã viuente eo qui ſecunde conſenſerat & nunq̃ cõtradixerat vel ſic ſecunda pẽſio que de prima nihil dixit ita eo ipſo non valuit ꝙ extincta prima etiam vigore facultatis trãſferendi denuo valide conſtitui non poteſt vel ſic facultas transferendi penſionem intelligitur de valida vel ſic penſio que ab initio nulla fuit non reuiuiſcit ſi ceſſet cauſa nullitatis niſi ſuperueniret cauſa confirmans.

Epithome.

1 Penſio ſecunda cum facultate transferendi reſeruata nõ

faciens mentionem de prima ſi tranſlata ſit poſt obitum eius cui erat reſeruata prima an ſit nulla vel annullanda.

2 Penſionem non ſoluens non cenſetur priuatus niſi creditore volente.

3 Reſcriptum gratioſum quis non faciat mẽtionem de primo valet & tenet.

4 Penſio excedens medietatem non eſt nulla ſed reducibilis.

5 Penſio ſi ab initio nulla fuit nõ reuiuiſcit licet ceſſet cauſa nullitatis.

6 Papa non vult nec intendit onerare fructus beneficiorum licet poſſit ſine conſenſu beneficiati.

Deciſio. IIII.

HAbui poſtea cauſam Zamoreñ. penſionis. 50. duc. 1519. de menſe Decembris quam Conſtantinus

1 de caſtillo dicebat nullam † quia de anteriori. xlii. ducatorum mentionem non fecerat G. de villareal in cuius fauorem fuerat tranſlata ſecunda aſſerebat ope exceptionis annullandam & quia prima euanuerat per obitum eius cui erat reſeruata añ tranſlationem & viuo adhuc didaco del caſtillo qui ſecunde conſenſerat & nunq̃ contradixerat & ex cuius ceſsione Conſtantino de beneficio dictis penſionibus grauato prouiſum fuerat ꝙ ceſſare debuit exceptio ſuper eo fundata ceſſante grauamine ſicut in ſim. ſi ceſſat defenditur ſentẽtia & tollitur appellatio. l. adigere §. quis. ff. de iurepatr. c. cum ceſſante de appel. quaſi Didacus caſu quo potuiſſet debuiſſet via exceptionis petere annullari & cum eo nihil excipiente prima ceſſauerit ſecunda nequeat impugnari, Conſtantinus autem nõ poterat vt dicebatur allegare nullam tempore didaci poſſeſſoris ex quo conſenſerat. c. veniens cum ibi not. de tranſac. l. pe. C. de pac. non etiam vt ſucceſſor cum non ſucceſsiſſet in grauamine quo deficien-

col.& in.c.ſi.de biga.non ordi.Nam cum ſecunda a pri
cipio fuerit nulla actus nullitatis diciť pfectus qa nil aliud
ad nullitaté exigit niſi exiſtétiá prie de qua métio nõ fiat
nec aliquid facit conſenſus didaci cum taciturnitate quia
ſi ſibi potuiſſet & voluiſſet piudicare non ſucceſſori aut
beneficio. c.veniens de tranſac.&.c. cũ veniſſet de inſti.
cum ibi not. Illud de creditore & emphiteota non ob.
quia pendet a voluntate eius cuius fauore eſt appoſita
pena hic totum vel magis a voluntate ſuperioris vt pa
tebit infra ꝙ in emphiteota & creditore ita ſit dico in
allegatis deciſionibus vbi plura ad hoc conſidero funda
méta, materia autem.d.c.ceterum procedit in literis ad
lites non in gratioſis in quibus inducitur abinitio nulli
tas,Quod eſt dictum de literis caſſatis non habet ſimili
tudinem quia ſuppoſita inualiditate ſecunde ad validi
tatem tranſlationis ſeu noue reſeruationis extinguendo
primam requiritur conſenſus obtinentis beneficium ſu
per quo eſt regula cancellarie ꝙ aliter litere non expe
6 diantur & ſine quo conſenſu† Papa licet poſsit nõ vult
nec conſueuit onerare fructus beneficiorum niſi ex cer
ta ſcientia id agat. Citra certam ſcientiam etiam exigit
cauſam ſine qua non concedit ꝙ tranſeat ad ſucceſſoré
& hec cõſuetudo Pape & ſtilus curie attenduntur.l. vel
vniuerſorũ.ff.de pig.acti.c.ex literis de conſti.Bifignet
in antiquioribus.v.deciſ.de reſcrip.& Fely. in.c. in no
ſtra.xx.cor.eo.ti. ſed Conſtantinus non conſenſit nec
refragatur quod tranſlatio fit in vim cõſenſus didaci ſu
per ſecunda penſione preſtiti quia reſponſum eſt ꝙ nõ
potuit preiudicare beneficio nec ſucceſſori Nec ob. qꝛ
onus extinctum allegari nequeat quia data nullitate ſe
cunde ab exordio nihil ad rumbum ſi poſtea ceſſet pri
ma & ſi grauamen & cauſa nullitatis ex quo a principio
non valuit nec ex poſt facto conualeſcit reg.non firma
tur de reg.iur.in.vi.nec ſi valuiſſet & fuiſſet extincta re
uiuiſceret.l.qui res.§.arram.ff.de ſolu.niſi ex nouo con
ſenſu obtinentis beneficium Pape reſeruantis Nec ob.

etiam ꝙ quando ex poſtfacto ceſſat impedimentum & adeſt conſenſus ſaltem tacitus & veriſimilis tunc actus valet prout ex nunc vt dicit glo.in.d.regu.non firmatur quia negatur ꝙ dicit conſenſus partis ꝙ nemo preſumatur &c.l.cum de indebito.ff. de probat.c. ſuper hoc de renunti.nec partis conſenſus ſufficeret & conualeſceret ꝙ fit per ſubreptionem.c.cum olim iunc.glo. vbi etiam Abb.ante pen.col.de re iud.& ibi ſecundum Inno.litere que ſunt nulle ipſo iure non conualeſcunt ex conſenſu aduerſarii ſuperueniente cum validitas non depēdet ab eo ſed a facto ſuperiorum Pape aut conſenſus non adeſt qui ſine conſenſu obtinentis beneficium non reſeruaſſet nec ſine cauſa vt ſupra reſpectu ſucceſſorū & ideo Dyn.in.d.regu.dixit ꝙ quando ſolum ceſſauit cauſa impediens & non ſuperuenit cauſa confirmans procedit ipſa reg.vt.l.inter ſtipulantē.§.ſacram.ff.de verb. oblig. cum aliis que allegat & idem Old.conſ.cccvi.& vt eſt dictum cauſa confirmans eſt noua reſeruatio Pape cum conſenſu partis & cauſa Lud.in allegatio conſ.i. firmat penſionem eſſe nullam & eſto ſine preiudicio ꝙ in vna ſola pēſione daretur validitas vſq; ad dimidiū hoc eſſet quia pars cōſenſiſſet & Pape intentio non deficeret vſq; ad ſummam que ex ſtilo reſeruari ſolet, in ſecūda vero penſione deficit omnino cōſenſus & Pape mens aut ſaltem vltimum vt ex adductis in iſta & in proxima deciſione quoniam in prima Papa vſq; ad dimidiam ſi in tanto eſſet conſiderat partis conſenſum & cauſam vt ad ſucceſſores tranſeat & ſi excedat reducitur propter ſtilum defectu intentionis Pape ad alia in contrarium ſatis ex predictis patet reſpōſum & diuerſitas caſuum & ita declaraui penſionem nullam.

DE RESERVATIONIBVS.

Prime deciſ. Summarium.

Valida eſt prouiſio a Papa motu proprio facta per ſi

teris reſeruationis non obſtan. moderno concilio lateran. inhiben. ꝙ ad alicuius inſtan. reſeruationes beneficiorum minime concedantur vel ſic reſeruatio proprio motu conceſſa efficax eſt non obſtan. conſtitutione que annullaret conceſſam ad inſtan.

Epithome.

1 Motus proprii quando continent reſeruationes an videantur mendicati & nu. 3.

2 Probari pōt per teſtes certa ſcientia Pape nec non qualitates & circūſtantie gratiarum.

4 Gratia conceſſa motu proprio ſi reperiatur ꝙ pro ea ſit ſupplicatum quomodo ſit accipienda.

5 Motus proprius licet nō ampliet viuificat tamen gratiā.

Deciſ. I.

HABEBAT Card. campegius antē Cardinalatū multorum beneficiorum reſeruationem proprio motu factam opponebat ꝙ non valebat obſtan. moderno lateran. concil. prohibente reſeruationes concedi ad inſtan. ꝙ aliqui ex dominis tentabant ex eo quia vt plurimum hoc tempore cōceduntur ad preces vnius aut plurimū raro autem proprio motu pro quibus fac. l. nā ad ea. ff. de legi. quaſi Papa reſpexerit ad id ꝙ frequentius facit non ad ea ꝙ raro & idem nos attendere debeamꝰ arg. c. ſuper literis in fi. de reſcrip. & quia regule ſummuntur in iure ab his que frequentius contingunt l. ſuus quoq; §. puto gene-
1 raliter. ff. de her. inſti. item quia † iſti motus proprii cenſentur mendicanti vt notum eſt & ſaltē large dicitur impetrans gratiam motu proprio habens ſecundum Car. in cle. vnica vlt. col. de conceſ. preben. preterea quia omnes reſeruationes videmus expediri motu proprio ꝙ

princeps non ignorat ergo locum debet in eis habere conciliaris inhibitio ne al's ſit ſuperuacanea ac eluſoria & fruſtra mẽbranas occupās potius verbis q̄ rebus edi- ta.l.iiii.ff.de vſur.c.ſolite circa fi.de maio.& ob.xix.di. ſi romanorum.l. ſi pretor de iudi.l.fi.ff. ne quid in loco pub.l.ii.in fi.C.cõmunia de leg.c. cõmiſſa de elec.in.vi. & quãuis papalis gratia ſit probanda per literas certa tñ
2 ſcientia † poteſt probari per teſtes Eg. deciſ.dccxlvi.& idem de circunſtantiis qualitatibus & accidentibus gra- tie voluit Rot.de reſcrip.xxvii.in no.licet ſuper proba tione motus proprii ſint opiniones de quibus ibi & de predictis etiam per archi.Io.an.domi.& Phil franch.in
3 proem.vi.circa fi.Sed maior † pars contra etiam ſuppo ſito ꝙ ad inſtan.conceſſe non valerẽt ſuper quo in alia deciſione dico quid ſentio de intellectu concilii incipi. inter cetera ex quo ſumus in claris cum tenor literarum dicat motu proprio non ad tuam vel alterius pro te no- bis oblate petitionis inſtantiã ſed de nr̃a mera liberali- tate & ab eis non debemus recedere.l.ille aut ille.§.cum in verbis.l.non aliter delega.iii. nec interpretatio debet eſſe contra ſenſum verborum ita apertum.l.i.C.de lib. preter.& quia prohibitioni concilii non conueniunt ver ba nec mẽs eo caſu ſuccedit.l.iiii.§.totiẽs de dam. infec. l.hos accuſare.§.fi.ff.de accuſ.c.indemnitatibus in fi. de elect.in.vi.Papa enim certus eſt de facto ſuo.l.fi.ff.pro ſuo.c.ab excomunicato de reſcrip.cum ibi not.& ex ei9 verbis reſultat clara & certa probatio cle.i.de prob. qui bus etiam ſtaretur in facto mixto vt ibi not. vnde in iſto caſu certo ceſſant coniecture.l.cõtinuus.§.cum ita.ff.de ver.obli.ad hoc tex.expreſſus in.c.ſi motu proprio de preben.in.vi.vbi non dicitur factum motu proprio niſi quando exprimitur ergo quando exprimitur nõ eſt du- bitandũ nec ſemper eſt verũ ꝙ ad inſtantiã cõcedantur cum pro multis beneficiandis cogitent principes nõ in- terpellati & eis prouideant ex mera liberalitate vt not. elegãs glo.ſuper ver.reſeruamus in extrauagañ. execra

bilis de preben.& dato ꝙ videamus reſeruationes for‑ mari motu ꝓprio nihilominus poſſent alique aliter ex‑ pediri & totum pédet a voluntate Pape videmus enim ꝙ in ſuplicationibus ad inſtantiã quãdoq; ponit̃ clauſu‑ la reſeruationis abſq; clauſula motu proprio & ſatis eſt ꝙ contra conſtitutionem non ſit gratia conceſſa quinim mo dicit Bal.in.c.niſi ſpecialis de offi.lega. ꝙ ſi in eadẽ gratia reperiatur ſuplicatum ab aliquo & conceſsionem factam motu proprio accipimus cauſam in potẽtiori ca pite motus proprii pro quo.l.queritur in arg.ff.de ſtat. hom.quoniã in his non eſt repugnantia & videtur pro‑ prius motus preueniſſe ſupplicationem ita ꝙ viuificatur

5 †gratia per clauſulam motus proprii ꝙ eſt dicere ſecũ‑ dum Bal. ibidem ꝙ motus proprius & ſi non ampliet viuificat tamen vt de obreptione dici non poſſet cle. ſi romanus de prebend.& ꝙ motus proprius deſignat ad nullius petitionem factum & per hec firmatur deciſio & tolluntur cõtraria & ita. 1 5 2 0.de menſe maii iudicaui.

Secunde deciſ. Summarium.

Gratia reſeruationis benoficiorum cum ſuſpenſione quaruncunq; gratiarum exceptis nominationibus regiis intelligitur de nominationibus validis non de reuocatis vel ſic per clauſulam preſeruantem nominationem ali‑ cui conceſſam nõ ſuſcitatur nominatio reuocata nec de nouo conceditur.

Epithome.

1 Animus continuandi poſſeſsionẽ ſi prius quis non poſ‑ ſideret inducit nouam acquiſitionem.
2 Clauſula preſeruãs nõ operatur niſi circa actus validos.
3 Clauſula preſeruans tollit ea que viuũt ſicut clauſula nõ obſtan.tollit inualida non valida.
4 Princeps an habeat in promptu iuris ſcientiam.

Decis. I I.

COnceſſa erat a Leone.x.nominandi facultas ad beneficia Regi polonie cuius virtute Rex aduacatura nominauerat poſt nominationem nominandi facultas per regu.cãcellarie fuit reuocata poſtea orator dicti Regis epiſcopus ploceñ.pro pſona ſua obtinuit reſeruationem cum ſuſpenſione omnium gratiarũ exceptis nominationibus prefato Regi conceſsis poſt iſtam reſeruationẽ vacauit beneficium fuit dubitatum coram.d. Cam.de balliſobus de menſe octob. 1 5 2 0.an deberetur nominato a rege vel oratori & tres domini dicebãt tentari poſſe ꝙ nominato & ꝙ ſtaret nominatio eo motiuo quia animus continuandi poſſeſsionem inducit nouam acquiſitionem ſi prius quis non poſsideret ſecundum Bar. Bal. Ang. Imo. & magis cõmuniter docto.in l.iii.in princ.ff.de acqui.poſſ.vbi etiam Alex.& Iaſ. dicentes ꝙ ea que fiunt ad conſeruandum operantur etiã nouam apprehenſionẽ & inductionẽ.l.ii. C.eo. vt ind. l.ſi in vẽditione.C.com.predi.cum aliis adductis p eos ſed in reſeruatione preſeruantur nominationes ergo videntur inducte, ſecundo poteſt pro hac parte dici quando res habuit aliquod principium quamuis ſuperuenerit reuocatio nõ dicitur omnino falſum ob veritatis primordium.l.cum filius.§.heres.ff.de leg.ii. nimirum ſi de facili reſumat vires vt not.in.l.ꝙ abinitio.ff.de reg. iur. &.c.nõ firmatur eo.ti.in.vi.ꝙ initium inſpicitur quia & ſi ea que ab origine non valent non conualeſcant ſecus eſt inualidis quamuis annullandis item ſi ſolo temporis tractu aliquid non cõualeſcit.l.obligationum fere.§.placet.ff.de acti.& obli.reuiuiſcit tamen ex conſenſu ſuperuenienti tacito ſeu expreſſo ita poſt glo.in.d.c. non firmatur inquit Cald.conſ.ii.de conſt.in propoſito autem videtur ſuccedere conſenſus Leonis preſeruantis nominationem regiam qui de regula reuocante tanquam de facto proprio notitiam preſumitur habuiſſe.l.fi. ff. pro

ſuo.c.ab excomunicato cum ibi not.de reſcript.Fely.c.
in noſtra.v.cor.eo.tit.precipue quia a die regule vſq; ad
reſeruationem ſemeſtre tantum effluxerat & memoria
recens videbatur. Preterea ſuppoſita ſcientia fruſtra pre
ſeruando exciperet nominationem regis niſi denuo cõ-
cederet diſponendo in ea parte aliquid valide al's ſuper
uacanee membranas occuparet.l.ſi quando.ff. deleg.i.
c.ſi Papa de priui.in.vi.l.idem vlpian⁹.ff.de excu.tut.l.
quidam cõſulebant.ff.de re iud.c. ſolite de maio.& ob.
cum ſimi. Sed maior pars tenuit contra & pro iſta parte
fuit pronunciatum & ego cum ea concurri per tex.in.c.
2 dudum.ii.de elect.circa fi.vbi diſpenſatio in ſimi.† non
operatur retẽtionem niſi eorum que valide tenebantur
& aliud non inducit ad idem.c.ſi gratioſe de reſcri.&.c.
non poteſt de preben.in.vi.item clauſula excipiens no-
minationes intelligitur de validis & que poſſunt ſortiri
effectus non de ſublatis.l.pen.§. docere.ff. ne quis eum
qui ius vo.eſt vi exi.c.qualiter de pact.c.veniẽs de cler.
nõ reſid.vnde pertinẽter dicit Abb.conſ.xcviii.i.vo.nõ
poſſe dici gratiam quando fit conceſsio fructuũ ſub cõ-
ditione ſi alia ſuper eiſdem non preceſsiſſet que preceſ-
ſerat ſed non valebat quando Papa reſpexerat ad gratiã
que valuiſſet nam nec de reſcripto nullo aut annullãdo
eſt neceſſaria mẽtio glo.in.c.nonnulli de reſcrip.in.c.i.
de lit.conte.in.vi. Fely, plura cumulans in.c. ex tenore
3 in verbo reſcripto de reſcrip.clauſula enim † perſeuerãs
ea que viuunt conſeruat ne eis preiudicetur ſicut clauſu
la non obſtantibus tollit inualida non valida & que de
facto obiicerent remouent non que de iure nam qui pre
ſeruat reſpicit ad ea que ſubſiſtunt qui remanet pro effe
ctu gratie relicit que de iure non tenetur vt ſupra & per
eundem Fely.in.c.cauſam que in verbo nõ obſtan. eo.
tit.& Abb. de clauſula contradictores in cap.pro illorũ
poſt glo.de preben. nec Papa voluit cõſeruare id quod
nullum poterat ſortiri effectum cũ nec reſeruationi pre-
ſtaret impedimentũ regula non preſtat de reg iur. in.vi.

tractus quaſi partes fecerint contrahendo id quod continebatur in ſententia ita Bart.in.l.vnica.C.qui pro ſua iur.iudi.de poſ.& Abb.in.c.dilecti de arbi.& in.c.ſignificaſti de fo.compe.vlt.col.& in.c.i.de re iudi.col.vi.ad l.ſi in venditione reſponde ꝙ ſi venditor ibi ſpecificaue rit certam perſonam non poteſt ſeruitutem alteri conſtituere quin teneatur ad intereſſe vnde non dicitur inducta nec cogitur nominato preciſe cōſtituere & hoc modo non faceret contraria eſto ſine preiudicio veritatis ꝙ inſtari poſſet apud principem vt ratione preſeruationis tandem nominandi facultatem induceret vel ſecūdo dictas quod ſm Pau.de ca.ibi requiritur ꝙ verba de ſeruitute fuerint aſſertiue prolata & in caſu de quo agitur ꝙ ex certa ſcientia Pape cum voluntate inducendi denuo nec in dubio obſtent fundamenta pro concluſione adducta. ſed non eſt clarum ꝙ Papa pro certo ſciret quando preſeruauit quibus die menſe & anno dederat regi facultatem nominandi & ſi reuocationem p regulam haberet mente non tamen an & quando innouaſſet ex quo ſunt

4 facti & ne dum in talibus verum etiam in reſcriptis† nō preſumitur habere ſcientiam iuris ita propram propter multitudinē reſcriptorum que cōcedit inquit Fely.in.c.nōnulli de reſcrip.in.ii.regula.xi.col.dicere igitur nō poſſumus ꝙ ſciens & prudens de facultate nominandi de reuocatione & an iterum conceſſiſſe vel non ac de temporibus de nouo concedere voluit & per hoc reſpondetur ad iura que in materia preſeruationis allegari poſ ſunt quando operaretur inductionem & ſumus in eo ꝗ poteſt inducere de quibus per Modernos in.d.l.iii.in principio de acqui.poſ.maxime attento more principis qui ſimiles nouas conceſſiones pro paucis & deliberato facere ſolet & tunc non per vnam clauſulam exceptiuā in gratia tertii appoſita ſed per ſupplicatiōes breuia aut literas plumbatas & iſte ſtilus declarat mētem principis l.vel vniuerſorum.ff.de pig.actio.c.ex literis de conſtit. Fely.in.c.in noſtra in.xx.cotto.de reſcrip. Tertio eſto

ſine veri preiudicio ꝙ poſſet cõſiderari exceptionem in ducere nõ procederet in iſto caſu in quo ſumus in odioſis.c. quamuis.c.cum in illis.§.cum autem de prebẽ. in.vi. quoniam vt dicit Abbas in.c.ad audientiam de cler. nõ reſi.illud ꝙ exceptio firmat regulam non habet locum in materia reſtringibili & Fely.collegit in.d.c. quoniam frequenter.ii.col.& limitatione facit quia dictiones preter & niſi ſunt exceptiue.l.ſi ita quis legauerit ꝙ ibi Bal. de leg.i.& preter ſui natura excludit vt ibi & in.l.nullam ff.de diuor.& Inno.in.d.c.duduꝫ in fi.& licet quãdoq; ponatur exceptiue quandoq; implicatiue tamen vbi ſumus in caſu odii vitandi nõ implicat ſm Bal.in.d.l.actione.C.de tranſactio.& ſi gratia eſſet motu proprio oino preiudicat ordinarie poteſtati & dicitur odioſa ad gl. in c.preſenti de off.leg.in.vi. non obſt.ꝙ etiam viſus eſſet velle innouare nominandi poteſtatẽ ſublatam ꝓ ſuo rege quia ſolum agebat ei non diſplicere preſeruando q̃ſi ſcilicet ſtaret nominandi facultas alias bona & viua non mortua & ſublata quo caſu ſolius principis eſt vt reſurgat per vias & formas de quibus eſt dictum ſi inſpiceret animus oratoris potius ꝑſumeremus ꝙ mortuam nominationẽ in preiudicium gratie ſue voluiſſet ſuſcitare ar. l.iii.ff.de mili.teſt.l.quod fauore.C.de leg. cum caritas quando nihil tollit regi quod valeret ſibi ſit proximior l.preſes.C.de ſer.& aq̃.c.niſi ſpecialis de aucto. & vſu pal.glo.in verbo conſtituemus in.c.quoniam de immu. eccle.in.vi.ad illum quod ex tacito etiam conſenſu res ipſa reſurgit reſponſum eſt per.d.l. qui res.§. area & ꝙ excluſa certa ſciẽtia Pape nullus adeſt conſenſus nec eſt verum oratorem iuri ad rem ſibi preiudicaſſe ſi concurrebat cum eo nominatus forſan ex eo ꝙ a Papa fecerat aut poni paſſus fuerat clauſulam exceptiuam nominationum ex quo tali iuri de facili renunciatur.c. ad audientiam ſecũdo de reſcript.vbi docto. quia ex predictis plene eſt rñſum.& quod nõ tenet non impedit.d.c.non ꝓſtat.Nec propterea inferretur renunciatio iuris ad rem.

Tertia deciſ. Summarium.

Beneficia que Leo.x. in ſua regula generaliter reſeruauit in ſex menſibus vacan. & vacatura dicuntur generaliter non ſpecialiter reſeruata & videndum que ſit generalis que ſpecialis.

Epithome.

1 Reſeruatio inducta per regulas eſt generalis non ſpecialis.
2 Regure cancellarie quando conficiuntur qui conueniāt in earum confectione.
3 Reſeruatio ſpecialis que ſit & nu.4.
5 Reſeruationes an ſint odioſe.
6 Verba ſi vulgariter proferantur & in latinum reducantur ſecundum iuris diſpoſitionem intelligi debent.
7 Reſeruatio generalis que ſit.

Deciſ. III.

COnceſſerat Papa Maximiliano romanorū regi poteſtatem porrigendi preces ad quecunq; beneficia exceptis generaliter reſeruata ſucceſsit regula reſeruās generaliter omnia beneficia in Ia.mar. maio. Iulio ſep. & nouembri vacantia ſeu vacatura vacauit vicaria vocata elimoſinaria in eccleſia argentina preces fuere porrecte pro clemente qui habuit poſſeſsionē Henricus apoſtolicus dicebat nō valuiſſe precum porrectionē in vicaria ex quo vacauerat in menſe regule & erat reſeruata generaliter fuit dubitatum coram domino Barto.de petra ſancta qui ſepius propoſuit de menſe nouembris. 1519.an reſerua.inducta per ipſam regulam eſſet generalis vt prouiſus apoſtolicus pretēdebat vel ſpecialis prout precarius aſſerebat & poſt plures diſputationes i Rota & verbum etiam in ſignatura gratie factum ꝗ fie

L.

ret declaratio vbi nihil fuit determinatum Rot. per ma
1 iori parte concluſit reſeruationẽ eſſe generalem † & hec pars mihi placuit primo quia id ſonat verbum generaliter in quo nulla eſt dubitatio. l. ille aut ille §. cum in verbis. ff. de leg. iii. ſecundo quia hanc interpretationem facit Papa in ſecunda regula & in tertia in craſtinũ aſſumtionis nam in ſecũda dicit item reſeruauit ſpecialiter omnes eccleſias etiam patriarchales epiſcopales archiepiſcopales nec non omnia monaſteria virorum valorem cc. flo. aur. exceden. in tertia vero dicitur item reſeruat generaliter diſpoſitioni ſue omnes dignitates maiores poſt pontificales non eſt autem dicẽdum ꝙ in principe & eis aſsiſtentibus in edendis regulis cadat ignorantia proprietatis verborum cum habeat iura in ſcrinio mentis. l. omnium. C. de teſta. c. i. de conſti. in. vi. quoniã potius tenẽdum firmiter ꝙ nihil ſuperfluum apponat nec verbum aliquod ſine miniſterio. l. i. ff. ad muni. §. quibus in. l. cõſt. C. & in proem. decretal. Bal. in rub. c. de emp. & vẽd. q. ix. & in. l. i. poſt glo. ff. ꝙ met. cauſa nec admittendum ꝙ eodem die & verborum contextu & in eadẽ materia ſub verbo generaliter itellexiſſet de ſpeciali vel econtra aut de omnibus ꝙ eſſent eiuſdem nature quia ſuperflue alterum apponeretur immo magnam dubitationẽ induceret ꝙ ſub verbo ſpecialiter reſeruamus concluderet generalis ſeu econuerſo cõtra. l. iiii. ff. de vſur. c. ſolite ver. ꝙ autem iunct. glo. de maio. & ob. xix. diſti. ſi romanorum ſaperet enim vel ſuperfluitatem vt eſt dictum vel errorem ſicut dicitur de teſtatore in. l. ſiquis in fundi vocabulo. ff. de leg. i. l. ſi in nomine. C. de teſta. ꝙ in principe nefandum eſſet aſſerere qui in editione regularum non decipitur minori intelligẽtia in quo caſu ceſſaret preſumptio. d. c. i. de conſtitu. ſecundum glo. xxiii.
2 diſt. preterea † ex quo conueniunt ad eas abbreuiatores de maiori preſidentia, duo auditores Rote antiquiores totidem aduocati ac procuratores magis docti & pratici cum aliis propter quos dicitur principem non poſſe

in iure decipi nec tunc etiam vadit venatum vt ſecum nō habeat ſapientes quo tempore ſiquid ſtatueret poſſet errare inquit Bal. in l. preſcriptione. iiii. col. C. ſi contra ius vel vti. pub. & Fely. c. in noſtra de reſcrip. iiii. cor. ſura nāq; queadmodum regule cancellarie predicte mature fiunt & de liberate. l. humanū. C. de legi. c. ii. de elec. c. l. de pact. de regula ſicut lex debet eſſe manifeſta certa & clara necaliquid per obſcuritatē incertum captione contineat. c. erit autem. iiii. diſt. c. abbate ver. hic aūt ſenſus de verb. ſigni. & per literarum aut verborum debitam conſonantiam & conſequentiam eſt explananda l. i. circa fi. C. de vet. iur. enuc. & proculdubio incōſulte digeſta obſcura & captioſa eſſet ſi ſub verb. generaliter acciperetur ſpecialis & etiam contra tex. in auct. de teſt. imperfec. §. nos igitur omnia col. viii. ſtemus ergo ꝓprie ſignificationi verborum ne abſurdum ſequatur ꝙ vnum verbum inducat aliud q̄ ſonet. l. fi. C. de vſur. in auct. de de non eli. ſe. nuben. §. vt igitur. d. c. ſolite poſt prin. c. nō inferior de maio. & obb. al's ignoraſſet conditor vocabulorum naturam facit quia a voluntate Pape pendet ꝙ reſeruatio dicatur ſpecialis vel generalis ſed ea eſt naturalis interpretatio volūtatis que ex verborum ſumitur toti. de verb. ſigni. ff. & C. & in decret. l. labeo ver. idem tubero. ff. de ſupel. leg. c. ii. requiris de appe. & ibi Abb. colligens ꝙ verba dicta ſunt ad omnem intentionē exprimendam & ſunt ſigna intentionis. xxii. q. ii. is autem a qua interpretatione diſcedere non licet niſi de alia diſponentis mente appareat. l. non alr. ff. de leg. iii. & ſi diuerſum ſenſum a ſono vocabulorū ſenſiſſet vtiq; dixiſſet aut oſtendiſſet in aliqua parte regule. c. ad audientiā de deci. l. vnica §. ſin autē ad deficientis. C. de cad. toll. cum igitur verba ſint aperta non recedamus ab eorum proprietate ne violemus cōtra id qđ cōditor ſenſit ſatis
3 clare per dicta verba. l. pen. C. de lib. preter. ceterum † reſeruatio ſpecialis dicitur que fit de certo corpore beneficii & pro certa perſona item que fit quo ad certū coe

pus beneficii ſeu beneficiorum nõ tamen pro certa perſona ſecundum Gemi. conſi. xii. & Rot. de preb. in anti. xxvii. ſed regula Leonis nõ eſt de certis corporibus nec pro certis perſonis ergo generalis ſecundum iſtam conſiderationem. vlterius ſecundum predict. in dictis locis beneficia officialium & aliorum per extrauag. Io. xxii. ex debito & benedicti. xii. ad regimen dicuntur generaliter reſeruata idem ergo in reſeruatis per regulam cum non poſſit reddi diuerſitatis ratio. l. a titio. ff. de verb. oblig. ex quo tam reg. q̃ extrauag. ad regimẽ & ex debito ſunt conſtitutiones extra corpus iuris & temporales non ob. ꝙ dicitur in. d. deciſione beneficia vacaſſe apud ſedem quia intelligitur verum non vacaſſe ſed per declarationẽ Io. xxii. factam in. d. extrauag. ex debito vbi declarat beneficia vacare apud ſedem vbicunq; officialis mori contigerit ibi epiſcopales & quod vere extra curiam vacaſſent non apud ſedem colligitur ex deciſione que loquitur de beneficiis ſubcollectorum qui vt in plurimis colligunt in partibus licet neceſſario non inferatur quia potuiſſet mori in curia ſed ſi loqueretur de vera vacationẽ apud ſedẽ de nõ dubio fuiſſet caſus ſtante. c. ii. de preb. in. vi. contra. l. ꝙ labeo. ff. de carbo. c. cũ in iure in parte deciſa de offi. deleg. & dũ deciſ. allegat extrauag. intelligit iux. eius declarationem dicendo de vacatione in curia. l. imperator de indiẽ adiect. Bar. in. l. non ſolum §. liberationis. ff. de lib. leg. hanc partem tenet etiam glo. in regula. lxii. ꝙ quamuis reſeruatio inducatur per regulam tamen ſi in ea dicatur ꝙ Papa generaliter reſeruat erit generalis. & ad deciſionẽ. xxi. de preben. in no. que vult ꝙ ſpecialis reſeruatio dicatur inducta per regulas & generalis per. d. extrauag. ad regimen reſpondet ꝙ procederet quando in regula non eſſet verbum generaliter ſed ſine eo aut cum verbo ſpecialiter & hoc modo concordat regulas pro qua interpretatione facit quia cancellaria que in iſtis eſt organum Pape & a cuius obſeruantia colligitur mens ipſius ad ea que Fely. not. d. c. in

noſtra.xxviii.cor.dicit in expeditione ſeu ex eo ꝗ fami liaris videtur aut.N.Cardinalis ſeu officialis fuit genera liter reſeruata examinãt vnde ipſius atteſtationi ſtãdum cle.i.de probat.l fi.C.de legib.l ex facto.ff. de vulg.& pup.c.cum veniſſent de iudi.& ita inquit de regula.lxii ſed contra predicta faciunt dicta deciſio.xxi.&.xiiii.in antiq.eod.ti.ac Mil.in ver.reſeruatio in repertorio vbi habere reſeruationem etiam ſpecialem que fit per regu las quodq; beneficia collectorum & ſubcollectorũ ſunt ſpecialiter reſeruata prout etiam inquit deciſio.ix.de preben.in no.ita fuiſſe determinatum in Rota & per di ctum vicecancellarium pro ſolutione poteſt dici audiui a domino Angelo aduocato hic ꝙ.d.deci.xxi. loquitur de regula cancellarie.lxiiii. diſponente de beneficio va caturo per contractum matrimonii prout in ea vt tale beneficium non cenſeatur ſpecialiter reſeruatũ nec affe ctum niſi ſequatur matrimonium quaſi a contrario ſenſu arguẽdo.l.i.§.huius rei de offi.eius.l.inter ſocerum.§. cũ inter.ff.de pact.dot. & Papa mandando prouideri per contractum matrimonii de vacaturo videatur reſeruare ſpecialiter de certo beneficio vel habito reſpectu ad ef fectum in euentũ vacationis ſit ſpecialis ex eo quia Pa pa reuocando ſpeciales reſeruationes excipit eas quarũ litere per cancellariam expediri conſueuerunt puta per contractum matrimonii ingreſſum religionis &c.in qui bus non datur votum captande mortis prout al's in.c.ne captande de conceſ. preben.in.vi.cum exceptio firmet regulam in non exceptuatis & ſit de natura regule.l.nã ꝙ liquide.§. fin. de pen.legi. & in.l.i. cum ibi not.ff.de reg.iur. & in.hoc conuenit.d.deciſ.xxviii.cũ Gem.in.d. conſ.ſcilicet ſpecialem eſſe que fit de certo corpore be neficii ad hoc quia ſi reſeruationes de certis bñficiis in ducte per regulas eſſent ſpeciales cenſerentur omnes re iocate per regulas reuocatorias reſeruationum ſpecia lium precipue quando etiã reuocantur mentales in qua rum reuocatione requiritur mẽtio ſpecifica ſicut in pro

uiſione beneficii mentaliter reſeruati etiam motu ꝓprio facta ad hoc vt valeat ſecundum hodiernam obſeruantiam vt dico in alia deciſione incip. mẽtalis reſeruatio & dicerentur tantum exceptis a reuocationibus ille ſuper quibus litere per cancellariam expediũtur vt eſt dictum & non ille que ſunt inducte per regulas generales ſuper quibus litere per cancellariam expediri non conſueuerunt, quo vero ad regulam reſeruantem beneficia collectorum reſponde ꝙ olim debebat eſſe abſq; verbo generaliter alias contrarie eſſent deciſiones regule & iſtud magis ꝓ concordia credendum. l. vnica. C. de inof. dot. c. cum expediat de elect. in. vi. ſed ob. etiam quia lex nõ ſit verbis ſed rebus. l. ii. in fi. C. com. deleg. c. cõmiſſa de elect. in. vi. nec interpretatio ex verbis ſummitur ſed potius ex cauſis & mente ꝓferentis. c. intelligẽtia de verb. ſigni. vnde non tam proprietas ꝙ̃ materia videtur inſpicienda & propterea Mil. in ver. reſeruatio iam dicto & Bellenz. in tract. de cari. ſubſ. q. cxvii. dicunt ꝙ ea eſt ſpecialis que fit per regulas contra ius cõmune. l. ꝙ vero cõtra &. l. ius ſingulare. ff. de legi. quoniã licet appellatione ac verborum conceptione poſſet dici generalis, tamen quo ad effectum dicitur ſpecialis vel quia contra ius cõmune vt ait Mil. vel quia diſcrepet a terminis. d. conſti. ad regimen de quo aliquid Fely. in. d. c. in noſtra quinto cor. referẽdo dicta per Mil. pro ſolutione primo dico non poſſe redi bonam rationem diuerſitatis inter inductas per regulas & extrauag. vt ſupra ſecũdo ꝙ materia eſt eadem aut ſimilis que non poteſt cauſare maiorem vel diſsimilem effectum in vna ꝙ̃ in alia quia dicere reſeruamus beneficia ſcriptorũ prout in conſti. ad regimen & reſeruamus generaliter beneficia collectorum prout in reg. ſimilia ſunt cum omnes ſint officiales item quia Cal. conſ. vii. de reſcrip. tenuit ꝙ beneficia cappellanorum Pape & ſcriptorum abbreuiatorum & ſimiliũ ſunt generaliter reſeruata & hoc probat regula. lxii. & ad illud ꝙ ſi fiat contra ius dicendum nil tale fieri per

extrauag.& reg.ſed magis preter inter que eſt differētia vt not.in.l.pacta que contra.C.de pac. nam non video ꝙ canon expreſſe reſiſtat etiam ſi non aſsiſtat ex quibus cognoſcitur an ſit preter vel contra vt ibi & in.c.i.ad decimas de reſti. ſpol.c.i.cum glo.de preſcrip.in.vi.& per Bar.in.l.ſed & ſi lege §.ſcire de pet.her.l.cum lex.ff.de fideiuſ.l.cum quis.C.de iur.& fac. igno. & ſi ex eo qd'
5 reſeruationes ſunt† odioſe tanq̄ preiudicantes ordinarie poteſtati & ꝙ per eas paratur via ad vacatura ideo reſtringende vt dicit glo.in.c.preſenti de offi.leg. in.vi. l.fi.C.de pact.c.ii.de conceſ.preben. cum ſi diceremus canonem reſiſtere & fieri contra iura non ſequeretur ꝙ eſſet ſpecialis quia idem eſſet fatendum de inductis per extrauag.cuius contrarium habetur in allegatis deciſionibus,quinimmo hoc attēto nulla eſſet generalis ſed omnes ſpeciales niſi forſan quādo vere beneficium vacat in curia per.d.c.ii.de preben.in.vi.quaſi non interſit ordinarii tunc ſed inductio.d.c.eſt cōtra ordinarium item nō ceſſat in ea ratio vie ad vacatura & quando infra mēſem Papa non confert remouetur obſtaculum & fit reſtitutio ordinario.c.ſtatutum eo.ti.& lib.ꝙ eſt fauorabile l.ſi vnus §.ꝙ & in inſpecie.ff.de pac.& dicit Dom.in.d.c.ſtatutum inter extrauag.autē & regulas eſt ſimilitudo iam dicta & in vtriſq; niſi allegentur & producantur non iudicatur ſecundum eaſ.c.paſtoralis de fid. inſtru. & ibi Car.& Abb.&.c.i.de re iud. vbi Fely.poſt alios & Bar. in.l.cum probatis.ff.de re iud. ex quibus cōſtat motiuū Mil.& aliorum non procedere & ꝙ debemus inherere propietati ſermonis & ꝙ cōmunis intelligentia aduertit an dicatur ꝙ generaliter vel ſpecialiter beneficia reſeruētur ad quam eſſet recurrendum etiam in ſtatutis & penalibus ac diuine ſcripture verbis.l.librorū§.ꝙ tamen caſſius.ff.de leg.iii.l. cum delanionis in§. aſinam ver. opt. ff de fund.inſt.c.maiores de bapt.c.ex literis.i.de ſpon. & matri.Bar.in.l.oēs populi in.vi.q.prin.vlt.charta.ff. de iuſt.& iur.in.l.i.de offi.procu.ceſ.ii.lect.iiii.col.in.l.

talis ſcriptura in prin. de leg. i. &. l. l. in princ. ff. ad. l. falc. Abb. in proem. decr. ii. col. cum ſeq. c. i. de iud. col. pen. & c. ex tenore in fi. de for. com. nam & verba † ſi vulgaria eſſent inſcriptis redacta ac in latinum deducta ſecundum iuris interpretationē deberent intelligi inquit Bar. in. l. ſi quis filiabus. ff. de teſt. tut. & quando eſſent verba groſſa interpretantur groſſo modo vt Bal. in. l. mācipia in fi. C. de fur. quando eſſent ſermones in vulgari prolatione Alex. conſi. V. iii. vol. refert Bal. dicere ꝙ debemus eos interpretari ſecundnm cōmunem vſum loquēdi prolatos vero in literali ſermone ſecundum artē literarū id eſt ſecundum cōmunē modum loquendi literaliter non ſecundum vſum loquēdi vulgarē allegat not. per Cyn. in. l. cum ante. C. de dona. ant. nupt. & ſi aliter q̄ de generali ſentirem⁹ non valeret ꝙ dicitur de gñali quia non vellet nec de ſpeciali quia non loquitur & incideremꝰ in id ꝙ habeť in. l. ambiguo. ff. de reb. dub. Nō ob. etiam ꝙ illa dicatur generalis cuius iam eſt manifeſta & notoria illa ſpecialis cuius cauſa eſt ſecreta & probabiliter ignorari poteſt vt dicit Mil. vbi prima quoniā ſecundum hanc doct. non eſſet differētia inter inductas ꝑ regulas & extrauag. nōn. n. eſt magis nota extrauag. ipſa regula cum regule ꝓſumuntur note & in eis contēta de quibus Papa preſumitur recordari ad not. ꝑ Fely. in d. c. in noſtra. v. cor. & alii habere equalē aut minorē notitiam q̄ extrauag. ex quo in quolibet pontificatu renouantur ille q̄ in craſtinum fiunt & quo ad alias publicatis in cancellaria cum obſeruantia faciunt ꝙ habetur notitia & recens item cauſa non poteſt conſiderari potētior reſpectu notitie in extrauag. q̄ in regulis que de materia quotidiana eduntur & in Rot. ac ſignatura tam gratie q̄ iuſtitie ſepiſsime adducuntur non ita frequēter nec de tam frequēti materia extrauag. doctrina igitur Mil. ſolum poſſet verificari in reſeruatione notoria. d. c. ii. de prebend. in. vi. propter decretum in corpore iuris & eſt vnica ſecundum glo. in. d. regu. lxii. tamen beneficia liti

gloſa poſſunt dici etiam reſeruata vel ſoli Pape preſeruata ſicut in.d.c.ii.ex quo ſolus Papa de talibus prouidere poteſt cum decreto irritanti vt in cap. pri. &.ii.vt li.pen.eo.lib. Item beneficia de quibus in.c.preſenti de prebē.eo.lib.& ſi alias ſint eiuſdem generis & ſi decretū ſit in conſideratione poſſet teneri ꝙ reſeruatiões tam ꝑ regulas q̄ extrauag.inducte eſſent generales quando haberent decretū irritans abſq; verbo generaliter ex eo ꝙ iſtud operaretur virtus decreti quod obſt.ſpolio agenti & inficit poſſeſsioné.c.ſi eo tépore de elec.eo.lib.prout in decreto regule predicte Leonis fuit tentum a maiori parte dominorum non ſine contradictione vt dico in deciſione illa incipi.prouiſus ab ordinario ꝙ agenti poſſeeſsio recuperañ.obſt.decretum regule huiuſmodi de quo ibi late qua cõcluſione ſtante etiam fundaméta deciſionum antiquarum. Mil.& Bellenzi non concludūt neceſſario nec ſm ea eſſet iudicandum.l.nemo. C.de ſent. ſed legibus & ratione.l.ſcire oportet.§. ſufficiat de excu.tut.l.cum ratio.ff. de bo.dam.ſed hoc ꝙ ſolum decretum diſtinguat generalem ab ſpeciali non video nec illa etiam conſideratio Mil.& Fely.in allegatis locis eſt tuta ꝙ ille reſeruationes in extrauagañ.ad regimen ſint generales que ſunt ſecundum ius cõmune quaſi alie non ſint tales ſed ſpeciales quia vt ſupra dixi forſan nulla eſt que non ſit contra ius aut ſaltem non eſt ſecundum ius ſed ꝑter vel in omnibus viget ratio glo.in allegato.c.preſenti de preiudicio poteſtatis ordinarie & via ad vacaturā & ſic fuit odioſe. Item ſuppoſito ꝙ aliqua ſint non ſecūdum ius ſequeretur ꝙ diſpoſitio cenſeretur diuerſo iure & determinaretur difformiter non vniformiter vt debet l.eum qui de vſuca.c.cum in tua de deci.l.nam hoc iure §.ii.ff.de vulg.& pup.l.hereditatem.C.eo.& cum nulla ſtabilis diſciplina in hac materia tradita ſit vt patet ex
7 premiſsis omnibus occurrit † ꝙ omnis reſeruatio a iure inducta intra corpus iuris dici poſsit generalis ratiõe notorietatis maiorum cum omnes ſcire iura debeant.l. le-

ges.C.de legi. & ſecundum ea iudicare extra corpus ve ro iuris ſpecialis habeat vel non decretum & ſit extraua gans vel regula ex quo nõ ita eſt notoria & poteſt igno rari & contra eam iudicari vt eſt dictũ & in hoc niſi ex verbis, vt in caſu iſtius deciſiõis generaliter conſtaret eſ ſe generalem aut ſpecialem reſpectu prime reg. nam il lud de decreto non reperitur ꝙ generalem faciat ſed tã tum annullat inficit & diſcolorat& ſine decreto ſtante re ſeruatione nulla eſt ordinariorum prouiſio.l. non dubi um.C.de legi.cum ſi.illud etiam ꝙ ſit contra vel ſecun dum ius hoc non operatur cum reſeruationes ſint cõtra aut preter & odioſe prout eſt dictum ſubiecta etiam ma teria per ſe non officeret ꝙ ſi Papa diceret reſeruamus generali reſeruatione non eſſet generalis vt patet in re gulis adductis in quibus dicitur de generali & ad.d. ex trauag. ad regimen que ponit plures reſeruationes de q bus in corpore iuris ſuccederet quo ad eas dictum Mil. & Fely.ꝙ eſſent generales alie ſpeciales non obſtañ.ꝙ diuerſo iure cenſerentur hoc enim eſt iuris quãdo eſt di uerſa ratio determinandi vt dicũt legiſte in.d.l. eum qui &.l.nam hoc iure & Abb.in.d.c.cum in tua que diuerſi tas rationis ex maiori & minori notitia colligitur & al's vt ſupra. Item extrauag.non dicit ꝙ ſit ſpecialis vel ge neralis ſed ꝙ reſeruat diſpoſitioni ſue cõditor vnde nõ venit ad hoc itaqꝫ ex aliis iuribus iudicatur que ſunt ſpe ciales que generales neqꝫ.d.c.ii.c. preſenti de preben. c.i.&.ii.vt lit.pen.& ſimilia reſeruatia ſe. Apoſtolice di cunt ꝙ reſeruent ſpecialiter vel generaliter extrauagan. etiam adducte hoc non explicant ſed regule ſic ex qui bus forma colligiť doctrina in materia. Item ꝙ aliud ſit quando per extrauag.regulas ac conſtitutiones in cor pore iuris reſeruationes inducuntur vt tunc ſecundũ pre dicta aliud quando per literas in quo caſu loquitur Ge mi.d.conſi.& tunc ſubiecta materia magisꝗ aliud inſpi ciatur que in reſeruationibus a iure & per literas ac ex trauag.inductum non poteſt conſiderari cum reſeruenť

beneficio certarum perſonarum & vacantia certis modis locis & temporibus vt in.d.extrauagã.ad regimen & in regulis & tamen non ſunt de certis beneficiis nec certis corporibus beneficiorum nec pro certis perſonis vnde deberent omnes eſſe generales & nulla ſpecialis attenta materia cuius contrariũ eſt oſtenſum ꝙ quedam ſunt ſpeciales quedam generales & etiam ſecundum motiua omnium,& ad illud ꝙ beneficia collectorum & aliorũ vt ſupra dicuntur generaliter reſeruata reſponſum eſt eſſe ex eo quia vltra contenta in regula reſeruante ſpecialiter eccleſias & monaſteria in aliis regulę voluerunt vt eſſent generaliter reſeruate al's poſſumus admittere ꝙ eſſent ſpecialiter quando in regulis & conſtitutionũ.vt dixi non habemus aliud traditum q̃ ꝙ in eis exprimitur in literis vero materia attenditur vt innuunt iura adducta per Gemi.in.d.conſi.Si vero non admitteremus differentiam inter reſeruationes a iure extrauagantibus & regulis inductas & eas que per literas cauſantur tunc regula ſit ꝙ vbicunq; dicatur de generali vel ſpeciali ſit generalis aut ſpecialis ex quo talis deprenditur mens principis ex fundamentis pro deci.adductis al's materia attẽdatur vt ſit ſpecialis que ſit ſuper certis corporibus beneficiorum & pro certis perſonis.c. dudum de preben. in.vi,c.executor de conceſ.prebẽ.eo.lib.Idem ſi ſuper certis corporibus beneficiorum licet non pro certa aut certis perſonis.c.cum olim de re iud.c.ſi eo tempore de elec.in.vi.generalis autem que non erit huiuſmodi nature vt colligitur ex adductis & mente Gemi.in allegato conſi.& non ob.d.c.ii.iii.de preb.eo.lib.cum ſi.tenẽdo ꝙ ſit generalis quia ibi non diſponitur ſup certis corporibus nec pro certis perſonis nec.d.extrauag.ad regimen cum aliis ex eo ꝙ in omnibus & ſingulis primo cõſiderabitur ſi erit dictum de vna aut alia quo ceſſante diſtinguetur modo premiſſo & procedet diſtinctio etiam ſi in eadem conſtitutione aut literis eſſent plures diuerſe ſpeciei,quedam generales alique ſpeciales quoniam

ratio diuerſa facit diuerſas vt per Abb.in.d.c.cum in tua quando Papa omnes non baptizaſſet ſpeciales aut generales prout in regulis quandoq; ſpecialiter quandoq; generaliter reſeruat &c. ſecundum hanc intelligentiam nihil obſtat nec illud ꝙ habeat vel non decretum aut ſit contra vel ſecundum ius vt ſuperius eſt oſtenſum & verificatur ꝙ de ſubiecta materia eſt deductum ſalua tamē proprietate ſermonis & hec ad indagandum veritatem prout ex ſtudio potui trado hec omnibus corrigenda vt ea que videbuntur a iure aliena emendentur ſic enim ſecundum philoſophum datur occaſione inueniende veritatis etiam gratias agendo his qui falſa ſcripſerunt quo ſtudioſi ſolliciti ſint prout eſſe debent ad veritatis inueſtigationem inquit glo.in.c.i.de fra.de no. bene. inueſt. in vſibus feudorum &c.

Quarta deciſio. Summarium.

Mentalis reſeruatio beneficioꝝ fit modis hic expreſſis & de ea in regulis reuocatoris reſeruationum & in ꝓuiſiōe etiam motu proprio de beneficio tali facta etiā eſt cum clauſula ꝙ prouidetur pſone grate. Item in ſuſpenſione gratiarum & quauis alia diſpoſitione habēda eſt expreſſa mentio ad hoc vt includatur in eis.

Epithome.

1 Mentalis reſeruatio que dicatur & de eius effectu.
2 Ordo nō reſpicitur in his que fiunt vnico contextu.
3 Gratie plures & diuerſe etiam ex interuallo poſſunt poni & fieri in eadem carta.
4 Papa ſolus diſponit de beneficio mentaliter reſeruato.
5 Mentalis reſeruatio an ſit illa quando apponit clauſulā cupienti T.de tali beneficio prouidere ideo motu ꝓprio &c. reſeruamus.
6 Mentalis reſeruatio expirat per mortem Pape.

7 Reſeruatum beneficium non cadit in gratia etiam motu proprio facta ſi de eo mentio non ſit habita.

Quarta deciſio.

Mentalis reſeruatio iuxta hodiernam interpretatio
1 nem eſt† quando Papa dicit ꝙ in mente reſeruat
tale beneficium aut primo vacaturum &c. vel in nullius
fauore, aut vt perſone ſibi grate prouideat & his ſimilia
ex quibus deprehenditur non eſſe expreſſam perſonam
pro qua fit reſeruatio & ꝙ remanet in pectore Pape, &
iſta ſpecies reſeruationis eſt frequentior q̄ deceat ideo
non intelligenda pro tẽpore quo eius vſus durabit cum
expediret ꝙ nunq̄ fieret. l. legaui in prin. ff. de lib. lega.
que interpretatio procedit etiam ſi eadẽ die reſeruatio-
nis declaretur perſona dũmodo precedat reſeruatio &
ſequatur declaratio ſeu prouiſio cum declaratione ꝙ re
ſeruauerat idem ſi vtrunq; in eadem carta ſub eadem da
ta fiat ita ꝙ poſt reſeruationem cum clauſulis ſuſpẽſiuis
inhibitoriis ac irritañ. decreto & aliis ſolitis etiam ime-
diate ſequatur prouiſio cum declaratiõe perſone in quo
aliqui ex dñis dubitabant quaſi tunc eodem verborum
contextu videatur Papa ab exordio reſeruationis pro
eo reſeruaſſe quẽ ſine interuallo & precipue in eadẽ ſcri
ptura nominat ar. l. lecta ver. dicebam. ff. ſi cer. pet. & qa
2 in his que fiunt vnico contextu† non inſpicitur ordo. l.
quidam de pecul. leg. & in rub. ff. de act. & obli. ſed fuit
a maiori parte concluſum negari uon poſſe quin ſit mẽ-
talis q̄ vno ex modis predictis eſt concepta abſq; decla-
ratiõe cuiuſq; vel pro quo & quod eſt verum vnam eſſe
gratiam reſeruationis priorem in tempore & aliam pro
uiſionis & poſteriorem quodq; neceſſe eſt procedat re-
ſeruatio & ꝙ in inſtanti potuit Papa cogitaſſe poſt factã
reſeruationẽ de perſona grata qnimo ante reſeruationẽ
mentalẽ cogitaſſe de ea & reſpexiſſe ad aliquem ſibi gra
tum prout motus proprius preueniſſe ſupplicationẽ re-

ſpectu gratie in qua conſtat ſupplicatum ab aliquo & cõ ceſsionẽ factam motu ꝓprio vt inquit Bal.in.c. niſi ſpe cialis de offi.leg. vnde potuit etiam illi prouidere ſine vl teriori mora & quando hoc obſtaret ſufficit ꝙ non ſeq̃ tur neceſſario ꝙ pro ſtatim nominato ex quo non ꝓbat hoc eſſe &c.l.neq; natales.C.de proba.c.in pñtia eo-
3 ti.nam † & in eadem carta poſſunt poni & fieri plures & diuerſe gratie etiam facte ex interuallo ſicut habetur de pluribus ſtipulationibus & ſummis.l. ſcire debemus.ff. verb.obli.& duo teſtamẽta in vno continẽtur inſtrumẽ to.l.patris & filii.ff.de vulg.& pup. vnde non excludit mentalitas ex idẽptitate ſcripture nec dici aut modici in terualli cum.xii. ſint hore diei vt Ioã.cap.xi. in qualibet quarum mens humana multa agit etiam diuerſa, & con tingens eſt ꝙ per horam in ſeipſo declarauit Papa & de liberauit pro quo poſt reſeruationẽ vel poſt vnam diem ſeu plures & adueniente vacatione mandet formari ꝓui ſionem de die reſeruatiõis in quo nemini iniuriam facit ex eo ꝙ ſolus ideo poteſt vltra plenitudinẽ quam habet in beneficiis cle.i.in fi.vt lit.pen. & in eius mente exiſtit
4 neq; alius † de mẽtaliter reſeruato poſſet diſponere aut ſolum Deũ veritatis iudicẽ habeat in ſimilibus ita ꝙ non poteſt fieri fundamẽtum ꝙ eadẽ die vel ſtatim ſeu in ea dem carta ad excluſionẽ mẽtalitatis. Cautum tamẽ eſt ꝙ fiat cum interuallo dierum aut ſi eadẽ die ꝙ ſint in diuer ſis cartis due ſupplicationes aut duo parua literarum quarum altera reſeruationẽ altera prouiſionẽ cum mẽtione mẽ talis reſeruationis contineatur.l.teſtamẽtum.C.de teſti.
5 quando † vero dicitur cupiẽtis.T.de tali beneficio cũ va cauerit ꝓuidere motu ꝓprio reſeruamus iſta non eſt mẽ talis cum a ſui origine habeat declaratam pſonam abſq; eo ꝙ in mẽte Pape explicanda remaneat & iſta in pluri bus cauſis tentum fuit eſt autẽ mẽtalis reſeruatio ſpecies ſeparata ab aliis reſeruationibus habẽs tantum id ſingu lare ac peculiare principi depẽdens & conſiſtens totum in eius mẽte prout dicitur etiam in ſimili de reſignatione

& reſeruatione facta in manibus Pape ad.c.ij.cum mate-
ria de prebē.in.vi.quod de ea debet & vult princeps cer-
tiorati ideo meruit interpretari vt nō includatur in regu-
lis reuocatoriis reſeruationum generalium & ſpecialiū
editis cum vrgentiſſimis clauſulis de quibus qn̄ dicatur
generalis quando ſpecialis dico in alia deciſione incipi.
conceſſerat Pape & hoc niſi in verbis fiat expreſſa men-
tio de ipſa mētali idem in prouiſione beneficii reſeruati
mētaliter vt non valeat niſi ꝙ eſſet taliter reſeruatū dica-
tur & Papa intelligat de ſic reſeruato ꝓuidere al's defecit
intentio & ita in vna Ca.& prebē.nouarieñ. 1 5 1 9. ꝓ-
nunciauit do. Iaco.ſy.in fauorē Benedicti de capris cō-
tra Melchioñ.lagne & in alia do.Nico.de aretio contra
Ferdinandū fontetiam quia eorum prouiſiones nihil ha-
bebant de mentali ꝓ qua intelligētia facit ſtilus Pape ꝙ
quando intēdit reuocare etiam mētales de eis quaſi ali-
ter nō videatur eas reuocare per regulas.l.vel vniuerſo-
rum.ff.de pig.acti.c.ex literis de cōſti.nec de beneficiis
huiuſmodi prouidere niſi ſciens & prudēs al's ſolet can-
cellari in ſupplicationibus prouiſionū clauſula mentalis
reſeruationis qm̄ paucis & dilectis ſeu benemeritis de ſi-
milibus fit gratia & mos pape ex cōmuni curſu & ſolito
cancellarie colligitur ſm Rot.in antiquioribus Biſignet
v.de reſcrip.& Fely.in.c.noſtra corr.i.eo.tit.& in ſuſpē-
ſione gratiarum quando fit prouiſio ex ceſſione in manib.
Pape oportet exprimi de mētali vt nō obſtet reſeruatio
talis & ſolet limitari ad effectū reſignationis dūtaxat ne
mētalis reſeruatio capiat ex ea vacatiōe ſtante dicta mo-
dificatione que etiam morem Pape declaret ꝙ in mētali
non vult decipi ſed clare intelligere cui & de quo benefi-
cio mētali.c.q̄ graui de cri.fal.& iſtud poſt plures diſpu-
tatiōes maior pars firmauit etiam ſi Papa prouidiſſet de
vacanti G.tanq̄ ſibi grato non expreſſo ꝙ de mentaliter
reſeruato vt moriēte poſtea Papa qui reſeruauerat & ꝓ-
6 uiderat † dicatur adhuc vacare beneficium de iure ac du-
rare vinculum mētalitatis & non valuiſſe ꝓuiſionē.G.ſa

etiam ac debere & poſſe ſolum fieri per ſucceſſorē & ita corā do. Camillo de ballionibus. 1 5 2 0. in vna alia cauſa tandē poſt varias opiniones fuit obtētum etiam ex eo ꝙ in aliis ꝓponebatur ſic fuiſſe ꝓnunciatum nec debere ab eo ſenſu diſcedi ar. c. in cauſis de re iudi. &. l. minime ff. de le gi. Non ob. ꝙ reſeruatio in qua non dicitur ꝙ Papa ſibi & apoſtolice ſedi reſeruati videatur morte reſeruantis expirare. c. ſi gratioſe & ibi Arch. & Io. and. de reſcrip. in. vi. facit. l. iiii. ff. loc. quia reſponde prout erat in facto ꝙ iam tēpore vite reſeruantis per obitum obtinētis beneficium aut alio vacandi modo fuerat ſortita effectum reſeruatio & eius vinculum incertum vnde non expirat effectus conſumatus Bar. in. l. titia. §. imperator. ff. de leg. ii. quinimo reſpectu vinculi & inhibitiōis ac aliorum effectum nedum tempus vacationis ſed etiam reſeruationis attenditur vt dico in illa deciſione incipi. Papa contulerat Io. de madrigal ſucceſſor ergo poterit declarare pſonam gratam quam non declarauit predeceſſor cum in omnibus & per omnia ſuccedat & non ſumus in ea ſucceſſione ꝙ nequeat qui ſuccedit declarare mētem defuncti prout in. l. idē pomponius. §. ſi. cum ibi not. ff. de rei vend. in qua etiam admittetur declaratio qñ alius non dānificaretur perdendo ſuum ſ̄quis amittat lucrum ſm Bar. in. l. gerit. iiii. col. de acq. her. l. ſi quis a filio. §. ſi quis plures & ibi etiam Alex. ff. de leg. i. ſicut in propoſito nihil de ſuo alicui aufertur dato enim ſemel vinculo reſeruationis ꝙ durat quouſq; per habētē poteſtatē hoc eſt p Papam prouideatur etiam ſi ceſſet cauſa finalis affectionem inducens Rot. de ꝑben. iii. in anti. xiii. &. xiiii. & in no. ix. nemini fit iniuria nec preiudicium ꝙ quicunque Papa & ſolus ex quo alius non poteſt poſſit declarare atq; declarādo cuicunq; pro libito prouidere, & in cauſa predicta nouarieñ. caſus erat ꝙ Leo prouiderat Bar. & declarauerat de mentali facta a Iulio. ii. in perſonam Petri magni & in vna alia reſeruatione mētali que fuerat de tēpore Eugenii ſeu Nico. fuit aſſeueratū a do.

Barto. de petraſancta & aliis antiquioribus quod durauerat vinculũ reſeruatiõis donec venit vna regula Alex. vi. qui expreſſe reuocauit mẽtales que in cauſa fuit ꝑdu cta & conſiderata equalis enim eſt poteſtas vtriuſq; Pape. l. ille a quo. §. tempeſtiuum. ff. ad trebel. c. innotuit de elect. & idem eſt quo ad hoc in aliis ſpeciebus reſeruationum ꝙ ſi vnus Papa cõmendat per quã cõmẽdam afficit beneficium & videtur ad ſe futuram prouiſionem reuocare ac reſeruare ſm Ludo. ro. conſi. cccl. & Fed. de ſen. in trac. de rer. permu. q. xv. & habetur in deciſ. incip. cõmendauerat alius prouidebit ceſſante cõmenda licet non ipſe cõmendauerit ſublata ordinariis inferiorib⁹ diſponendi facultate & maxime id procederet ꝙ nõ expiraſſet facultas eligendi aut declarandi perſonam gratã ꝑ obitum reſeruantis qñ in prohemio reſeruationis a quo ſummitur finalis ratio. l. fi. de her. inſti. Bar. in. l. ambitioſa. i. q. ff. de decr. ab or. facit dictum eſſet ꝙ licet beneficiorum omnium plena & libera diſpoſitio ad Ro. pont. pertineat nihilominus idẽ pont. aliqua ex eis quandoq; ſue & apoſtolice ſedis diſpoſitioni reſeruat vt de illis cũ vacauerint per eum & dicte ſedis prouideñ. valeat ſaluubriter prouideri etiam ſi ſequatur hinc eſt ꝙ nos cupien tes perſone grate accepte prouidere noſtra & ſedis apo ſtolice diſpoſitioni reſeruamus quoniam verbũ nos non reſtringit ad reſeruantem ſed predicatur de reſeruante & quocunq; ſucceſſore vt patet ex precedentibus & ſequẽtib⁹. l. ſi ſeruus plurium in fi. ff. de leg. i. Propterea iſtud ſufficit ꝙ ſolus Papa poteſt de mentaliter reſeruato prouidere quia & perſonam declarare. l. ii. ff. de iuriſd. om. iud. l. ad rem mobilem & l. ad legatum. ff. de procur. l. illud. ff. de acqui. her. cum ibi no. cum ſolus habeat poteſtatis plenitudinem vt eſt dictum. d. c. ii. & . d. cle. i. & c. propoſuit de conceſ. preben. & ſi non prouidebit perſone grate reſeruanti ſatis eſt ꝙ prouideat perſone ſibi grate nã nec cogeretur illi in quẽ non declaraſſet reſeruans cum par in parem nõ habeat imperium. d. §. tempeſtiuũ.

Predicta militant etiam in prouiſione facta motu pprio cum non firmet gratia contra defectum intentionis cle. ſi romauus cum gl. de preb. de quo Fely. in. c. cauſamq; de teſti. nam † ſub gratia motu proprio non veniunt re-
7 ſeruata Rot. de conceſ. preb. in no. xxviii. deficit autem Pape intentio ex premiſsis & quia eſt magis peculiaris iſta mentalis q̃ alie que ex magna cauſa ac pro paucis & quidem ſibi dilectis pro quibus beneficiandis motu proprio cogitat ac prouidet emanar. ad ꝙ facit peregrina gl. in ver. reſeruamus in extrauag. execrabilis eo. tit. de preben. concedi. & quia poteſt Papa velle omnino & certitudinarie de aliquib⁹ beneficiis diſponere propterea inuenta eſt huiuſmodi ſpecies reſeruationis que in omni diſpoſitiõe requirit ſpecificam mentionem ad hoc vt in prouiſiõe Papa ſit certus quid agat de quo beneficio & cui prouideat conſi. Gemi. xii. ponens alias ſpecies reſeruationum nihil attingat de métali de qua videtur Egi. cõſi. xxxiiii. vt allegabatur dixiſſe ibi ad primũ dubium dicens nam illud colligo & reſtringo ad reſeruationes ſimplices factas per Papam ſimpliciter in fauorem ſuum & in ſolutione ſecundi dubii ibi & eſt ratio diuerſitatis qa quando Papa ſcribit pro perſona inuenta eſt eius intentio ꝙ voluit de illo beneficio ſua auctoritate ordinari & ꝙ iſto animo manum apponit ſed pro veritate non loqtur de mentali ibidem nec materia eſt talis nec ad métalem faciunt quote quas allegat de qua expreſſe iura nõ faciunt mentionem vnde doct. antiqui de ea non ferebant nec hoc ꝙ ſit facta reſeruatio ſimpliciter in fauorẽ reſeruantis infert neceſſario mentalem niſi concurrant q̃ ſupra dixi ponẽdo regulam & exempla ex eo ꝙ omnis reſeruatio nõ expreſſa perſona etiam in fauorem Pape vt ſolus poſtea diſponat & tamen non dicitur mentalis inducta per regulas reſeruantes beneficia certis temporibus vacatura niſi etiam dicatur vt perſone grate abſq; declaratione vt ſupra & idem ſi per literas.

Quinte decíſio. Summarium.

Clauſula ſuſpenſionis reſeruationum mentalium appoſita in reſeruatione ſeu prouiſione beneficii mētaliter reſeruati operatur validitatem prouiſiōis etiam ſi ex cauſa reſignationis in manibus pape facte prouideatur dummodo ad reſignationem ſe non reſtringat vel ſic mentio que requiritur de mentalitate ſufficit facta ſolum in clauſula ſuſpenſiua gratiarū quo ad hoc vt dicatur Pape velle prouidere etiam de mentali vel vt fecerit a mētalitate liberum tale beneficium ſeu mentalitatem pro ea vice ſuſpenderit ad effectum validitatis gratie.

Epithome.

1 Mentalium reſeruationum mentio qualiter ſit facienda ad hoc vt prouiſio ſeu reſeruatio beneficii mentaliter reſeruati valeat.

2 Clauſula ſuſpenſiua reſeruationum eſt pars gratie ideo in ea ſufficit de mentali reſeruatione facere mētionē.

3 Prouiſio Pape de beneficio mētaliter reſeruato non valet de mētalitate huiuſmodi mētione non habita.

4 Clauſula ſuſpenſiua mentalium an liberet beneficium a mentalitate.

Deciſio. V.

SVppoſito vt in proxima deciſionē ꝙ in prouiſiōe beneficii mētaliter reſeruati pro validitate requirať mētio de mētalitate fuit concluſum. 1 5 2 0. in vna monaſterien̄. cano. & preb. coram do. Camillo de ballionib9 ſuf-
1 ficere ſi in clauſula ſuſpenſionis omnium † reſeruationū dicatur etiam mētalium ſeu in nullius fauorē licet nec in corpore ſupplicationis nec in clauſulis alibi verbum aliquod de mētalitate factum ſit etiam ſi Papa ex reſignatione facta in manibus ſuis prouideat & ſoleat reſpectu ſuſpēſionis mentalium reſtringi ſuſpenſio ad effectū reſignationis dūtaxat ita ꝙ videbatur ſtilus conſiderandus.

& mos patrisfamilias.l.vel vniuerſorum.ff.de pig. acti. &.c.ex literis de conſtit. ſed ex quo talis reſcriptio non erat operatur métio etiam reſpectu prouiſionis quia ſumus in claro & rationabiliter pſumimus ꝙ Papa voluit ex aliqua cauſa pro eo cui prouidit ſuſpédere facit deciſio Biſignet.v.de reſcrip. in antiquioribus & ꝙ ibi dicitur ſimplicé ſignaturam remanere in terminis iuris communis & correſpondere omnibus petitis in ſupplicatione ¶.preterea inſtit.de inutil.ſtipu. Nec obſt.ꝙ in parte p
2 uiſiua nihil dicitur de métalitate quia † clauſula ſuſpenſiua eſt pars gratie vt dixerunt domini & ſatis eſt fieri mentionem in aliqua parte & Papam intelligere qui ſi noluiſſet prouidere de métali cancellaſſet aut reſcripſiſſet verbum métalium.c.ad audientiam de deci.vnde non cancellatio vel obmiſſa reſcriptio magis arguit conceſſionem etiam ſtilo inſpecto cum pro aliquibus ſoleat princeps ſuſpendere mentales in omni gratia prout eis permentales reſeruationes proſpicere vt in proxima deciſione.Item alʼs ſuſpenſio nihil prodeſſet prouiſo & fruſtra eſſet admiſſa contra.l.ſi quando.ff.de leg.i.&.c.ſo
3 lite de maio.& obe.Papa † enim ſcit non valere prouiſionem que de mentalitate nõ dicat cum habeat iura in ſcrinio.c.i.de conſtit.in.vi.ergo dum preponit de métali vel expreſſionem admittit vult ꝙ mentalitas non obſtet etiam de mentali ſi tale etiam cenſeatur prouiſum & hoc ſecundum vnum modum intelligendi ſecundũ qué talis prouiſio extinguit vinculum mentalitatis ex eo ꝙ reſeruatio & affectio durant donec puideatur & ſic per prouiſionem tolluntur Rot.xiiii.de prebé.in anti.&.xi
4 in no.vel ſecundum alium modum Papa ſuſpendédo † mentales liberat a mentalitate beneficium vt pro ea vice ſublato impedimento valeat prouiſio ſeu mortificat faciendo dormire ac ceſſare mentalitatem ne vires habeat ne ue prouiſioné impediat ſicut in ſimi. dicimus de cõmenda & vnione ad vitam vt in deciſione incip.Facta erat vnio & in alia cõmendauerat Papa vbi non datur

extinctio facit ſonus verbi ſuſpẽſionis differentis ab extinctione.l.ſi idem.C.de codi.& ꝙ videmus in expectatiuis & reſeruationibus poſterioribus ſuſpendẽtibus anteriores ſed non extinguentibus & iſto modo accipiendo durabit mentalitas vſq; ad aliam prouiſionem extrinſecam. Pro iſta intelligentia facit deciſio incipi.dubium fuit in vna Marſilieñ.cum ſuis motiuis licet etiam ibi ſint fundamenta pro primo modo extinctiuo & ꝙ ſufficiat mentio in clauſula ſuſpenſiua etiam appoſita in reſeruatione cum beneficio acceptandi & valuerint acceptatio cum prouiſione, de mentali fuit concluſum de menſe Iunii. 1 5 2 2.in vna Vercelleñ.cano.& prebẽ. coram me in qua pronunciaui pro Contino de virnutio &c.

Sexta deciſio. Summarium.

Deciſio proxima ꝙ in reſeruatione & in ſimilibus ſufficiat mentio mentalitatis in clauſula ſuſpenſiua procedit etiam ſi inhibeatur cum ſuſpenſione quibuſcunque quaſcunq; gratias etiam in nullius fauorem proſequentibus ſiue non ſit declarata perſona cui Papa prouiderit vel prouideri mandauerit ſiue declarata & ſit inhabilis ad beneficia iſta ita ꝙ valide proſequi nequeat.

Epithome.

1 Clauſula ſuſpendens omnes gratias etiam in nullius fauorem & ſic mentales proſequentibus operatur ſiue ſit vel fuerit declarata perſona cui ex reſeruatiõe mẽtali huiuſmodi prouiſum fuerat ſiue non.

2 Mentalis reſeruationis natura eſt remanere in mente reſeruantis.

3 Clauſula ſuſpenſionis mentalium includit etiam ea que adhuc remanent in pectore.

4 Verbum proſequentibus appoſitum in clauſula ſuſpenſiua quomodo verificatur.

5 Decretum irritans in expectatiuis & reſeruationibus nō mentalibus operat nullitatem prouiſionum inferiorum infra mēſem etiamſi expectantes nō acceptent.

Sexta deciſio.

IN eadem cauſa Vercelleñ. canoni. & preben. dicebat Do. Thom. regis ꝙ quāuis reſeruatio domini Anconitani ſuſpenderet omnes gratias etiam in nullius fauo
1 rem & ſic† mentalis tamen quia inhibebatur cum ſuſpēſione quibuſcunq; quaſcunq; gratias etiam mentales ꝓſequentibus ꝙ non continebat ipſos canoni. & preben. mentaliter reſeruatos de quibus in euentum vacationis fuerat prouiſum Franciſco tubie inhabili quia patienti defectum natalium de quo Papa in prouiſione quam ei fecerat non intellexerat & ſic valide proſequi non poterat cum de valida ac effectuali proſecutione verba ſint intelligenda. l. non putauit. §. non que ius de bon. poſſ. contra tabu. l. iiii. §. condemnatum. ff. de re iudi. c. fi. eo. titu. in. vi. & l. i. §. docere. ff. ne quis eum qui in ius voc. eſt vi. exi. Idem ſi perſona non eſſet declarata quaſi in dictis caſibus nullus ſit qui ipſam reſeruationem proſequatur aut proſequi de iure poſſit ſed ſolū verificetur quando eſt facta declaratione perſone habilis & ꝙ hoc innuat verbum proſequentibus & affirmabat eiuſmodi verbum ad id ponderaſſe Fely. in Rota & iuxta eius ponderationem fuiſſe reuocatam ſententiam latam per domi. 3
Hieronimum de porcariis pro qua ponderatione facit quia ſi voluiſſet Papa etiam in his quas nullus proſequitur ſuſpenſionem procedere expreſſiſſet. Sed contrarium voluerunt domini vt omni caſu capiat & pro cō
2 cluſione facit quia peculiaris natura† mentalis reſeruationis eſt vt remaneat in mente reſeruantis & ſic ſecreta perſona grata cui vult prouidere quouſq; prouideret declarat taliter ꝙ in ipſa reſeruatione perſona grata nō exprimitur quoniam ſi declararetur non eſſet mentalis vt

In deciſione incipien. mentalis reſeruatio eſt dictum liceat aliquando & ſepe ante vacationem fiat declaratio
3 quando ergo ſuſpendit † mentales videtur de omni mētali ſentire etiam de ea que adhuc remanent omnino in pectore ſuo que etiam omnimodo mentalis, verbum autem proſequentibus verificabitur in non mentalibus & in mentalibus perſona idonea declarata. Item quia dicitur etiam in nullius fauorem proſequentibus ergo quādo nullus proſequitur tanquam in iſtis non attendebatur proſecutio & ſi attenderetur ꝙ videatur Papa cuius intereſt proſequi poſſet, tamen dici ꝙ verba in nullius fauorem non inferunt perſonam non eſſe declaratam ſed naturam tantum mentalis que verba iuncta cum verbo proſequentibus videntur velle loqui de declaratis tantum & verbum proſequentibus non recte cadit in Papa ex quo de aliis non de ſeipſo loquitur & in generali ſermone perſona loquentis nō continetur. l. inquiſitio. C. de ſolutio. niſi dixerimus pro deciſione ꝙ verbum proſequentibus non ſit appoſitum reſtrictiue & excluſiue reſpectu gratiarum quas nemo proſequitur ſed ex eo quia vt plurimum reſeruationes & alie gratie habent aliquem qui curat eas & cuius intereſt quemadmodum in
5 expectatiuis † & reſeruationibus non mentalibus decretum irritans operatur nullitatem prouiſionum inferiorum infra menſem licet expectantes non acceptent & ſic non videantur proſequi vt per Fely. in. c. ex officia vlti. car. de preſcript. Ita Papa per verbum proſequentibus non videatur velle ſuſpendere gratias dumtaxat quas aliqui proſequuntur ſed etiam quas nullus proſequitur. Conſidera quia in decreto ſunt multe rationes & illa vt appoſitio menſis hoc operetur vt Fely. in. d. c. Item ibi eſt potentia proſequendi ſine actu proſecutionis quia noluit acceptare tale beneficium ꝙ erat in eius poteſtate quando gratia habet terminum ad acceptandum vt declaro in illa deciſione incipiente ſolent preſentes in curia & hic ſumus in terminis ꝙ nullus eſt qui

proſequi poſsit vel ſi eſt valide & iuridice non poteſt vt in iſto caſu valde vtilis eſſet Pape declaratio.

Septima deciſio. Summarium.

Ad hoc vt reſeruatio mentalis expiret quando perſone grate prouideatur non differt prouiſio in commendam a prouiſione que fit in titulum vel ſic effectus reſeruationis mentalis habetur quando perſona grata declaratur quomodocunq; & prouideatur conferēdo aut cōmendando ſeu al's &c.

Epithome.

1 Mentalis reſeruatio expirat nō ſolum per prouiſionem ſed etiam per cōmendam quia inſpicitur declaratio perſone non modus prouiſionis, & nu. 4.

2 Cōmenda eſt depoſitum non prouiſio non inducens incompatibilitatem.

3 Reſeruatio non expirat per commendam vel vnionem ad vitam.

5 Cōmenda ceſſante & vnione diſſoluta ſolius Papa tenet prouiſio.

6 Mentali reſeruatione ſublata per cōmendam remanet tamen alia ſpecies reſeruationis vel affectionis cauſata a cōmenda.

7 Mentalis reſeruatio ſolus Papa poteſt eam atteſtare.

Septime deciſ. Summarium.

Sicut alie reſeruationes expirant per prouiſionem ſecūdum deciſ. xx. in antiquior Biſignet' de preben. ac xiiii. in antiq. & xi. in no. ita mentalitas quando perſone
1 grate prouideretur † & ſi in cōmendam prouideatur ita voluerunt domini in vna Coroſopiteñ. archidiaconatus & parrochialis ſancti Andree corā. d. Io. ſtaphileo de mē-

ſe iunii. 1 5 2 5. ea conſideratione quia in mentali vt de
ſinat mentalitas ſolum inſpicitur declaratio perſone nõ
modus prouiſionis potius in ti. q̃ alias. obſtare tamẽ vi‑
2 detur ꝙ cõmenda † eſt magis deſpoſitum q̃ prouiſio non
inducẽs incompatibilitatem, quinimmo per eam Papa
futuram prouiſionem ad ſe reuocat nec per obitum cõ‑
mendatarii datur vacatio ſed modo quo prius ita Fed.
de ſen. in tract. de permut. benef. q. xv. Lud. rom. conſi.
cccl. tex. in. l. licet. ff. depoſi. in. c. dudum el. ii. de electi.
& glo. in. c. is cui eo. ti in. vi. ex quibus & aliis fundamẽ‑
3 tis tentum eſt ꝙ per cõmendam † que fit ad vitam reſer
uatio non expiret prout pono in deciſ. incip. cõmenda‑
uerat ſupra de priuil. idem in vnione ad vitam facta vel
quãdiu quis beneficium cui fit vnio obtinuerit vt in alia
deciſione vnio ſupra de vnio. niſi pro iſta deciſione dixe
rimꝰ ꝙ in aliis reſeruationibus non cadit cõſideratio de
clarationis pſone grate ſed magis ꝙ prouidatur cuicũq;
prouideri contingat dũmodo ſit vera prouiſio ideo mo
dus prouiſionis attenditur per quem prouiſus ſit prela‑
tus in beneficio & proprie dicatur de bñficio prouiſum
4 vt in allegatis deciſionibns ſecus in mentali † emanata in
fauorem perſone grate cui eſt peculiaris grate declara‑
tio & quia dicta declatione eſt iudicanda contenta dum
modo perſona declarata ſit & prouiſionem habeat de
beneficio qualẽcunq; nimirum ſi in ea verbum prouiſio
large accipiatur vt omnem modum cõtineat per quem
perſone grate prouidetur quemadmodum largo ſum‑
pto vocabulo comprehendit omnem modum per quẽ
prouidetur eccleſie iux. glo. not. in verbo prouiſionẽ in
cle. ſi. de elect. & not. Phil. franch. in. c. cum in illis. §. l. de
preb. in. vi. ad hec quia in aliis reſeruationibus nihil dici
tur de perſona ſed ꝙ ligantur per eas manus omniũ infe
riorũ vt ſolus Papa diſponere poſſit vt in. c. ii. de preb.
in. vi. & in extrauag. Pauli. ii. ad romañ. de benef. affect.
de conceſ. preb. & ſicut plures alie extrauag. & cancella
rie reg. in iſta vero expreſſe cauetur ꝙ ſit vt perſone gra

te prouideatur ita ꝙ in productione differt ab aliis non ergo mirandum ſi etiã differat in extinctione ſed id plurimum deciſioni confert ꝙ in commendando explicatur ꝙ is cui Papa cõmẽdat eſt illa perſona grata vel ſatis id deprehẽditur per narratiuam vel relationem que fit ad reſeruationem in ipſa cõmẽda.ad.l.aſſe toto.ff. de her. inſti.vnde ibi Papa clare loquitur & manifeſtat perſonã gratam atq; habet ex tali manifeſtatione intentum meri to tollitur etiam vinculum ex mentalitate iam euacuata ac affectuata cauſatum propterea non eſt veriſimile nec dicendum ꝙ Papa cõmendando reſpexerit ꝙ quando cõmenda ceſſaret perſone grate in tit. prouideret ſic.n. ſua intentione fruſtrari poſſet quia cõmendaret alteri ꝙ̃ illi pro quo reſeruaſſet quinimmo a cõmuniter contingentibus a quibus arguimus.l.ſuis quoq;.§.puto generaliter.ff.de her.inſt.fruſtraretur ex quo hoc magis cõtingens eſt ꝙ prius Papa vel perſona grata moriatur ꝙ̃ cõmendatarius quia cõmendando ſeu in primo actu commende vel alterius prouiſionis vt dixi elegit & declarauit perſonam ſibi gratam & habuit finem animi mẽtiſq; ſue al's differendo euacuare effectuareq; mentẽ in perſona grata cõmendando prius alteri quouſq; in tit.perſone grate prouideret faceret actum impeditiuum & veriſimiliter deſtructiuum mentis & conceptus ſui contra l.iii.ff.de Mil.teſt. maxime quia etiam commendando perſone grate adimpleuit ꝙ mẽte conceperat poſtquã in effectu parum vel nihil diſtat cõmenda noſtri temporis a ti.& cõmendatarii quodammodo equiperantur titularibus quia adminiſtrationem cum fructuum perceptione & vſu habent ſecundum ea que ponderat Alex. xliiii.di.cum autem &.lviii.ſiquis col. pen.nam quo ad fructus non differt & hoc ſufficiat perſone grate ſi eius perſonam contemplent in cuius fauorem emanauit reſeruatio ſufficit etiam Pape vt eſt oſtenſum nam & commenda canonicus titulus eſt & ſic canonica prouiſio.c. nemo deinceps & ibi glo.& archi. de electi. in.vi. idem

quando fit vnio ad vitam vel quãdiu beneficium cui ſit
vnio quis obtinuerit cum vtroq; caſu fiat contemplatio
ne pſone & non eccleſie vt in allegata deciſione vnio,
5 obſtare etiam videtur ꝙ per cõmendam † vel vnionem
ad vitam ſi tollatur vinculum iam productam inducitur
nouum vt futura prouiſio ceſſante cõmenda vel diſſolu
ta vnione ſolius Pape ſit vt,in deciſionibus ſupra addu-
ctis ſed hoc non contradicit quia hic non agitur niſi ꝙ
6 ſit ſublata † mentalitas & eius effectus licet ſuperſit alia
ſpecies reſeruationis vel affectionis cauſata a cõmenda
ſeu vnione vel aliunde q̃ reſeruatione mentali que eſt
durior aliis vt patet ſupra in ꝓximis deciſionibus huius
ti.& ſic eſt magni effectus mẽtalitatis extinctio & adiu-
uanda eſt hec deciſ. quia ſi mentalitas non euacuaretur
per cõmendas & vniones vt ſupra poſſet durare annis
centum & vltra & pluries in hoc decipi ignorantes tale
vinculum quando eis prouideretur poſſet etiam decipi
Papa ſucceſſor eius qui reſeruaſſet & credẽs valide pro
uidere inutiliter prouideret non faciendo de mentalita-
te mentionẽ que ignorantia non eſt ita facilis in aliis re
ſeruationibus per ius cõmune extrauag. & regulas can-
cellarie inductis q̃ Papa non ita ignorat nec nobis igno
rare licet.l.leges.C.de legi.& facta ex quibus cauſantur
ſunt etiam magis nota q̃ factum mentalis que ſecretius
8 fit q̃ alie & paucis innoteſcit & ſolus Papa poteſt eam †
atteſtari ex quo in eius mente perſiſtit & inde mentalis
& pectoralis appellata Papeq; atteſtationi ſtandum eſt
cle.i.de prob.& ex his patet etiam aliqua diuerſitas.

DE DECRET. IN RESERVAT.

Prime deciſ. Summarium.

Decretum reſeruationis in prouincia ligat legatũ de
latere vt eius prouiſio infra menſem ad acceptandum
facta non valeat licet reſeruatiuus non acceptet. 1

Epithome.

1 Prouiſio Pape quamuis infra mẽſem reſeruatiuo vel expectanti datum facta teneat legati tamen licet reſeruatiuus non acceptet non valet.

2 Mẽſis appoſitio in expectatiuis vel reſeruationibus operatur vt interim facte prouiſiones non teneant.

3 Legati poteſtas in prouincia eſt ordinaria quãuis ſit extraordinario modo inducta.

4 Clauſula anteferri conſeruat ius ad rem non in re.

PRIMA DECISIO.

CORAM domi. Bartolameo de pe-
tra ſancta. 1515. in vna Bergomeñ.
1 placuit prouiſionem † legati priorẽ nõ
valere ſed bene apoſtolicam poſteriorẽ
que ante prouiſionem reſeruatiui a Pa
pa fieri poteſt iux. Rot. xvi. itẽ licet de
more de preben. in no. & hoc ſtante reſerua conceſſa in
prouincia Lombardie. d. Iacobo ſimoneta cum clauſula
acceptandi infra menſem beneficia vſq; ad certum valo-
rem ac cum irritanti decreto de quo apoſtolicus dedit
non obſtan. ꝙ aliqui dicebant validam eſſe prouiſionẽ
legati ex quo dominus Iacobus non acceptauerat quaſi
clauſula non operaretur niſi purificata cõditione & po
tuiſſet legatus & ordinarius quilibet ante acceptationẽ
conferre. c. i. de conceſ. preb. in. vi. cle. i. verſ. quia eo. ti.
item quia videbatur non vti non acceptando & renun-
tiare decreto in eius fauorem appoſito. l. ſiquis in cõſcri
bendo. C. de pact. Anch. in. c. ſtatutum de preb. in. vi &
Fely. ad id plura cumulans in. c. cum ex officii antepen.
col. de preſcrip. licet oppoſitũ teneat vt infra itẽ reſerua
tio habebat clauſulam anteferri ad prouiſiones legati er
go ſupponebat eius prouiſionẽ valere nihilominus hec
2 tolluntur per §. ſecus in. d. cle. volentem ꝙ appoſitio † tẽ

poris efficiat inualidam ordinariorum prouiſionem in-
fra menſem etiam ſi non fiat acceptatio nedum intra mē
ſem verum etiam ſi nunq̄ Car. ſuo eleganti conſ.cv. A.
& B.clerici vbi nouem conſiderat fundamenta & refert
ac ſequitur Fely.poſt alios quos adducit in.d.c. cum ex
officii col.pen.firmans hoc & reſpondens ad contraria
inter cetera motiua & poſtq̄.d. clem. premiſit ꝙ gratia
conditionalis decretum habens non operetur niſi con-
dictione purificata ſubiungit eſſe ſecus quando in ea eſt
menſis appoſitus ex eo ꝙ tunc quo ad impediendā or-
dinarii collationem habet effectum ante condictionis
purificationem cum non ſurgat ex clauſula decreti quid
ſignatura ſuſpendit in euentum purificate condictionis
ſed ex ſpeciali & noua diſpoſitione.d.§.ſecus iducta pro
pter expreſſam rationē vt menſis appoſitio aliquid ope
retur & hec pars vel tanq̄ cōmunior aut verior ſeruatur
in palatio & ſicut ligantur manus ordinariorum ita lega
5 ti † qui in prouincia reputatur ordinarii.c.ii. de offi.leg.
in.vi.nam vere talium legatorum poteſtas eſt ordinaria
quāuis extraordinario mō inducta ait Abb.in.c. ſiquis
contra clericū col.ii.de for.comp.inſuper reſeruatio ha-
bebat clauſulam inhibitionis ad quoſcunq; quacūq; au-
4 ctoritate fungeñ.ergo & ad legatos clauſula vero † ante
ferri fuit dictum ꝙ conſeruabat ius ad rem non in re vt ſi
haberet aliquis a legato expectatiuam aut reſeruationē
preferretur & reſeruatio domini Iaco. quouſq; ſit effe-
ctuata preſeruato iure reſeruatiuo legati poſt impedimē
tum domini Iacobi effectuando & ita fuit iudicatum &
ex hac concluſione emanauerunt plures prouiſiones in
Lombardia a legato fact.

Secunde deciſ.Summarium.

Interminis proxime concluſionis valida eſt prouiſio
Pape non acceptante reſeruatiuo etiam ſi decretū reſer
uationis irritet pouiſiones per Papam fact.

Epithome.

1 Prouiſio Pape non data acceptatione reſeruatiui valet etiam ſi in reſeruatione huiuſmodi irritaret prouiſiones etiam per ſe factas.

2 Prouiſiones inferiorum infra menſem ſiue reſeruatiuus vel expectans acceptauerit ſiue non, non tenent.

Deciſ. I I.

Quamuis prouiſio legati non valeat vt in deciſione proxima & eius terminis valet tamen prouiſio † Pape non data acceptatione reſeruatiui non obſtan. ꝙ decretum reſeruationis irritet prouiſiones etiam per Papam factas & in vna Vercelleñ. coram.d. Paulo de capiſuchis fuit tentum quia ligauerit ſeipſum in fauorem reſeruatiui dumtaxat taliter ꝙ ſit conditionale quo ad eum ſi acceptatio fiat ex quo eadē & maior poteſtas &c.c.dudum de preben.in.vi.quo vero † ad inferiores puram & ligās ſiue acceptatio facta fuerit ſiue nō ꝙ non verificatur ſecundum hanc concluſionem doct. Anch.& ſequacium in.d.c.ſtatutum in cauſa concluſionis & limitatur ꝑ prima deciſio. ac.c.pe.& ꝙ ibi Lap.& domi.de preb.in.vi.inquiunt ꝙ decretū ligat Papa quaſi ita voluerit ad.l.ſiquis in prin.teſtamenti.ff. de leg.iii.

Tertia deciſ. Summarium.

Decretum legati de latere non ligat ignorantes.

Epithome.

1 Decretum irritans Pape ligat etiam ignorantes & nu. 3

2 Legatus de latere poteſt decretum irritās apponere an autem liget ignorantes eſt conflictus opinionum.

3 Legatus de latere contra ius facere non poteſt.

4 Ligare ignorantes quando ſit contra ius.
5 Iuriſdictionem inferioris ſuperior impedire poteſt.
6 Decretum legati de latere non ligat ignorantes.
7 Differentia eſt inter reſeruationem inhibitionem & decretum.
9 Annullatio actus an & quando ſit pena.
10 Statuere vt tempus currat ignoranti ſolus princeps pōt.
11 Legatorum poteſtas vt ſupra inducta eſt reſtringenda ordinariorum vero amplianda.

Deciſ. III.

1 SVppoſito prout eſt clarum ꝙ decretum † irritans Pape ligat etiam ignorantes.c.ſi eo tempore & ibi glo. de elect.c.dudum &.c.pen.de preben.c.i.&.c. ſi ſoli de
2 conceſ.preb.in.vi.cum ſim. & ꝙ legatus de latere † poteſt tale decretum apponere.c.preſenti de offic. leg. in prin.c.ſi apoſtolice de preb.& ibi arch.& Io.an.ac glo. ſuper verbo & irritum in.c.i.de conceſ.preb.in.vi.an ēt iſtud ligat ignorantes eſt conflictus opinionum & propterea in vna Brixienſi coram.d.Cornelio de la volta de menſe martii. 1525.fuit dubitatum & tres ex dominis tenebāt affirmatiuam per.c.dilectus de iur. pat. quē ad hoc pōderat domi.in.d.c. ſi apoſtolice ibi vnde poſt quā idē legatus donationem ſibi decreuerat reſeruando Papa dicat ꝙ ſolum decretum operetur effectum nullitatis geſtorum in contrarium ex quo illud de inſinuatione fuit contingentia facti que in parte diſpoſitiua nō attenditur ex quo Papa refert ſe ad tempus decreti ꝙ fuit ſine dubio anteqūā inſinuatio & ad rationem Comp.in c.capitulum col.pen.de reſcript. vbi tenet negatiuam ꝙ alius a Papa nequit ſupra vel contra ius facere aſſerens contra ius eſſe ꝙ ignorans ligetur.l. ſi ignorans loca.l. fi.ff.de decr.ab or.fac.cum aliis per doc. allegatis & nō
3 licere etiam Cardinali legato † de latere contra ius facere.c.pen.& vlt.de fil. preſb. &.c. dilectus el.i. de preb.

Reſpondet Io. de lig. hic pro affirmatiua non eſſe con-
4 tra ius ligare ignorantes † quo ad annullationem actus
ſed tunc demum quando ligaretur quo ad penam pro
qua conſideratione facit quia nullitas actus non eſt pro
prie pena nec irritatio contractus eſt naturalis pena cō-
trahentium contra legem, cum pena proprie ſit circa di
minutionem patrimonii ſecundum Inno. in. c. ſi vere de
ſen. excom. & Io. an. in. c. odia de reg. iur. in. vi. in merc.
& declarant Domi. & Phil. franch. in. c. ſi. de elect. eod.
lib. ac Fely. nouiſsime in. c. cognoſcentes poſt princ. de
conſti. & ad rationem zenze. tenentis negatiuam ꝙ nō
reperitur iure cautum vt ignorantes liget niſi in decreto
Pape reſpondet domi. ſatis caueri in. d. c. cum dilectus
vbi hoc placet Inno. & Ho. etiam in cum §. ei a quo ad
ſi. de preb. & licet Lap. allegatione. xiiii. vbi adducit ad
Io. an. in. d. c. apoſtolice Car. & in cle. i. in. vi. notabiliter
de conceſſ. preb. inquit cōmuniter teneri in. d. c. ſi apo-
5 ſtolice ꝙ ligat ea ratione quia poteſt ſuperior † impe-
dire iuriſdictionem inferioris quia & quando concurre-
rent ſuperior prefertur. c. ſi a ſede de preb. in. vi. eandē
partem ſequitur boniſ. de vitali. in. d. cle. i. in prin. col. ii.
bene. capra. hic & videtur etiam ſentire collecta. in. c. ec-
cleſia noſtra col. pen. de ſortil. ibi & ita ſeruatur loquens
de clauſula que ſolet apponere videlicet decernens irri-
tum & inane ſi ſecus a quoquā ſcienter vel ignoranter
factum fuerit ſeu attemptari contingerit alii domini pro
6 maiori parte tenuerunt † negatiuam & in hunc ſenſum
fuit cōcluſum quā opi. poſt Comp. firmat Archi. in. d. c.
ſi apoſtolice & ſequuntur Lap. in. c. ſtatutum eo. titu. &
Pau. in. c. i. de conceſ. prebē. in. vi. ac Anch. in. c. ſi bene-
ficia in col. iii. de prebē. eo. lib. vbi in decreto reſeruatio
nis etiam valido tenet vt non liget ante notificationem
ſubiungens ita notare Archi. & Io. and. in. d. c. ſi apoſto
lice & pro hac parte Phil. franc. ibi etiam allegatur Ioā.
an. ex quo patet ꝙ aliter adducitur per Phil. franc. & in
alium ſenſum ꝗ iudicat Lap. in. d. allegatio. xiiii. & vere
rati o

ratio comp. eſt potens cum non reperiatur lege cautum ꝙ liget vnde erubeſcit affirmatiua.l.illam.C.de colla.in auct.de non elig.ii. nuben§. cum igitur verſ. fui autem col.i.& in auct.de trien.& ſemis§.cōſiderem⁹ col.iii. ad c.i§.obiciebatur & ibi ex parte de conceſ. preb. & ad.c. tibi qui§.i.de reſcri.in.vi.reſpondet Arch.in.d.c.ſi apoſtolice ꝙ non probant affirmatiuam quin potius faciūt pro negatiua & ita eſt verum & Io.an.anch. & alii referentes ſentiunt tranſeundo ideo non inſiſto, Ad.c. cum dilectus reſpōdet Archi.vbi ſupra ꝙ proceſſum erat ad inhibitionem vt patet in prin.& Phil. franc.qui ſequitur negatiuam tanquā veriorē & ornatam iuribus & rationibus reſpōdet aliter ꝙ ibi nihil dicitur de decreto cum ſolum dicatur de reſeruatione & inhibitione & tamē eſt
7 differentia † inter inhibitionem reſeruationem & decretum.d.c.tibi qui§.i.& not. glo.in.d.c.ſi eo.tempore ſuper verbo prouiſione de elect.in.vi. & ad ponderationem Domi.vltra reſpōſum Arch. dic.ꝙ ſola reſeruatio non afficit ignorantes prout Io.an.& Phil. franch. poſt alios dicunt in.d.c.ſi eo tempore & ideo finis.c.neceſſario intelligitur in caſu in quo loquitur ſi ſecuta notificatione Henric.boich.in.d.c.cum dilectus circa fi.videtur ſequi etiam negatiuam quia poſtq̄ retulit Inno.& Hoſt. pro affirmatiua ſubiicit ſed Goff.in hoc contra infra de preb.ſi apoſtolica vnde reſidet in opinione vltimo relata iux.glo.not.in.l.cum filium§.ſabinus ad trebel.l.bona fides & ibi Bar.ff.depoſ.ponit Bal.in auct. ex teſtamento.C.de colla.& dictum glo. probat Abb. in.c. de quarta col.iii.in fi.de preſcript.& plura ad id accumulat Iaſ.in.l.pacta nouiſsima.C.de pact.Pro negatiua eſt ēt
8 Fed.de ſen.conſ.ccxc.col.iii.dum dicit ꝙ decretū † principis ligat etiam ignorantes ꝙ tamen non accidit in inferioribus a principe & allegat.d.c.i§.ex parte de conceſ. preb.&.d.c.tibi qui Egi.bellame.firmat etiam hunc partem in.d.c. ſi apoſtolice diſcutiendo late hanc paſſum & Villadiego qui fuit auditor Rote & in ſuo trac.deleg.

q.ix.verſ.liii.quero col.xxi.& Pau.de liaza.in.d.c.i.de conceſ.preb. Accedit opinio Alex.conſ.xc.vol.vii. vbi etiam reſpondet ad.d.c.ſi a ſede qui loquitur quādo legatus & ordinarius concurrunt eodem die & non appa ret de prioritate prouiſionis ſed vbi reſeruatio preceſsit & ordinarius ignorans contulit inihitio non ligat item ſi eſt alius actus canonicus expreſſus in iure iſte nullibi & ſic non ob.cōſideratio Car.in.d.cle.i.& ad illud de pe-
3 na reſpōdet ꝙ infringere † ſeu annullare actum geſtum ab ignorante dicitur pena quando annullatio procedit ratione prohibitionis vt hec non ratione defectus ſolē-nitatis.l.ſenatus.ff.de contra.empt.l.non dubium & ibi not.Iac.but.C.de legi.& ibi etiam Bal.col.ii.l.turpia in prin.& ibi not.Bar.de leg.i.& Io.an.in.c.ſi.de reſcript. & in.c.diſpendia eo.ti.in.vi.cum aliis adductis per eum que not.in materia quādo dicatur diſpoſitio penalis qn̄ non licet habere ſi admiſerimus ꝙ ſit pena non propterea firmabitur affirmatiua nec tollerentur iura & rationes faciētes pro negatiua, & iſta pars negatiue ſecundū Alex.in.d.conſ.eſt magis rōnabilis q̄ ſecundum eum & ſequitur Io.and.in.d.c.ſi apoſtolica Ang.etiam in.l.genero ff.de his qui no.infa. tenet idem dum dicit ꝙ nullus inferior a principe aut a Papa poteſt ligare ignorātē & adducit ad hoc auctoritas compoſt.ad idem Lud.ro. in.l.i.§.occiſorum ad ſille.& in.l.is poteſt.ff.de acq.her. & Barb.in cle.i.col.vii.de electi. dicens ꝙ nullus preter
10 † principem poteſt ſtatuere vt tempus currat ignoranti nouiſsime Socy.conſ.cxii.iii.vol.firmat iſtam partē eſſe ſequēdam in iudicando que vt ſenſi eſt iu iure verior & ſanior ac fauorabilior q̄ affirmatiua ex eo etiam ꝙ quan do ſumus in decreto reſeruationi appoſito conſideratur duplex odium vt no.glo.in.c. preſenti de offi.leg.in.vi merito accommodatur ꝙ non liget ignorantes.l.cū quidam.ff.de lib.& poſth. & regula odia de reg. iur. in.vi.
11 nam & poteſtas † legatorum vt ſuperinducta & extraordinaria ac ordinariis preiudicans reſtringenda eſt ordi-

nariorum vero vt naturalis & fauorabilis ampliãda pro quo glo. in cle. ii. de offi. ord. ergo legem magis conſeruanda ex quibus conſtat ꝙ ſi demus in dubio omnino eſſet tenenda vt magis amica iuri ac rationi pars negatiua q̃ affirmatiua que vt hodie apparet vltra iura & rationes habet etiam longe plures doctores numero ita qđ eſt cõmunis & ab ea etiam in iudicando non eſt diſcedẽdum. c. prudentiam in prin. ibi integrum eſt iudicium ꝙ plurimorum ſententiis confirmatur & Abb. poſt alios in. c. i. de conſti.

DE ACQVIREN. RERVM DOMINIO.

Vnica deciſ. Summarium.

Alueus antiquus a flumine ad alium locum fluente derelictus eis acquiritur qui prope ripam predia poſsident ſicut inſula in flumine nata etiam ſi facto hominis id contigerit differunt tamẽ alueus & inſula circa acquiſitionem poſſeſsionis.

Epithome.

1 Fluminis curſum naturalẽ ad alium diuertere locũ opere manu facto eſt prohibitum.

2 Lex ad caſus raro contingentes non adaptatur & nu. 9.

3 Feudi incrementum non per aluuionem ſed ex induſtria & opera manuali vaſſalli ipſius eſt.

4 Elemoſinam eccleſia a raptore & vſurario capere non debet.

5 Alueus fluminis ſi mutetur etiam facto hominis vẽndicatur per habentes predia vicina.

6 Inſula in flumine ſiue facto hominis aut poteſte diuina nata acquiritur prediis vicinis & nu. 8.

7 Natum vel edificatum in flumine publico quicquic eſt an illorum eſſe cenſeatur qui predia iuxta ripam flu

minis poſsident.

10 Feudorum iura ſunt ſpecialia contra regulas iuris communis non trahenda in conſequentiam.

11 Acquiſitio illicita dici non poteſt que ſit lege ciuili aut canonica permittere.

12 Iuramentum de non alienando ſine licentia Pape non continet ſolita alienari eo inconſulto.

13 Alueorũ mutatio non fit niſi magna cauſa vtilitatis ſuadẽte vel neceſsitate publica vrgẽte al's eſt interdicta.

14 Impoſsibile non iudicatur factum per ſolum principem niſi quando abſtractum eſt ab omni iuſtitia & ſoli gratie innititur.

15 Lex habens plures intellectus an poſsit allegari & fieri fundamentum ſuper ea.

16 Sacra ſcriptura quatuor admittit ſenſus ſiue expoſitiões

17 Poſſeſsio cum ſit facti in acquirendo exigit corporalem apprehenſionem nec lex ſupplet per fictionem.

18 Poſſeſsio aluei relicti a flumine acquiritur ab habentib⁹ prediis vicinis abſq; apprehenſione non tamen inſule nate in flumine.

DECIS. VNICA. DE ACQVI. RE. DOM.

DERELICTVS erat alueus naturalis flumen ad aliũ alueum fluente a duce Mediolani de nouo factũ ſuper prediis quorundam ciuium papienſium eccleſia papiẽſis & pro ea Cardinalis ſancte Praxedis de monte nuncupatus obtinens predia viciniora antiquo alueo vẽdicabat ipſum per.l.adeo.§.inſula cum.§.pro ſic naturali inſti.de rerum diui.is qui habuerat a ducali camera dicebat dicta iura & ſimilia procedere quando flumen naturali curſu aut propter aquarum inundationem mutat alueum nõ ſi facto hominis vt lex in caſu poſsibili loquatur cum autẽ
1 †naturalem curſum fluminis ad alium diuertere locum

opere manu facto ſit prohibitum & impoſsibile.l.i.C. de allu.& palu.pro quo facit quia ſi eſt in ſola principis poteſtate impoſsibile reputatur nec legari poteſt ꝙ in cõmertio non eſt vel cum magna difficultate eſt.l. cum ſeruus al's.l.idem Iul.§.cõſtat.ff.de leg.i. poſsibilitas aũt que a iure colligitur conſideratur, & ꝙ a iure inhibetur dicitur fieri non poſſe ſicut ꝙ cõmode fit & non cõmode.l.conditiones.l.filius de condi.inſti.l. nepos procu. ff.de verb.ſigni.xxii.q.ii.faciat hõ. &.c. cum pridem.§. perſone de renunt.idem de eo ꝙ per extraordinarium remedium fit ſecundum Inno.quem refert Abb.in.c.paſtoralis in fi.de cau.poſ.& prcpr.cuius dictũ inquit eſſe
2 notandum item lex † ad caſus raro contingentes nõ adaptatur.l.iura cum duabus ſeq.ff. de legib.c. coram ver. ſed fuit de off.deleg.vbi Abb.colligit diſpoſitionem in dubio intelligi in caſu contingibili non ſi nunq̃ vel raro contingere poſsit nam in his que raro fiunt miraculum eſt dicit tex.in auc.de conſul.ver. quintum col.iii.colla. iiii.& ꝙ preter miraculum non fit pro impoſsibili habetur.c.fraternitatis de frig.& malef. vnde non ſine miniſterio.d.§.inſula cum ſim.nihil exprimunt acquiri quando humano opere fieret mutatio ꝙ ſi voluiſſent dixiſſent arg.c.ad audientiã de deci.ideo ſine.l.erubeſcimus l.illã.C.de colla.nec in merito qa ſecũdum Bar.in trac. tiberiadis inter ver.flumine ver.ſed quero omnes acceſſiones que diuina natura obueniunt nullo humano facto interueniente eiuſdem nature ſunt.l. item ſi fundi.§. i.ff.de vſuf.& Az.in ſum.inſti.de rer.diui. ergo alia videtur eſſe earum que facto hominis ad idẽ in ſim. Bal. in.c.i.§.ſi quis de manſo.ſi de inueſti.fe.con. fuerit ꝙ in
3 crementum feudi † ex induſtria & opera manuali vaſalli perueniens ipſius eſt non ſi per alluuionem item differẽtia inter factũ hominis & fluminis ſentit glo.in.l. pomponius.§.de arbore.ff.de rei.vend.& fuit antiquorũ opinio que videtur ſatis rationabilis dicunt Io.fab.& Ang. aret.in.§.preterea inſti.de rer.diuis. quam glo.& docto.

ponderando Car.conſ.lxxii.magnifice vir ver.aduertat ait ꝙ.§.ꝙ ſi toto cum ſim.de rer.diuiſ.inſti. non habent locum quando facto hominis mutatio fit quodq; in tota Italia ita praticatum fuit ꝙ vbi flumina mutantur opera hominis alueus eorum remanet qui in flumine iuriſdictionem habent item ſi mutatio aluei eſt illicita vt.d.l.i.nullus ex acto illicito debet ſentire lucrum.l.fi.C.de
4 reb.cred.minus eccleſia que ab vſurario † & raptore elemoſinam non debet capere.c.ſuper eo de rapt.&.c. qa in omnibus cum ibi not.de vſur.neq; ex opere ducis cū eius iactura locupletari contra naturalem equitatem.l.nam hoc natura.ff.de cond.inde.c.locupletari de reg.iur.in.vi.&.c.ii.cum ibi not.de eccle.edi.precipue quia nullo facto opere a Duce nihil lucri feciſſet nec propter ipſum opus factum aliquid perdit ꝙ eccleſie debent ſufficere etiam ſi non lucretur.l.fi.C.de codi.ne alís doleat dux cum damno & labore contra.l.fi.C.de allu.& palud.Sed pro eccleſia & Cardinali predict.in cauſa papienſi bonorum intitulata,de menſe maii. 1 5 1 9. fuit con
5 cluſum & iudicatum per.d.P.de capiſuchis † attenta generalitate.d.§.ꝙ ſi toto & aliorum allegatorum.l.i.§.generaliter.ff.de leg.preſt.& quia alueus & inſula in allegatis.§.abſq; reſtrictione ſunt equiperata ita ꝙ ſtante regula acquiſitionis eorum qui vult reſtringere neceſſe eſt det exceptionem ab ea vt not.in.l. omnis diffinitio.ff.de reg.iur.& ſuper rub.circa fi.eo.ti.in.vi.in acquiſitio
6 ne autem inſule † idem iuris eſt ſiue caſu aut poteſtate diuina ſeu manu hominis facta ſit vt inquit Bar.in trac.de inſu.ver.in flumine nata allegando tex.expreſſum in.l.pen.§.fi.ff.de acqui.rer.do. qui eſt ſingularis in materia ſecūdum literam affirmatiuam ſuppoſita predicta equiperatione quo ſtante ſi alueum legiſlator in caſu de quo agitur acquiri noluiſſet dixiſſet itaq;.d.c. ad audientiam &.d.l.illam magis faciunt pro concluſione cum ſaltem per equiperationem & generalitatem dictum ſit prout in concluſione item idem Bar.in.l.quo minus col.v.ff.

de flum.adducendo eundem §.fi. dicit quicquid natum
7 †vel edificatũ eſt in flumine publico eſſe eorũ qui ꝓpe ripam predia poſsident,&.d. vlti.col.circa fi.ait ꝙ in his que ſoli coherent non eſt differentia intẽr natum & edificatum quia ratione ſoli ſunt eorum qui prope ripam predia poſsident ſecus in his que ſolo non coherent in quibus quicquid ibi naſcitur ſolo non coherens eſt publicum.d.l.pen.§.ſi qua inſula nec huic concluſioni con tradicit Bar.in.d.tract.tiberiadis cum loquitur de acceſſionibus diuina natura obuenientibus abſq; facto hominis ad differentiam eorum qui humano facto interueniunt ſcilicet per applumbationem vel ferruminationem & aliis modis diuerſis ab iſto de quibus Azo.in ſum.de rer.diuiſ.per diſcurſum in quo nullibi in alueo & inſula talem ſcribit eſſe differentiam vt dictum Bar. iuxta quo tam accipiatur.l. imperator.ff. de indi. adiec. Nec.d.l. Item ſi feudi loquens in vſufructuario obſtat,vt patet in ea & quia ſumus in diuerſis.l.fi.ff.de calum.& ita etiam glo.in.d.§.de arbore relata ad tex.non procedit in caſu noſtro que quando procederet vel a ſimili argueretur non eſt cõmunis nec tenetur per accur. ibi quin potius
8 opi.Azo.ſentiẽs idẽ ſiue†facto hominis,ſiue aque impetu coaluerit ex quo refert eum vltimo loco abſq; eo ꝙ approbet aliquam ad glo.not.in.l.qui filium.§. ſabinus.ff.ad trebel.pro qua collige cõcor. in additione ad Bar.ꝰ.bona fides.ff de pe.& ipſam glo.ſequitur in hoc Abb.in.c.de quarta col.iii.in fi. de preſcrip. & opinionem Azo.tanq̃ eqtati conſonam ſeqtur Io.fab.& Ang. de are.in.d.§.preterea ac Ang.de peru.in.d.§.de arbore vnde Curt.in.d.conſil. equiuocauit aut ſaltem in eis non poteſt fundare.Neq; ꝙ caſus ſit rarus vel miraculo
9 ſus:obeſt quoniam in hac materia iura†prouident his que raro contingunt & diuina natura vt per Bart. in.d. tract.Tiber.& tex.in.d.§. inſula de rer.diuiſ. vbi etiam glo.ponderat pro ſolutiõe verbum potius de quo in.d. l.nam ad ea de legi. & alĩs ſolutiones ponit in.l. ex his

que due.ll.ſequuntur poſt.d.l.iura. dictum etiam Bald.
in.d.§.de manſo eſt in materia ſeparata habente diuer-
10 ſam conſiderationem. Item iura † feudorum ſunt cõſue-
tudinaria & ſpecialia contra regulas iuris cõmunis non
trahenda ad conſequentiam.l.ꝙ vero cum duabus ſeq.
de leg.& Bar.in.l.vt iuriſiurandi.§.ſi liberi.ff. de oper.
lib.Ioan.an.& alii.in.c.ii.de feud.Nec poteſt dici illici-
11 ta acquiſitio † que ex iuris diſpoſitiui diſpoſitione pro-
uenit vt in preſcriptione vſucapione & aliis cauſis & ca-
ſibus ciuili ac canonica.l. approbatis.viii. diſtin. quo iu-
re. Ceterum equum eſt vt quilibet ratione vicinitatis ꝑ-
diorum acquirat ſicut per alluuionem aut aliter perdere
potuiſſet ad reg.ꝙ vbi eſt periculum ibi lucrum & econ
tra.l.fi.§.cum aut.C.de furt.§.cum autem inſtit.de emp.
& vendi.c.cum ſecundum apoſtolum de preben.c.i. de
ſepul.Reg.qui ſentit de reg.iur.in.vi.l.vnica.§.pro ſecũ
do.C.de cad.tollen.& cle.i.in princi.de cenſi. Neq; ali-
quid eccleſia acquirit cum damno ducis qui nouum al-
ueum non fecit ad querendum antiquum ſed vt flumen
per nouum flueret ita ꝙ habet intentum & cõmodum
abſq; eo ꝙ doleat & ſic ceſſat.d.l.fi. de allu. & palud.
Nec obſt.d.l.i.eo.titu.quia vere mutatus eſt curſus flu-
minis naturalis.i.antiquus vt exponit Bar. in.d. tracta.
de alueo.in ver.naturali non ab eccleſia ſeu eius manda
to vt eidem imputari poſsit ſed a Duce & qcunq; alius
feciſſet factum eſſet ꝙ ius ponitur vt videatur aduenien-
te caſu cui queratur ſicut de inſula que in mari naſcitur
& aliis que adeo vel principibus fiunt quibus omnibus
ius prouiditur vt eſt dictum & ex his etiam ſilet.d.§. cõ
ſtat quia procedit in re ratio facta ſed que ſine principis
licentia fieri nequit. ſecundo quia talis iudicatur diffici-
lis & ſic impoſsibilis quando per principem non eſt ſo-
lita fieri vt in.d.§.in fi.ibi cum diſtrahi non ſoleant vt no
tabiliter determinat ibidem Ang.pro qua determinatio
ne pondero tex.cum glo.in.c.ii. de feud vbi etiam Ab-
12 ba.poſt alios ꝙ iuramẽtum † de non alienando ſine Pa-

pe licentia non continet ſolita alienari que inconſultò etiam Papa alienantur nec impoſsibilia quoquomodo reputãtur & ſumus in caſu poſt alueum factum nouum & antiquum derelictum ꝙ publica ſuadente vtilitate factum fuiſſe credendum eſt. Item ꝙ eadem conſideratione idem in aliquibus aliis fluminibus factum ſit licet vnicus actus acquiſitionem quaſi poſſeſsionis iurium inducat & conſuetudinem quando ſumus in his que facile non ſolent concedi ratione amicitie aut facilitatis. l. i. §. item queſitum & §. ꝙ autem de aqua quot. & eſti. Bart. in. l. i. §. hoc interdicto in princip. ff. de itin. act. priua. c. cum eccleſia ſutrina iunct. glo. in ver. in trium & ibi Abba. col. iiii. de cauſa poſſeſ. & proprie. facit. c. querelam de elec. c. conſultationibus de iurepatr. &. c. cum de beneficio cum materia de prebend. in. vi. quãuis al's & ad querendam proprietatem duo tres aut plures actus requirantur & vſq; ad certa tempora ſecundum varios caſus. l. iii. C. de epiſc. audi. Bar. in rep. l. de quibus. ff. de legi. l. ii. C. que ſit lon. conſu. col. viii. cum ſeq. But. in. c. fi. de conſue. car. ii. & Abb. in. iiii. & idem Abba. in. c. fi. de appel. & tex. cum glo. in. c. cum olim de cauſa poſſeſ.
13 & proprie. Tertio † mutatiões alueorum nunq̃ fiunt niſi ſuadente magna cauſa vtilitatis & vrgente neceſsitatẽ publica etiam ex hoc ꝙ in eis eſt maxima impẽſa ingens labor periculum etiam incertitudo an ſequatur effectus & quomodo ſequitur non ergo fiunt nec videntur permitti fieri ſemper ex ſola gratia ſed magis publica iuſtitia inſtante cum iudices & principes poſtpoſito priuato cõmodo proprio ac aliorum ſtudere debent & quando vrget ne obmittatur expediri permittitur & mandatur ꝙ al's cõmuni iure eſt interdictum. l. meminiſſe de offi. proconſu. l. actione. §. labeo. ff. pro ſoc. l. vnica de offi. comi. ſacra. leg. auct. res q̃. c. co. de leg. d. l. vnica. §. fi. C. de cadu. tollen. c. bone primo de poſtu. prelato. &. c. ſicut cum ibi not. de ſup. negli. prelat. ꝙ autem fieri de-
14 bet per ſolum principem † nõ iudicatur impoſsibile niſi

quando abſtractum eſt ab omni iuſtitia & ſoli gratie in-
nititur ſecundum Cy.in.l.fi.C.de ſen.paſ.vt refert & ſe-
quitur Ang.in.d.§.conſtat allegando.l. quartam.§.i.ff.
de fideicom.lib.ꝙ quando ſapit iuſtitiam non dicitur im-
poſsibile, omitto ſi erat in ſola ducis poteſtate aluei mu-
tatio & ſi dux habet iura principis vt in eo iura de prin-
cipe & facto principis loquentia locum habeant vel nõ
cum predicta videantur ſufficere. Non obſt.ꝙ.d.l.pen.
§.fi.de acquiren.rer.domi. habeat duplicem literam &
ſoleat allegari.l.in ambiguo & ibi Bar.ff.de reb.dub.ꝙ
15 in.l.habente plures † intellectus non poſſet fieri funda-
mentum quia non eſt verum & contrarium videmus ꝙ
talia iura ſeruiunt in legendo ſcribendo arguendo & iu-
dicando in omni ſenſu qui ſi verus eſt vel cõmunis al's
fruſtra talis lex membranas occuparet.c.ſolite de maio.
& obedi.& fuiſſet atq; eſſet in poteſtate doct.ſcriben.in
iure in varietate literarum & intellectuum plures leges
efficere inutiles ꝙ non eſt dicẽdum ſufficit enim ꝙ vnus
ex pluribus ſenſibus ratione iuuetur etiam abſq; lege.l.
ſcire oportet.§.ſufficit de excu.tut.&.l.cum ratio.ff. de
bon.damn. Item ꝙ ſit cõmuniter approbatus.c.pruden
tiam in prin.de offi.deleg.cum debeamus cõmunem ſe
qui ſententiam in iudicando Abba.poſt alios in.c.i.de
conſti.& ſemper dicimus aliquid probari in tali leg. ſe-
cundum talem lecturam neq; aliud exquirimus ſi eſt cõ
munis vel nõ reprobata al's infinite leges & capitula ha
bentia plures ac varias interpretationes corruerent & de
berent deleri de corpore iuris in quo nihil eſt ſuperflu-
um vt in.§.quibus in.l.conſti.C. & in prohemi. decret.
Nec inconuenit ꝙ vna conſtitutio plures habeat intelli-
gentias cum legiſlatores philoſophia pleni & omni ar-
te eruditiſsimi.l.i.de iuſt.& iur.l.ii.ff.de legi.breuiloqo
multa comprehenduntur & plures caſus decidũt ad hoc
quia vocabula quedam ſunt ſynonima ad plura eo.tit.
16 de verb.ſignifi.& † ſacra ſcriptura quatuor admittit ſen
ſus ac expoſitiones vt in ea & eius interpretatione. Vnũ

17 no.pro declaratione ꝙ quãuis poſſeſsio ſit facti in acq- rendo corporalem exigens apprehenſionem in qua lex non ſupplet etiam per fictionem.l.deniq; ex quib. cau. maio.l.1.in princ.&.l.cum heredes.ff.de acquiren.poſ. nihilominus in caſu concluſionis acquiritur & fuit acqui
18 ſita † ipſo iure eccleſie ſicut priuatus abſq; apprehenſio- ne ex quo concretas acceſsionis fundis veſtris poſſeſsis iure ipſo poſsidemus cum hoc ꝙ abiicitur pars primi fundi ſit non nouus ager & prout primus fundus poſsi- detur qui non eſt neceſſe ſingulas terre ceſpites calcare ex eo ꝙ vnum totum integrale vnico iure poſſeſsionis & proprietatis cenſetur.l.iii.in princ.de acquiren.poſſ. &.l.eum qui edes.ff.de vſucap.ꝙ locum habet in allu- uione & alueo non in inſula que eſt locus ab agro diſtin ctus & aquam in medio exiſtente.Ita Bart.in.d.tracta. Tiber.in ver.acquiritur nobis Bald.in rubri.ff.de rerum diui.colum.viii. Ange.in.d.§.inſula & Iaſ.in.d.l.iii.in princi.iii.not.

FINIS.

Repertorium ſeu tabula ſingularum materiarum in ſupraſcriptis deciſionibus contentarum per ordinem alphabeti Incipit.

A

ABſoluere non poteſt qui condemnare non poteſt deci. 2. ſuper Reg. nu. 1. fol. 2

Abſolutoria in Rota ſemper fertur cum impoſitione perpetui ſcilentii deci. 2. ſuper Reg. nu. 2. fol. 2

Abſoluere an poſſit iudex datus per reſcriptum non tribuentem iuriſdictionem reum & actorem in expenſis cōdemnare deci. 2. ſuper Reg. nu. 3. fol. 2

Attentata per actorem poſt cōmiſſionem & decretum citationis licet non execute veniunt reuocanda per viam attentati deci. 6. ſuper Reg. nu. 2. fol. 6

Appellatio reſcindit iudicatum & reſtituit appellantem vt poſſit facere omnia que poterat poſt litem cōteſtatam deci. 12. ſuper reg. nu. 4. fol. 18

Annata ſoluitur de beneficio taxato ſecundum ꝙ in libris camere reperitur deci. 19. ſuper Reg. nu. 6. fol. 28

Acceptans ſi habet nouam prouiſionem capit beneficium abſq; publicatione & tunc noua prouiſio & non expectatiua canonizanda venit deciſi. 22. ſuper Reg. nu. 3. fol. 35

Acceptans licet habeat nouam prouiſionem ad maiorem tamen cautelam acceptationem & prouiſionem publicare non deſinat deci. 22. ſuper Reg. nu. 7. fol. 35

Agendo vel excipiendo quando quis ſe fundat in negatiua quid probare teneat deci. 3. ſuper Reg. nu. 2. fol. 3

Affectio quando inducatur & quando reſeruatio afficiat ſine decreto vnde remiſſiue deci. 2. ſuper Vnio. nu. 11. fol. 66

Animus continuandi poſſeſſionē ſi prius quis non poſſidebat inducit nouam acquiſitionem deci. 2. de reſerua. nu. 1. fol. 78

Alueus fluminis ſi mutetur etiam facto hominis vendica-
tur per habentes predia vicina deciſi. 1. de acqui. rerum
domi. nu. 5. fol.
Acquiſitio illicita dici nõ poteſt que ſit lege ciuili aut cano
nica pmittente deci. ea. nu. 11. fol.
Alueorum mutatio non fit niſi magna cauſa vtilitatis ſua-
dente vel neceſſitate publica vrgente al's eſt interdicta
deci. ea. nu. 13. fol.

B

Bulla non habetur p expedita niſi fuerit bullata ideſt plum
bata & nu. 5. deci. 4. ſuper Reg nu. 3. fol. 3
Bulle que non regiſtrantur ſunt ſuſpecte deci. 5. ſuper Re
gu. nu. 6. fol. 4
Beneficium vnitum perdit nomen beneficii deci. 5. ſuper
Reg. nu. 1. fol. 21
Beneficium licet ſit minoris valoris q̃ ſit in taxa tamen ne-
ceſſe eſt ſoluere ſecundum taxam deci. 19. ſuper Reg.
nu. 5. fol. 28
Beneficium ſuum facit expectans ex noua prouiſione quã
do publicare ommiſsit deci. 21. ſup Reg. nu. 7. fo. 23
Beneficium ſi vacat per ceſſationem cõmende an ſit locus
regule de veriſimili noti. deciſi. 30. ſuper Regu. nu. 1.
fol. 43
Beneficium commendatum per obitum cõmendatarii ſiue
per eius ceſsionem vacare non cenſetur deci. 32. ſuper
Reg. nu. 2. fol. 46
Beneficium obtinens ſi ſoluat vtranq; penſionem an ſibi &
eccleſie preiudicat deci. 3. de penſi. nu. 7. fol. 74
Beneficium in dubio non preſumitur Papam onerare vel-
le duplici onere deci. 3. de penſi. nu. 2. fol. 73
Beneficiorum fructus Papa non vult nec intendit licet poſ
ſit niſi de conſenſu beneficiati onerare deciſi. 4. de pen
ſioni. nu. 6. fol. 76

C

Commiſsio & proceſſus ita fit in cauſa ſpolii ſicut in cauſa

petitorii deciſ. 1.ſuper reg.nu. 2.fol. 1
Clauſula adiecta in lege interpretata videtur repetita in lege interpretante deciſ. 6.ſuper reg.nu. 11.fol.6
Clauſula in gratiis beneficiorum videlicet quorum tenores &c.tollit & ſuſpendit ſpecialia & indiuidua gratiarũ precedentium deciſ. 10.ſuper reg.nu. 2.fol. 15
Conſcientia publica & non priuata attendi debet deci. 12 ſuper reg.nu. 9.fol. 18
Cauſa beſtialis excuſat a dolo deciſ. 19. ſuper reg. nu.4. fol. 28
Clauſula in qualibet prouiſione apponi ſolita dummodo nõ ſit alteri ius queſitum de quo iure intelligatur & nu. 5.deciſ. 24.ſuper reg.nu. 2.fol. 37
Clauſula generalis ſeu alio quouis modo continet omnẽ modum etiam per obitum vacandi ex eadem perſona deciſ. 29.ſuper reg.nu. 2.fol.43
Cõmendata beneficia an vacent eo modo quo prius deci. 30.ſuper reg.nu. 2.fol.44
Conſenſus in reſignationibus que fiunt in curia poteſt precedere & ſequi datam ſupplicationibus deciſ. 31 ſuper reg.nu. 3.fol.44
Commenda afficit beneficium & vtrum affectio & reſeruatio expiret per cõmendam vide remiſſiue deciſ. 32. ſuper reg.nu. 5.fol.46
Cõmendatarii noſtri temporis an habeantur loco titulatorum & faciant fructus ſuos deciſ. 32.ſuper reg.nu. 6 fol.47
Cõmenda non facit incompatibilitatem ſicut titulus deci. 32.ſuper reg.nu.7.fol.47
Cauſe cõmendatariis non cõmittuntur niſi ex certa ſcientia Pape deciſ. 32.ſuper reg.nu. 12.fol.47
Caſus ſimplex in odioſis non continet mixtum deciſ. 35. ſuper reg.nu. 3.fol. 55
Cauſa limitata limitatum producit effectum deciſ. 36. ſuper reg.nu. 5.fol. 56
Conſenſus Cardinalis exigitur in beneficiis etiã ſi per ceſ-

ſationem commende aut diſſolutionem vnionis aut aſs quomodocunq; per obitum familiaris ſui vacare aſſerā tur deciſ. 3 7.ſuper reg.nu. 3.fol. 5 9.
Clauſula quorum tenores appoſita in regula ſeu gratia ſe quenti tollit ſpecialia & indiuidua precedentium deciſ. 3 8.ſuper reg.nu. 3.fol. 60
Cardinales in verbis generalibus regularum comprehen derentur niſi eſſet aliter diſpoſitum per dictam regulam deciſ. 3 8.ſuper reg.nu. 5.fol. 60
Conſtitutio generalis principis ſecunda tollit primam cō trariam cum generali mentione & nu. 9. deciſ. 3 8. ſu per reg.nu. 7.fol. 60
Coniuncta perſona ſine mandato etiam cum cautione de rato in beneficialibus non admittitur ꝑ coniuncto deci. 40.ſuper reg.nu. 5.fol. 64
Cōmiſsionis forma que obtinetur contra aſſertos procu ratores qui decretum citationis obtinuerunt deciſ. 40. ſuper reg.nu. 6.fol. 64
Cancellaria eſt organum Pape deciſ. 2. ſuper vnioni. nu 7.fol. 66
Cōmende & vniones ad vitam palliate diſpenſationes di cuntur & in eis apponitur clauſula ꝙ poſsit de fructibus interim diſponere &c. deci. 2.ſuper vnio.nu. 8.fol. 66
Commendatum beneficium alicui ad vitam licet obtinens moriatur extra curiam tamē prouidetur vt de vacanti in curia deciſ. 2.ſuper vnion.nu. 1 2.fol. 66
Conſuetudo & extrauagans non notoria eſt alleganda & probādā in termino deciſ. 1 2.ſuper reg.nu. 2.fol. 1 8
Cōmenda eſt canonicus titulus beneficii ad impediendam interpretationem & deuolutionem non tamen ad eua cuandam affectionem vel reſeruationem deci. 2.ſuper vnio.nu. 3.fol. 66
Clauſula in literis vnionum apponi ſolita ꝙ per diſſolutio nem vacare cenſeantur ad quam vacationem referatur deci. 2.ſuper Vnio.nu. 1 4.fol. 66
Citatio in notoriis non eſt neceſſaria & ea etiam notoria dicuntur

dicuntur que ſunt in frequenti vſu deci. 2. de penſionib nu. 8. fol. 70
Citatio & monitio quando eſt tempus etiam a lege ſtatutum non eſt neceſſaria quia dies interpellat & pena in facto negatiuo ſufficit pro monitione deci. 2. de penſio. nu. 9. fol. 70
Collatio beneficiorum computatur inter fructus deciſi. 3. de penſio. nu. 6. fol. 74
Clauſula preſeruans non operatur niſi circa actus validos deci. 2. de reſerua. nu. 2 fol. 79
Clauſula preſeruans tollit ea que viuunt ſicut clauſula nõ obſtañ. tollit inualida non valida deci. 3. de reſeruatio. nu. 3. fol. 79
Clauſula ſuſpenſionis reſeruationum mentalium appoſita in reſeruatione ſeu prouiſione beneficii mentaliter reſeruati quid operetur deci. 5. de reſer. nu. 1. fol. 90
Clauſula ſuſpenſiua reſeruationum eſt pars gratie ideo in ea ſufficit de mentali reſeruatiõe facere mentionem deci. ea. nu. 2. fol. 90
Clauſula mentalium ſuſpenſiua an liberet beneficiũ a mentalitate deci. ea. nu. 4. fol. eo.
Clauſula ſuſpendens omnes gratias etiam in nullius fauorem & ſic mentales proſequentibus operatur ſiue ſit vel fuerit declarata perſona cui ex reſeruatione mentali huiuſmodi prouiſum extiterat ſiue non deci. 6. de reſerua. nu. 1. fol. 91
Clauſula ſuſpenſionis mentalium includit etiam ea que remanent in pectore deci. ea. nu. 3. fol. 92
Cõmenda eſt depoſitum non prouiſio non inducens incõpatibilitatem deci. 7. de reſer. nu. 2. fol. 93
Cõmenda ceſſante & vnione diſſoluta ſolius Pape tenet prouiſio deci. 7. de reſerua. nu. 5. fol. 94
Clauſula anteferri conſeruat ius ad rem nõ in re deciſi. 11 de decret. in reſer. nu. 4. fol. 95

D

Derogatur de ſtilo regule ꝙ non valeant cõmiſsiones lite

ris ſuper gratia non expeditis dũmodo ante terminum ad articulãdũ expeditio fiat dec.4.ſup Reg.nu. 1.fo. 3
Deciſio tertia de cau. poſ.& propri.in an.non eſt in obſeruantia deci.6.ſuper Reg.nu. 15.fol. 6
Decretum irritans requirit ſpecialem mentionem in derogationibus nec poteſt per partes decreto renunciari deciſi. 10.ſuper Reg.nu. 3.fol. 15
Decretum quãdo eſt acceſſorium ad gratiam ſi derogatur gratie & ipſi decreto derogatum eſſe videtur deciſi. 10. ſuper Reg.nu.4 fol. 15
Decretum Pape irritans inficit titulum & poſſeſsionem habitam contra decretũ deci. 11.ſuper Reg.nu. 5.fo. 16
Decretum Pape irritans operatur ꝙ ſententia lata contra eum ſit nulla & executionem non mereatur deci. 12.ſuper Reg.nu.6.fol. 18
Decretum an operetur vt annullet ante notitiam poſt eius vſum deci. 12.ſuper Reg.nu.7.fol. 18
Diſpoſitum in morte naturali ex idemptitate rationis locũ habet in ciuili deci. 16.ſuper Reg.nu. 2.fol. 25
Dominium in prophanis ex pluribus cauſis inſimul cõcurrentibus haberi poteſt deci. 21.ſup Reg nu.4.fol. 32
Dominium ex pluribus cauſis acquiri non poteſt deci. 21 ſuper Reg.nu. 6.fol. 32
Delegatus ſub conditione ante euentum conditionis effectualem iuriſdictionem non habet deci. 24. ſuper Regu.nu.4.fol. 38
Diſpenſatio in prouiſione obtenta ſuffragatur etiam literis non confectis regula non obſtante deciſi. 35. ſuper Reg.nu. 1.fol. 55
Diſpenſationis ſimplicis vigore cum ſola ſupplicatiõe plura incompatibilia valide obtinere & aſſequi poteſt dummodo ante ſentẽtiam literarum expeditio fiat deci. 36. ſuper Reg.nu. 2.fol. 56
Diſpenſatus vt poſsit plura beneficia incompatibilia obtinere ſi ſibi canonice conferantur ſi minus canonice recipiat an incurrat penam extrauagañ.exetrabilis deciſi.

36.ſuper Reg.nu.3.fol.56

Diſpoſitio principis quando ad conſeruationem & derogationem iuris cõmunis interpretari poteſt quo modo ſit interpretanda deci.36.ſuper Reg.nu.7.fol.56

Diſpoſitio pcedens habens clauſulam derogatoriam quãdo tollatur per ſequentem deci.38.ſuper Reg.nu.8.fol.60

Delegatus ſimpliciter ſubdelegans perdit iuriſdictionem ſi ſubdelegatus vtatur iuriſdictione ſecus ſi donec duxerit reuocandam quia tunc tantum ſuſpendit deci.2.ſuper Vnſo.nu.3.fol.66

Decretum irritans in expectatiuis & reſeruationibus non mentalibus operatur nullitatem prouiſionum inferiorũ infra menſem etiam ſi expectantes non acceptent deci.6.de reſer.nu.9.fol.92

Decretum reſeruationis in prouincia ligat legatum de latere vt eius prouiſio infra menſem ad acceptandum facta non valeat licet reſeruatiuus non acceptet deciſi.1.de decre.in reſer.nu.1.fol.94

Decretum irritans Pape ligat etiam ignorantes deci.3.de decre.in reſer.nu.1.3.fol.96

Decretum legati de latere non ligat ignorantes deci.3.de decre.in reſer.nu.6.fol.96

Differentia eſt inter reſeruationem inhibitionem & decretum deci.ea.nu.7.fol.97

Decretum regule de triennali eſt perſonale fauore poſſeſſoris appoſitum deci.10.ſuper Reg.nu.1.fol.15

E

Expeditio literarum ad euitandam nullitatem preſumitur facta tempore debito dummodo ante ſententiam producantur deciſ.3.ſuper reg.nu.3.fol.3

Expeditio literarum ſi concurrat cum termino ad articulãdum preſumitur facta ante terminũ deciſ.4.ſuper reg.nu.5.fol.3

Expeditio literarum in dubio preſumitur ꝙ ſit tẽpore debito facta deciſ. 5.ſuper reg.nu.4.fol.4
Error iuris dubii excuſat in preſcribendo deciſ. 11. ſuper reg.nu. 10.fol.16
Extrauagans & conſuetudo non notoria eſt allegãda & probanda in termino deciſ. 12.ſuper reg.nu. 2.fo. 18
Executio in bonis hereticorum nec illorum occupatio fieri poteſt ante ſententiam ideo detinẽdo beneficium poteſt dare de regula deciſ. 14.ſuper reg.nu. 3. fol. 21
Equiparatio mortis ciuilis cum naturali quando procedat deciſ. 16.ſuper reg.nu. 5.fol. 25
Expectanti an recte dicatur ius eſſe queſitum ante lapſum trimeſtris deciſ. 21.ſuper reg.nu. 2.fol.32
Expectantes vel publicare vel nouã prouiſionem que defectum diligentiarum ſupplet facere tenentur deciſ. 22 ſuper reg.nu. 1.fol.35
Expectans habens nouam prouiſionem cum fortiori decreto ſi concurrat cum alio expectante qui publicauit qs ſit preferrendus deciſ. 22. ſuper reg.nu.4.fol. 35
Expectans poſt acceptationem & prouiſionem ius purum & perfectum habet licet amiſſibile ſi non fiat publicatio deciſ. 24.ſuper reg.nu. 6.fol.38
Expectatiuas nullus concedere poteſt niſi ſolus Papa quia nemo ius ad vacatura dare poteſt niſi ipſe deciſ. 31. ſuper reg.nu.6.fol.44
Executores literarum apoſtolicarum non poſſunt ad illarum executionem procedi anteq̃ ſint expediete deciſ. 33.ſuper reg.nu.3.fol.50
Electio de beneficio vacanti per ceſſationem commende non tenet deciſ. 2.ſuper vnioni.nu. 5.fol.66
Executor in expectatiua a literis & fulminatione proceſſus poteſtatem recipit deciſ. 2.de penſio.nu. 3.fol.70
Excomunicationis pena indubitatam notitiam ac perſonalem intimationem exigit & ꝙ ſententia feratur in ſcriptis deciſ. 2.de penſio.nu.4.fol.70
Extrauagans nota non eſt neceſſe vt producatur deciſ. 2.

de pēnſio.nu.7.fol.70
Excomunicationis ſententia eſt nulla ſi fertur ſine ſcriptis ſine monitione & cauſe cognitione de conſuetudine tamen induci poteſt vt ſine ſcriptis feratur deciſ. 2.de penſio.nu.11.fol.71
Elemoſinam eccleſia a raptore & vſurario capere non debet deciſ. 1.de acqui.rer.dom.nu.4.fol.99

F

Forma an ſit relaxabilis per ſuum ęquipollens deciſ. 26. ſuper reg.nu. 2.fol.41
Fraus non preſumitur quando aliquid fit lege permittēte deciſ. 27.ſuper reg.nu. 3.fol.41
Fictio habetur quo ad iuris effectum pro veritate & tantū operatur in ſuo caſu quantū veritas deci. 2. ſuper vnio. nu. 16.fol.66
Fama & cōmunis reputatio ſi probetur an releuet ab onere probandi negatiuam ille qui al's illam probare tenebatur deciſ. 5.ſuper reg.nu. 8.fol. 6
Fluminis curſum naturalem ad aliū diuertere locum opere manu facto eſt prohibitum deci. 1.de acqui.rer.do. nu. 1.fol.98
Feudi incrementum non per aluuionem ſed ex induſtria & opera manuali vaſalli ipſius eſt deciſ.ea.nu. 3.fol.99
Feudorum iura ſunt ſpecialia contra regulas iuris cōmunis non trahenda in conſequentiā deci. ea.nu. 10.fol. 100

G

Gratiarum qualitates & circunſtantie ac certa ſcientia Pape poteſt probari per teſtes deciſ. 1.de reſeruatio. nu. 2.fol.77
Gratia conceſſa motu proprio licet non ampliet viuificat tamen eam deciſ. 1.de reſeruat.nu. 5.fol.77
Gratia perinde valere diuerſos effectus parit ſecundū ſub

ſectam materiam deciſ. 33.ſuper reg.nu. 6.fol. 50
Grauare eccleſiam in admiſsione duorum dici ſolet Papã non intelligere niſi id exprimat hoc de ſtilo non aũt de iure probatur deciſ. 34.ſuper reg.nu. 3.fol. 53
Gratia in forma.C.mandatum an dici poſsit expectatiua deciſ. 34.ſuper reg.nu. 5.fol. 53
Gratia principis neceſſario ſcripturam non requirit & eſt perfecta ſine ea deciſ. 35.ſuper reg.nu. 2.fol. 55
Geſta per aſſertum procuratorem poſt ſententiam. D. ratificare poteſt in ſui & non tertii preiudicium deciſ.40. ſuper reg nu. 2.fol. 64
Geſta per aſſertum procurarotem an poſt cõcluſionem in cauſa ratificari poſſunt deciſ.ea.nu. 3.fol.eo.
Gratia cõceſſa motu proprio ſi reperiatur ꝙ pro ea ſit ſupplicatum quomodo ſit accipienda deciſ. 1.de reſeruati. nu.4.fol.77
Gratie plures & diuerſe etiam ex interuallo poſſunt poni & fieri in eadem carta deciſ.4.de reſeruationibus nu. 3 fol. 87
Gratiam expectatiuam habens vna cum alia gratia in forma.c. mandatum an ſubijciatur regule de non vtendo duabus gratiis expectatiuis &c.deciſ. 34. ſuper regulis nu. 1.fol. 53
Gratia reſeruationis beneficiorum cum ſuſpenſione quarumcunq; gratiarum exceptis nominationibus regiis intelligitur de validis nõ de reuocatis deciſ. 2. de reſerua. in princ.fol.78.

H

Horam habens in gratia certiorem probationem habet ꝙ illa que eſt ſine hora deciſ.4.ſuper reg.nu. 6.fol. 3
Hereticus cum ſit priuatus omni titulo & poſſeſsione an poſsit ſe tueri regula de annali deciſ. 14.ſuper reg. nu. 1.fol. 22

I

Iudex datus per reſcriptum non tribuentem iuriſdictionē an poſsit reum abſoluere & impetrantē in expenſis condemnare deciſ. 2. ſuper reg. nu. 3. fol. 2
Iudex debet habere conſcientiam ex deductis in actis tantum & ſecundum allegata & probata iudicare deci. 1 2 ſuper reg. nu. 8. fol. 20
Iudices ſi quid extra iudicium ſibi proponantur aut intelligant nullam fidem adhibere debēt donec in iudicio ſint producta & pars citata ad dicendum contra deciſ. 1 2 ſuper reg. nu. 10. fol. 20
Iudicare iudex non poteſt iuxta continentiam regule aut extrauag. niſi poſt productionem deciſ. 7. ſuper regu. nu. 6. fol. 11
Impetrans ad obtinendum tenetur dare & probare aliquē modū certū vacandi deciſ. 15. ſuper reg. nu. 2. fol. 25
Impetrans an arctetur diſpoſitioni regule de annali ſi poſſeſſor ante lapſum ſex menſium naturaliter vel ciuiliter moriatur deciſ. 15. ſuper reg. nu. 8. fol. 27
Impetrās qui obſeruauit omnes partes regule ſi ante finē anni cedit vel decedit locus regule de annali non exiſtit deciſ. 17 ſuper reg. nu. 1. fol. 27
Ius illius peremptum non eſt cui per ceſſum vel deceſſum impetrantis prouiſum fuit ex eo ꝙ ſententia infra annū iuxta formam regule de annali lata non exiſtit deciſ. ea. nu. 2. fol. 28
Ignorantia in gratioſis an excuſet a ſurreptione deciſ. 20 ſuper reg. nu. 3. fol. 30
Ius in re in iſtis ſpiritualibus ex ſolo titulo etiam abſq; traditione acquiritur ſtante cōſenſu deciſ. 21. ſuper reg. nu. 9. fol. 34
Impetrans an mentionem facere teneatur de futuris habētibus mere contingenter ſe ad eſſe & non eſſe deciſ. ea. nu. 10. fol. eo.
Ius in re plenum licet reſolubile non poteſt alteri conferri ante reſolutionem deciſ. 24. ſuper reg. nu. 3. fol. 37
Ius an ita tolli dicatur per ea que conceduntur ante litem ce

ptam ſicut per ea que poſt & nu. 6. deci. 3 9. ſuper reg. nu. 3. fol, 6 2
Iuriſdictionem inferioris ſuperior impedire poteſt deci. 3 de decret. in reſeruat. nu. 5. fol. 9 6
Intimatio literarum non neceſſaria ei qui preſens reſeruationi penſionis conſenſit ſecus ſi per alium & nu. 1 3. deciſ. 2. de pen. nu. 1. fol. 70.
Intimatio literarum an ſit neceſſaria quando agitur ad ſolutionem penſionis deciſ. ea. nu. 1 4. fol. 7 1
Inſula in flumine ſiue facto hominis aut poteſtate diuina nata acquiritur prediis vicinis & nu. 8. deciſ. 1. de acq. rer. dom. nu. 6. fol. 9 9
Iuramentum de non alienando ſine licentia Pape non cõtinet ſolita alienari eo incõſulto deciſ. ea. nu. 1 2. f 100
Impoſsibile non iudicatur factum per ſolum principẽ niſi quando abſtractum eſt ab omni iuſtitia & ſoli gratie innititur deciſ. ea. nu. 1 4. fol. 1 0 1

L

Literarum expeditio ad euitandam nullitatem preſumitur facta tempore debito dummodo ante ſententiam producantur deciſ. 3. ſuper reg. nu. 3. fol. 3
Littere ſi producantur in calculo ferende ſententie preſumuntur expedite ante cauſe cõmiſsionem niſi ex aduerſo probaretur ꝙ poſt deciſ. ea. nu. & fol. eo.
Lite pendente ſuper beneficio ordinarius de eodem quoquomodo prouidere non poteſt deciſ. 5. ſuper regu. nu. 1. fol. 5
Lis introducta literis ſuper gratia non expeditis eſt nulla propter regulam deciſ. ea. nu. 2. fol. eo.
Lis dicitur pendere per ſolam cõmiſsionem & decretum citationis quo ad eum q impetrauit & decerni obtinuit deciſ. 6. ſuper reg. nu. 3. fol. 7
Litem per conteſtationem incipere ſi dicatur nõ procedit in actore deciſ. ea. nu. 4. fol. eo.

Lis ſecundum Rot.non finitur niſi per ſententiam deciſ. ea.nu. 5.fol.eo.
Lis ad hoc vt quo ad reum pendere dicatur neceſſe eſt ꝙ fuerit citatus deciſ.ea.nu. 15.fol. 8
Lex ad limites rationis & ex mente coniecturata reſtringitur & ampliatur deciſ. 16.ſuper reg.nu. 6.fol. 21
Lex dicitur eſſe certa de eo ꝙ poteſt eſſe certus homo nō de eo ꝙ ſoli deo deciſ. 21.ſuper reg.nu. 8.fol.34
Legatus de latere poteſt reſeruare collationi ſue beneficia vacatura etiam pro certa perſona licet cōfirmare donationem factam ad prima vacatura non poſſit deciſ. 31.ſuper reg.nu.7.fol.45
Legis virtus nō in proprietate & cortire verborum ſed in ſenſu & mente que verbis eſt proferenda conſiſtit deci. 32.ruper reg.nu. 9.fol.47
Litere apoſtolice alie gratioſe alie iuris & iuſtitie appellantur & que ſint huiuſmodi generis deciſ. 34.ſuper regu.nu.4.fol. 53
Literarum expeditio ſuper diſpenſatione ad incompatibilia ſi ſint tempore ſententie non autem litis mote expedite an ſufficiat ad euitandam penam extrauag.execrabilis deciſ. 35.ſuper reg.nu.4.fol. 5
Lis & cauſa quando dicatur cepta deciſ. 39.ſuper regu. nu. 2.fol. 63
Lis interducta per aſſertum procuratorem ratificata poſt mortem non impedit ordinarium deciſ.40. ſuper reg. nu.7.fol. 57
Literis Pape ſtandum eſt ſi mandat conferri beneficiū ob certum crimen licet vacatio non inducatur ipſo iure ob huiuſmodi crimen deciſ. 11.ſuper vnio. nu. 17.f.67
Legati poteſtas improuiſia eſt ordinaria quāuis ſit extraordinario modo inducta deciſ. 1.de decret.in reſeruat. nu. 3.fol. 95
Legatus de latere poteſt decretū irritans apponere an autem liget ignorantes eſt conflictus opinionum deciſ. 3.de decret.in reſeruat.nu. 2.fol. 96

Legatus de latere contra ius facere non poteſt deciſ. 3. de decret. in reſeruat. nu. 3. fol. 96
Ligare ignorantes quando ſit contra ius deciſ. 3. de decr. in reſeruat. nu. 4. fol. 96
Legatorum poteſtas vt ſuperinducta eſt reſtringenda ordinariorum vero amplianda deciſ. 3. de decret. in reſer. nu. 11. fol. 66
Lex habēs plures intellectus an poſsit allegari & fieri fundamentū ſuper ea deciſ. 1. de acq. re. do. nu. 15. f. 101
Lex ad caſus raro contingentes non adaptatur & num. 9. deciſ. ea. nu. 2. fol. 99
Legati prouiſio infra menſem datum reſeruatiuo non valet licet reſeruatiuus nō acceptet deciſ. 1. de decret. in reſeruat. nu. 1. fol. 94

M

Moleſtia facti ſeu extraiudicialis ducat durante facto & eo ceſſante preſcriptio de nouo inicium capit dec. 6. ſuper reg. nu. 8 fol. 7
Mala fides quando cauſatur ex errore iuris nō nocet quo ad acquiſitionem fructuum deciſ. 11. ſuper regu. nu. 8 fol. 17
Matrimonium contrahendum impeditur ad dictum vnius grauis perſone deciſ. 19. ſuper reg. nu. 2. fol. 29
Mentio de actu eliδibili vel nullo in noua prouiſione ſeu impetratione neceſſaria non exiſtit deciſ. 2. ſuper regu. nu. 3. fol. 33
Mentionem an teneatur facere impetrans de futuris mere contingenter habentibus ſe ad eſſe & non eſſe deci. 21 ſuper reg. nu. 10. fol. 35
Mandatum in forma. c. mandatum differt ab expectatiua non ſolum nomine ſed etiam in forma deciſ. 34. ſuper reg. nu. 6. fol. 53
Motus proprii quando continent reſeruationes an videantur mendicanti & nu. 3. deciſ. 1. de reſer. nu. 1. fol. 77

Motus proprius licet non ampliet viuificat tamen gratiam decif.ea.nu. 5.fol.eo.
Motus proprius quid operetur in gratia decif. 3.de penſ. nu.4.fol.73
Mentalis reſeruatio que dicatur & de eius effectu decif.4 reſeruat.nu. 1.fol.87
Mentalis reſeruatio an ſit illa quando apponit clauſulam cupienti. 1.de tali beneficio prouidere ideo motu proprio &c.reſeruamus decif.ea.nu. 5.fol.eo.
Mentalis reſeruatio expirat per mortē Pape decif.ea. nu. 6.fol.88
Mentalium reſeruationum mentio qualiter fit, facienda ad hoc vt prouiſio beneficii mentaliter reſeruati valeat decif. 5.de reſeruat.nu. 1.fol. 90
Mentalis reſeruationis natura eſt remanere in mente reſeruantis decif. 2.de reſeruat.nu. 2.fol. 91
Mentalis reſeruatio expirat non ſolum per prouiſionem ſed etiam per cōmendam quia inſpicitur declaratio perſone non modus prouiſionis decif.7. de reſeruationi. nu. 2.fol. 92
Mentali reſeruatione ſublata per cōmendam remanet tamen alia ſpecies reſeruationis vel affectionis cauſata a cōmenda decif.7.de reſeruat.nu. 6.fol.94.
Mentalis reſeruatio ſolus Papa poteſt eam atteſtare decif. ea.nu.7.fol.eo.
Menſis appoſitio in expectatiuis vel reſeruationibus operatur vt interim facte prouiſiones non teneant decif. 1 de decret.in reſeruat.nu. 2.fol.eo.

N

Negatiua an teneatur probare ille qui in ea ſe fundat agat vel excipiat deci. 3 .ſuper Reg.nu. 2.fol. 3
Negatiua qualiter probari poſſit decifi. 5. ſuper Reg.nu. 5.fol. 5
Nullitas actus eſt pena deci. 14.ſuper Rēg.nu.7.fol. 22

Noua prouiſio ſupplet diligentiis requiſitis per regulam in acceptãtibus vigore gratiarum expectatiuarum deci. 2 1. ſuper Reg. nu. 1. fol. 3 2
Noua prouiſio equipollet diligentiis deci. 2 1. ſuper Regu. nu. 1 1. fol. 3 2
Noua prouiſio equipollet publicationi deciſi. 2 2. ſuper Reg. nu. 6. fol. 3 5
Noua prouiſio equipollet ne dum publicationi & inſinuationi verum etiam quo ad tertiam partem de vocando poſſeſſorem infra annum deci. 2 3. ſuper Regu. nu. 1. fol. 37
Noua prouiſio ſupplet omnes diligentias quo ad omnes partes regule poſt acceptionem & prouiſionem deciſi. ea. nu. 2 fol. eo.
Natura mentalis reſeruationis eſt remanere in mente reſeruantis deci. 6. de reſer. nu. 2. fol. 9 1
Natum vel edificatum in flumine publico quicquid eſt an illorum eſſe cenſeatur qui prẽdia iuxta rippam fluminis poſsideat deci. 1. de acqui. re. do. nu. 7. fol. 100

O

Onus probandi quando reo excipiente incumbat ꝙ litere per actorem producte non ſint expedite ante cauſe cõmiſsionem & quando actori deci. 3. ſuper Reg. nu. 1. 4. fol. 3
Onus probandi cui incumbat literas fuiſſe ante cõmiſsionem cauſe expeditas deci. 5. ſup Reg. nu. 3. fol. 5
Onus probandi defectum tituli in poſſeſſore decennali ordinarius ſuſcipere poteſt & quomodo hoc probari poſſit deci. 8. ſuper Reg. nu. 2. fol. 1 2
Ordinario an adimat poteſtatem priuilegium ſtatim ꝙ eſt bullatum deci. 4. ſuper Reg. nu. 4. fol. 4
Ordinarius de beneficio litigioſo prouidere nõ poteſt deci. 5. ſuper Reg. nu. 1. fol. 5
Obiectus reus & poſſeſſor etiam ſi de eius iure non co

ſtet dare poteſt ad effectum abſolutionis non autem ad iudicationis obtinende deci. 7.ſuper Reg nu. 9.fo. 11
Ordinarius grauari dicitur quando Papa confert beneficia ad eius collationem ſpectatiua deci. 34. ſuper Regu. nu. 2.fol. 53
Ordinarius an impediatur per litem introductam per aſſertur procuratorem ratificata poſt mortem deci. 40. ſuper Reg.nu. 7.fol. 65
Ordinarii poteſtas amplianda legatorum vero vt ſuperinducta reſtringenda exiſtit deci. 3.de decre. in reſer. nu. 11. fol. 97
Onerare fructus beneficiorum Papa non vult nec intendit licet poſsit ſine conſenſu beneficiati deciſi. 4. de penſioni. nu. 6. fol. 58
Ordo non inſpicitur in his que fiunt vnico contextu deci. 4. de reſerua. nu. 2. fol. 87

P

Proceſſus & cõmiſsio ita fit in cauſa ſpolii ſicut in cauſa petitorii deci. 1. ſup Reg. nu. 2. fol. 1
Probatur tempus expeditionis literarum per manus reſcribendarii deciſi. 4. ſuper Reg. nu. 2. fol. 3
Probationem certiorem habet ille qui habet horam in gratia q̃ ille qui illam tenet ſine hora deciſi. 4. ſuper Regu. nu. 6. fol. 4
Prouidere non poteſt ordinarius de beneficio ſuper quo lis pendet deci. 5. ſuper Reg. nu. 1. fol. 5
Poſſeſsio an dicatur colorata quomodocunq; Papa prouideat deciſ. 9. ſuper Reg. nu. 2. fol. 14
Poſſeſsio triennalis pacifica defendit a pena regule exigentis verum valorem ſecundum cõmunem extimationem deci. 11. ſuper Reg. nu. 1. fol. 16
Priuatus beneficio non cenſetur non ſoluens penſionẽ niſi creditore volente deci. 3. de penſi. nu. 2. fol. 75
Poſſeſsionem continuandi animus ſi prius quis non poſ-

ſidebat induclt nouam acquiſitionem deciſi. 2.de reſer. nu. 1.fol.78
Probandi onus quando incumbat reo excipiente φ litere per actorem producte non ſint expedite ante cauſarum cõmiſsionem & quando actori deci. 3.ſuper Regu.nu. 2.4 fol.3
Probare quid teneatur ille qui agendo vel excipiendo fun dat ſe in negatiua deci. 3.ſuper Reg.nu. 2.fol.3
Priuilegium ſtatim φ eſt bullatum adimit poteſtatem ordi nario deci. 4.ſuper Reg.nu.4 fol 4
Probandi onus cui incumbat literas ante cõmiſsionem cau ſe fuiſſe expeditas deci. 5.ſuper Reg.nu. 3.fol. 5
Probare tenetur allegans pluralitatem factorum & perſo narum eiuſdem nominis ac multiplicationem titulorum deci. 5.nu.7 fol. 6
Probatio fame & cõmunis reputationis releuat ab onere probãdi negatiuam illum qui al's illa probare tenebatur deci.ea nu. 8 fol.eo.
Papa ſolus diſponit de beneficio mentaliter reſeruato de ciſi.4.de reſer.nu.4 fol.87
Preſcriptio inducta per regulam de triennali per quamli bet moleſtiam iuris vel facti interrumpitur deci. 6.ſuper Reg nu.7.fol.7
Pena iuris non excluditur per penam regule vel econtra deci. 14.ſuper Reg.nu. 5.fol. 22
Pena duplex & interdum triplex aliquando imponitur de licto quando eſt graue deci.ea.nu. 6.fol.eo.
Pena eſt nullitas actus deci.ea.nu.7. fol.eo.
Poſſeſſor ſeu detentator beneficii reſeruati an poſsit ſe tue ri regula de annali deci ea.nu. 9.fol. 23
Poſſeſſor decennalis iuuatur regula de triennali quia de iu re preſumitur habere titulum deciſi. 8.ſuper Regu.nu. 1.fol. 12
Probandi onus defectum tituli in poſſeſſore decennali or dinarius in ſe ſuſcipere poteſt & quomodo hoc proba re poſsit deci.ea.nu. 2.fol.eo.

Papa quomodocunq; prouideat dicitur colorare poſſeſsionem deci. 9. ſuper Reg.nu. 2. fol. 14
Preſcriptio inducta per regulam de triennali requirit titulum & bonam fidem deci. 11. ſuper Reg.nu. 4. fo. 17
Poſſeſsio non probatur per locationem deciſi. 20. ſuper Reg.nu. 2. fol. 30
Princeps debet eſſe alienus ab omni amaritudine & auaritia deci. ea. nu. 5. fol. 31
Poſſeſſor annalis ſi conuentus ante fluxum anni cedat vel decedat an impetrans teneatur ad expeditionem cauſe iuxta formam regule vſq; ad diffinitiuam deciſi. 16. ſuper Reg.nu. 1. fol. 25
Publicatio acceptationis qua ratione fieri mandatur deci. 22. ſuper Reg.nu. 2. fol. 35
Prouiſio ſolius Pape tenet cõmenda ceſſante & vnione diſſoluta deci. 7. de refer. nu. 5. fol. 94
Prouiſio facta tertio de beneficio acceptato per expectantem infra tempus datum ad publicandum nõ valet quis expectans in publicatione poſtea deficiat deci. 24. ſuper Reg.nu. 1. fol. 37
Poſſeſsionis apprehenſio & continuatio per menſem facta per expectantem equipollet diligentiis de quibus in regula de publicandis deci. 26. ſuper Reg.nu. 1. fo 40
Prouiſio tertii infra tempus publicationis datum expectanti non valet licet expectans in prouiſione deficiat deci. 14. ſuper Reg.nu. 1. fol. 38
Publicatio acceptationis in curia ſede vacante vel tempore vacantiarum qualiter fieri debeat vt dicatur ſatisfactũ regule de publicañ. deci. 18. ſuper Reg.nu. 1. fol. 43
Publicatio acceptatiõis in alio q̃ beneficii loco facta quando ad eum tutus non patet acceſsus ſuſtinetur deci. ea. nu. 2. fol. eo.
Penalis non dicitur conſtitutio que non priuat iure queſito licet irritet actum in iure querendo deciſi. 31. ſuper Reg.nu. 11. fol. 49
Poſſeſsio aluei relicti a flumine acquiritur ab habentibus

prediis vicinis abſq; apprehenſione non tamen inſule in flumine nate deciſi. 1. de acqui. reg. do. nu. 18. fo. 10
Poſſeſsio cum ſit facti in acquirendo exigit corporalem apprehenſionem nec lex ſupplet per fictionem deciſi. ea. nu. 17. fol. eo.
Perinde valere an ſit diſpenſatio vel remotio obſtaculi deciſi. 33. ſuper Reg. nu. 4. fol. 51
Prouiſio de beneficio vacante per obitum familiaris alicuius Cardinalis etiam ſi eidem familiari cõmendatum extiterat nõ valet niſi de nomine & titulo Cardinalis mentio habeatur & ad id eiuſdem Cardinalis accedat aſſenſus deci. 37. ſuper Reg. nu. 1. fol. 59
Priuilegium vel reſcriptum emanatum contra legem valet cum clauſula generali non obſtañ. aliqua lege in contrariũ niſi forma legis induceret non valere niſi fiat mentio de illa deci. 38. ſuper Reg. nu. 10. fol. 62
Princeps quandoq; propter importunitatem vel preoccupatus aut circumuentus non concedenda concedit ideo in dubio non eſt preſumendum quod voluerit alicui inferre iniuriam deci. 39. ſuper Reg. nu. 5. fol. 63
Procuratores aſſerti in differenter in curia obtinent decretum citationis ad partes & promittunt de ratihabitione ſub pena ducentorum ducatorum deci. 40. ſuper Reg. nu. 4. fol. 65
Poſſeſsio vera an transferatur per actum fictum deci. 11. ſuper Vnio. nu. 15. fol. 69
Penſionis reſeruatio ſuper fructibus beneficii facta non tenet in preiudicium illius qui indultum regrediẽdi ſeu accedendi habebat deci. 1. de penſi. nu. 1. fol. 70
Penſionis impoſitio ex certa ſcientia Pape habita mentione de regreſſu valet deci. 1. de penſi. nu. 2. fol. 70
Penſionem non ſoluens incurrit penam priuationis lapſo ſeptimo menſe a die termini ſolutionis computandum deci. 2. de penſi. nu. 2. fol. 71
Pẽſio an poſsit exigi & obtinẽs bñficiũ cogi ad ſoluẽdum abſq; eo ꝙ lr̃e ſint deſup expedite deci. ea. nu. 5. f. 71

Priuationis

Priuationis & excomunicationis pena abſq; expeditione & intimatione literarum an incurrat non ſoluens in tempore ſi preſens conſenſit deciſ. ea. nu. 6. fol. eo.
Pena an & quando fit annullatio actus deciſ. 3. de decret. in reſeruat. nu. 9. fol. 96
Penſio impoſita ſuper fructibus beneficii alia pēſione grauati etiam motu proprio non valet niſi de prima penſione mentio habeatur deciſ. 3. de penſ. nu. 1. fol. 73
Papam in dubio non preſumitur onerare velle beneficiū duplici onere deciſ. 3. de penſ. nu. 1. fol. eo.
Priuilegium principis ſuper nouo pedagio non valet ſi de pedagiis in eodem loco impoſitis mētio non fiat deciſ. ea. nu. 3. fol. eo.
Penſio impoſita ſuper fructibus beneficii alia pēſione grauati an ſit nulla vel annullanda deciſ. ea. nu. 5. fol. eo.
Penſio ſecunda cum facultate transferendi reſeruata nō faciens mentionem de prima ſi tranſlata ſit poſt obitum eius cui erat reſeruata prima an ſit nulla vel annullanda deciſ. 4. de penſ. nu. 1. fol. 57
Penſionem non ſoluens non cenſetur priuatus niſi creditore volente deciſ. ea. nu. 2. fol. eo.
Penſio excedens medietatem non eſt nulla ſed reducibilis deciſ. ea. nu. 4. fol. eo.
Penſio ſi ab inicio nulla fuit non reuiuiſcit licet ceſſet cauſa nullitatis deciſ. ea. nu. 5. fol. eo.
Papa nō vult nec intēdit onerare fructus beneficiorū licet poſſit ſine conſenſu beneficiati deciſ. ea. nu. 6. fol. 58
Prouiſio eſt valida a Papa motu proprio facta per literas reſeruationū non obſtan. moderno lateraneñ. concilio innhibeñ. ꝙ alicuius inſtātiā reſeruationes beneficiorū minime concedantur deciſ. 1. de reſer. in prin. fol. 77
Probari poteſt per teſtes certa ſcientia Pape nec nō qualitates & circunſtantie gratiarum deciſ. ea. nu. 2. fol. eo.
Princeps an preſumatur habere ſciētiam iuris in promptu deciſ. 2. de reſeruatio. nu. 4. fol. 80
Prouiſio Pape de beneficio mentaliter reſeruato non va-

let de mētalitate huiuſmodi mentione nō habita deciſ. 5.de reſerua.nu. 3.fol. 90

Prouiſio Pape quamuis infra menſem reſeruatiuo vel expectanti dato facta teneat legati tamen licet reſeruatiu' non acceptet non valet deci 1.de reſer.in prin. fol. 77

Prouiſio Pape nō data acceptatione reſeruatiui valet etiā ſi in reſeruatione huiuſmodi irritaret prouiſiones etiam per ſe factas deciſ. 2.de decret.in reſer.nu. 1.fol. 95

Prouiſiones inferiorum infra mēſem ſiue reſeruatiuus vel expectans acceptauerit ſiue nō tenēt dec. ea.nu. 2.f.eo.

R

Regula.xxvi.in ordine ꝙ cauſarū cōmiſsiones ac proceſſus earum vigore habiti literis ſuper gratia non expeditis non valeant non habet locum in cauſa ſpolii deciſ. 1.ſuper reg nu. 1.fol. 1

Regula.xxix.in ordine predicta non habet locum quādo datur abſolutoria contra actorem etiam cum impoſitione perpetui ſcilentii deciſ. 2.in prin.fol. 2

Regula de triēnali an deffendat' poſſeſſorem in dignitate maiori poſt pontificalem aut principali in cōllegiata cū titulo nō obſtan.alia Reg.cancell.reſeruante huiuſmodi beneficia diſpoſitioni apoſtolice deciſ.7.ſuper reg. nu. 1.4.fol. 9

Regule diſponentis ꝙ cōmiſsiones cauſarum non valeant literis non confectis ſi derogatur in cōmiſsione incūbit onus probandi impetranti expeditionis in tēpore limitato in cōmiſsione ſecus ſi in hmōi cōmiſsione mentio nō fiat nec regule derogeť deciſ. 3.ſuper reg.nu. 1.f. 3

Regule ꝙ non valeant cōmiſsiones literis ſuper gratia nō expeditis derogatur de ſtilo dummodo ante terminum ad articulandū expeditio fiat deci.4.ſup reg.nu. 1.f. 3

Regula de triennali non deffendit illū qui cauſam cōmitti & citationem etiam dumtaxat decerni obtinuit deciſ. 6 ſuper reg.nu. 1.fol. 6

Regula de triennali an ꝓcedat ſolum cum bona fide deciſ. 6. ſuper reg. nu. 5. fol. 7
Regule de triēnalis preſcriptio per quamlibet moleſtiam facti etiam extraiudicialis interrumpitur durat tamē durante facto & eo ceſſante preſcriptio de nouo incipit deciſ. 6. ſuper reg. nu. 7. 8. fol. 7
Regula de triennali extracta videtur ex cōcilio cōſtantieñ. & approbata in concilio baſilieñ. deciſ. eo. nu. 10. f. eo.
Regula de triennali diffendit illum qui habet titulum coloratum deciſ. 7. ſuper reg. nu. 2. fol. 10
Regula de triennali non dat titulum deciſ 7. ſuper regu. nu. 8. fol. 11
Regula de triennali contra ſuperiorem locum non habet deciſ. ea. nu. 10. fol. eo.
Regula de triennali locum habet ne dum in titulo vero verum ēt in preſumpto deciſ. 8. ſuper reg. nu. 1. fol. 12
Regula de triennali non deffendit poſſeſſorem in beneficio etiam habētem prouiſionem vel titulum a Papa qñ bñficium vacat apud ſedem ſi de tali vacatione non ſit habita mentio deciſ. 9. ſuper reg. nu. 1. 3. fol. 13
Regula de triennali eſt perſonalis & non realis deciſ. 10. ſuper reg nu. 1. fol. 15
Regula de triennali deffendit etiam illum qui verum valorem non expreſsit regula de exprimendo valore non obſtan. deciſ. 11. ſuper reg nu. 1. 9. fol. 16
Regule de triennali nunquā derogatur in cōmiſsionibus iuſtitie deciſ. ea. nu. 3. fol. 17
Regula de triennali eſt cōtenta omni alio colore tituli preter expreſsis in ea deciſ. ea. nu. 6. fol. eo.
Regula de triennali deffendit prouiſum ab ordinario de dignitate maiori poſt pontificalē & principali in collegiata alia regula non obſtan. deciſ. ea. nu. 7. fol. eo.
Regula de annali ne dum in prima verum etiam in ſecunda & tertia inſtan. produci poteſt & ſuffragatur etiā quo ad nullitatem ſententie & impedit executionem deciſ. 12. ſuper reg. nu. 1. fol. 18

Regula cancellarie habens decretum quandocunq; in iudicio producatur annullat omnia acta etiam ante productionem deciſ.ea.nu. 5.fol. 19
Regula de annali deffendit illum qui beneficium vt vnitũ poſsidet deciſ. 13.ſuper reg.nu. 2.fol. 21
Regula de annali an deffendat hereticum cũ omni titulo & poſſeſsione dicatur priuatus deciſ. 14.ſuper reg.nu. 1.fol. 22
Regula de annali emanauit in odium impetrantis & contenta eſt detentione et abſq; titulo quia eſt realis deciſ. ea.nu. 2.fol.eo.
Regula de annali tuetur execrabilẽ deciſ.ea.nu.4.fol.eo.
Reſtitutio etiam ad detentationem & momentum an competat heretico deciſ.ea.nu. 8.fol. 23
Regula de annali aſinina appellari poteſt cum de detẽtione dicitur eſſe contentam deciſ.ea.nu. 10.fol. 24
Regula de annali requirit pacificum poſſeſſorem que tamen inficitur per quãlibet moleſtiam iuris vel facti deciſ.ea.nu. 11.fol.eo.
Regula de annali an deffendat poſſeſſorem ſeu detentorem in beneficio reſeruato deciſ.ea.nu. 9.fol. 23
Regula de annali procedit ne dum in impetratione certo modo verum etiã ex ceſsione alterius aut qualibet alia vacatione etiã ex clauſula generali deciſ. 15 ſuper reg. nu. 1.fol. 25
Regula de annali an habeat locum ſi impetrans cedat (ante quã labantur ſex menſes dati ad vocari faciẽdum poſſeſſorem vel annus infra quem ſentẽtiam diffinitiuam obtinere tenetur) cedat vel decedat deciſ. 16. ſuper regu. nu. 1.fol. 25
Regula de annali cum ſit realis an quilibet etiam ſucceſſor poſſeſſoris de ea dare poſsit deciſ. 16. ſuper regu. nu. 1.fol. 26
Regula de annali an ad poſſeſſorem tantum & eo durãte intelligenda & reſtringẽda exiſtat deciſ.ea. nu.7. f. 27
Regula de annali locum non habet ſi ante lapſum ad obti

nendum diffinitiuam impetrans cedat vel decedat deciſ. 17.ſuper reg.nu. 1.fol. 27.

Regula de exprimendo valore in impetratione beneficii ſe.co.ex.ſub pena nullitatis gratie non habet locum in regreſſu quando valor eſt expreſſus in prima gratia deciſ. 18.ſuper reg.nu. 1.fol. 28

Regula de exprimendo valore non obſtat nec locum habet ſi exprimatur valor beneficii ſecūdum ꝙ in libris canere taxati reperitur licet re ipſa beneficium ſit maioris valoris deciſ. 19.ſuper reg.nu. 1.fol. 29

Regula de inſinuatione & publicatione non procedit quādo impetrans habet nouam prouiſionem infra tempus regule etiam ſi concurrat cum habēte fortius decretum qui nec publicauit nec nouam prouiſionē obtinuit deci. 21.ſuper reg.nu 1.fol. 32

Regula de publicandis an annullet acceptationē & prouiſionem factam per expectantem ab initio ac ſi facta nō eſſet ſi non publicauerit vel ſolum poſt finitum tempus deciſ. 24.ſuper reg.nu.7.fol. 38

Reſeruatiuus & quilibet alius habens gratiam ad vacatura cum tempore ad acceptandum tenetur ſicut expectans publicare deciſ. 25.ſuper reg.nu. 1.fol. 39

Regula de publicanda habet locū in reſeruatione & vnione etiam ſi reſeruatio & vnio habet clauſulam ꝓulſionis ex nunc prout ex tunc deci. 25.ſuper reg.nu. 2.fol.40

Regule de publicāda acceptatione dicitur ſatisfactum per apprehenſionem poſſeſsionis continuate per menſem ante curſum trimeſtris dati ad publicandum deciſ. 26. ſuper reg.nu. 1.fol.41

Regula de publican. non habet locum quando acceptans infra tempus regule cedit vel deciſ. 27.ſuper regu.nu. 1. 5.fol.eo.

Reſignare valide poteſt obtinens parrochialem vltima die anni ſibi ad promoueri ſe faciendum a iure conceſsi deciſ.ea.nu. 2.fol.eo.

Regula de veriſimili notitia loquens de beneficio vacanti

per obitum extēdi non debet ſi vacat per reſignationē deciſ. 2 9. ſuper reg. nu. 1. fol. 43
Regule de publican. ſatisfactum eſſe videtur ſi ſede vacante aut tempore vacantiarum in curia fiat per affixionem in acie campi flore & valuis cancellarie aut alio loco ſoli to deciſ. 2 8. ſuper reg. nu. 1. fol. 42
Regula de veriſimili noticia habet locum dummodo beneficium per obitum vacet ſiue vacatio huiuſmodi exprimatur vel in generali clauſula contineatur deciſ. 2 9. ſuper reg. nu. 3. fol. 43
Regula de veriſimili noticia an habeat locum ſi beneficiū vacat per ceſſationem commende deciſ. 3 0. ſuper reg. nu. 1. fol. 44
Regula de infirmis reſignātibus an liget ordinarios & locū habeat extra curiā deci. 3 1. ſuper reg. nu. 1. 9. f. 45
Regule cancellarie an & quando ligēt extra curiam deciſ. ea. nu. 2. fol. eo.
Ratio etiam cōiecturata limitat & reſtringit legē ad ipſius limites deciſ. ea. nu. 4. fol. eo.
Regula de exprimendo valore non habet locum in prouiſione ordinarii quia ordinarii eccleſie Papa vero pſone puidere intelligunt deciſ. 3 1. ſuper reg. nu. 5. fol. 46
Regula ꝙ diſpenſationes non ſuffragētur literis non expeditis extra curiam non procedit deciſ. ea. nu. 8. fol. eo.
Regula de infirmis reſignantibus an habeat locum quando infirmus beneficium in cōmendam obtinebat & ceſſit deciſ. 3 2. ſuper reg. nu. 1. fol. 47
Regula de infirmis exorbitat vel corrigit ius commune deciſ. ea. nu. 3. fol. eo.
Ratio in lege quando niſi vnica aſsignari poteſt habetur pro expreſſa deciſ. 3 2. ſuper reg. nu. 1 0. fol. 48
Regule de viginti de ſtilo derogatur quādo reſsignans eſt abſens deciſ. ea. nu. 1 3. fol. eo.
Regula ꝙ nullus poſsit vigore expectatiue acceptare beneficium literis de ſuper non confectis locum habet quā gratia perinde valere ſanās deffectum de ydiomate fuit

impetrata poſt expectatiuam & expedita poſt vacatio-nem ſecus fuiſſet nata cum expectatiua deciſ. 3 3. ſuper reg. in princ. fol. 5 0
Res noua fieri videtur quando eſt aliquid ei additum de-ciſ.ea.nu. 1. fol. eo.
Regula ꝙ quis vti nequeat duabus expectatiuis aut reſer-uationibꝰ aut expectatiua & ſpeciali reſeruatione ſimul non continet nec comprehendit gratiam conceſſam in forma.c.mandatum cum duabus ſequen. de reſcr. deci. 3 4. ſuper reg. in princ. fol. 5 3
Regula que reuocat vniones an intelligatur de perpetuis vel temporalibus deciſ.ea.nu. 7. fol. 5 4
Regula ꝙ nulli diſpẽſatio ſuffragetur literis non confectis non habet locum qñ diſpenſatio eſt ſimul cum proui-ſione beneficii deciſ. 3 5. ſuper reg. nu. 1. fol. 5 5
Regula predicta an ꝓcedat quoad penã extrauag. execra-bilis & in omnibus diſpenſationibus vel in his tantum que per expeditionem literarum limitantur deciſ. 3 6. ſuper reg. in princ. fol. 5 6
Ratio iuſta & iniuſta excuſat nõ ſolum a dolo verum etiã a pena doli decis.ea.nu.4. fol. 5 7
Regula ꝙ impetrans beneficium vacans per obitum fami-liaris Cardinalis teneatur exprimere nomen & titulum ipſius eiuſq; habere conſenſum locum habet etiam ſi fa miliaris decedens haberet beneficium ad vitam cõmen datum & ſic in vacatione modo quo prius ceſſante cõ-menda per obitum deci. 3 7. ſuper Reg. in prin. fo. 5 9
Ratio regule quare conſenſus exigitur in vacañ. ꝑ obitum familiaris ſui eſt propter expenſas quas Cardinales ſu-ſtinent in eorum familia deci.ea.nu. 2. fol. 5 9
Regula ꝙ in quibuſcunq; regulis edẽdis poſt primam edi-tionem non comprehendantur Cardinales niſi eorum fauorem concernant vel de ipſorum conſilio edite fue-rint non procedit quãdo in regula que poſtea editur di-citur expreſſe de Cardinalibus licet non habeatur men-tio de prima preſeruatiua niſi per clauſulas generales

deciſ. 38. ſuper reg. in princ. fol. 60
Regula reuocans reſeruationes ſeu gratias etiam Cardinalibus conceſſas preiudicat eiſdem non obſtan. alia regula prius edita q̄ Cardinales non comprehendantur ſub regulis poſt primam editionem faciendis niſi eorum fauorem concernat deciſ. ea. nu. 11. fol. eo.
Regula noua an tollat primam contrariam quamuis id nō exprimat deciſ. ea. nu. 4. fol. 61
Reſcriptum contra ius quando emanauit ob publicam vtilitatem an valeat non facta mentione de iure deciſ. ea. nu. 9. fol. eo.
Regula de non tollendo ius queſitum per quācunq; cōmiſsionem ſeu conceſsionem procedit quoad impetrata & conceſſa lite cepta ſeu pendente & non ante deciſ. 39. ſuper reg. nu. 1. fol. 63
Ratio limitat & reſtringit diſpoſitionem ad eius limites deci. ea. nu. 4. fol. 63
Regula de ſurrogandis non habet locum ſi lis eſt introducta per aſſertum procuratorem licet ratificata poſt mortem deci. 40. ſuper Reg. in prin. fol. 64
Reſeruatio per cōmendam non expirat quia vacat eo modo quo prius deci. 11. de Vnio. nu4. fol. 67
Regreſſum ſeu acceſſum habenti ad beneficium nō nocet reſeruatio penſionis abſq; cōſenſu eius facta deci. 1. de penſio in prin. fol. 70
Reſeruationi penſionis ſub ſolitis penis &c. per ſe conſentiens incurrit penas excōmunicationis & priuationis ſi in tempore non ſoluit abſq; aliqua literarum intimatione ſecus ſi per alium deci. 2. de penſi. in prin. fol. 71
Reſeruatio penſionis ſuper fructibus beneficii alia penſione onerati non valet etiam motu proprio facta ſi de prima mentio non ſit facta deci. 3. de penſi. in prin. fo. 73
Reſcriptum gratioſum q̄uis non faciat mētionem de prio valet & tenet deci. 4. de penſi. nu. 3. fol. 57
Reſeruationes inducte per regulas cancellarie an ſint ſpeciales vel generales deci. 3. de reſerua. nu. 1. fol. 81

Regule cancellarie quando conficiuntur qui cōueniant in earum confectione deci.ea.nu. 2.fol.eo.
Reſeruatio ſpecialis quo fit deci.ea.nu. 3.4 fol. 82
Reſeruationes an ſint odioſe deci.ea.nu. 5.fol. 84
Reſeruatio generalis que ſit deci.ea.nu. 7.fol. 85
Reſeruatio mentalis que dicatur & de eius effectu deci.4. de reſer.nu. 1.fol. 87
Reſeruatum beneficium non cadit in gratia etiam motu proprio facta ſi de eo mentio non ſit habita deciſi. ea. nu.7.fol. 89
Reſeruationum mentalium mentio qualiter ſit faciēda ad hoc vt prouiſio beneficii mentaliter reſeruati valeat deci. 5.de reſerua.nu. 1.fol. 90
Reſeruatio mentalis non ſolum per prouiſionem ſed etiā per cōmendam expirat quia inſpicitur declaratio perſone non modus prouiſionis deciſi.7.de reſerua. nu. 1. 4.fol. 93
Reſeruatio non expirat per cōmendam & vnionem ad vitam ideo mentali reſeruatione ſublata remanet alia ſpecies reſeruationis vel affectionis cauſata a cōmenda deci.ea.nu. 3.6.fol. 94
Religionem profiteri non cogitur obtinens beneficium regulare in cōmendam deci.3 2.ſuper Reg.nu. 8.f. 48
Reſeruatio & affectio non inducitur niſi in caſibus expreſſis quia odioſe deci. 1 1.ſuper Vnio.nu. 9.fol. 68
Reſeruatio motu proprio conceſſa efficax eſt nō obſtañ. moderno lateraneñ.cōcilio deci. 1.de reſerua.in principio.fol.77

S

Spoliatus valide cauſam cōmittit literis non confectis quia regula.xxix.annullans cōmiſſiones & proceſſus ſi litere ſuper gratia confecte non fuerint non habent locum in ſpolio deci. 1.ſuper Reg.nu. 1.fol. 1
Sententia lata ſuper ſpolio eſt diffinitiua deci. 1.ſuper Regu.nu. 3.fol. 1

Supplicatio ſola eſt ſufficiens ad colorandum titulum pro ſpoliato deci. 1.ſuper Reg.nu. 6.fol. 2
Sequeſtrum vtrum decerni debeat contra illum qui trien- nio poſſederat & cauſam cõmitti obtinuerat deci. 6.ſu- per Reg.nu.fol.7
Statuta paſſiuam etiam interpretationem recipiunt deciſi. ea.nu. 1 2.fol. 8
Sententia lata contra regulas cancellarie non eſt ipſo iure nulla niſi fuerint producte quia iudex niſi producantur ſecundum earum tenorem iudicari non poteſt dec. 1 2. ſuper Reg.nu. 3. 1 1.fol. 1 9
Sententia lata contra regulas cancellarie & extrauagan. ſi non ſint apud acta cauſe producte valet quando non habent decretum deci.ea.nu. 1 1.fol. 20
Sequeſtrum neceſſarium an auocet poſſeſsionem deci. 1 4. ſuper Reg.nu. 1 2.fol. 24
Sententia lata contra regulas cancellarie ſeu extrauagan. non eſt ipſo iure nulla quia a iudicibus non conſideran- tur niſi producantur in actis deciſi. 7.ſuper Reg.nu. 5. fol. 1 1
Sententia contra mortuum naturaliter haberi non poteſt & ſi habeatur non valet deciſi. 1 6. ſuper Regu. nu. 4. fol. 2 6
Sententia ſi infra annum iuxta formam regule de annali la- ta non fuit an ius illius peremptum ſit cui per ceſſum vel deceſſum impetrantis prouiſum exiſtit deci. 1 7. ſuper Reg.nu. 2.fol. 2 8
Succurrendum non eſt ei qui ſe in neceſsitate poſuit aut ar- tauit deci. 1 7.ſuper Reg.nu.4.fol.4 2
Solemnitas eadem requiritur in reformando que in conſti- tuendo deci. 3 3.ſuper Reg.nu. 2.fol. 5 0
Supplicatio diſpenſationis abſq; literis an excuſet ab exe- crabilitate & inhabilitate deciſi. 3 6.ſuper Regu. nu. 1. fol. 5 6
Supplicatio quando excuſet non ſolum ad obtenta verum etiam ad futura deci. 3 6.ſuper Reg.nu. 6. fol. 5 6

Supplicatio ſola probat & perficit gratiam deci. 2. de pen ſio.nu. 10.fol. 71
Statutum vel reſcriptum habens clauſulam derogatoriam ad ſecundum quando per ſecundum reuocari poſsit de ci. 38.ſuper Reg.nu. 6.fol. 61 118
Surrogatio in iure defuncti quando lis eſt introducta per aſſertum procuratorem licet ratificata poteſt mortem poſſeſſoris collitigantis poſtquam tertio fuit de benefi cio prouiſum non prodeſt nec locus regule de ſurrogan dis eo caſu exiſtit deci.40.ſuper R eg.nu. 1. fol. 64
Statuere vt tempus currat ignoranti ſolus princeps poteſt deci. 3 .de Decret.in reſer.nu. 10.fol. 96
Sacra ſcriptura quatuor admittit ſenſus ſiue expoſitiones deci. 1.de acqui.rerum do.nu. 16.fol. 101

T

Titulus ſaltim coloratus exigitur in beneficialibus in inter dicto recuperande deci. 1.ſuper Reg.nu.4.fol. 1
Tempus expeditiōis literarum probatur per manus reſcri bendarii deci.4.ſuper Reg.nu. 2.fol. 3
Titulus coloratus non dicitur habere ille qui fuit prouiſus a non habente poteſtatem conferendi deciſi. 7. ſup Re gu.nu. 3.fol. 10
Titulus coloratus reſpectu regule ille habere dicitur quan do poteſtas eſt inconferente naturaliter licet ſit ex acci denti impeditus deci.7.ſuper Reg.nu.7.fol. 10
Titulus preſumptus admittitur a iure tam in poſſeſſorio ꝙ petitorio deci. 8.ſuper Reg.nu. 3.fol. 12
Titulum preſumptum habens an iuuetur regula de trien nali deci. 8.ſuper Reg.nu.4 fol. 12
Titulum coloratum an habere dicatur ille qui verum valo rem in gratia non expreſsit deciſi. 11. ſuper Regu.nu. 2.fol. 16
Teſtes deponentes ſuper valore debent reddere cauſam ſui dicti etiam irrequiſiti quia difficile eſt ſcire verum va

lorem deciſ. 1 9. ſuper Reg. nu. 3. fol. 2 9

Taxa ſecundum taxationem decimarum quando attendi debent deci. 1 7. ſuper Reg. nu. 7. fol. 2 9

Tituli in beneficiis multiplicati poſſunt non ad effectū conſequendi ius ex variis cauſis, ſed vt ex illis poſſit ſe defendere deciſ. 2 1. ſuper Regu. nu. 5. fol. 2 5

Teſtamentum coram principe factum omnem ſolemnitatem habere cenſetur deciſ. 2 2. ſuper Regu. nu. 5. f. 3 6

Tempus ad publicādum quomodo computari debeat deciſ. 3 5. ſuper Reg. nu. 3. fol. 40

V

Valor annuus beneficii exprimi neceſſarius non exiſtit quā do in prouiſione ſeu prima gratia fuerat expreſſus deci. 1 8. ſuper Reg. nu. 1. fol. 2 8

Valor beneficii ſi exprimatur in gratia ſecūdum q̄ in libris camere taxatus reperiē regule de exprimendo valore ſatisfactum eſſe videtur deci. 1 9. ſuper Reg. nu. 1. f. 2 9

Valor beneficii neceſſario non probatur per arrendamentum deci. 2 0. ſuper Reg. nu. 1. fol. 3 0

Valor eſt pars gratie ideo vere probandus deci. ea. nu. 4. fol. eo.

Valor expreſſus ſecundum arrendamentum predeceſſoris an excuſet a pena regula de exprimendo valore deci. ea. nu. 6. fol. eo.

Vnio ad vitam eſt quedam palliata diſpenſatio deciſ. 3 3. ſuper Regu. nu. 5. fol. 5 0

Verba in penalibus proprie intelligi & in exorbitantibus reſtringi debēt in correctoriis autem ex idemptitate aut maioritate rationis extendi non debent deci. 3 2. ſuper Reg nu. 4. fol. 4 6

Vnio apoſtolica ex falſa cauſa an ſit ipſo iure nulla deci. 1. de Vnio. nu. 1. fol. 6 5

Vnio facta ab ordinario eſt annullanda deci. 1. de Vnio. nu. 2. fol. 6 5

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

PANDIMIGLIO
2 1 DIC. 1970
LEGATORIA - ROMA